

Ketabton.com

فیسبوک غلام حضرت غلام

فیسبوک Haji Ajab Khan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فتوح الغیب

شروع د کتاب

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ وَهَدَانِي وَاحْتَارَ مِنِّي عِبَادًا مِّنْ بَيْنِكُمْ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَيَّ رَسُولِ الْمَجْتَبَى وَرَبِّهِ الْمُسْتَلْطَنِ وَعَلَى آلِهِ وَأَمْحَا بِوَالَّذِينَ كَفَرُوا حَيْزُ الْمُتَعَبَى وَرَحِمُوا عَلَى مَلَاحِجِ الْبَدِينِ الشُّبَّانِيَا وَرَفَعُوا عَلَيَّ مَرَاتِقَ الْوَلَمَةِ الْعَسْوَى دَقَّارًا قَوْرًا عُلْمِي.

اگر بعد : حضرت محبوب سبحانی ، عالم ربانی ، عارف کامل ، پیران پیر ، محمد الیدین ابو محمد عبدالقادر حسی حسینی رحمة الله علیه فرمائی :۔۔ قول شامست الله پاك لره چه پروردگار دجهانونو دے . هم اول دے ، هم آخر دے ، هم ظاهر دے ، هم باطن دے . قول مخلوقات عرش ، هرة جودیه او یو وزیرے ، هروج اولوند خیز او هغه قول اشیا چه خجوند پروردگار پیدا اکری دی . او وجود کتبے دے راویستے دی . او خواریه کپے دے دی . دا قول دانته پاك شناخون دی .

تل صفت الله پاك لره ، چه بنی آدم دے پیدا آکے . بیلے دروست کھ او په اندازه دے کھ . بیلے ورته هدایت اړکے .

او دے وژنه او ژوند دے دے کھ . دے خندوؤو او وژنه په بعضو دے زیات رحم او کھ او بعضو دے رسوا کھ چه هم خور و وک دے ، هم غنپو وک دے . خوک دے نیک بخت کھ او خوک دے بد بخت . د بعضو دے بخشش لرے کھ او بعضو دے پرے بناد کول . هغه الله چه د هغه په حکم غرونه که میخونه کلک دی . او دیکه پرے قرار بیا موند دے دے . او غور بید لے فریش دے .

هغو ک د الله درحمت نه نا امیدانه دے . او هغو ک د هغه دستخی فعل او امر نه دے پرے نه دے . هیهاله د هغه د بندگی نه عارت و رتی او هغو ک د هغه درحمت د دائره نه بهرنه دے . هغه په هغه اولو خیزونو موصوف دے چه د هغه د هغه مخلوقات مهربانی کپے دی . او هغه له شکر دے چه دهر آفت لرے کونک دے .

بیا د هغه په نبی صلی الله علیه وسلم و رحمتونه دی ، چه په مخلوقاتو کین برکزیده او موجوداتو کین چپاله دے . دا معنی دے چه چا دے پیروی او کړه نو هدایت دے بیا موند او چا چه ترے مخ دا وړلو ، نو کمراه او مرتد شو . دا معنی پیغمبر دے چه هم صادق وو هم مصدوق وو . او دنیا کین زا هد ، او رفیق اعلی ته راغب وو . دا معنی رسول چه د هغه په تشریف او رتی حق راغے او باطل فنا شو او هغه د نور په برکت زمکه رویشان شو . قول سلماوند ، رحمتونه

او برکتونه د په بیا بیا په نبی علیه السلام ، د هغه په آل ، اصحابو ، تابعینو ، تبع تابعینو او قول اولینو او آخرینو مؤمنینو او مسلمینو دی ، چه قول او فعل کین دے د قال الله او قال الرسول د اطاعت سعادت نصیب دے .

موند : الله پاك ته په عاجزی سره رجوع کوو ، چه مجرب رب ، خالق ، رازق ، نافع ، ساند وکے ، ژوند دے کونکے او مر کونکے او خجوند نه د تکلیف لرے کونکے دے . دا قول نعمتونه د الله پاك د مهربانی ، بخشش ، فضل او احسان په وجه دی . چه قول ، فعل ، په پته ، خرگنده ، سختی او نرمی کین همیشه خجوند حفاظت کوی .

الله تعالی فقال لیا یزید (چه هغه غواری هغه کونکے دے . په هر هغه علم دے . هغه چه د خلقونه پتا دی هغه ته خرگند دی . دلغز شونو او عباداتو په احوالو خبردار دے . د حاجاتو اوریدونکے او قبولونکے دے .

د حمد و صلوة نه پس د خدائی تعالی نعمتونه په بنده یا نو فراوانه دی . الله پاك فرمائی ، که تاسو الله تعالی نعمتونه شمیرل او غواری نو شمار به دے نه کپے نی . او الله پاك فرمائی : « هغه چه تاسو سره د نعمتونو نه دی هغه د الله پاك در کړی دی ، نو نه زه ، نه هماغا زریه ، او هماغا ژبه دا توان لری چه د الله تعالی نعمتونه شمار کپے شی . او نه پرے عقل ، ذهن او زریه احاطه کولے شی . او نه د ژبه

د بیان طاقت لرے شی .
مجمله د هغه خیزونو نه ، چه د هغه د اظهار د پاره الله پاك هماغا دے ته قوت ورکھ ، او د شپه نه خبری له ، او د هغه د لیک د پاره کونو له ، او د کونو نه قلم له او د قلم نه کاغذ له ، دا هغو مقالے د عالم غیب د فتوحاتو نه هماغا په زریه کین راغله ، چه زه دے د الله پاك په فضل و کرم د حق د طلبکارو د رهبری د پاره د زریه د قالب نه بهرته را وکارم .

مقاله (۱) تسلیم ، قضا او قدر

د مؤمن د پاره هر حال کین داد دے خیزونه لازمی دی . یو دا چه دا امام الهی تعین کوی ، دویم دا چه د منتهیاتو نه بچ اویسی . او دریم دا چه په قضا و قدر راغی وی . نو د مؤمن د پاره کم مرتبه دادا چه په هغه حالت کین هغه د دے خیزونو نه خالی نه وی نو پکاری چه سره زریه کین د دے خبر و کلکه اراده لری . او نفس ته همیشه د دے تسلیم و رکوی او د بدن قول اعضا و هرجالت کین د دے خیزونو سره مشغول ساتی .

مقاله (۲) اتباع سنت او رد بدعت

د سنت پیروی کوی او د بدعت لارمه اختیار وک . د

خله د خدای تعالی دا حکامو تقبیل -
عنه حرام کارونه چه د هغه نه شریعت مع راو پدے دے .

اللہ اور ہفتہ در رسول حکم مئی۔ اود ہنوی نافرمانی مہ کوئی۔ اللہ پاک یوگرتی اوھنوک ہنہ سوا شریک مہ جوئی اود ہرعب نہ مے پاک گرتی۔ اسلام رشتی مہ مذہب دے۔ ہیو شک پکین مہ کوئی۔ اللہ پاک چہ خہ خواہی پخپل مشیت اوابادہ مے کوئی۔ یہ ہفتہ اعتماد اوساق اوشک او گمان کین مہ پریوئی۔ د صبر نہ کاراخی۔ د حق بہ اطامت جمع کیری۔ اودلہ بازی مہ کوئی۔

د اللہ تعالیٰ نہ دفضل سوال کوئی۔ اود لکیر کیری مہ۔ د خدائی نہ د رحمت امید لری۔ نا امید کیری مہ۔ یول سوا د دوستی، محبت اور اوداری سلوک کوئی۔ خپلو کین دشمنی اود اوت مہ ساقی۔ د گنا ہونو نہ خان پاک ساتی۔ مہ کین مے پروائی مہ کوئی۔ گئی مہ دے بہ ککرتی۔ د خپل پرووکار د ذکر اوعبادت مہ کالی خان بناشتہ کیری۔ مے اتفاق مہ کوئی۔ د خپل خالق د بارگاہ نہ لری مہ اوسلی اود ہنہ بلہ د توجہ کولونہ مہ اروی۔ مہ توبہ وبتکو کین ہتکلمہ تاخیر مہ کوئی۔ لکھ چہ د ہفتہ د مغفرت دروازہ ہر وقت پیا ہستہ دے۔

کہ دے نصیحتونو عمل اوکری نو امید دے چہ اللہ تعالیٰ بہ دریاند مہ رحم اوکری۔ اونیک بخت شی۔ د دوزخ دعداب نہ مچ شی۔ د اللہ تعالیٰ دیدار او قرب مونسپ شی۔ اود جنت مہ تولو نعمتونو بناد شی۔ او مہ دے ناز و نعمت

کین ہمیشہ د پارہ پاتے شی۔ ہلتہ مہ بہ بنوبنو آسونو سورلی وی۔ او حورے مہ وی۔ او قسم قسم خوشبوئی، او خوش آواز، حد شکارے مہ وی۔ اود تولو نہ زیادتہ خوبیدہ خبر د دادہ چہ پیغمبرانو۔ صدیقانو۔ شہدانو اوصالحانو سوا بہ علیین کین عزت او بزرگی بیاموئی۔

مقالہ (۳) د ابتلاء اوزمائش شمرہ

ہرکلمہ چہ سختی کین مہ بندہ دازمائش وخت راشی نواول مہ خپل قوت دھنہ د علاج کوشش کوئی۔ خود کخپل کوشش کین کامیاب نہ شی۔ نوبیا دشمنانہ نہ پکین مرد خواہی، لکھ دنیوی معاملاتو کین دبا دشانو منصبدارو، اومالدارو نہ، او مہ امراضو کین دطیبیا نو نہ۔ خود کہ دغہ ذریعہ ہم بیکارہ شی۔ نوبیا دغا، زاری، اوشاء صفت سوا خپل خدائے تہ راجع شی۔ خود ترو مہ چہ دے خان کین طاقت دینی مصیبت پخپلہ رفع کوئی۔ بیاد مخلوقاتو نہ مدد خواہی کہ ہنوی کین د حاجت روائی خہ درک موی او خدائے تعالیٰ تہ رجوع نہ کوئی۔ خود کہ چہ دے دھر طرف نہ نائی۔ شی نوبیا مے اختیار خدائی تعالیٰ تہ د خپل حاجتونو دیا مہ عاجزی شی اود خوف ورجا کیفیت پر مے خویشی او چہ اللہ تعالیٰ مے ہم دعا زہ قبول نہ کری۔ نو دے د تولو ظاہری اومادی اسبابو نہ نا امیدہ شی۔

دے حالت کین بندہ تہ د قضا و قدر اود توحید

اسرار پر کشف سوا ظاہر شی چہ دے د دنیاوی علاقوار اسبابو نہ لاس مہ سرشی اود فنا فی التوحید درجے نہیں محض دیو روح مہ شان باقی پاتے شی۔ مے وخت کین د دے نظر تسلیم اود رضا کین مہ خدائی افعالو وی۔ اوصاحب یقین موحد شی۔ د یقین مہ دے درجہ دد ایمان دے حد تہ اوری، چہ دانہ تعالیٰ نہ سوا بل خود خالق حقیقی نہ ویی اود ہفتہ د ذات نہ علاوہ ہیو بودا مے ہستی مے مہ نظر کین نہ راخی چہ ہفتہ د حرکت، سکون، بنو بدو، نفع نقصان، ورتو و اخستلو، پراستلو بندو، لو، مرگ اوتروند عزت اود ذلت، مالداری او محتاجی، د صحت اوبیماری عجاز او محتاروی۔

د اسے حالت کین بندہ د قضا و قدر چکین دلے وی لکھ پے رودونکے بچے چہ ددائی مہ غیر کین۔ یا مہ دے غاسل مہ لاس کین۔ یا غونہ و سکے د چوکان سوار مہ کین وی۔ اوس د خپل ژوند د تولو معاملاتو محتار کل صرف اللہ پاک گرتی۔ دے د یوحال نہ بل تہ، د بوسے وضع نہ پاتے تہ اود یو فعل نہ بل تہ اودے راوے شی۔ خود د خان یا غیر مہ حق کین د خہ حکم او حرکت قدرت نہ لری۔ اوس د خپل پروردگار مہ ارادہ او فعل کین د خپل خان مہ غائب دے۔ کہ لیدہ کوئی۔ کہ اوریو، او کہ مہ خہ خبر پوھیدا، ہر خہ د خدائی مہ ارادہ کوئی۔

اوس دد علم د خدائے د علم نہ دے اود دد کلام د خدائے د کلام نہ۔ دے د خدائے د نعمت نہ نعمت یافتہ۔ د ہفتہ د قرب نہ نیک بخت اود ہفتہ د معنوی جمال نہ اراستہ دے۔ د ہفتہ ذکر سوا مطمئن دے۔ د ہفتہ فکر سوا صاحب فہم دے۔ اود دنیا اوعقل کین د ہفتہ پد و مدد کوشعالمہ۔ د تسلیم اورضا مقام کین دے صرف اللہ سوا دے اود غیر اللہ نہ لاس مہ سر دے۔ دے د خدائے د قرب او وصل ارض و مند دے۔ د ہفتہ پنا لیبوی اود عشق او محبت رشتہ مے خدائے تعالیٰ سوا مضبوطہ او محکم دے۔ مہ ہر مہ معاملہ کین دد تکل مہ خدائے دے اود ہفتہ د معرفت د نور نہ ہدایتنا حاصلوی۔ اوس کہ دے تمہیں اغرندی او کہ پرتولہ مہ دے کین د خدائے تعالیٰ پر عجیب وغریب علمونو واقفیت بیاموئی۔ اود ہفتہ د قدرت د نا اشنا رازونو نہ اگاھی حاصلوی۔ او خہ چہ د خدائے تعالیٰ نہ اوری۔ ہفتہ مہ سینہ کین محفوظ کوئی۔ یا د ہفتہ مہ نعمتو نو شکر اوباسی۔ د ہفتہ ثنا صفت کوئی۔ او دعا ترے خواہی۔

مقالہ (۴) فنا فی اللہ اوحقیقی ژوند

د غیر اللہ نہ چہ بیزارہ مے نو پتہ تا بہ اللہ تعالیٰ رحمت و پریمی۔ او چہ خواہشانو نہ کنارہ کش شی۔ نوستاد پارہ مہ د اللہ تعالیٰ نہ رحم غونے شی۔ او چہ د خپل ارادہ

فتوح ۶۵ العیب

نہ لاس پہ سرے۔ اور رضا بقضا ہے۔ نوستا د تقدیر پر ایک کسب بہ دخداے تعالیٰ نہ دخیر اور برکت سوال کو لے شی۔ دغہ وخت بہ اللہ پاک تا پہ حقیقی معزکین ژوندے کری اور اے ژوندون بہ بیاموے۔ چه دھے نہ پس سرکے نشته۔ اور اے غنی بهے چه دھے نہ پس محتاجی نشته۔ اور اے نعمتون بہ بنادے چه دھے نہ پس نکندستی نشته۔ او پہ دے راحت به محفوظ ہے چه دھے نہ پس پریسانی نشته۔ او پہ دے خوشحالی به خوشحاله ہے چه دھے نہ پس غم نشته۔ او پہ دے علم به موصوف ہے چه دھے نہ پس جہل نشته۔ او پہ دے امن کسب به ہے چه دھے نہ پس خوف نشته۔ او پہ دے عزت به عزتمند ہے۔ چه دھے نہ پس ذلت نشته۔ او پہ دے بارکات و الہی کسب به دے قرب حاصل کرے چه دھے نہ پس بعد اریے و لے نشته۔ او دے ترقی به او کرے چه دھے نہ پس تزل نشته۔ او دے بہ روند ہے چه دھے نہ پس سپکاوے نشته۔ او دے به پاک ہے چه بیابہ گناہون کسب ککر نشته۔

چه دے مرتبہ بیاموے، نو دغہ وخت به د اللہ تعالیٰ محبوب او کرے او چه خلق د ثنا صفت کوی۔ نو ته به په رینتیا دھے جوگه ے۔ ته به د روحانی امراضود پارہ خیل بودے لوے اکسیر ہے، چه خلق به ستاد باطنی صفا تواد اوچے مرتبہ پیژندون نه عاجز وی۔ او دے یوسه مشله

فتوح ۶۶ العیب

بزرگ به ہے چه خوک به دے سیال نه وی۔ دھے حالت کسب به ته دهر رسول، نبی اوصدیق وارث ہے۔ په تا به د ولایت انتھای او د فیض حاصلود پارہ به تاله ابدال راخی۔ په تا به دخداے د مخلوق مشکلات حل کیری۔ ستا په دغا به درحمت باران کیری۔ ستا په برکت به پتی شته کیری۔ او یوتی به زرخونیری اوستا په دغا به خاص وعام بادشاه اورعیت، حاکم و محکوم، امامان و امتیان او بول مخلوق مصیبتونہ رفع کیری۔ اوستا د احکامو او ارشادا تو د اطاعت نه به ے بله چارہ نه وی۔

خلق به دلرے لرے خایونو نه تاله راخی او دخالق کائنات په حکم دهر حاکمے نه ستا په خدمت کسب خچے محتات، تقدی او غلہ راوری۔ هر حاکمے به ستا د بنوصفا تو او اوجتو اخلاقو چرچے وی او بول خلق به ستا په تعریف نه میری ستا د لوبی اوشان متعلق به په دو ایماندار و کسب هم اختلاف نه وی۔ اے پاک صنته! اے نیک بخته! اے په بارکات خداوندی کسب مقبوله او اے د نوع انسانی سرتاجه د بنارونو او خلکونو بولو خلقون کسب په تا د اللہ فضل د کسب او اللہ پاک دلرے فضل خاوند دے۔

مقاله (۵) د دنیا د فتنو نه کناره کشی
هرکله چه ته د دنیا زیب و زیست، مکرو فریب، هلاکتی لذات په ظاهره بنه او په باطنه خراب ترغیبات د دنیا

فتوح ۶۷ العیب

په وفائی، عهد شکنی، او غافل او دنیا پرست خلق او و پیر نو دے او گونډه لکه چه خوک صحر کسب اودس مانے ته بریند ناست وی۔ چه بول بنکاری او بد بوئی ے خوره شوک وی۔ نو ته دھے دشوم گلا نه سترگه پته کرے۔ او بد بوئی نه ے پوزه بنده کرے۔ دغه رنگ ته د دنیا دار و خلاقو، دهنوک دگناه د ککر ماحول نه او د هغوی د خواهشا تو بد بوئی نه حان محفوظ کرے۔ د پارہ ددے چه ستا د روح فطری پاکیزگی منانغ نشی او ته د دنیاوی افاتو نه خلاصی بیاموے د نیا چه هر خوبصورتا قسمت کسب وی۔ هغه به ضرور، تاته درسی، او ته به ضرور، دھے نه فائد د موے۔ په دے وجه ستا د دنیاوی ضروریا تو نشویش بالکل فضول دے۔ اللہ پاک خیل برکزید پیغمبر صلی اللہ علیه وسلم ته فرمای: «وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِيَفْتَنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقَ رَبِّكَ خَيْرٌ وَ أَكْبَرُ» (د دنیا ظاهری مال و اسباب چه مونز کهاروسته هر کرے دے، په هغه نظرمه اچوه حکم چه ددے خیزونو نه مقصد کناره په فتنه کسب اچول دی۔ اوستا د پارہ دپوره کسب درک په رزق بهتر او پاند ار دے)۔

مقاله (۶) د توحید رائی
د اللہ تعالیٰ د احکامو او افعالو په احترام کسب خیل خواهشات اولذات فنا کمر حکم چه دے صل سوره پستا

فتوح ۶۸ العیب

په زړه کسب د عام الہی صلاحیت پیدا شی۔ د تعلق با اللہ د مضبوطو لو د پارہ فاسق او غافل خلقو سره قطع تعلق ویر ضروری دے او دخپلو خواهشا تو د فنا کولو یو علامت دا دے۔ چه دفع نقصان، شر او ضرر، د نیازی اسپا بود جد و جهد بولو معاملاتو کسب په خیل ذات د تکیه په حاکمے دا بول امور کسب طور سره اللہ تعالیٰ ته سپرد کرے شی او قاضی المعاجات او کمنه شی، خداے تعالیٰ مختار کسب نه کنول او په نفس اعتماد کول شوک دے، صرف خداے تعالیٰ په ماضی حال او مستقبل کسب دخپل بنده دامورو او معاملاتو کسب دے۔ دهنه د انگریزی او ذمه داری هغه وخت هم وچه ته د مور په خبیثه کسب وے او بیا چه دمور په غیره کسب دے پے رودل۔

د خداے تعالیٰ د ارادے په خاطر د خپله ارادے د فنا کولو یو علامت دا دے، چه ته د هچو خواهش قصد نه کوے حکم چه خدائی اراده کسب سراسر خیر او بهتری ده او په دے کسب ستا قصد کول هم شوک او گونډه د نفسانی خواهشا تو د نفی نه په د الله تعالیٰ فعل په تاجاری شی او د افعال الہی نافذ کیدوسره به ستا اعضاء ساکن او غیر متحرک شی، زړه به دے مطیع شی، سینه به دے فراخه او کشاده شی، غز به دے روپنانه او پر نور شی۔ او چه د تعلق با اللہ روحانی توانائی بیاموے نو دکائنات د بولو خیزونو نه به ے تیاره

شے۔ ستا نقل و حرکت بہ قدرت بہ ارادہ وی اور قدرت
 بہ تہ بہ ہدایت بیاموے۔ تجلیات الہی بہ تاتہ اشیاء
 ماہیت بنائی۔ او اللہ بہ درتہ د نور خلعت اغوند وی۔ پروکار
 عالم بہ خیلہ تاتہ علم بنائی۔ او دے علم اور عرفان بہ برکت
 بہ دے سلف صالحین اور بزرگین عارفانہ مقاماتو تہ رسوی
 بیا بہ تہ د مخلوقاتو تہ کنارہ کش شے۔ تا کیں بہ ذاتی
 خواہش او ارادہ پاتے شے۔ د بشریت در ذالیو تہ بہ پاک
 شے۔ ستا زہ بہ توحید کیں د اے فنا شے، چہ د خدائے د
 ارادے نہ یوا بہ ہرگز خہ خیر نہ قبولے۔ چہ دے مرتبے
 تہ اورے نواتہ بہ د کراماتو نسبت کو لے شے۔ یہ ظاہر
 بہ دا کرامات ستا نہ بنکاری، خو حقیقت کیں بہ دا خدائے
 تعالیٰ افعال او احکام وی۔ بیا بہ تہ د ہفت شکستہ دل اولیاء
 پہ دل کیں شامل شے۔ چہ د ہفتی نفسانی خواہشات او
 بشرے ارادے بالکل فنا شوے دی او پہ زہ نو کیں د
 ربانی ارادو دکا مل اطاعت جذبہ پیدا شوے وی۔ نکہ چہ
 اللہ پاک فرما بیلی دی د خبا مخلص بندیاں ہیج نہ غوازی
 مگر ہفتہ چہ اللہ او غوازی! او فرما بیلی دی اللہ پاک زہ
 ہفت خلقتو۔ د پر قریب ہم چہ د ہفتی زہونہ خبا پہ وجہ
 شکستہ دی: نو تہ بہ دا اللہ تعالیٰ قرب تر ہفتے حاصل تہ
 کرے ترخو چہ ستا بزل خواہشات او ارادے د ہفتہ پہ
 رضنا قربان شے۔

کلہ چہ تہ خیلے ارادے د خدائے پہ ارادو کیں فنا
 کرے او ذات باری نہ بل ہیج خیر تہ توجہ اونہ کرے
 نویا بہ تا اللہ تعالیٰ د تہ سے سرہ زرعون کری او تہ بہ د
 نوے باطنی صفاتو حاصل شے۔ ستا پہ نفس کیں بہ د شرک
 محرکات ہو شے او توحید بہ دے قلب او دماغ کیں راسخ
 شے۔ بیا بہ تاتہ دیدار الہی حاصل وی۔ د "اَنَّا صُنُّكَ
 مُنْكَسِرَةً الْقُلُوبِ" (زہ شکستہ دلو تہ د پر قریب ہم ہم
 دغہ معنی دی۔ حدیث قدسی کیں راخی "خما مومن بندہ
 ذکر او صادات پہ کثرت خما قرب غوازی، حتیٰ چہ ہفتہ

بہ دے حدیث نہ مطلب د اے چہ بندہ عبادت کو او کیں د قرب
 الہی د اے درجہ حاصل کری، چہ خلق او عارفو علاقو۔ منقطع
 شے۔ او ہفتہ تن خدائے تہ د اے متوجہ شے چہ بزل حرکتو سکنا تو،
 حواس ظاہرہ او باطنہ نہ بغیر خدائے تعالیٰ د اطاعت نہ بل خہ کار تہ
 اسی۔ د ہفتہ ایدل او بول، پوہیدل، کلل صرف د خدائے پارہ
 دی۔ او ہرگز د مطلب ترے نہ دے چہ معاذ اللہ حالہ تہ خدا ہی او وی
 تہی اتحاد او حول لوشے۔ ایسے عقیدہ سرچھا کرے۔ او کتابت
 اور بولو چوانو امتو اختلاف غیزوے۔ پیرانو پیر صاحب قدس سرہ
 چہ فرمائیے دی چہ دا حالت بہ حالت فنا کیں وی نو دے نہ مطلب د
 خدائے پہ لار کیں فنا کیدل دی۔ دا چہ ماریا اللہ علا تہ خفتے شے۔ نہ دا
 چہ خدا ہی او وی سو پو شے۔ حضرت پیرانو پیر صاحب د فرستے فاضل
 عالم ربانی وف۔ د ہفتی نشان نہ دا خبرہ دیرہ او چتہ دہ چہ ایسے خبرہ
 ہفتی تہ مشوب کرے شے نو کو کو کو ملانے چہ دے کتاب کیں
 دا شان مقامین دی د ہفت نہ مطلب دغہ دے۔ کو م چہ مستوح
 بیات ۵۰

ماندہ د پر محبوب شے۔ او دکا مل ربط پہ وجہ زہ د ہفتی زہ
 شے، چہ پہ ہفت ہفتہ اوری۔ زہ د ہفتے سرگے شے چہ پہ ہفت
 لیدو کوی۔ زہ د ہفتہ تہ بہ شے چہ پہ ہفتے خیرے کوی۔ زہ
 ہفتہ لاس شے چہ پہ ہفت ہفتہ بزل کوی۔ زہ د ہفتے پیسے شے
 چہ پہ ہفت ہفتہ کچی۔ نو فنا ہیج حالت درے نہ بل نہ
 دے چہ تہ د خیل خان او مخلوق نہ فانی شے۔
 خلق یا نیک وی یا بد، دغہ نشان تہ بہ ہم یا نیک
 شے یا بد ہر کلاہ چہ تہ خیل فطری او ازلی صفات قابو
 کرے، نو د مخلوق خلاف شریعت تأثرات بہ نہ قبولے۔
 او خپل امیدوند بہ ہفتی سرہ نہ تہے۔ او د ہفتی د شر
 نہ بہ خوف نہ کرے۔ بیا بہ ستا پہ نفس کیں یوازے اللہ
 تعالیٰ باقی پاتے شے، لکہ چہ ستا دیدار شے نہ ممکن و۔
 چہ دا حقیقت ہیر نہ کرے چہ خیر او شر د اللہ پہ اختیار
 کیں دے او چہ کلہ پہ خدائے ستا کامل یقین پیدا شے
 نو ہفتہ بہ تا د قضا او قدر د شر نہ بے خوفہ کری۔ او خیر
 او برکا نو کیں بہ ستا د پارہ وسعت پیدا کرے شے۔ بیا بہ
 تہ د ہر خیر محل، د ہر نعمت مرجع، د ہر نور سرگز
 او دھرامن سرچہ شے او د حق د عاشقانو مطلوب او
 منتہا ہم دغہ فنا دہ او ہم دغہ د سیراوسلوگ نہ پس
 اولیاء اللہ خیل منزل بیا مومی۔ خیلہ ارادہ د اللہ پہ ارادہ
 کیں فنا کول د بولو تیرو اولیاء او ابدال او مقصود و۔ دین

تر آخری ساہ خیلہ ارادہ د خدائی پہ ارادے بدلہ کرے دہ
 د دے وجہ نہ د دوئی نوم ابدال شو۔ د دوئی پہ نزد حق پہ
 ارادہ کیں خیلہ ارادہ شریکول گناہ دہ۔ ہاں کہ پہ ہریرہ
 مجددیت یا د حال او خوف د خیلے پہ صورت کیں ترے
 خہ بے اعتدالی اوشی، یا د کیدو احتمال وی نو اللہ تعالیٰ
 پرے دوی خبردار کری او دوئی ترے منع شے او توبہ او
 استغفار شے۔ د فرشتونہ علاوہ د خواہش او ارادے نہ
 ہیچوگ معصوم نہ دے۔
 فرشتے دارادے نہ پاکے او انبیائے کرام د خواہشات
 نفس نہ پاک دی۔ لیکن د باقی مکلف مخلوق لکہ جن او
 انس ارادہ د خواہش نفس نہ خالی نہ دی۔ پہ نوح انسانی
 کیں د خدائے بزرگیدہ بندیاں، مثلاً اولیاء او ابدال د
 ارادے او خواہش نفس نہ خوینتہ محفوظ دی۔ لیکن کیدو
 شے چہ ہفتی خہ وخت ارادے او خواہش تہ مائل شے۔
 خوا اللہ پاک پہ خیل رحمت خاصہ پہ بیداری کیں ہفتی
 د دغہ لغزش نہ آگاہ کری او ہفتی لے ہفتہ وخت پہ
 شجاعتی او استغفار تلافی او کری۔

مقالہ (۷) توبہ او استغفار
 د نفس د یا بدونہ آزاد شے۔ او دے پہ متابعت
 کیں د خلیہ حسنی د سرارو نہ بیگانہ شے۔ خیلہ ہرہ معاملہ
 ہی خورسورہ سپاں پروردگار تہ او سپارہ او خیل زہ پہ

فتوح ۴۳ الغیب

دروازہ د اللہ تعالیٰ دربان شہ۔ چہ شیطان و سوسے بکیر داخلے نشی۔ دکوم خیز چہ خدا کے تعالیٰ ذرہ کینی درتہ د اچولوحکم کوی، ہنہ پکین اچوہ۔ اودخٹ نہ چہ منع راوی، ہنہ لہ جائے مہ و رکوی۔ دحق دارادے نہ علاوہ د بے ارادے خواہش مہ کوی۔ اودحق ارادہ د شریعت اسلامی مکملہ اتباع دہ۔ د خواہشاتو کثرت د بندہ د پارہ د پریشانی اور بادی یومہنٹ کھل دے اوددے خلاصے ذات حق کین د جذب کیدو نہ بغیر نامکنہ دہ۔ ہمیشہ د احکام الہی اتباع کوی۔ اودہنہ د منہیا تونہ پریہر کوی۔ د خدا کے مقدرات دہنہ اختیار اور صا تہ پریہر دہ۔ او مخلوقا تو کین ہنہنک دہنہ شریک مہ جو پوہ۔ ستا ارادے اور امانونہ ہول دہنہ مخلوق دی۔ کہ تہ خیلہ ارادہ د خالق ارادے سرہ شریکوی۔ نو پہ دے حالت کین تہ مشرک ہے۔

قرآن وائی خوک چہ د اللہ تعالیٰ د دیدار پہ طبع دی ہنہنہ پکار دی چہ نیک کارونہ کوی۔ او مخلوقا تو کین ہنہنک ہنہ سرہ عبادت کین شریک جو پ نہ کوی۔ یوانے بستی شریک نہ دے۔ بلکہ دخواہشا تو پہ پتو سترگو پیروی کول اوفانی دنیا کین پوہستی یا یو خیز سرہ ذرہ اودماج د مشق د بچے پورے ترل سرچیا شریک دے۔ اللہ پاک ذ - ۱

۱۱ اے نبی! تا ہنہ سرے نہ دے لیدے، چہ مہ جس

فتوح ۴۵ الغیب

تہ پیر او تقدیر کین عاجز مہ کترہ۔ دہنہ پہ وعدہ کین ہیٹ شک مہ کوی۔ اودہنہ درحمت او بخشش نہ ہیٹکے۔ نا امیدہ کیرہ مہ۔ دہنہ د رسول برحق اسوہ حسستہ اختیار کہ۔ او پوہ شہ چہ پہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم نازل شوے بعض آیاتونہ وروستو منسوخ شوے دی اود ہنہ پہ جائے نور آیاتونہ راغٹ دی۔ او حضور صلی اللہ علیہ وسلم دہنہ نو آیا تو نو تعیل کیرے دے۔ داخو دظاہر شریعت حال شو۔

باطنی علم او نور احوال چہ دی نو دا د خدا کے اودہنہ د رسول پہ میفر کین دیوراز حیثیت لری۔ دوسے متعلق حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: "خما پہ ذرہ پہ بعضے اوقات پوہ پردہ راتلہ اودہنہ دلرے کولو د پارہ بہ ما ورخ کین اوترا خلہ د خدا کے نہ مغفرت غوبنتلو: او خیز روایتونہ کین دسل خلہ مغفرت ذکر دے، نور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بہ د یوحالت نہ بل حالت تہ منتقل کولے شو۔ اودشہ رنگ بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د قرب پہ منازل عبودیا موند کوی۔ نورانی: خلعتونہ بہ ورتہ اغوستولے او بدلولے شو۔ اودکشف او معرفت ہر دو م حالت بہ اول حالت نہ ارفع او اعلیٰ وو۔ پہ دے دوران کین چہ برکھ حجاب واقع شو، نکہ چہ احادیثو کین راخی۔ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ پہ کثرت سرہ استغفار وٹیلو کھکے چہ

فتوح ۴۳ الغیب

نسانی خواہشات خیل معبود گرو کولے دی، نو د اللہ تعالیٰ نہ سوا نورہر خٹہ چہ دی، ہنہ غیر اللہ دی۔ او ہر کھ چہ تہ غیر اللہ کین مشغول شوے۔ نو بلا شیے تا اللہ تعالیٰ سرہ شریک جو پکے او خیلہ مشرک شوے۔ نو ذکر حق کین جد و جہد کوی۔ پہ ارام مہ کینہ۔ د خدا کے نہ ویرہ او کترہ۔ بے خوفہ کیرہ مہ۔ اود حق پہ تلاش کین صداقت اختیار کیرہ۔ غافلہ کیرہ مہ۔

سلوک کین چہ کوم مقامات تا تہ حاصل شی۔ ہنہ خیل ذات سرہ مہ منسوب کوی۔ بلکہ ہنہ عطائے ایزدی او کترہ بیا کہ تا تہ خٹہ حال یا مقام حاصل شی نو ہنہ پت ساتہ۔ او نا اہلو سرہ دہنہ ذکر مہ کوی۔ پہ دے طریقہ بہ تا تہم نورہ ہم روحانی ترقی حاصلہ شی کھکے چہ ستا اہل بیت براہ راست اللہ تعالیٰ سرہ دے اود کلام اللہ موافق ہرہ صریح د اللہ تعالیٰ یونے شان دے۔ نو دا حوالو مخلوق ستر تذاکرہ بنہ نہ دہ۔ کہ ستا احوال برقرار وی، نو د اللہ پاک بخشش او کترہ۔ اود خدا کے نہ د شکر د توفیق اود زیاتی سوال کوی۔ کہ ستا حال د غصے باقی پلے شی۔ نو پہ دے کین ستا د پارہ د علم معرفت ترقی او د ادب اضافہ دہ۔ اللہ پاک فرمائی: چہ مونہر یو آیت منسوخ کوی یا ہیرو، نو بیا دہنہ نہ بہتر یا دہنہ پہ مثل بل آیت راویو۔ او اللہ پاک پہ ہر خیز قادر دے: نو اللہ پاک پہ خیل قدرت، اختیار

فتوح ۴۴ الغیب

استغفار درج تزکیہ اود قلب صفائی دہ۔ اود ہر مؤمن د پارہ اکسیر دے۔

توبہ او استغفار ہر حالت کین د بندہ د وہ لازمی صفات دی۔ اودا دوارہ د حضرت ابوالشیر آدم علیہ السلام نہ مؤمنانوتہ یومقدس مبراث پلے شوے دے۔ د آدم علیہ السلام پہ باطنی احوال چہ دہو او نسیان اود عہد د خلاف ورنہ د تاریکی پردہ راغلہ، نو ہنہ د خیلے ارادے او خواہش پہ پیروی کین را کیر شو۔ اود دغہ وخت د آدم علیہ السلام ارادہ کول د خدا کے ارادے سرہ شریک کول دو۔ نو دہنہ دغہ ارادہ چہ پہ شریک صبی وہ، ما تہ کپے شوے۔ روپیہ باطنی حالت کے زائل شو۔ او انوار پیرے تاریک شول۔

بیا آدم علیہ السلام پہ خپلو لغزشونہ اگاہ کیرے شو۔ او د نسیان او حکم عدولی پہ اعتراف کین د توبے او استغفار توفیق کے بیا موند۔ نو بیا آدم علیہ السلام پہ دیرہ زاری پہ بل کراہی الہی کین انصاف او کترہ۔ " رَبَّنَا عَلَّمْنَا مَا لَا نُحْفِزُ لَنَا وَ تَزَكَّيْنَا لَكَ نُؤْمِنُ بِكَ يَا اَللّٰهُمَّ " (اے ربہ حمد توبہ مونہر پہ خیل خان ظلم او کھ۔ کہ تہ مو اونہ بخینے اور رحم ربابا ندے اونہ کپے نومونہ بہ د زیان کارانو نہ شو)۔ نو د توبے او استغفار پہ برکت پہ ہنہنہ د اللہ تعالیٰ دہنہ اسرارو او علوم و کشف اود د اے تجلیا تو پیرنوتہ او شوک چہ دے

نہ ممکن ہونے سے کہ وہ بھروسہ نہ کرے۔ دوسرے نہ پسند
 ہونے سے کہ وہ ارادہ دے اور اللہ تعالیٰ ارادے سے حالت نہ بہتر اور حق ہے۔ اور ہونے
 ہر دو حالت درمیانی حالت نہ بہتر اور حق ہے۔ اور ہونے
 ہونے سے کہ وہ ولایت کبریٰ، قبولیت حق اور دنیا اوعقبیٰ کبریٰ
 سرفرازی نصیب شہود اور ہونے اولاد دوزخ کے یہ حق ہے
 اور خاتم النبیین ہے۔ اور یہ ہونے کبریٰ لوئے جلیل القدر
 انبیاء اور برگزیدہ اولیاء اللہ پیدا شول۔ بیا دنیا نہیں ہونے
 د ہونے جائے پناہ اور حیات ابدی قرار کا ہے۔
 نوتالہ ہم توبہ اور استغفار بایں۔ اور رسول کریم
 صلی اللہ علیہ وسلم اسوہ حسنہ اور نوع انسانی دیار
 حضرت آدم علیہ السلام خصائل اختیارول پکار دی۔ اور
 ہم داخیزونہ د خدائے و ربیبونہ عاشقانہ اور دوستانہ
 سنت دی ہے د نجات ضامن دی۔

مقالہ (۸) د قرب الہی منزلونہ

دخبلے د طرفہ ہے تہ کوم روحانی اور باطنی حالت
 کیں ہے۔ د ہفے نہ سوا د اوچت یا دلاندے حالت آرزو
 مہ کوہ۔ ہر کلمہ ہے تہ د شامی محل (عالم لاہوت) ہے
 دروازہ ہے تہ ہر محل کیں د داخلید و خیل خواہش مہ
 کوہ۔ ترخوچہ شامی حکم (امردی) سوز تہ بہ زور کیں
 داخل نہ کرے ہے۔ د زور نہ مراد ہفہ حکم دے چہ ازلی
 تاکید دی اور بارباروی۔ محض د نفس یہ ترغیب ہے داخلہ

۱۵۱۔ مہ کوہ۔ کیدے شی، چہ دا د ہفے بادشاہ (اللہ
 تعالیٰ د طرفہ امتحان وی۔ خو تر ہفے دختہ د صبر اور تحمل
 نہ کار اخلہ۔ چہ تہ یہ داخلہ مجبور کیں ہے۔ اوستا داخلہ
 سراسر د شامی اذن ماتحت وی۔
 چہ تہ جبر اور شامی حکم سرہ محل (قرب خداوندی)
 کیں داخل کرے ہے۔ نوتالہ بہ بادشاہ د خیل ارادے اور
 فعل یہ وجہ خہ عذاب نہ درکوی۔ حکم چہ دہفہ قہر اور
 عذاب خود بندہ یہ ہے صبر کوی، نفسانی خواہشا تو ہے
 ادنیٰ اور تسلیم رضا پہ ترک کولورائی۔ نیچہ تہ جبر اور شامی
 محل کیں داخل کرے ہے۔ نو داخلہ خوش نصیبی اور سعادت
 آرتیہ اور دہفہ پہ دربار کیں خاموشہ، سرتیجہ، اور مؤدب
 دلاپاوسہ۔ اور یہ کوم خدمت چہ تہ مامورہ کرے ہے، یہ
 سرسترو دہفے پیروی کوہ۔ اور حیلہ حجت تہ مرکز ہفے کیں
 دخل مہ و رکوہ۔

اللہ تعالیٰ خیل نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم تہ ارشاد
 فرمائی: "د دنیا دظاہری مال و اسباب کوم خیزونہ چہ مونز
 کفاروتہ وں کرے دی۔ تہ ہفے نظرمہ کوہ، حکم چہ دہک
 اشیاؤ مقصد خاکلار پہ فتنہ اور امتحان کیں اچولی دی۔ اوستا
 د برسوں دکا درکریے ربیق ستاد پارہ دیر بہتر اور پائندار کیں
 نود اللہ تعالیٰ پہ دے قول کیں "وَسَيُجَنَّبُكَ الَّذِينَ اتَّخَذْتَهُمْ
 اَوْلِيَاءَ فِي دُنْيَاكَ فَلِيَتْ بَيْنَ وَجْهِكَ وَاللَّهِ الْعَظِيمِ"
 (خدائے درکریے ربیق دیر بہتر اور پائندار دے)۔ حضور صلی

اللہ علیہ وسلم تہ پہ باطنی احوالو، صبر و شکر اور پہ عطا
 شوسے نعمتونہ د راضی کیدو تعلیم و رکبے شوسے دے۔ یعنی
 مونز چہ پہ تا کومے لوئے پیریزوئے کرے دی، نگہ نبوت،
 علم راسخ، حکمت و فہم، دین اسلام، توحید اور معرفت،
 جہاد فی سبیل اللہ اور فتوحات غیبی، داخیزونہ د دنیا نور
 مال و جائیداد اور عیش و عشرت د سامان نہ دیر بہتر اور
 دائمی دی۔ نو د اللہ تعالیٰ پہ عطا شوو نعمتونہ شکر اور
 رضا مندی کول اور نوروفانی اور راضی خیزونہ ترک کول، د
 تبول نیکو اور برکتونہ اصل دے۔
 بقول دنیوی اشیا اللہ تعالیٰ د بند یا نو د آزمائش د
 پارہ پیدا کرے دی۔ کوم خیز چہ ستا پہ قسمت کیں وی،
 یا د غیر، ہفہ بل دہجہاد پارہ نہ دی، ہفہ د قدرت لاس
 کیں محفوظ وی۔ نو کہ ہفہ مشیتا ایزدی کیں ستا پہ حصہ
 کیں وی۔ کہ تہ غوایے، او کہ نہ، ہفہ بہ ضرورتا
 تہ رسی۔ دہفہ پہ طلب کیں ستا د طرف نہ دگستاخی یاد
 ہے ادنیٰ اظہار مناسب نہ دے۔ او کہ ہفہ خیز د بل چاقمت
 کیں وی۔ نو تہ ہفہ نشے حاصلوے۔ او کہ ہفہ پہ خیر و
 عافیت اور سلامتی سرہ د چا ہر د بشو قسمت کیں نہ وی،
 اور محض فتنہ اور امتحان وی۔ نو بیا د بر عقل اور شعور خاوند
 وے دیدہ دانستہ خان پہ فتنہ اور پریشانو کیں کینیا سی۔
 مراد داشو، چہ خیر اور سلامتی اور ذرہ طمیان پہ باطنی

احوال اور تسلیم اور رضا کیں دے۔
 شامی محل دہ داخلیدونہ پس چہ تہ بالادخانے (اوج
 روحانی) اور دہفے نہ چھت (منزل مقصود علیین)
 تہ اور خیزوے ہے۔ نو خنگہ چہ مونز ذکر او کہ۔ تہ بالکل
 خاموش، سرکشتہ اور مؤدب اوسہ۔ بنگہ دے امور کیں د
 ربوبی نہ زیات تابعدار اوسہ۔ حکم چہ تہ اوس بادشاہ
 تہ زیات قریب ہے۔ نو خطر و تہ ہم قریب ہے۔ چہ دلشہ
 را اور سے نو دہفہ نہ د احوال اور مقاماتو دہی حال بیا
 مقام پہ خیلہ خواہش مہ کوہ حکم چہ دا بہ د موجودہ
 نعمت ناشکری وی۔ اور ناشکری یونا شکر گزارہ سہ پہ
 دنیا اوعقبیٰ د وارو کیں ذلیل کوی۔
 خنگہ چہ ممکن ذکر اوشو تہ د ذکر فکر اور عمل صالحہ
 جد و جہد کیں مشغول اوسہ چہ دا سے بلند مقام تہ اور
 چہ دائمی اور ابدی وی۔ اور یاد ساتہ چہ ہفہ مقام د اللہ تعالیٰ
 ظاہر باہر آیات اور کرامات دی۔ چہ د بندہ د قول اوجل
 نہ ظاہر ربیبی۔ دے مقام نہ غفلت اوسہ پروائی ہو کہ مہ
 کوہ۔ دے حفاظت کوہ۔ اور ثبات اور استقلال سرہ د غلنت
 قائم اوسہ۔ نو احوال د اولیاؤ د پارہ دی اور مقامات د ابد اور
 پارہ۔
مقالہ (۹) د اللہ تعالیٰ اوجالی صفات اور کشف مشاہدہ
 د اللہ تعالیٰ پہ اسماء الحسنیٰ کیں دہفہ دجلالی اور جمالی

احوال او تسلیم اور رضا کہیں دے۔
 شاہی محل دہلا خلید ونہ پس چہ تہ بالاخانہ (اوج روحانی) اود ہنہ خائے نہ چہت (منزل مقصود علیین) تہ او خیر ولے ہے۔ نوخنگہ چہ مونز ذکر اوکھ تہ بالکل خاموش، سرکینتہ او مؤدب اوسہ۔ بنگہ دے امور و کہیں د رومیہ نہ زیات تابعدار اوسہ۔ کجکہ چہ تہ اوس بادشاہ تہ زیات قریبے۔ نوخظرو تہ ہم قریبے۔ چہ دلستہ را اورے بؤد ہنہ نہ دالحوال او مقاماتو دھیغ حال بیا مقام پہ خیلہ خواہش مہ کوہ کجکہ چہ دا بہ د موجودہ نعمت ناشکری وی۔ اوناشکری یونا شکر گزارہ سہیہ پہ دنیا او عقلی دواہر و کہیں ذیل کوی۔
 کجکہ چہ عقلمیں ذکر اوشو تہ ذکر فکر اور عمل صالحیہ جد و جہد کہیں مشغول اوسہ۔ چہ داہے بلند مقام تہ اورے چہ دائمی او ابدی وی۔ او یاد سائتہ چہ ہنہ مقام دانہ تعالیٰ ظاہر باہر آیات او کرامات دی۔ چہ د بندہ د قول او فعل نہ ظاہر ہین۔ دے مقام نہ غفلت اوسہ پروائی ہرگز مہ کوہ۔ دے حفاظت کوہ۔ او ثبات او استقلال سرور غفلتہ قائم اوسہ۔ نو احوال د اولیاء د پارہ دی او مقامات د ابد او د پارہ۔
مقالہ (۹) دانہ تعالیٰ جلالی او جمالی صفات او کشفہ مشاہدہ
 دانہ تعالیٰ پہ اسماء الحسنی کہیں دہنہ دجلالی او جمالی

صفا تو ذکر پہ وضاحت سرور موجود دے۔ او ہنہ د خپلو بند یا نو پہ غیاثو کہیں دے صفا تو ظہور فرمائی۔ دا اولیاء او ابدالو پہ کشف اور مشاہدہ او افعالو کہیں دانہ تعالیٰ د اصفا ت داہے عجایب را کجکند کری چہ عقل او فہم مغلوب کری، رسومات او عادات فنا کری۔ او انسانی حواسو کہیں دہشت او ضعف یا دلطف او محبت تاثرات پیدا کری۔ دانہ تعالیٰ دا افعال پہ دورہ قسمہ دی۔ یوجلالی او بل جمالی۔
 د خداے تعالیٰ د جلال ظہور دادے، چہ پہ خوف او ہیبت غلبہ راشی۔ اود جسم پہ اعضاؤ دویہے آثار را کجکند شی۔ لکہ چہ د نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم احادیثو کہیں روایت دے چہ دویں د بیٹے مبارکے نہ بہ د مانخہ پر وخت کہیں د دیک دیشید و پہ شان آواز راختلو کجکہ چہ صواغیبہ رَبِّكَ كَأَنَّكَ تَكْرَاهُ » (دخیل رب عبادت داہے کوہ، لکہ چہ تہ ہے وینے) مطابق بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم دانہ تعالیٰ د جلال او جبروت مشاہدہ کولہ۔ او دانہ پاک د عظمت او ہیبت انکشاف پہ ورتہ کیدلو۔ دغہ رنگ د حضرت موسیٰ علیہ السلام جلال ہم مشہور دے چہ د توحید اودینی غیرت پہ جذبہ کہیں ہے دخیل ورور ہارون علیہ السلام زبیرے لاس وردا چولو۔ او دا دھونی معمول او مزاج وو۔ چہ قرآن پرے شاہد دے۔ دغہ شان جلال او جبروت د حضرت ابراہیم خلیل اللہ او حضرت عرفار و قیام

د حالاتو تہ ہم متقول دے۔ چہ دخیل ذات د پارہ نہ وئو بلکہ د حق او توحید د پارہ۔
 ہرچہ د جمال مشاہدہ دہ نو دا پہ زہور نو او مزاجونو کہیں د خداے رحمت، رحم، کرم، بخشش، لطف، محبت، عفو او د سخا د صفا تو ظہور دے۔ چہ د قریب خداوندی پہ وچہ پہ بندہ تجبی خورجی۔ دانہ تعالیٰ د صفات جمالی عظیم ترین مظہر د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ہستی مبارکہ دے۔ چہ ہمیشہ ہے ہرید خواہ سرور نہ کہے وی۔ ہر ضرر رسوئی تہ ہے راحت رسوئے دے۔ ہر بد کو سرور ہے دعبت سلوک کہے دے۔ او استھائے دا چہ دیکے معظیہ دفتح پہ وخت ہے خپلو بدترین دشمنانو تہ پہ دے الفاظو معافی و سکرے۔ « لَدُنَّ رَبِّكَ عَلَيكُمْ اَلْيَوْمَ (نن درخ پہ تاسوھیغ گرفت نشتہ۔ یعنی ما بخینلی بی) د حضور صلی اللہ علیہ وسلم دا جمالی صفت، او خلق عظیم، دامت پہ دیرو اولیاء ابدالو کہیں ہم باحسن الوجوہ موجود دے۔
 دانہ تعالیٰ د خپل جمال د مشاہدے نعمت دامت پہ خاص خاص افرادو پیریز و کہے دے) او قول عمرے ہونے پہ دے نعمت بنا د کہے دی۔ د پارہ دے چہ زیات شوق پہ سبب د محبت پہ جذب او ہستی کہیں ددوی روحانی قوی سست او کمزوری نشی۔ اود جہی او فراق پہ خفگان کہیں د حقوق عبودیت د تعمیل نہ پاتے راشی۔ نو

اللہ تعالیٰ حکیم اود انا دے۔ رحم او کریم دے۔ اود جمال دتر و پہ اضطراب بنہ خبردار دے۔
 دغہ وجہ دہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ د حضرت بلال رضی اللہ عنہ مؤذن تہ فرمائیل۔ اے بلالہ! اذان اوکھ چہ ذکر او مانخہ کہیں راحت بیا مومو۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم د پارہ موغز پہ دے بنا د قلب او درج راحت وئو۔ چہ د کامل استغراق پہ وجہ بہ نبی علیہ السلام تہ د مانخہ پہ دوران کہیں د جمال الہی مشاہدہ حاصلیدہ۔ پہ دے وجہ بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیل چہ کما دسترگو او زرق آرام پہ مانخہ کہیں دے۔
مقالہ (۱۰) د نفس مخالفت او اخلاص
 دے کہیں شک نشتہ، چہ ستا نفس دانہ تعالیٰ مخلوق او ملکیت دے خود ادنیٰ خواہشاتو، لذتو، اسبابو، ضرور او تکبر د سے لاریہ نہ بدراہہ کہے دے۔ کجکہ چہ دا خیزونہ د انسان مزاج سرور اخیلے شوے دی۔ نوکے تہ دانہ د اطاعت او فرمانبرداری د پارہ د نفس مخالفت تہ تیار ہے۔ نو دا بہ ستا د طرف نہ یوجہاد د فلاح او بھبود یوہ ذریعہ وی۔
 د نفس د جہاد نہ پس بہ ستا دوستی او بندگی د ثبوت مقام تہ اوریسی او پہ تابہ د پاک، صاف، او خوشگوار و بختونو پیریز دے اوشی۔ دکاشاتو قول اشیا بہ ستا تابع شی اوستا

خدمت اور تعظیم تہ یہ غاریہ بستہ دی۔ اور ایڑھٹے شوے
 اصول دے۔ چہ کوم سرے د خدا ئے تعالیٰ فرمانبرداری
 نو دنیا دھنہ فرمانبرداری وی۔ اللہ پاک فرمائی: «کُنَّا نُوکِبِن
 هِيْجَرُ خَيْرٌ دَا سِي نَشْتَه چہ د خدا ئے ثنا صفت نہ کوی۔ خو
 تاسود هغوی پہ ثنا پوهیڑی نہ! او اللہ پاک فرمائی:
 «مَا آسَمَا نَفُو اَوْ زَكَا تَه اَوْ وِسْ، چہ تاسوخما فرما برداری
 قبولہ کریں۔ کہ خوبہ مووی او کہ مونہ وی خوبہ۔ نو
 هغوی اووے اچہ اے خالق کائنات! مونہ ستا فرمانبرداری
 پہ سرسرتگو قبولو۔

مکملہ بندگی، د نفس دنا کارہ خواہشاتو پہ مخالفت
 حاصلیچی۔ پہ قرآن کریم کیں دیرنمایہ راغے دی چہ نفس
 اشارے (هغه نفس چہ انسان تہ د بد و کارونو ترغیب و رکوی)
 پیروی انسان د صراط مستقیم نہ گمراہ کوی، حدیث قدسی
 دے۔ چہ حضرت داود علیہ السلام تہ اللہ پاک او فرمائیل
 «چہ د نفس د خواہشاتو پیروی هجیرے اونہ کرے۔ حکمہ چہ
 زبما پہ زکے کیں د نفس د پیروی نہ زیات دفساد خیز بل
 نشته» او د حضرت با یزید بسطامیؒ متعلق یوحنا یثهور
 دے چہ هغوی اللہ پاک خوب کیں اولید، نو عرضے او کہ
 چہ یا اللہ! تا تہ د رسید و کومہ لارہ ده؟ نو اللہ تعالیٰ
 ورتہ او فرمائیل: «د خپل نفس اطاعت پریدہ او مات راخہ»
 حضرت با یزید فرمائی: «دے پس مانکہ د مار د پوت خپل

نفس پہ خائے پرینود؟
 غرض داچہ هر حال کیں د خواہشات نسان نہ پیریز
 د خلاصی باعث دے۔ نو کہ تہ متقی او پر هیز گارے۔ نو د
 حرام مال نہ او د مخلوقاتو د خوف او خدے تہ نہ دہ او کرے
 او د مخلوقاتو پہ خائے خپل امید ونه خپل خالق سره اوترے۔
 او د زکوة، صدقے او نذرانے په طور هم د مخلوق نظر
 مه کوه۔ بنه پوه شه چہ د رزق او روزی بول امور د فاعل
 فعل او تدبیر سره په ظهور کیں راخی۔ او فاعل او مدبر
 اللہ تعالیٰ دے۔ خو سره دے د مخلوق د طرفه د سعی،
 محنت او کوشش اصول هرگز هیرول نه دی پکار۔ د پارہ د
 دے چہ تہ د جبریه فریقے (دوی دے خبرے قائل دی)
 چہ فعل کیں د بندہ مطلقاً دخل نشته) د عقائدو ستہ
 خلاصے بیا موے۔ او دا هم مه وایه چہ د مخلوق په افعالو کیں
 د خدا ئے قدرت او اختیار هیز دخل نشته او بندہ د هر
 فعل او ارادے خپله مختار او مجاز دے گئی دے عقیدے
 به تہ کافر شه۔ او قدریه فرقه کیں به را شه۔ بلکه عقیدے
 درستہ کره۔ او دا اووایه، چہ د مخلوق افعال او اعمال د
 مشیت خداوندی نه دی چہ د هغه د تحصیل حکم د پارہ
 «کِیْسَ لِلّٰہِ نَسَانِ مَا سَعٰی» یعنی د مخلوق طرفه سعی او محنت
 لازمی خیر دے۔ او قرآن او حدیث کیں دے دے مثالونه
 وارد دی۔

احکام خداوندی نه تجاوز مه کوه۔ حکمہ چہ د هغه
 احکام په قول مخلوقات طوعاً و کرهاً ز په خوبه او ناخوبه
 یعنی هر حالت کیں) حاوی دی۔ د احکم الحاکمین په موجود
 کیں په هیز یوامر کیں حاکم مه جوړ پرېه۔ ستا حاکم کتاب
 اللہ او سنت رسول الله دے۔ که ستا زړه کیں خه خیال یا
 وسوسه تیره شی۔ یا د الهام کیفیت محسوس کرے نو هغه د
 قرآن او حدیث په معیار او سنجوے۔ که قرآن او حدیث کیں
 د هغه حرمت او ممانعت موجود وی۔ مثلاً وسوسه، سود
 غلا، غضب، ظلم، زنیاتی، دروغ فریب او د هغه نور د
 فسق و فجور اعمال نو د اے خبرے د خپل قلب او دماغ
 نه لرے که او مخ تے واره و۔ حکمہ چہ د اے ویتوے د
 شیطان د طرفه وی چہ په قسم قسم بیکل صورتونو کیں
 ئے انسان ته راوپانده کوی۔

که ستا خیال او وسوسه د قرآن او حدیث ترخه جائز
 او مباح وی او د حرمت پکیں هیز شبه نه وی۔ نو بیا ئے
 بلا تامل تعبیل او کره حکمہ چہ دے کیں دگناه خدشه
 نشته۔ بلکه د حلاوتو خیزونو خوړل، خنبل، نکاح، بنه
 لباس، چا صالح سره ناسته پاسته، د بیت الله شریف
 حج، دگنوو، یستیمان او غریبانو امداد او دعوا مو فائده
 کارونه واخله۔ په د اے ا الهام زړه سکون او اطمینان
 بیا مووی۔ او فطرت دے تائید او تصدیق کوی۔ د افعال

الهی او امر الہی د تعبیل د پارہ الله تعالیٰ خپله د بندہ
 فاعل شی او د هغه مدد او نصرت کوی او هرکله چہ فعل
 خالصه د حق د پارہ پاسته شی او تاته د تائید حق مقام
 حاصل شی نو بیا که تاته خه فتنه پینه هم شی، نو د هغه
 د شر نه به د خدا ئے په امان ساتی حکمہ چہ الله تعالیٰ
 په خپل مشیت او فعل چالرا سزا نه ورکوی بندہ ته عذاب
 په امور الہی کیں د دخل ورکولو په وجه ورکولے شی۔
 که تہ د ولایت خواهان ئے (خدائے د په مونہ قبولو
 د دے نعمت پیر، ونه او کړی۔ آمین)۔ نو د نفس مخالفت
 شروع کره۔ او دا مریخ په پوره طریقہ تابع شه۔ او دا مری
 حق پیروی په دوه قسمه ده۔ رو ییے قسم داچہ د نفس
 لدا تو د پیروی نه منع شه۔ فرائض ادا کرے او خپل ظاهر
 او باطن دگناهونو نه محفوظ کرے۔ او دوئم قسم داچہ
 د خدا ئے کوم احکام د الهام یا القاء په طور ستا په زړه
 وارد کیری۔ د هغه اطاعت په پوره احترام سره او کسبه
 او د خدا ئے تعالیٰ دوختاً فوقتاً مشورونه غفلت او ذکر کم
 د باطنی امر په هغه مباح کارونو کیں هم بیا موندے شی
 چہ د هغه متعلق شریعت کیں خه حکم موجود نه وی۔
 په داشان چہ نه خو هغه ممنوع وی۔ او نه دوجوب حکم
 لری۔ او دے کیں بندہ ته اختیار ورکړه شوے دے۔
 خواه که دا په تصرف کیں راوی، او که نه ئے راوی۔

دوسے نوم صباح دے زیور متقی او خدائی سربلہ پکاری
 چہ ہنہ دھردا سے خیر متعلق استخارہ او کبری او حکم
 ربی پہ انتظار کین شی۔ او هرکله چه حکم بیاموی، نو
 دھن مطابقی و تصرف کوی۔ او پہ داسے حالت کین و
 د بندہ قول اعمال، حرکات اوسکانت د الله تعالی د
 طرفہ نہ وی۔

د کو مو خیر و نوحکم چه شریعت کین موجود دے
 ہنہ و د شرح پہ رو سرکہ، او د کو مو خیر و نوحکم چه
 شریعت کین موجود نہ دے، ہنہ و د استقارے پہ
 ذریعہ پہ خاکے راویکے شی۔ دلته بندہ بیا و اهل حقیقت
 د مقام نہ شی۔ او ہنہ پہ اولیا و کین شیعہ شی او کہ
 تہ د حق الحق۔ یہ حالت کین تہ چه پہ ذات خداوند
 کین دفنا کید و حالت دے نو دا د الله تعالی خیریت
 او گنہ۔ حکم چه دا د ہنہ ابد الوحالات دے، چه دھن
 زہونہ د عشق و محبت نہ مات دی۔ ہنہ موحدین دی
 عارفان دی۔ صاحب علم او عقل دی۔ دوی دامیران آقا
 د خلق خدا پیشوا او نگہبان، د حق ناشین، خاصان او
 مہبان الہی دی۔ نو پہ دے مقام دامیری دادہ چه تہ
 د نفس امارا مخالف تہ او دنیا او احیت ہیخیز تہ ستا
 رعبت او توجہ پاتے نہ شی۔ دھن وخت تہ د مالک الیک
 بندہ تہ۔ نہ چه د ملک بند۔ تہ بہ دامحق غلام تہ، نہ

چہ د خواہش او پہ ظاہر او باطن پہ کلی طور داسے د خدا
 پہ خدائے نکہ د دائی پہ لاس کین چه بیے رود ویکے
 بیج یا طبیب پہ محکین ہے ہوشہ بیماری نو د الله تعالی
 دامرا و نہی دشناخت او پیری نہ علاوہ د نور و نور او کار
 نہ بہ تہ ہے ہوشہ او ہے خیرہ تہ۔

مقاله (۱۱) صبر او توکل

د غیبت او ناداری پہ حالت کین چه ستا پہ زبکین
 د نکاح خواہش پیدا شی او تہ د دے ذمہ داری سرتہ تہ
 سولے۔ نو د الله تعالی نہ د رزق د فراخی او اسودہ حالی
 سوال کوی۔ او دھنہ د دحم امید وار اوسہ۔ دنیا کین تہ د
 انسان د پارہ نکاح لازمہ کیرے دلا۔ او دے خواہش تہ
 بنی آدم لہ ور کیرے دے۔ نو ہنہ دے داسا پو او ذرا نگو
 ہم پیدا کوکے دے۔ دھن مشکل کشا او قاضی الحاجات بہ
 بغیر ستا د پریشانی نہ د بخشش پہ طور ستا د نکاح اسباب
 برابر کوی۔ چه ستا د پارہ بہ د اطمینان او برکت باعث وی۔
 اوس بہ ستا صبر او استقار پہ تہ او شکر کین بدل شی
 او الله پاک شکر گزار سوز پہ سلام پاک کین د نعمت د زبانی
 وعدہ کیرے دے۔ فرمائی: **كَيْفَ تَشْكُرُونَ لَوْ زِدْتُمْ نِعْمًا وَ كَيْفَ
 تَكْفُرُونَ إِنَّ عَذَابَ لَشَدِيدٍ** (کہ تہ تاسو شکر کوی نو زہ بہ
 در باندے خیلہ پیرش وے لا زیا تویم۔ او کہ تہ شکر کوی
 نو یا د ساتی چه خیا عذاب دیر سخت دے) او کہ د پروختہ

پوری د نکاح ضروریات د برابر شی۔ نو صبر او انتظار کوی۔
 الله پاک فرمائی: **لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ (د خدا تہ د
 رحمت نہ تہ نا امید کیری)۔** خو پہ دے اتنا کین د الله تعالی
 پہ ارادہ او فعل کین بالکل دخل مہ و رکوی۔ د خواہشات
 نفسانی نہ خان سات او ذکر الہی سوز د صبر او تحمل نہ کار
 اخلہ۔

د قضا و قدر دستور سوز با وفا اوسہ۔ او د امر کی
 اطاعت کوی۔ او یقین لڑہ چه ستا پروردگار بہ اخر پہ تافضل
 و کرم کوی۔ رزق بہ و فراخہ کوی۔ او گنا ہوو نہ د پچ کوی
 او پہ صراط مستقیم د قائم پاتے کید و بہ قوت او توفیق
 د رکوی۔ الله پاک فرمائی: **إِنَّمَا يُوفِي الصَّابِرِينَ أَجْرَهُمْ بِحَسَبِ
 جِسْمِهِمْ** (د صابرانو د پارہ ہے حسابہ اجر دے)۔

مقاله (۱۲) د منعم اطاعت کہ د نعمت؟
 چه تا الله تعالی د مال او جاشا د خداوند کوی۔ او تہ د
 دے مال پہ وجہ د خدا تہ عبادت او اطاعت نہ رو گوانہ
 تہ۔ نو خدا تہ تعالی بہ تاهم دنیا او ہم آخرت کین دخل
 نزدیکتہ نہ لرسے کوی او ممکنہ دے چه د غفلت او معصیت
 پہ وجہ دے مال او دولت ہم در نہ ولغی۔ او محتاج او پیشا
 حال و کوی۔
 د منعم (نعمت و رکوی) نہ غافل کیدل او سراسر
 نعمت کین محو کیدل شرک دے۔ او شرک د خدا تہ پد نزد

پو ناقابل معافی جرم دے۔ خو کہ تہ مال و دولت خیل معبود
 او مقصود جو رہنے کیرے او پہ تہ او ذکر کین مشغول تہ نو
 الله تعالی بہ د مال ستا د پارہ برکت او راحت او گور کوی
 او دے کین بہ سرخ ترورخہ زیاتے دای۔
 مال بہ ستا خادم وی۔ او تہ بہ د خیل رازق او پروردگار
 خادم۔ بیا بہ تہ دنیا کین د قسم قسم نعمتونو نہ فیض یاب
 تہ۔ او معنی کین بہ د خدا تہ پہ نژد معزز او مجتہد
 تہ۔ او جنت الماوی کین بہ صدیقینو، شہداء او صالحین
 سوز ہم مجلس او ہم پایر تہ۔

مقاله (۱۳) قضا او قدر تہ گردن کیردہ

کہ ستا پہ قسمت کین نعمت وی، خو کہ تہ دھن
 خواہشمند تہ پانہ تہ، ہنہ بہ ضرورت تہ در رسمی۔ دھن
 نشان کہ ستا پہ قسمت کین مصیبت وی او ستا د پارہ دھن
 حکم شوے وی۔ نو خواہ تہ ہنہ نا خوبنہ وے، او کہ د دعا
 پہ ذریعہ تہ دفع کوے۔ خو ہنہ بہ پہ تاریخی۔ نو تالہ پکار
 دی چه پہ ہرے معاملہ کین د الله تعالی محکین د فرمانبرداری
 گردن کیردے چه دھن فاعل حقیقی فعل ستا د پارہ جاری
 شی۔
 کہ د خدا تہ د طرفہ پہ تاد نعمت پیرش و نہ اوشی۔ نو
 شکر او باسہ۔ او کہ مصیبت راشی۔ نو صبر او تحمل اختیار
 کوی۔ تہ د بخشش او د عطا د حالاً تو بالکل مطابق اوسہ۔ چه

د حق دلارے منزلوں اور وہی بوند تسلیم اور رضا پہ دے طریقہ بہ
ذکر و صلوات و شہداء و اوصد یقینو مقام تہ اورے۔ اور قریب
خداوندی بہ حاصل کرے بیابہ تہ دھے خلقو منکرے تے
چہ دھنوی ذکر او فکر پہ برکت و کرامت، نعمت، عزت
مسرت او نفس دا طیبیان خاوندان شوے وی۔ نو پہ
آفا تو او معیار بوی کین دصبر و استقامت نہ کار اخذ۔ او
مؤمن د بولو نہ اہم او مقدم صفت ہم دھے دے۔

د رحمة لعلامین ارشاد دے : "دوزخ اور بہ مؤمن
تہ وائی اے مؤمنہ! حُما د علاقہ نہ ذرتیریبہ جگہ چہ ستا
نور، حُما اور مر کوی۔ داہفہ نور دے، چہ محکم یقین او
کامل ایمان سرچہ دنیا کین دوسرے دو۔ او پہ دے نور پہ
مؤمن او کافر کین تمیز کیدلے شی۔ او دغہ نور پہ دنیا او
عقبی ادوار و کین دھرے بلا مدافعت کوی۔ نو پکار دی چہ
ستا دصبر او ایمان قوت تانہ ہرمصیبت او بلا لڑے کوی۔
یقین لڑے، چہ ہیچ بلا ستاد بریادولو دپارے نہ، بلکہ ستا
دازمیت د پارے، ستاد ایمانی طاقت قوی کولو دپارے، ستا
د یقین زیاتو د پارے، ستاد فلاح او ترقی دپارے اور رضائے
حق د بشارت در کولو دپارے تانہ راجی۔ اللہ پاک فرمائی اے
سلمانا نو! موہن تا سوا زمانو۔ چہ تاسو کین د فی سبیل اللہ
جہاد کو نکو اوصار و خلقو پتہ اونکی۔ بیابہ د اللہ تعالیٰ پہ
ذات و صفات او امداد و نصرت ستا ایمان محکم شی او تے

یقین سرچہ دھنہ افعالو سرچہ موافقت او کرے۔ نو ہفہ بہ
پہ ہرمصیبت کین ستا مشکل کشائی کوی۔ او دھنہ امداد
بہ ستا شامل حال وی۔ نو دجان ہا دغیر پہ حق کین دے،
تانہ ہیچ یوقول او فعل داسے بنکارے نشی چہ د اللہ تعالیٰ د
امرو نہی نہ بھروی۔

کلمہ چہ تانہ یو امر خداوندی اوشی۔ نو دھنہ تعمیل پہ
تادی کوی۔ او قوت او حرکت سرچہ ہنہ سرتہ رسوخ۔ د تقدیر
او فعل الہی پہ تکیہ محض پہ تسلیم او توکل مہ اوسہ، بلکہ
سعی کوشش، فکر تدبیر او خیل و بھی او فطری قوتونہ ہم
پکار راولہ۔ چہ تانہ امر الہی عملی طور سرچہ ظاہر شی۔ او
کہ دخیلو عزائمو پہ تعمیل کین پاتے داغے تے، نو د
خیل پروردگار پناہ اونیسہ ہفہ تہ التیا کوی۔ ہفہ
تہ زاری کوی او امر الہی کین د غفلت کولو اسباب معلوم
کری۔ ممکنہ دے چہ داپریشان کن صورت حال ستاد فریاد
تکبر، طاعت او عبادت کین دسور ادب، بہ خیل قوت
او صلاحیت د تکیہ پہ ختہ بنہ عمل د ناز کو یا دملوفا
خالق سرچہ دشریک کولو پہ وجہ وی، یا ممکنہ دے چہ اللہ
تعالیٰ د ختہ لغزش پہ وجہ دخیل قرب نہ معزول کرے
تے۔ اوستانہ ناراضہ وی او تہ تے پہ خیل ہوا او ہوس
کین اختہ کرے تے۔ تہ تے پوہویرے چہ دنیا کین د
شرک او غفلت جراثیم لٹائے پہ حُماے خوارے شوی دی

چہ ہفہ مؤمن دخیل حقیقی محبوب او مطلوب یعنی اللہ
تعالیٰ تہ لیرے او بے تعلقہ کوی۔ نو دشرک داسبابونہ
پرہیزگار شہ۔ چہ د اللہ تہ غیر اللہ تہ راجب نہ تے۔

کرم خیر چہ د اللہ تہ سوادے ہفہ دغیر اللہ حکم لری
نو تے دخیل مولانہ سوا غیر تہ رجوع مہ کوی، او پہ خیل
نفس داسے ظلم مہ کوی چہ دغیر اللہ پہ سبب د اللہ دواسر
نہ غافل او بے خبرے تے۔ کئی ہفہ بہ دپہ داسے اور کین
درود بکی، چہ دھے خیشاک سرپی او کانزی دی، اوچہ د
کنارو دپارے تیار شوے دے (آیت شریف دے) بیا کہ تے
ختہ ہزار یا فریاد کرے، نو لٹائے بہ تے نیسی۔ او کہ د اللہ
رضا لیرے نو ہنہ رضا بہ حاصلہ تے کرے۔ او کہ د ایمان
او عمل صالح دضائع کولو پہ حقلہ دنیا تہ بیا دیکھی دپارے
رائل او غواپے، نو دویارہ بہ دنیا تہ و رائل نصیب نشی۔
نو خیل نفس رحم او کرے او علم، عقل ایمان او معرفت
عونندے نعمتونہ چہ خدا تے در کوی دی، ہفہ د خدا تے
پہ عبادت، رضا او خوشنودی کین صرف کہ۔ او ددے پہ
پاکو انوار و دجھل او شرک تاریکی دخیل قلب او دماغ نہ
ھو کرے۔

— د اللہ پاک دا امر و مطابق پہ صراط مستقیم روان شہ
او خیل ہرے معاملہ ہفے قاضی الحاجات تہ اوسپارے۔ چہ تے
تے پیدا کرے تے۔ اوستا پرورش تے کرے دے۔ تے

یو بیکارہ نطفہ وے۔ دھنہ تے تانہ انسانی صورت
دیکھ۔ او زمکہ کین تے دخیل خلافت او نیابت پہ منصب
سوفراز کرے۔ نو ستا ہر خواہش او مراد دھنہ د مراد تابع
پکار دے، اوستا ہرے ناخوبی دھنہ د ناخوبی مطیع
پکار دے۔ ہر کلمہ چہ تے د احکام الہی تا بعد ار شوے۔ نو د
کائنات قول خیزونہ بہ ستا تابع داریشی۔ (خدا ہی تعالیٰ
و موبن بقول پہ دے نعمت بنا د کری۔ آمین۔)

ہر کلمہ چہ تے د اللہ تعالیٰ د منہیا تو نہ پرہیزگار شہ، نو
بیا کہ دنیا کین تے ہر لٹائے تے قول مصیبتونہ او تکلیفونہ
بہ تانہ پہ د وی۔ اللہ پاک پہ خیلو آسمانی کتابون کین
فرمائے دی "اے بنی آدمہ! زہ اللہ یم۔ خالق کائنات
تم۔ حُما نہ سوا بل معبود نشہ۔ زہ چہ کائناتو کین کوم
خیز تہ حکم و کریم، چہ شہ، نو ہفہ فوراً شی۔ او دعدم
نہ عالم وجود تہ راشی۔ نو تے خالصہ حُما عبادت کوی۔
چہ زہ درتہ د توحید پہ برکت ہفہ روحانی قوت در کرم
چہ تہ ہم پوخیز تہ اووائے چہ شہ۔ نو ہنہ شی۔ او چہ
او ظہور کین راشی۔ او د اہم اللہ پاک فرمائے دی: اے
دنیا اکوم سپے چہ حُما خدمت او اطاعت کوی۔ نو تہ دھنہ
خدمت او اطاعت کوی۔ او کوم سپے چہ محض ستا خدمت
او پرستش کوی نو ہفہ پہ مصیبتونہ او تکلیفونہ کین
گرفتار کرے۔"

کوم خیر نہ ہے ہفتہ نہ خدائے تعالیٰ مع راویہ دہ دہ ہے
نہ تہ پورہ پھر ہیز اوکریہ کاملہ عاجزی اختیار کرے او تسلیم
اورضا خیل شعاع چور کرے۔ ستا حواہیں خمسہ او ستا اول
اعضا ہر وقت د احکام الہی پابند کیدل پکار دی اور
ہفتہ یہ تمہیل کیں ہیضہ کلمہ د تاخیر نہ کارمہ اخلہ قضا
وقدر کیں خفگان ، تادی ، شکایت او مخالفت لہ دخل
مہ وریکویہ۔ اوہم دا ربانی نسخہ اوروحانی شفا دہ چہ تاپہ د
گناہونو دا مرضو اور خواہشات نفسانی دقتونہ محفوظ کری
اوقرب خداوندی بہ و نصیب کری۔

مقالہ (۱۳۶) دنیا پرستار کدہ دعوتی؟

اے دلفن بندہ! تہ عاشقان حق اور پومعیبو د
پرستار اور د برابر ہی دھوی مہ کویہ۔ حکمہ چہ تہ دخیل
ہواؤ ہوس غلام ہے۔ اوہوئی دخیل خالق او مولیٰ قداما
دی۔ تہ د دنیا پہ رغبت کیں مہوئے۔ اوہوئی ہمہ تن متعلی
پہ رغبت کیں سرگرم دی۔ ددوی زہونہ صرف یورپ سہ
نہے دی۔ اوستازہ د دنیا وی بتاؤ بچخانہ۔ دہ دوی ہفتہ
خیر دہ نہ تہ گوری۔ پہ کوم چہ ستا نظر ہے۔ دوی دکا ناناو
پہ اتیاؤ نہ بنگہ د اشیاؤ پہ خالق اوصاف نظر لری۔ چہ
ہفتہ پہ ظاہری سترگونہ بنگہ ذریعہ پہ سترگو لیدے
شہ۔
دعہ عاشقان حق د عشق نعمت حاصل کدہ۔ اوخلایے

کے بیامونہ۔ اوتہ تراویسہ د نفس پہ خواہشا توکین راگیر کے
دعہ اہل اللہ دخیل پرور دکار درادو احترام اوکدہ او خیل
ارادے اور مانو نہ لے پرینودل۔ او پہ دعہ طریقے قریب
الہی حاصل کدہ اوتہ دخیل ارادو او خواہشونو بندہ شوے
او دخیل خالق نہ پہ پراؤ نو لریے شوے۔ دعہ خلقو تہ اوتہ
تعالیٰ آدم علیہ السلام او دکا ناناو د تخلیق حقیقی مقصد
اوبودہ۔ یعنی د خدائے ثنا صفت او ذکر عبادت کیں
مشغولہ شو اوتہ دنیا پہ عیشیا تو او ہزلیا تو کیں کستہ
دعہ دحق عاشقان د تا ئید الہی پہ وجہ طاعت او عبادت
کیں ہمیشہ د عم او پریشانی نہ لاپرواہی۔ مصیبت او تکلیف
کیں خٹہ جبر او آکراہ نہ محسوسی نو ذکر عبادت ددی
د پارہ جنت الماوی شو۔ حکمہ چہ دوی کاشا توکین د یو خیر
دکتونہ محکین د ہفتہ خیر صانع اود ہفتہ فعل تہ گورف۔
دعہ برکزی دہ خلقو سہ د زیکے او آسمانونو قیام او
استقام اور د بزد مجرد مخلوقانو سرور او اطیبتان وابستہ
وی۔ حکمہ چہ د باطنی صفاتو پہ وجہ اللہ پاک دوی دخیل
ذیکے اوتاد یعنی میخونہ گرجو لے دی۔ چہ پہ ہفتہ زمکہ
قائم او محکم دہ۔ ہنوئی دخیل روحانی قوت پہ وجہ دضر
پہ شان خود دار سخت او ناقابل تسخیر دی۔ اوتہ محض
د نفس بندہ لے نو ددعہ صاحب عزم او صاحب ایمان
خلقو پہ لاری کیں مہ خندا کبریہ۔ حکمہ چہ ہنوئی دحق پہ

لاری کیں د مورد پلار او اہل وعیال نہ بیزاریہ شو خود
حق نہ بیزاریہ نہ شو۔
دوی پہ کاشا توکین خدائے بہترین پیدا کرے دی۔
اود زیکے پہ سرے نوح انسانی د دوی د امامت او قیادت
نہ فیض یاب کرے دی۔ ترخو چہ زمکہ او اسمانونہ قائم
دی د دوی پہ پاکو روحونو دحق تعالیٰ پہ نکو نوسلامو
وی۔ (سورہ حنون۔ آمین)۔

مقالہ (۱۵) خوف اور رجاء

ما خوب اولید نیچہ زہ یو دایے خائے کیں ہم چہ د
ہفتہ شکل او ہیبت د جماعت پہ شان دے۔ او پہ ہفتہ کیں
دیو دایے خلقو دلہ دہ۔ چہ د دنیا او دنیا د خلقونہ بے غلظت
دی۔ ما پہ لری کیں فکر او کدہ۔ کدہ فلائے سرے پہ اولیاؤ کیں
دلہ موجود وے نو دے خلقو تہ بہ لے د شریعت آداب
ببودلی وو۔ اود تبلیغ ارشاد بہ لے ورتہ کرے وو۔
پہ دے کیں دا خلق ماتہ راجع شول، او پوکیں ماتہ
او ویل؟ ستا خہ حال دے؟ تہ کلام او خطاب ولے نہ
فرمائے؛ ما ورتہ او ویل۔ ہرکلمہ چہ تاسود مخلوق نہ تلقن
قلع کرے دے او خالق سرا موخان نہ لے وے۔ نو بیاد خلقو
نہ لے سرا ہیچ مہ غواری۔ اوچہ لے سرا سوال پریرد؛

لہ ویرہ او امید۔ ما د اہل اللہ صفات وی چہ د اللہ تعالیٰ د حضور او
عذاب نہ خوف کوی۔ اود ہفتہ رحمت او بخشش امید لری۔

نو بیازہ ویرہ سورا ہم د ہنوئی نہ سوال مہ کوی حکمہ چہ د
ذریعہ سوال د لے پہ شان دے۔
بہ پوک شہ چہ ہرآن کیں د اللہ پاک یونوے شان
دے۔ د خلقو حالات بد لوی رابد لوی۔ یعنی د امیر نہ عزیز
او د عزیز نہ امیر۔ د گدا نہ بادشاہ اور بادشاہ نہ گدا چور کیں
د چامرتیہ او چستی اور چا راغورخوی۔ یوقوم علیین تہ سہ
ادیل اسفل السافلین تہ کوم خائے چہ د علیین خاوند
سرا د حفاظت او نصرت وعدہ دہ ہلتہ ہنوئی سرے لے
د غفلت او معصیت پہ وجہ پہ اسفل السافلین کیں د
ویر غورخولو ہم ویرہ پیدا کرے دہ۔
کوم خلق چہ اسفل السافلین کیں دی۔ ہنوئی سرا
لے د توبہ استغفار او رجوع الی اللہ پہ سبب د ہدایت او
علیین کیں د داخلو ہم وعدہ فرمائے دہ۔ پہ دے کیں
زہ د خوب نہ راوینش شوم۔

مقالہ (۱۶) توکل پہ خدائے کدہ پہ اسبابو؟

تہ د اللہ پاک د فضل او دہفتہ د نعمتونہ پہ دے
محرورمے۔ چہ تا محض پہ مخلوقانو، اسبابو او ذرا بھو
بانڈے تکیہ اوکریہ۔ اود اللہ تعالیٰ پہ ذات دکامل توکل
اوتہ کدہ، نو د حلال رزاق پہ حاصلو کیں مخلوقات

لے داوچتہ درجہ جنت
لہ د دوزخ د نولو نہ لاندہ طبقہ۔

فتوح ۱۰۰ الغیب

ستا دپارہ حجاب شول او ترخو چه ته د مخلوقاتو د بخشش اومید وارے . او د هغوی طرف ته لکه دیو سوداگریستا تک راتگ دے . نو تر هغه خپل خالق سره د مخلوق شریک کوونکے مشرک ے .

د دے شرک په وجه به الله تعالی تا په عذاب کښی اچوی . او د هغه ادنی صورت دادے چه ته به د حلال رزق نه محروم ے لکه چه حلال رزق هغه دے ، چه هغه د جسمانی اود مادی قوتونو په کوشش حاصل کړے شی بیا تا الله تعالی سره د مخلوق د شریک کولو نه توبه کړه او سعی او محنت ته د رجوع او کړه . او هغی په خپل محنت اوصلاحت وکتی او کړه نو بیا هم نه مشرک ے لیکن دا شرک د هومی نه زیات خفی (پټ) دے . او په دے شرک به د الله تعالی داسه او نیسی چه بغیر د سبب نه رغزی درکولو نه به و هم دم کړے ، او د رزق په حاصلولو کښی به د باطنی ذرائعونه په بهره شے .

بیا چه ته د دے خفی شرک ندم توبه کړه او محض په خپل محنت اوصلاحت و اعتماد پاتے نشی اود ایتین وینا شی چه یوازے الله تعالی حقیقی رازق اومسبب الاسباب دے . هغه آسانی پیدا کوونک دے ، هغه د محنت او کسب توفیق ورکونک دے . او هغه د مشکلاتو رفع کوونک دے او دغه شان چه ته د ذرائعواو اسبابو نه روگردانی اختیار

فتوح ۱۰۱ الغیب

کړے . او د رزق او محنت منبع او مخزن یعنی الله پاک ته رجوع او کړه او خپل ټول حاجات اوضوریات فقط د هغه حضور ته اوسپاړے نو بیا به هغه خپل اوستامیخو کښی حجاب او چت کړی . بیکانگی او په التفاتی به دفع کړی او دخپل لوښے رحمت په برکت به ستا د هر حاجت او ضرورت په وخت کښی ستا د طلب او توقع نه هم زیات رزق ددا ے ذریعونه درکړی چه ستا هم اوکمان کښی به هم نه راځی . او دا ستا دپاره د الله تعالی یو خاص نصرت او حمایت دے چه تا د شرک او غیر الله ته د مائل کیدو نه محفوظ ساتی .

هرکله چه ستا د قلب اودماغ نه ذاتی ارادے او خواهشو لیرے شی او ته کفی طور متوکل علی الله شے او خپل ارادے د الله په ارادے کښی فنا کړے نو بیا به ستا لیکل رزق الله تعالی یقینا تا ته دررسوی اوستا نه یوا به هغه دبل چا دپاره نه وی ستا د سخت حاجت اوضرورت په وخت به ستا دستگیری کوی او ورسره ورسره به د رزق دادکے شکر توفیق درکوی او په دے به پوهیږے چه داسه حالاتو کښی دا بقی د الله تعالی خاص نصرت اومعد دے . او دغه شان به ته د هر مسبب الاسباب هغه خاصه رحمت او پیژنکے او د هغه به شکر په پدې حالکے راوړے . او د معامل به ستا د مخلوقاتو او غیر الله نه د لیرے کیدو په وجه وی .

فتوح ۱۰۲ الغیب

او دے سره به تا ته د توحید مصحیح فهم او ادراک هم حاصل شی .

هرکله چه د الله تعالی د ذات اوصفات متعلق ستاعلم او یقین پوخ او محکم شی نو بیا به قدرتی طور تا ته شرح مسکا (د حق د پیژندلو او قبولو دپاره د سبب د پراستیدو) مقام حاصل شی . ستا قلب او دماغ به د معرفت په انوارومنور او ستا روح به په اسرار خداوندی توانا شی . دے حالاتو کښی به همیشه تانته په باطنی کشف او نور کوامت دابنودلے شی ، چه د الله د طرف نه ستا حاجت روائی او مشکل کشائی کیدونکے دے .

الله پاک فرمائی : *مومنون په بنی اسرائیلو کښی دلے رهبر پیداکړل چه به خلقو کښی به ے څو بنود احکامو تبلیغ کولو . او دا قیادت هغوی ته په دے حاصل شو چه هغوی د صورت کار و اخست او څو بنود په آیا نو نوښته ایمان راوړلو بل ځلے فرمائی : *وَالَّذِينَ جَاهِدُوا مِنَّا نَنفِي عَنْهُمْ تُبَّتَاتَار (کوم خلق چه څو بنود دپاره د ریاضت او مجاهدت کوی . نوموړی یتینا هغوی ته دخپلو سمولارو همدایت کوو) . او الله عزو جل فرمائی : تا سود الله نه ویرة کوی چه دخپل قدرت او اسرارو نه ویرځه ږرت او بشای . او د معرفت په نور مو بناد کړی .**

بیا به درو حانیتا داسه او چت مقام حاصل کړے ، چه

فتوح ۱۰۳ الغیب

اشیاء او کائناتو کښی به د تصرف کولو اختیار درکړے شو . او دا به داسه ظاهری امر او اجازت دتی سره وی چه هغه کښی به د شک شپه هیز کښه نشی نه وی اوداسه دلیل سره چه د نمر نه به زیات روښانه وی او داسه کلام سره چه د هغه رد به د مخلوقاتو دپاره ناممکن وی اودا اختیار به دلے الهام سره وی چه هغه کښی به هیز دروغ نه وی او د نفسانی او شیطانی وسوسونه به بالکل پاک اومحفوظ وی . الله پاک خپل بعضے کتابونو کښی فرمایلی دی : *اے بنی آدم زه الله یم . ځما نه یوا هیڅوک معبود نشته . زه چه کوم څیز ته حکم ورکړم چه شه نو یقینا هغه شی . نو ته ځما اطاعت اختیار کړه بیا به زه تا ته هم داسه اختیار درکړم ، چه تر څه څیز ته حکم او کړے ، چه شه نو هغه به شی او اذن الهی سره به عالم وجود کښی راشی . او دے کښی شک نشته چه الله تعالی په خپلو انبیاء و صدیقینو اولیاء او خاص بنی آدمو داسه روحانی قوتونو پیرن ورسه کړے دے .*

مقاله (۱۷) وصول الی الله

هرکله چه تا ته د وصل الی الله (خدیکے ته درسی) مقام حاصل شو نو یوه شه چه اوس د توفیق الهی په وجه قرب خداوندی نصیب شو . او د وصل الی الله د معنی کچه ته د مخلوقاتو د علاقو او ذاتی خواهشاتو اوارادو د

نہ آزاد ہے اود اللہ د فعل اور ارادے ماتحت ہے اوستا
هر قول او فعل دامرالہی مطابق شی۔ نو دا حالت دعویت
اود فنا فی اللہ کیدو حالت دے چہ پہ وصل الی اللہ تعبیر
کولے شی۔

اللہ تہ رسائی د مخلوق درسامیٰ پہ شان مادی حیثیت
نہ لری بلکہ د ہف نوعیت بالکل مختلف دے۔ حکمہ چہ
بکس گویہ شی (ہیچ چیز دہفہ پہ مثل نشہ)۔ ہفہ
دائے سمیع بصیر اور خالق (اورید ویکے اوپید اکونکے) دے
چہ مخلوق تو کین ہیچ چیز نہ ہفہ سرے تشبیہ نشی ویکدی
او وصل الی اللہ د کیفیت نہ صرف واصل با اللہ خیرداریک
چا چہ د مرتبہ حاصلہ کرے نہ وہ اود عشق اوقرب کے
نصیب شوے نہ دے نو ہفہ دے روحانی کیفیاتو نہ
عاجزہ دے۔

بیا هر واصل با اللہ پہ قرب کین دنورونہ پہ درجہ کین
مختلف وی اود ہفہ شان د اللہ تعالیٰ اسرار تولاو نیاوا و اولیاء
سورہ پہ جدا جدا رنگ دی چہ دیوراز نہ بل بغیر د خدا کے
نہ خبر نہ وی۔ حتیٰ چہ عالم روحانیا تو کین کلہ دا ہے ہم
کیربی چہ یومرید چہ ذات حق سورہ کوم راز لری، ہفہ
جرح ہفہ سہ عہ خبرہ وی۔ اوکلہ دیوراز نہ ہفہ مرید
ہم گکار نہ وی کوم چہ روحانی او باطنی لحاظ سورہ دیور
مقام تہ رسیدے وی۔ اوکلہ چہ مرید د پیر حالت اکییت

تہ اورسی۔ نو بیا ہفہ د پیر نہ جدا کرے شی۔ او خپلہ اللہ
تعالیٰ د ہفہ نگہبان جو رہی۔

د مرید د پیر نہ جدا کول د ایے دی تکمے رودیکے
پچہ چہ د فی رودیو دیعاد نہ پس ددائی نہ جدا کرے شی،
او دہمہ شان د ہفہ تعلق دنور و خلقو نہ ہم پرکیتے شی۔
نو ترخوچہ مرید خام وی او ہفہ کین خواہش اور ارادہ سورہ
وی۔ نو ہفہ د نفسانی عیبونو دلرے کولو د پارہ متازہ دے جز
د خواہش اور ارادے د فنا کیدو نہ پس د پیر حاجت پاتے
نشی۔ اودا حکمہ چہ اوس مرید کین نفسانی اوسفلی کرد
پاتے نشو۔ چہ د ہفہ دلرے کولو د پارہ تکبیر پہ دہ د خدا کے
د طرفہ پیر مامورے و۔

اوس ددہ ہادی، رہنما، حافظ اونا صرا اللہ پاک دے
چہ د ہفہ د تجلیاتو انوارے د جہل تیرو تہ نہ پیردی
نوریکہ چہ تہ واصل با اللہ ہے، نو د غیر اللہ نہ ہمیشہ
د پارہ ہے غرضہ او ہے خوفہ شہ۔ اود ہفہ نہ سوا پہ خوف
اور جا یا نفع اور نقصان کین ہیچک موجود نہ کرے۔ بلکہ
ہمیشہ د ہفہ نہ خوف کورے۔ د ہفہ نہ خپل حاجات غوارے
د ہفہ نہ د مغفرت امید لری۔ او ہر دم د ہفہ پہ ذات
تکیہ کورے۔ ہرکلمہ چہ تہ دا ہے شی۔ نو ہمیشہ د اللہ تعالیٰ
پہ امر او فعل نظر لری۔ او ہر حالت کین د مخلوق، بیزارا
شہ۔ ستا د قلب اود دماغ د توجہ مرکوز ہے صرف ہیشہ

ذات واحد وک۔ او بول مخلوق د خدا کے تعالیٰ پہ حضور
کین دا ہے عاجزہ او گنہہ لکہ یو غلام چہ دیولوے وسیع
السلطنت، صاحب عظمت اوقہر ناک بادشاہ پہ تجویل
کین وک۔

د خالق اختیارات مخلوق تہ مہ سپارے۔ او مخلوق سورہ ہفہ
توقعات مہ وابستہ کورے کوم چہ صرف خالق سورہ زیب لری۔
او د اللہ تعالیٰ نہ پناہ غوارے، د توحید نہ پس د مشرک کیدو
نہ د زبرے درنیا نہ پس د تیرے نہ د وصل نہ پس د قطع نہ
د قرب نہ پس د بعد نہ، د ہدایت نہ پس د ضلالت نہ، او
د ایمان نہ پس د کفر نہ۔

دنیا د او بو دیولوے نھر پہ مثل دکا چہ دے کین وریج
پہ وریج اضافہ کیربی۔ او او بہ لے د بنی آدمو نفسانی شہوات
دی، چہ د ہنویٰ پہ طبا شو مسلط دی۔ خودا شہوات
داکتونو نہ وک دی۔ ہرکلمہ چہ یو صاحب بصیرت د
آخرت د نعمتونو پہ مقابلہ کین د دنیا لذتونو نہ دعبرت
پہ نظر او کورے، نو کہ ہفہ د ایمان نور لری۔ نو پوزہ پہ
شی۔ چہ حقیقی او قابل اعتماد ژوند د آخرت ژوند دے۔
حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمایا ہے: «لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ
الْآخِرَةِ» (کہ عیش دے نو ہفہ د آخرت عیش دے) اود ہفہ
د مؤمنانو اومتقیانو خلقو د پارہ خاص دے۔ او حضور صلی اللہ
علیہ وسلم فرمایا ہے دی چہ دنیا د مؤمن د پارہ جیل خانہ دے،

اوکا فرد پارہ جنت۔ او بی اکر صلی اللہ علیہ وسلم
فرمایا ہے دی: «چہ متقی او پیر کار تہ خدا کے تعالیٰ
د طرفہ قیزے لکیدے وک۔ یعنی د شریعت د حدودو
پابندی ہفہ غیر اللہ تہ نہ پیردی۔ نو ددے دلائلو
با وجود دے د نیوی لڈا تو سورہ زبرہ لے او تیرے شی۔
د بندہ د پارہ پہ بولو راحونو کین بہترین راحت دا
دے۔ چہ ہفہ د مخلوقا تو نہ قطع شی، او اللہ تہ رجوع
او کیری، ہفہ سورہ ربط او عشق اوساتی۔ اود ہفہ د ادا دویہ
تکبیر خپل حان عاجز کیری۔ پہ دا ہے کولو بہ تہ د دنیا
د شرک د بندونو نہ آزاد ہے۔ اود ہفہ وخت پہ ستا ہستی
کین د محبوب حقیقی فضل و کرم او عظمت او جلال د آ
وقر او اثر پیدا کیری چہ د نفس پہ بند یا تو کین پہ ہفہ
مثال نشی بیاموند ہے۔

مقالہ (۱۸) رضا پہ قضا

د ہفہ مصیبت او تکلیف چا تہ شکایت مہ کورے کوم
کین چہ تہ پروت ہے۔ او مہ پہ اللہ پاک تہمت لکوا کہ
یو دخت کین تہ پہ مصیبتونو او تکلیفونو کین راکر
شے نو پہ دے ہم تہ پوزا شہ۔ چہ د مصیبت نہ پس
راحت اود ہم نہ پس خوشحالی ہم د اللہ پاک د عداد د
قرآن پاک کین راجی: «د مصیبت نہ پس راحت وک»
د اللہ پاک تہمتونہ دشمار نہ بھردی۔ حتیٰ تعالیٰ فرمایا:

کہ تاسو د الله تعالیٰ نعمتوںہ شمار کول اوظوارئے۔ نو ہرگز بہے شمار نہ کرے شی۔ نو ہرگز کہہ چہ د الله تعالیٰ درمہ نعمتوںہ د نوح انسانی دیارہ مقدار دی چہ تہ یہ ہفت احاطہ ہم فتنہ کولے نو دہفتہ د بخشش اور رحمت نہ ہم ہرگز تا امیدہ کرہ مہ۔ اود خالق نہ علاوہ مخلوق سرہ باطنی ربط اوتعلق مہ ساتہ۔ ستا محبت و خالص دہفتہ دیارہ وی۔ کہ خہ حاجت و وی نو دہفتہ پہ حضور کنیں و وی۔ او کہ و لغہ تم کلمہ اوشکایت وی، نو صرف دہفتہ پہ ممکن و وی حکم چہ دنیا کنیں خورمہ اود کوم نوعیت کار کو کنیں اواروہ چہ دی، ہفتہ قول دہفتہ پہ حکم ظاہر اوجاری۔ دی کوم غریبہ اللہ تعالیٰ مقدم کرے دے۔ ہفتہ خوک مؤخر کولے شی اوکوم لے چہ مؤخر کرے دے ہفتہ خوک مقدم کولے نشی۔

الله پاک فرمائی: کہ د الله د جانب نہ تانہ خہ نقصان اورسی۔ نو دہفتہ د ذات نہ علاوہ بل خوک دہفتہ لریے کوکنے نشہ۔ او کہ ہفتہ درتہ د خہ بشیکتوںہ اوقائلہ ارادہ اوی کرے نو ہیٹوک درتہ دہفتہ فضل و کرم منع کولے نشی: او کہ دہفتہ د نعمتوںہ باوجود ناشکری و کرے اود د الله مکمل اوشکایت کولے نو ظاہرہ دہ چہ تہ پہ نعمت شکر نہ اوباعے۔ اود ہفتہ نعمتوںہ تہ و سپک اوکنل۔ یہ داسے حالت کنیں بہ الله پاک پہ تا غضب ناک شی (استغفرالله)

اوسزا بہ اوحورے۔ نو دقتدیر نہ کلمہ اوشکایت مہ کولے۔ او د مشیت اللہی خلاف شورا و خوفا مہ کولے۔ حکمہ چہ دیر مصیبتوںہ داسے دی، چہ ہفتہ پہ انسان د پروردگار نہ د شکایت کولو پہ وجہ نازلیری۔

زہ حیران ہم چہ تہ دہفتہ پروردگار نہ شکایت ختکہ کولے چہ ہفتہ ارحم الراحمین دے۔ خیر الحاکمین دے۔ فیاض اوی کریم دے۔ یہ بندیاں کولے رحمتوںہ اوبخششونہ دی۔ او پہ ہفتوی د مورد پلار نہ ہم زیات مشفق اومہربان دے۔ لکہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: اللہ تعالیٰ پہ خچلو بندیاں نو ددے نہ ہم زیات مہربان دے خورمہ چہ مورد پلار پہ اولاد مہربانہ وی، نو تہ ہم د ہر لحاظ نہ د الله پاک احکاموتہ سر کریدہ۔ او پہ ژوند کنیں چہ کوم مصیبتوںہ در پینیری پہ ہفتہ صبر اوتحمل کولے اود الله تعالیٰ نہ د عفو اوکرم سوال کولے۔ لکہ چہ پہ توبہ کولو اود عفو غوبنیلو الله پاک معافی کوکنے اود مشکل تو رفع کوکنے دے۔

خچلہ رضا د الله تعالیٰ پہ رضا کنیں فنا کولے۔ اوکوم واقعا چہ تہ پہ ظاہرہ بنہ نہ محسوس دہفتہ متعلق ہم انسی اوشکایت مہ کولے تا د الله تعالیٰ دا ارشاد نہ دے اورید۔ لے۔ اے مؤمنان! پہ تاسوجہاد فرض کرے شوے دے۔ اکر کہ تاسو تہ ہفتہ بنہ نہ بشکری۔ کیدے شی، چہ یوشے تاسو

نہ خوبی۔ جو حقیقت کنیں ہفتہ ستا سود پارہ فائدہ مست وی اورین ممکنہ دہ چہ یوشے تاسو خوبی اوجہ کنیں ستا سود پارہ نقصان وی۔ نو یہ حقیقت حال صرف الله بنہ پوہیری: نو دہفتہ اوشکایت پہ وجہ بہ دانیان حقیقت۔

الله تعالیٰ تاسو نہ پہ حجاب کنیں کرے۔ پہ دے وجہ تہ ہیچ چیز تہ بد مہ واپہ اود ہیچ واقعہ شکایت مہ کولے۔ بلکہ د شرع پیروی اختیار کولے۔

دسلوک پہ لاریں روپیہ قدم تقویٰ دہ اود دم قدم ولایت دے۔ اورتو چہ مکمل تقویٰ اختیار نہ کرے شی نو کہ ولایت درجہ حاصلول ناشوی دی۔ پہ دے درجہ کنیں د امرباطن متابعت اود خواہشات نفسانی رے لازمی دے۔ بیا تہ ہمیشہ افعال الہیہ سرہ رضامند اوسہ اود تسلیم رضی د حالت نہ بدالیت، غوثیت اوسدیقت کنیں فنا شہ۔ لکہ چہ دا د طریقہ اوحقیقت انتہا دہ۔ ہرگز چہ تہ داسلک اختیار کرے۔ نو الله تعالیٰ بہ ستا زوند مطمئن اوبارور کرے۔ او کہ یوشوستا پہ مقدر کنیں وی۔ نو پہ خچل خاص رحمت بہ دہفتہ اثر تانہ لریے کرے اوستا حافظ اومدکار بہ شی۔

لکہ د تیرے شیپہ نہ پس چہ رزوا ورخ راجی۔ اود دنیا ہر تاریک گتہ د نمر پہ نور روینانہ شی۔ دہفتہ نفس انسانی پہ قسم قسم گناہونو کنیں ککر۔ دے۔ اود الله تعالیٰ د مقدس

قرب صلاحیت نہ لری، تہ خو چہ دمشق اوجبور اود شریک د غلاظت نہ پاک نشی۔ نو د شریعت درونہ مصیبتوںہ ہم د انسان د گناہونو کفارہ دہ چہ د انسان باطن صفا کوی او قلب اود ماغ کنیں د توحید اومعرفت تجلیات پیدا کوی۔ حنفی صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی دی: "د مؤمن دیورخ نازینا دہفتہ د بول کال د گناہونو کفارہ دہ:

مقالہ (۱۱) د ایمان درجے

کہ تہ د الله د رحمت نہ نا امیدہ کولے۔ نو پوہ شہ چہ ستا یقین اوا ایمان ویکم زور دے۔ کنی الله تعالیٰ چہ د خچل اطاعت شرط سرہ کوم وعدے کرے دی۔ ہفتہ ہیچے دہفتہ خلاف ورزی نہ کوی اولکہ چہ ستا پہ زہ کنیں یقین اوا ایمان محکم شی، نو الله تعالیٰ بہ تا پہ دے خطاب سرفراز کرے۔ دن ریٹہ تہ تہ خونچ محبوب اومقرب شوے اوجو سچہ رحمتوںہ بہ ستا استقبال تہ راجی۔ دا خطاب بہ تانہ پار بار کیری۔

بیا بہ تہ د خدا دے د برگزیدہ بندیاں نہ شے۔ د ایمان دے دے تہ چہ نہ لا اورے، نو بیا بہ ستا ہیچ ذاتی ارادہ اومطلب باقی پاتے نہ شی۔ اود د الله د ارادے پہ موافقت کنیں بہ روحانی نور اوسور محسوسے اوس تہ د الله نہ سوا د بولو نور و خیر و نور نہ ہے نیازہ اوبے رغبتہ شوے اود شریک د بولو فتوںہ محفوظ۔ اوس بہ تا د الله د طرفہ د

تسلیم اور رضا و مرجع پر ہونے کو کہتے ہیں۔ اور ہفتہ نہایت
 اور خوشنودی بہ درستی و ہمدردی اور اللہ تعالیٰ ظاہری
 اور باطنی نعمتوں بہ ستا و پارہ بس بسیار شی۔
 دے نہ پس بہ دکلام اللہ علوم او معارف ستا پہ
 چشم بصیرت ہے نقابہ شی اور ہفتہ پہ رزق کیں بہ تہ
 د اللہ ذات او صفات مشاہدہ کرے۔ بیا اللہ و رومی
 وعدے نہ ستا مستقل کید و تہ کوم مدارج او منازل
 د ہفتہ نہ بہ تہ اکا کہے تھے او ستا پہ باطنی تجلیا تو کیں
 بہ اضافہ او کہے شی۔ د خدا نے طرفہ بہ تہ شرح صفا
 (د حق اوریدلو او قبولو د پارہ د سینے پر لاشدیل) حاصل
 شی۔ او ستا کلام بہ حکمت نہ معنی کرے شی۔
 بیا بہ دنیا او معنی کیں جن او اس پر لو علمو تو کیں
 تہ محبوب با او محترم کہے تھے۔ حکمہ چہ د اللہ تعالیٰ اتباع سوا
 تا مخلوق تابع کرل۔ اور اللہ محبت د مخلوق د محبت او د
 ہفتہ بغض د مخلوق د بغض ضامن دے۔ بیا چہ دنیا کیں
 تا د کوم حقیر و نوحا ہش کہے دے۔ او تا تہ پہ گوتو نہ
 وی درغلی نو دہفتہ دینے نہ سبب معاوضے بہ تہ پہ آخر
 کیں در کہے شی۔ د اللہ تعالیٰ قرب بہ ستا نمیب شی
 او د جنت المآزک پہ پر لو اصلی نعمتو نو بہ بنا د
 تھے۔
 کہ دے فانی دنیا کیں تا د نفس د لذت او خواہشات

نہ دودہ او کرے۔ او خپل مقصود د خالصتہ خپل معبود برحق
 او کجولو نو توحید دے۔ جدے پہ برکت بہ اللہ تعالیٰ تا
 پہ دنیا کیں دخیلو فراوانہ خلال نعمتو نو فیض یاب کرے۔
 او معنی کیں بہ د مؤخدیو او صالحینو سوا اوچے درجے
 نصیب کرے۔
مقالہ (۲۰) مشکوک او مشتبہ خیز و نہ ترک کرے
 حدیث شریف دے: «وَعَمَّا يُرِيدُكَ» (چہ پہ کوم خیز
 شک راضی ہفتہ ترک کرے) نو دا اصول یقینی طور سوا د حلال
 رزق د حاصلو او د حرامونہ د پچر کیدو د پارہ د براہم او
 د عمل قابل دی۔ او پہ کار دی، چہ ہر ہفتہ خیز چہ د ہفتہ
 حرام او حلالو متعلق ستا پہ زرق کیں خفتہ تذبذب او سب
 اطمینانی پیدا شی نو ہفتہ دا سے او کترے چہ ہلا و شتہ نہ۔
 پہ دا سے حالات کیں تہ بارگاہ خداوندی تہ رجوع کوہ۔ او
 دخیل پرور کا سرنہ د حلال رزق طلب کوہ۔
 د اللہ پاک وعدہ دے: «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» (د تکلیف نہ
 پس راحت دے)۔ او ہفتہ دے محتاج نہ دے، چہ ہفتہ
 تہ وعدہ و زیادہ کہے شی۔ ہفتہ ستا او ستا د حوالو نہ ہے
 خیر نہ دے۔ ہفتہ خودا سے پرور کا عالم دے چہ کفارو
 منافقینو او فساقو تہ ہم رزق و رزقو۔ نو بیا اے مؤمنہ! او
 اے موحدا! او اے د خدا نے عبادت کو کیکہ! ہفتہ بہ تا
 خٹکہ ہیر کرے۔ او دے حدیث: «وَعَمَّا يُرِيدُكَ» (چہ پہ

کوم خیز ستا شک راضی، ہفتہ ترک کرے)۔ د معنی دی چہ
 د مخلوق تو صدقاتو او عطیہ تو خواہش مہ ساتھ اومہ د
 ہفتو نہ خوف کوہ حکمہ چہ د اہم شرک دے او د شرک
 نہ بہ زبات مکروہ او مشتبہ بل کوم خیز وی۔ نو د اللہ پہ
 فضل و کرم کیکہ لہ او د ہفتہ در کہے رزق بہ ضرور تا
 تہ درسی۔ نو پکار دی چہ ستا د طلب او توجہ مرکز بیوی
 او ہفتہ ستا ہفتہ خالق او پروردگار دے چہ د ہفتہ و قدر
 پہ لاس کیں د با دشاہانو سلطنتونہ او د پرول مخلوق
 بد نونہ او نہونہ پر لانتہ دی۔
 مخلوق سوا چہ خفتہ دی د ہفتہ دی او تا د رزق او
 عطیات ہم د ہفتہ پہ اذن، حکم او تحریک در کہے شی۔ اللہ
 پاک پہ خپل مقدس کتاب کیں فرمائی: «وَأَشْكُوا لِلَّهِ
 مِنْ فَضْلِهِ» (د اللہ نہ د ہفتہ د فضل طلب کوہ)؛ او اللہ
 سبحانہ فرمائی: «د اللہ نہ یوا چہ خوک تاسو بلی، ہفتو
 ستا سو رزق مالکان نہ دی۔ نو دیو اللہ نہ در رزق طلب
 کوہی۔ د ہفتہ عبادت کوہی۔ او د ہفتہ شکر اویاسی۔
 اللہ پاک فرمائی: «اے نبی! چہ زمانہ بدیان حما متعلق
 تانہ تپوس او کرے نو ورتہ اولیہ، چہ زہ ہفتو نہ د پر
 قریب ہم، او کوم وخت چہ خوک ماہلی نو زہ د ہفتو د عا
 قبولم۔ او اللہ تبارک و تعالیٰ فرمائی حمانہ د عا خوار زہ
 ستاسو د عا قبولیکہ ہم او اللہ جل و شانہ فرمائی: «ستاسو

حقیقی رازق اللہ تعالیٰ دے، چہ د قوت و طاقت خاوند دے
 او بل آیت شریف دے: «إِنَّ اللَّهَ يُزْهِقُ مَنْ يَشَاءُ وَيَبْسُطُ
 جَسَابًا» (د اللہ چہ چا تہ خونہ وی ہفتہ تہ بے حساب رزق
 ویر کوہی)۔
مقالہ (۲۱) خوب کیں ابلیس سوا خیر
 یوحنا ما ابلیس علیہ اللعنت پہ خوب کیں اولید او د
 ہفتہ دوڑلو ارادہ م او کرے۔ ہفتہ راتہ او وے، چہ تہ ما پہ
 خفتہ ورتہ۔ او حمانہ خفتہ دے؟ کہ د اللہ تعالیٰ ارادے
 مطابق حمانہ پہ تقدیر کیں شریک دے نو حمانہ طاقت
 نشتہ، چہ ہفتہ پہ خیر کیں بدل کوم، او کہ حمانہ تقدیر
 کیں خیر لیکے وے نو حمانہ اختیار نہ بھرو چہ ہفتہ
 ما پہ شر کیں بدل کرے وے۔ نو ہر گز چہ زہ د اللہ تعالیٰ
 ارادے مخکیش عاجز او معذور ہم۔ نو ما پہ لعنت ملامت
 کول خٹکہ جائز کیدے شی۔
 د ہفتہ (ابلیس) شکل د ہجر اکانو پہ شان وور۔ او
 پہ خیر کیں نے نرمی اوستی وے۔ او بد د خڑے وو، او
 پر زہ نے خود کی ویتہ وور۔ شر مند کا شکل او ملامت
 س۔ دہ د ابلیس خبیث، د جان خلاصی یوہ بے بنیادہ او چو تہ بہانہ
 دے۔ چہ صرف مام خلق پہ تیرا ہی، شکہ چہ د عوامو د گواہ کولو اصل
 ہم ہم دے دے۔ او کہ خٹکہ چہ نور مغسدان او ضرر د سونکی خلق
 د سوا مستحق وی دہفہ شان د املون ہم د سوا مستحق نہ۔

صورتہ ہو۔ او دیوے ویریدوئیکی او ذلیل سری پہ شان نما
تختیں ولا پرو۔

دا خوب ما ذی الحجہ پہ یولسم تاریخ پہ سنگھ
کین دتوار پہ ورخ لیدے وو۔

مقالہ (۲۲) دل پو خلقو آزمائش ہم لوئے کی

دا د الله پاك معمول دے چه هغه خيل مؤمن بندہ
دهغه دایمان مطابق په آزمائش کین اچوی۔ دچاچه ایمان
زیات وی هومره به پیسه آزمائش هم زیات راتی۔ دایمان
په درجوچه غور اوکړے، نو د رسول ابتلا او آزمائش دمی
د ابتلا په زیات وی خکه چه د رسول ایمان دینی دایمان
نه زیات قوی وی بیا دهرنی آزمائش د ابدال نه او دهر
ابدال آزمائش دینی نه زیات وی۔

دغه شان درجه په درجه په آزمائش کین کمی راتی
او مؤمن دایمان مطابق په ابتلا کین اچولے شی۔ او
په دے خبره د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا ارشاد
سنه دے چه دتولو نه زیات آفت او ابتلا دنیانو په وله
نازیبری او دانیان نه پس درجه په درجه په نور مخلوق۔

۱۔ رسول هغه پیغمبر وی چه د خدای مذهب کتاب پرے نازل شوه
وی۔ که محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم موسی علی السلام او نور محمد
صلی الله علیه و آله پیغمبر وی چه کتاب پرے نه نازل لیری۔ یا دغه دتی دوت
کیری۔ دینی لفظ د رسول دپاره هم استعمال لیری۔

دغه وجه ده، چه الله تعالی سادات کرام همیشه په ابتلا
کین ساتی۔ دپاره ددے، چه دوی همیشه دالله تعالی
په قرب او حضور کین وک۔ او دحق دمشاهدے نه لری
نوی۔ خکه چه دوی دالله جل جلاله محبوب او
پسندیده دی۔ او محب دچهل محبوب جدائی هرگز براهت
کولے شی۔ ابتلاء همیشه دویکی زب و دحق نه مائل ساتی۔
او دوی دحق تعالی نه لری کیدو ته نه پریږدی۔

دے کیفیت سوح ددوی نفسانی خواهشات محوشی۔ او
غیر الله نه ددوی رغبت او توجیه او پرک۔ دوی حق او
باطل واضح پیژنی۔ او د نفس په آقا تو کین نه کینوزی
د حق په وعدے دوی ته اطمینان حاصل وی۔ او هروخت
صبر او شکر سوح د خدای په رضای راتی وی۔ او د خلق خدا
د شر نه محفوظ وی۔ ددوی قلب د تعلق بالله په وجه
محکم او توانا وک۔ او په بولو اعضا ورتد حکومت اوتسلط
حاصل وی۔

د تسلیم اورضا په وجه دوی ته دزیات عمل توفیق
وسکولے شی۔ او دزیاتو درجو پیرن و نه پرے کولے شی۔ الله
پاک فرمائی دکه تا سوحاً شکر او یاسی نوزه به زیات
نعمتونه درکوم ر لے هرکله چه نفسی انسانی بعضی د هوا
وهوس اتباع اختیار کړی۔ او لذت پرستاری شی۔ نو
دا امری الهی د اتباع نه په منزلونو لری شی، او غفلت

او معصیت کین کینوزی۔ په دا ے حالت کین خان ته
مائل کولو او په سمه کار کولو دپاره الله تعالی په ده آفات
او بیایات نازل کړی چه هغه سره د قلب او باطن فوری
اصلاح اوشی۔ بعضه اوقات د ارهمنائی د الهام او القاب په
ذریعه هم چه د هغه په وجه الله تعالی په خیلو انوارو او
تجلیاتو د مؤمن زبانه روپنا کوی۔ د نفس دفتنون به لے
پچ کوی۔ او دخیل قرب او معرفت نه لے فیض یاب
کوی۔

زه تا سوته دانصیحت کوم، چه د نفس په اتباع کین
کمانه د مصیبتونو او آفتونو سامان مه تیاروی بلکه د امر
الهی پیروی اختیار کړی۔ او د الله پاک په ذکر اوتسبیح کین
هیبتگی کوی۔ چه د هغه تائید او نصرت حاصل کړے۔ او
دنیا او عقلی کین پرے خلاصه بیاموی۔

مقالہ (۲۳) په نعمتونو شکر ایستل

الله تعالی چه دکومو غیزونو په تا پیرن و نه کړے ده۔
په هغه صبر او شکر کوه۔ او ناشکری مه کوه چه د خدای
په غضب کین راگیر نشے۔ د شکر ادا کولو یوه ادنی فائده
دا ده چه په دے رتقی زیاتیری صحت او عافیت پرے
حاصل لیری۔ او د دنیا او عقلی صحتی پرے دانسان نه
لری کیری۔

یاد ساته، چه په خدای تعالی و توکل کوی، نوبیرو

د طلب نه به الله تعالی تاته رتقی درکوی۔ او ستا فریب
به پوره کوی۔ نو صبر او شکر اختیار کړے۔ او خپل حال او
اطمینان په هیچ وجه مه بر بادوه۔ ستا هر حرکت، سکون
او فعل و د الله د حکم ماتحت وی۔ کفی ته به په فاسقانو
او نفس پرست بند یا نو کین شامل کړے شه۔ کوم چه
په خپل خان او په نورو خلقو هیچ ے همیشه ظلم کوی۔
الله پاک فرمائی « دغه رنگ د نافرمانی
په وجه مونږ بعضه ظالمات بعضه نورو ظالمانو
ته حواله کوه »۔

طاعت او عبادت په دے لازمی ده چه ته دیو دایسه
شهنشاه په محل کین دهغه په حضور کین ولاړے چه
هغه د حکم شان وشوکت، هیبت او جرار لیکر خاوند دے۔
دهغه حکم جاری او یتیی دے۔ دهغه ملک باقی او غیر فانی
دے۔ دهغه فرمان د اشی دے۔ دهغه علم دقیق او کامل
دے۔ دهغه حکمت لوئے دے او عدل لے لاثانی او د هغه
دند بیر او تنظیم نه د زبک او آسمانونو هیچ وړوکه نه وړوکه
اولوئے نه لوئے غیز هم د خلاف ورسرئی کولو جبرأت
نشی کولے۔

هرکله چه ته شرک شروع کړے نو دین کچه چه
ته د ظالمانو نه هم زیات خراب شوه خکه چه قرآن پاک
کین ستا راتخه دی چه « شرک دتولو نه لوئے ظلم دے

اوپر دے بناے شریک یونہ معاف کیوں کہ گناہ گناہ کرکولہ
 دے۔ اللہ سبحانہ فرمائی: "اللہ بہ شریک گناہ ہرگز معاف نہ
 کری۔ اور شریک نہ علاوہ چہ کون گناہوں معاف کول اوغوازی
 ہفتہ بہ معاف کری۔" نوتالہ پکار دی، چہ دیوا احتیاط
 سرہ دیچہ او بنکارہ شریک نہ خان اوساے۔
 پہ پتہ اوپہ شریکندہ ہرگناہے کین اوصیغہ قول او
 فعل کین دشرک نہ پڑھیز اوکریہ دظاہر او باطن گناہوں
 نہ لاس پہ سرشہ۔ او اللہ تعالیٰ تہ پہ عاجزی
 سرہ رجوع اوکریہ۔ اودھنہ نہ تہبتہ نہ کورہ۔
 اودھنہ پہ احکام کین بحث، جدل او تصرف مہ کورہ
 کئی سزا بہ اوخوریہ۔ ہفتہ مہ ہیروہ کئی ہمہ بہ ہم
 ہیروکری۔ دھنہ پہ دین کین نوسے اودخان نہ خبرہ
 مہ پیدا کورہ کئی دھنہ پہ عذاب کین بہ واچولہ شہ
 نفس تاہمداری پیریدہ کئی نمہ بہ دسے توری
 او ایمان بہ دسے سلب شی۔ پہ دسے وجہ د نفس اتباع
 خپلہ شریک دسے اودھنہ نتیجہ پہ دیوارہ جہانہ ذلت او
 رسوائی دہ۔ اللہ پاک خپل پیغمبر تہ فرمائی: "تا دھنہ
 سرک انجام اونہ کتہ۔ چہ خپل نفس لے معبود جوکریہ
 (یعنی کوم سرک چہ د خپل نفس د خواہشات پیریوی
 راواختہ۔ نودنیائے ہم تباہ شو اواخرت لے ہم تباہ
 شو۔)

مقالہ (۲۳) ماسو اللہ فتحے دی

د اللہ تعالیٰ دناہر مائی نہ ویرہ اوکریہ۔ او صدق او
 اخلاص سرہ دھنہ اطاعت گزارشہ۔ دخپل پیروی دکار
 محکمین عاجزی اختیار کورہ۔ اود اللہ تعالیٰ پہ عبادت کین
 دھنہ خیز غرض او آرزو مہ شاملوہ کئی دغہ عبادت بہ
 دخالص د اللہ پاک دیارہ نہ وی۔
 پہ دسے خیرہ یقین اوساے۔ چہ تہ پہ ظاہرہ اویاطنہ
 د اللہ تعالیٰ بندہ لے۔ او بندہ دھر جہت نہ دخپل خالق
 او پیروی دکار مکیت دسے۔ نوہر وخت دخپل معبود پہ
 حضور کین مودب او فرما تیردار اوسہ۔ دنیا کین چہ
 اللہ تعالیٰ د مخلوقا تو دیارہ کومہ اندازہ مقبر کپہ دہ۔
 ہفتہ کمی بیشی یا تقدیم تاخیر نشی کپہ دسے۔ ہر گناہ چہ
 اللہ تعالیٰ ستا دیارہ مقبر کپہ دی۔ خواہ تہ ہفتہ خواہ
 یا نہ خواہے ہفتہ بہ پہ خپلہ اندازہ او مقبر وخت تاتہ
 دررسی۔ نوکوم خیز چہ تاتہ پہ کونو در نشی پہ ہفتہ
 افسوس مہ کورہ۔ اوکوم خیز چہ در سرہ موجود دسے۔ پہ
 ہفتہ د اللہ پاک د ذکر نہ غافل کپہ مہ۔ کوم خیزونہ چہ
 علم الہی کین ستا دیارہ مقبر شوی دی۔ ہفتہ بل جاتہ
 نشی ور کپہ دسے۔ نودوزق پہ معاملہ کین پیریشانی خہ
 محنتی نہ لری۔
 حاضر وخت پہ ذکر او عبادت کین کامل محویت

اویکسوی سرہ مشغول اوسہ۔ اوغیر اللہ تہ دومہ توجہ
 مہ کورہ۔ چہ دشرک کمان دیبا ندسے اوشی۔ اللہ پاک خپل
 کلام مقنن کین فرمائی: "اللہ پیغمبر! تہ ہفتہ خیزونو تہ
 دومہ رغبت سرہ مہ گورہ کوم چہ مونہ کفارولہ در کپہ
 دی۔ ہفتہ خود دسے دیارہ ور کپہ شوعے دی چہ ہنوئی پہ
 فتوکین واچولہ شی۔ اوستا دیروہ دکار سزق دیر بہ تراو
 پائید اوسے۔ نوتالہ پاک چہ دشریت اوروحانیت کوم
 ظاہری او باطنی نعمتونہ تاتہ در کپہ دی۔ پہ ہفتہ شاکر
 شہ۔ اوغیر اللہ تہ د مقرب کید ونہ منع شہ۔ حکمہ چہ
 غیر اللہ کین سراسر فتحے دی۔ اوپہ دسے بنا اللہ پاک کفار او
 منافقین پہ قسم قسم فتوکین اچولہ دی۔
 د اللہ پہ نعمتونو قانع کید لوکین ستا دیارہ برکت
 اوسعدا ت دسے۔ تہ بہ خپل مقصود او مطلوب صرف د
 خپل معبود واحد پہ اطاعت بیاموسے۔ اوپہ دسے بہ دنیا
 او عقی کین عزت حاصل کپہ۔ اودرجات بہ د اجت
 کپہ شی۔ نوتالہ پکار دی۔ چہ پختہ فرائض یعنی کلمتہ
 طیبہ "شَہِدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
 مُحَمَّدٌ زَكَاةٌ رَوَّحًا" حجّ پہ مکملہ طریقہ ادا کپہ او
 د ممنوعاتو نہ پڑھیز اوکریہ۔ د اللہ پاک پہ نزد دینے
 طریق عمل نہ زیات بل محبوب او غوریز خیز نشتہ۔
 اللہ پاک د مونہ بقولہ دخپل تابید او نصرت پہ

برکت دھنہ اعمالو توفیق را کپہ کوم چہ دھنہ پہ سزود
 محبوب او مقبول دی۔ اود دنیا او عقی کین پیسے خلاہ بیاموسد
 شی۔ آمین۔
مقالہ (۲۵) ایمان دھر خہ تہ لوکے نعت دسے
 کہ پہ ژوند کین حالات تاسرہ موافقت اونہ کپہ او د
 مصیبتونو پہ وجہ تہ دے اطمینان او پریشانی بنکار شہ۔ نو
 پہ بے صبری دکا کلاہ او شکایت مہ کورہ۔ چہ نہ اللہ تعالیٰ
 نادارہ او محتاجہ پیدا کپہ یم۔ پہ مانے مصیبتونہ راوستہ
 ہی، او اضیار پہ عیش او آرام کین دی۔ اودھر کہ چہ مونہ
 قول دبا با آدم اودی بی حوا اولاد یو۔ اوپہ خدائی حقوق
 کین برابر یونو بیازہ دسے دنورہ نہ لاندسے یم۔ نوعین
 ممکنہ دہ چہ دا ابتلاء او مصیبت د اللہ تعالیٰ طرف نہ
 ستا درجے دہلندی خوشحالی سکون او اطمینان قلب دیارہ
 وی او ہم دسے پہ ذریعہ ہفتہ تاتہ ظاہری او باطنی
 ترقی در کول خواہی۔
 تہ ابتلاء کین پہ دسے واچولہ شوعے چہ ستا سرت
 بنہ دسے او خدائے تعالیٰ دسے دصبر اورضا پہ وجہ
 مشکلات او پریشانی لرے کول خواہی۔ ستا محکم ایمان
 ونہ دایسے دکا چہ دھنہ جر مضبوط دسے۔ ہفتہ پہ ترکیبہ
 دہ۔ اوپہ صیوہ راتلونکے دکا۔ دھنہ خاتکے اوچتیدونکے دی
 او سورسے خوریدونکے دسے۔ ستا ایمان دا اونہ د

ایمان محکم دیندار دپارہ د یقولو دنیوی او اخروی سعادت سرچشمہ دہ نو اے د حق بندہ پوہ شہ چہ د دنیا پرستو یہ ایمان کین ہفہ تازگی او توانائی نشستہ پہ کوے چہ اللہ تعالیٰ ستاد ایمان او نہ بناستہ کیسہ دہ دایومستقل او لافانی قوت دے۔ چہ د زملے تغیرات ے ہرگز متاثرہ کوے نشی۔ کہہ دانشان دژوند د اوئے نہ دایمان عنصر ویرک شی۔ نو دا بہ بالکل خشکہ او پرپادہ پاتے شی۔ نو یہ دنیا کین چہ غومرہ اجتماعی ترقی او برکتونہ دی داجول دایمان دحضمت شہرات دی۔ او کوم خلق چہ دایمان نہ خالی دی۔ ہنوی دقرآن کریم دوینا مطابق کافر مرتکا مقہور او مغضوب دی۔ او دنیا او اخروت دواہرکین ذلیل او خوار دی۔

داسے ہم کیری۔ چہ اللہ تعالیٰ او غواری نو بہ خیل ہدایت مدد او نصرت دنیا پرست اغیار ہم پہ محکم ایما اود صبر اورضا پہ نعمتون بنا د کری۔ ہنوی خیل مقربان کری۔ او اولیاء اللہ کین ے شامل کری۔ تاریخ پہ دے گواہ دے چہ ہفہ خلق چہ ہروخت بہ پہ غیر اللہ کین ہو او ویرک وو۔ د توحید د عرفان نہ پس داسے فنلف اللہ شوچہ بیا دیوے لمحہ د پارہ ہم غیر اللہ تہ متوجہ نشو۔ اللہ پاک د یہ فضل و کرم کھونز: ایمان محکم او توانا کری۔ او موخو یہ صراط مستقیم روان کری۔ آمین۔

اللہ تعالیٰ د وسیع رحمت پہ وجہ وسخ پہ ورجح پہ ترقی دہ۔ ستا موجودہ حالت اللہ پاک پہ دنیا او عقلی کین ستاد فلاح ویہوود باعث جوہر کیسہ دے۔ او پہ تائے د ہفہ نعمتون پیرزونہ کرہ دہ۔ چہ نہ یوسے سترگے لید لے دی او نہ یو عوب او بید لے دی اللہ پاک فرمائی: "پوسری تہ ہم دانہ دہ معلومہ چہ د ہفہ د نیک اہما لو پہ بدل کین د ہفہ د پارہ کوم کوم زبک خویر وکی خیر و نہ پست او محفوظ اینیو دے شوے دی۔"

کوم خلق چہ د خدا ے تعالیٰ احکام پہ خائے راوی۔ دگنا ہونہ د ورا کوی۔ او پہ تولو امور و کین د اللہ تعالیٰ رضا اختیار وک نو دنیا او اخروت تول سعادتونہ ہم ددوی تپارہ دی۔ ددوی اطمینان قلب بہ ہجیرے فنا نہ شی۔ ددے برعکس چہ کوم خلق د خیل خالق او معبود نہ روگردانی کوی۔ او یوازے دنیا خیل معبود او مسجود گرجوی۔ د ہفہ مثال د ہفہ نبورے زکے دے چہ او بہ خور ہفہ تہ ہیٹ فائدہ نہ نشی ویر کوی۔ ہفہ کین ہیٹ و نہ نشی نہ غونیدے۔ او د ہیٹ میوے ترے امید نشی کیدے۔ او ہیٹ کرکیلہ پکین نشی کیدے۔ د اصوبت حال دانشان د خیل غفلت او مصیبت دوجے نہ دے۔ گئی اللہ تعالیٰ خو پہ خیل بندہ مشفق او مہربان دے۔ او د ہفہ ترقی او شہرازی غواری۔

بہ تاتہ ہیٹ ضرر نشی د ررسولے۔ کہہ پرور دکار داسے او غواری چہ مخلوق خدا ستاعلیٰ او روحانی فیوضات او برکاتونہ اخستود پارہ تا تہ راجع شی۔ او ستا تعظیم او تکریم او کری۔ نو پہ ہنوی د اللہ، روح او مقبولیت باوجود بہ اللہ تعالیٰ تاد فخر او تکبر نہ پہ امان ساتی۔ کہہ داسے حالت کین تہ دیوے نیکی نیچے خاوند ے۔ نو دا بہ د اللہ پاک د جانب نہ پرتابیز نو وی چہ دژوند تول ضروریات بہ ہفہ پہ خیلہ برابر وی او تاتہ بہ د ہفہ نہ او د ہفہ د خیلو خیلو نو نہ ہیٹ ضرر نہ رسی۔ دا بہ ستا طبع موافق او فرمانبرداری وی۔

اوستا پہ حق کین د خدا ے پہ مدد د مکر و فریب، بغض کیسے، غیض و غضب او خیانت نہ بالکل پاکہ وی۔ او د ہفہ خیلوان بہ ستا فرمانبرداری وی۔ ددھے نیچے نہ کہہ و فون نہ پیداشی۔ نو ہفہ بہ نیک راستباز، اطاعت شہار او ستاد زبک د خورید ویدی۔ جگہ چہ د نیچے او اولاد متقی کیدل د اللہ تعالیٰ دپروئے نعمت دے۔ اللہ پاک د حضرت زکریا علیہ السلام متعلق فرمائی: "مونیز د زکریا علیہ السلام نیچہ د ہفہ د پارہ نیچہ کرہ۔ او پہ کلام اللہ کین د صالحینو د دعا داسے راغہ دہ: "اے خدا یہ کھونز سترگے کھونز: پہ بنخو او اولاد کیسے کرے۔ او مونیز د متقیانو پیشوایان کرے۔" او د حضرت زکریا علیہ السلام

مقالہ (۲۶) قرب اللہین پصبر او رضا کین دے
خیل خالق سرخ د کامل ربط او عشق پید اکو لو د پارہ د مخلوقاتونہ تعلق قطع کرہ او خیل معبود حقیقی د خیلو حاجا تو او ضروری یا تو مرجع او کھوہ چہ ستا پارہ صرف د پرور دکار ارادہ او اطاعت باقی پاتے شی۔ او د شکر د اسبابونہ ویر کار ے داسے حالت کین بہ ستازی د نورنہ معبود شی او د خیر اللہ د پارہ بہ ہیٹ کفیائش پکین پاتے نشی۔ دہہ وخت بہ تہ د توحید د عقیدے خیلہ نگہیا ے۔ او پہ کائناوت کین چہ کوم خیر ستا د توحید پہ عقیدہ کین دخل انداز کیری ہفہ بہ نیست و نا بود کرے۔

بیا بہ ستا خواہشات نفس ہم ستا خلاف ہناوت نشی کولے۔ او تہ بہ پہ کامل سکون او اطمینان سرہ ژوند تیروے۔ دہہ وخت بہ د کلام اللہ نہ میوا بل ہیٹ کلام تہ اوریدل نہ خواریے۔ او ذات اللہی د مشاہدے نہ علاوہ بہ دبل ہیٹ خیر مشاہدہ نہ خواریے۔ ستا پیروی بہ صرف د احکام اللہ پیروی وی۔ او ہر فعل بہ د ہفہ د رضا ماتحت وی۔ او د ہفہ پہ تعمیل کین بہ تہ د صبر او استقامت نہ کارا اخستونگے ے۔ ہرکله چہ تانہ د امریہ حاصلہ شی۔ نو ستا قلب کین بہ خیلہ اللہ پاک د یقین او اطمینان محافظ شی۔ پہ تا بہ د حقیقت او توحید معارف راخر گئی کرے۔ او د شیطان او نفس امارہ وسوسے او غیوہ

دعا دہا ۱۰ سے پروردگار! خدا دا خوں خیل محبوب او مقبول اوگرخوں ۱۰ نودا سے دعا گلے بہ ستا بہ حق کیں مقبولے گرضی حکمہ چہ اهل خلقوتہ ددے دعا کا نو برکت ضرورہ رسی۔

دانیاء علیہم السلام نہ پس دینو بنجو اومتی اولاد مستحق ہفہ خلق دی چہ علم الہی کیں ددے درجہ اهل دی۔ ددے نہ علاوہ چہ کوم خیزونہ ستا مقدر کیں دی۔ ہفہ بہ ضرورہ تاتہ درسی۔ دھنے د پارہ ستا پریشانی خہ معنی نہ لری حکمہ چہ ہفہ خردی ہم ستا د پارہ۔ دے حال کیں بہ تہ د حکم الہی پہ خلمے دا وری کئے۔ او پہ دے طریقہ د نصبت پہ موند بہ ہم تا تہ لوے شواب حاصلیری۔ او کوم نعمتونہ چہ تاتہ اللہ تعالیٰ درکوی۔ پہ ہفہ کیں بہ غریبا نو، محتاجانو او نورو مستحقینو تہ د خیلے حصے ورکولو تاتہ حکم درکولے شی۔ او دانی سبیل اللہ خرچ بہ ہم ستا د پارہ د نصبت د زیاتی باعث وی۔ بیا بہ ستا بول ظاہری اوباطنی معاملات بالکل پاک او روپانہ وی۔

ددے بولو نعمتونو پہ حاصلولو کیں صبر، رضا، ہمز او انکساری خیل شعار چور کرے۔ د اللہ تعالیٰ دا حکامو پروری کوی او دمنہیا تو نہ وہ او کرے ددے پہ برکت بہ تہ د بولو مصیبتونو پہ امن ہے او ذرہ دا طہینار۔

بولے ذریعے بہ درتہ حاصلے شی۔ د اللہ پاک رحمت بہ پہ تا خور شی۔ او جہل او باطل تاریکی بہ درنہ لری شی۔ او اسرار الہی بہ تاتہ خورگند شی اوستاسینہ بہ د علم لدنی نہ معصومہ، او پر نورہ شی۔ تاسرہ بہ غالبانہ او د الہام پہ ڈ بہ خیرے کیزی او بولو حق امور کیں بہ زہر او تکرہ ہے۔ او پہ دے الفاظو بہ مخاطب کولے ہے ۱۰ سن وری تہ کجیو پہ دربار کیں د خاص قدر او عزت خاوند لے او کجوسر د ظاہری اوباطنی نعمتونو امانت دار بہ دے وخت کیں تہ د حضرت یوسف علیہ السلام ہفہ دشتیہ حال تہ راویانکے کرے۔ د شایہ مصر پہ ژبہ یوسف علیہ السلام ہم سپہ دے الفاظو مخاطب کرے شوری۔ وہ یکن حقیقت کیں د صدق او معرفت خاوند یوسف علیہ السلام سوا خطاب کونکے اللہ پاک وو۔ چہ پہ ظاہرے د حضرت یوسف علیہ السلام تہ د صد اقت، دیانت او تقویٰ پہ وجہ د ممبر سلطنت حوالہ کہ۔ او پہ باطنہ لے پرے د علم او معرفت دیسا دت اوقیادت پرورونہ او کرے۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ دہہ رنگ مونز یوسف علیہ السلام تہ پہ زمکہ حکومت ورا کرے۔ چہ چرتہ بہ غوبتل، ہلت بہ لے قیام کولو۔ او د ہفہ د باطنی صفا تو متعلق فرمائی: ۱۰ مونز یوسف علیہ السلام پہ صراط مستقیم ثابت قدم اوسانہ چہ ککنا ہونو اوفاحشاونہ پچ شی۔ بیشکہ چہ یوسف علیہ السلام کجیو: د مخلصانہ

بند کا فونہ وو۔ نو سے د صدق او ایمان خاوند۔ ہر گزہ چہ تہ پہ اللہ الفاظو مخاطب کرے شی نو پہ تاپہ د لوے علم یعنی د علم توحید، علم ذات او علم صفات پرورونہ او کرے شی، او پہ دے لوے نصبت بہ ملائکہ او بنیاد بول تاتہ مبارکی درکوی او بیا بہ د خدا لے شاقی پہ اذن کیں د خنو امیر و د علم نہ وجود کیں دروستلو تاتہ توفیق اوصلاحیت حاصل شی او د خدا لے پہ حضور کیں بہ دنیا کیں عزت او قیادت بیا ہوے۔ او پہ معنی کیں بہ پہ دیدار الہی مشقنا شی چہ د ہفہ خوشحالی انتہا نشتنہ۔

مقالہ (۲۷) د خیر اوشوبیان
اکر کہ خیر اوشر پہ دنیا کیں موجود دے، اود اللہ تہ پہ کردار او عمل کیں ددے دوار و خیزونو ظہور بیا موندے شی، خود اکثر آیات کریمہ کو پیش نظر د خیر بول خیزونہ د اللہ پاک د جانب تہ دی اود شرف بول خیزونہ د الیس اود نفس انسانی تہ دی، نو خیر خوسراسر د اللہ پاک جانب تہ منسوب کیدے شی۔ خوشر پہ ہرگز صورت کیں د ہفہ پاک ذات تہ منسوب کیدے تہ شی۔ شرحونہ د ہفہ پہ ذات کیں اونہ د ہفہ د جانب نہ دے۔ بیکہ دا د نفس اتاری تہ دے۔

اللہ پاک فرمائی: ۱۰ تاسوتہ چہ کومہ نیکی رسی، ہفہ د اللہ تعالیٰ د جانب نہ دے۔ او چہ کومہ بدی درسی، ہفہ

سواسر ستاسو د خیل نفس نہ دے۔ نوژک پہ تاسو ددے خیرے نانیون کوم چہ خیر یعنی د توحید او تقویٰ لار اختیار کیری اوشر یعنی دشوک اوفسق خیزونہ پریرد شی۔ او حق بھمانہ فرمائی: ۱۰ خما بندیا نو! د اعمال صالحہ پہ عوین کیں تاسو جنت کیں داخل شی۔ سبحان اللہ! د اللہ پاک خوسرہ لوے رحمت دے۔ چہ بندیاں لے د نیکی اعمال او پہ وجہ د جنت مستحق کرل۔ حالانکہ دانیکی اعمال ہم سراسر د اللہ تعالیٰ د توفیق اوفضرت پہ وجہ دی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: ۱۰ چہ جنت کیں بہ ہیچوک د خیلو اعمالو پہ سبب نہ داخلیری: ۱۰ نو د حضرت صلی اللہ علیہ وسلم نہ تپوس اوشلو بچہ یا رسول اللہ تاسو بھ ہم نہ؟ نو نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم ورتہ او فرمائیے: ۱۰ چہ ہو، زک بہ ہم تہ، مگر د اللہ تعالیٰ د رحمت واسعہ پہ برکت دا حدیث دی بی عا شے صدیقہ ۱۰ نہ روایت دے، نوژک تاسو تہ د شریعت د احترام کولو، او د راہ ہدایت اختیارولو تاکید کوم۔

ہر گزہ چہ تہ د احکام الہی تعمیل او د دستور شریعت احترام او کرے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ تا د شر او فساد نہ محفوظ اوساتی۔ د خیر لاریے چارے بہ تاتہ روپانہ کرے۔ او شریعت بہ دوتہ آسان کوی۔ او د بولو کنا ہونو نہ بہ د پچ کرے۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ کوم خلق چہ کجیو: د بیزن لوکشی

ناقصہ کیفیت کبھی وی - بیاد کیمیاوی عمل پہ ذریعہ د خاویے اور کنگہ ذرات دھنے نہ جدا کرے شی اوتیجہ اے دا با اوچی چہ ہنہ جہادات بوخالص اوقابل استعمال صورت اختیار کری - اودھے نہ بہ بیادیر فائدہ مند کاروند اختیار شی - نو انسان ہستی ہد غیب دے - چہ ہر کل ہنہ د شرک اودعت، ہونو اود خواہشا تو دیروی دخیرونہ پاکہ اوصافہ شی - نو انسان کامل شی - اویا دھنہ نہ، نہ صرف خپل حان تہ، بلکہ قول بنی نوع انسان تہ ترے بے اندازے فائدہ رمی - نوزگہ پہ تا دا تاکید کوم چہ تہ ہم د عقیدے اوعمل دخیری نہ پاکہ شہ اودشرک اوفسق نہ پرہیز اوکرے - پہ دا سے کولو بہ تہ یقینا بہ بارگاہ الہی کبھی مقرب شہ - د حکمت اومعرفت پیرن وند سہ دریاندے اودکرے شی - اوعقبی کبھی بہ انبیاء اوصدیقاو سرا د عزت اواحترام درجہ بیاموے -

دا اللہ تعالی اطاعت اوفرمانبرداری اختیار کری - دھنے پہ برکت بہ دعالم او معرفت خاوند شہ - اود اللہ تعالی عفو اومحشش پہ تا لازیات شی - او پہ دے حقیقت بنہ بنہ بوشہ چہ کوم ظاہری اوباطنی نعمتونہ تاند دنیا کبھی در کرے شی - او کوم عزت اوابرو اوفلاح اوبہبود تہ تہ عقبی کبھی بیاموے - دا اول د توحید ثمرات دی -

مقالہ (۲۹) متوکل علی اللہ تہ خوشخبری
 د حضور صلی اللہ علیہ وسلم حدیث دے : کینے شی چہ فقرد انسان دیارہ د کفر باعث شی : نو ذمے د تعبیر پہ سبب پہ ذات اوصفا ت الہی کبھی شک اوشیجہ لہ دخل و دکل صرف دھے خلقو کار دے چہ دھنوی یقین اویمان بالکل کمزورے وی - اود توکل علی اللہ جد بہ نہ لری - دیوموحد اود پنجہ عقیدے د مؤمن یقین اویمان ہمیشہ محکم اوتواناوی اود زمانے تغیرات پہ ہیچ اثر نشی کوے - اللہ پاک فرمائی : کوم سرے چہ پہ اللہ تعالی کامل توکل لری، نو اللہ تعالی دھنہ دیارہ کافی دے : بل جائے ارشاد دے : "د توکل خاوند اولدیکار دی چہ ہمیشہ پہ اللہ توکل کوئی - او یہ دے بنا د توکل خاوندانو تہ دا خوشخبری دے " چہ کوم سرے د خدائے نہ ویریری اود دھنہ اطاعت کوئی نو اللہ تعالی بہ دھنہ دیارہ رزق کشادہ کری - اودھنہ تہ بہ دد سے ذریعہ تہ رزق و سر کوئی چہ دھنہ گمان کبھی بہ ہم نہ راجی " کوم سرے سرہ چہ اللہ تعالی خپل لطف اوکرم اوکری - د مصیبتونہ او آفتونہ نہ لے خلاص کری - او خپل نعمتونہ پرے - واند کری - نو لازمی دے چہ دھنہ ایمان محکم دے اود اللہ تعالی دیسببہ نعمتونہ شکر گزار دے - ددے برعکس بل ہنہ سرے دے چہ د

خپل ضعیف ایمان، تذبذب اوشک و شیبہ پہ وجہ مصیبتونہ اود آفتونہ کبھی راگیر دے - کفر او انکار کوئی - اود دنیا اوعقل پہ پریشانی او بے عزتی کبھی پرہوتے وی - نو دد سے سرے متعلق حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی دی چہ دقیات پہ و سرج بہ د پتو نہ زیات عذاب اود لذت کبھی ہنہ سرے دی چہ د خپل ضعیف یقین اویمان پہ وجہ دنیا کبھی ہم کا فر شو - او دحشر و نشر نہ ہم منکر شو - نو کفر، بغفلت اود خدائے ہیر ونگے فقر ہنہ دے چہ دھنے نہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم پناہ غوینتے دے -

زک تاسوتہ دا بنودل عوارم، چہ دھے خلقو صحبت اختیار کری، چہ علم اویمان کبھی راسخ دی - اوتل پہ اللہ تعالی متوکل دی - ہنوی بہ ستا سونظاہر اوباطن د ہر قسم کرد وغبارنہ پاکہ کری - اوزرگہ اودماع کبھی بہ مو توحید مستقل طور سے کینوی - اود دھنوی دیوحافی فیض پہ برکت بہ دنیا او آخرت دواو کبھی فلاح اوبہبود بیاموئی -

مقالہ (۳۰) د صبر اوتحمل فائدے
 زک تعجب کبھی نم چہ تہ دنا پوھی پہ وجہ وائے چہ پہ کوم تہ پیر اوسیلہ بہ زک خپل مقصد اومراد تہ اورسم، حالانکہ پہ قرآن پاک کبھی صفا رانے دی چہ اللہ تعالی ہنہ خلقو سرہ دے - چہ د صبر اوتحمل نہ کار

اخلی او پہ ہنہ تکیہ کوئی - او اللہ پاک فرمائی : "اے ایماندارو! صبر اوتحمل نہ کارا خلی - او اللہ سوہ منزی ربط پیدا کری - دھنہ تہ ویرہ کوئی - اویک عملی کوئی چہ خلاص بیاموئی -"

دکلام پاک د ویرہ آیتونہ ثابتہ دے چہ دنیا اوعقل کبھی د فلاح و بہبود بہترینہ ذریعہ صبر اوتحمل دے - او اللہ تعالی ہر مؤمن تہ حکما د صبر تلقین فرمائے دے کہ چہ انسانی ژوند کبھی سلامتی اواخر وعافیت پہ صبر او تحمل اوستقامت کبھی دے - نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی : "دایمان دیارہ صبر دے ضروری دے، نکہ د جسم دیارہ روح " اوحضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی : "دھر عمل ثواب دھے داندازے مطابق دے - لیکن د صبر ثواب بے حد اعلیہ اندازے دے، او اللہ پاک فرمائی : " ہر کلمہ چہ تاسود شریعت اوحود اللہ د حفاظت دیارہ د صبر اوتحمل نہ کارا خلی نو اللہ تعالی بہ درنہ مصیبتونہ لرے کری - او دومرہ فراوانہ رزق بہ در کری، خنگہ چہ لے دھے دیارہ پہ خپل کتاب کبھی دا وعدہ فرمائے دے : " کوم سرے چہ دا اللہ تعالی اطاعت اختیار کری نو اللہ تعالی بہ پہ ہنہ خپل نعمتونہ لازیات کری اودھنہ تہ بہ دد سے جائے نہ رزق و رگری چہ دھنہ پہ گمان کبھی بہ ہم نہ راجی -

تہ دخیل کشائشی رزق او خوشحالی دپارہ دصبر او توکل لار اختیار کرکے، جگہ چہ د نبیائو علیہم السلام او صالحان و صالحات و کتوانہ ہم معلومی، چہ دصبر او تحمل پہ وجہ اللہ تعالیٰ ہوتی تہ د مصیبتونہ خلاصہ ویرا کہے وو او دخیلو پہ پناہ نعمتونہ پہ ہوتی بیرونہ کرے وہ بتولو اولیاء اللہ ہمیشہ پہ صبر او تحمل استقامت کرے دے۔ او خپلو مریدانو تہ دے ہم ددے تلقین کرے دے او تاکید کے فرمائیے دے۔ دصبر پہ اختیار و تلو اللہ تعالیٰ ستا دپارہ دنیا او عقبی کین د لوئے جزا و عذاب فرمائیے دے، اللہ پاک فرمائی: دغہ شان موئن صبر کو و کولتہ لویہ جزا و سکو بل حائے ارشاد دے: اللہ پاک صبر کو کینی او احسان کو کینی خپل محبوب گروئی:

تو کلام اللہ! حدیث نبوی ۳ او د اللہ د دوستا دوستی نہ واضعہ دے چہ صبر دنیا او عقبی کین دھر سعادت او سلامتی اصل او بنیاد دے او مؤمن بندہ دصبر او تحمل پہ ذریعہ د اللہ پاک درضا د خلاصی او د جنت مستحق گروئی او ددے پہ وجہ روحانی عروج بیاموی، چہ ملائکہ و صراط پسخیری۔ ددے نہ پس ددے دپارہ د اللہ تعالیٰ قریب دے۔ او دعزت ہخہ مقام دے چہ ہخہ لہ فنا نشتہ۔

مقالہ (۳۱) دوستی دشمنی د اللہ دپارہ

مسلمان لہ پکار دی، کہ چا سرہ محبت کوئی، نو ہم د اللہ دپارہ، او کہ عداوت، نو ہم د اللہ دپارہ دخیل نفس او ذاتی جذباتو۔ پہ ہخہ کین دخل نہ وی۔ تہ د ہر سرگ سیرت، عقائد او اعمال پہ فور مطالعہ کرکے، تہ ہخہ د توحید اوست مطابقت وی نوستا دپارہ ہخہ سرہ محبت او دوستی سائل بالکل جائز او د اللہ پہ نظر کین د ستائے جو کہ دی جو کہ دہخہ عقائد او اعمال د توحید او سنت د تقاضا خلاف وی۔ او ہخہ مشرک او فاسق وی۔ نو ہخہ سرہ بکس او عداوت سائل ستا دپارہ لازمی دی۔ توتہ د اللہ تعالیٰ درضا دپارہ دہخہ نہ خ واپورہ۔ کہ تہ یوموحد او متقی سرہ محبت سائے، نو بکس د اللہ د خوشنودی دپارہ۔ او کہ یومشرک او فاسق سرہ عداوت کوئے، نو ہخہ ہم صرف درضائے الہی دپارہ۔

دخیل نفس د خواہشات او ذاتی اغراض دپارہ ہمہ چا سرہ محبت سائے او ہمہ عداوت۔ جگہ چہ کوم محبت پہ نفسانی خواہشات و مبینی وی، ہخہ عارضی، فتنہ انگیز او پریشانی پیدا کوئیکے وی۔ دغہ شان کوم عداوت چہ پہ ذاتی خواہشات وی۔ ہخہ دظلم او زیادتی او تباہی باعث وی۔ نو دخیل نفس پہ خاطر محبت او عداوت سائل دوارہ تباہ کن دی۔ او د اللہ تعالیٰ پہ نزد پہ دنیا

نو ہم د اللہ تعالیٰ دپارہ او کہ عداوت وی نو ہم د اللہ تعالیٰ دپارہ۔

مقالہ (۳۲) غیر اللہ محبت شرک دے

حقیقی معنویں محبت اللہ پاک سرہ خاص دے۔ او غیر اللہ لہ پہ دے کین دخل و رکول شرک دے جگہ چہ د انسان ذمہ فطری طور سرہ د اللہ تعالیٰ مسکن دے۔ خو ہر کہ چہ غیر اللہ تہ دے کین اثر کول حاصل شی۔ نو دا د توحید الہی خرگندہ خلاف و زری دے۔ اللہ پاک فرمائی: ہما مؤمن او مؤحد بندیان ماسرہ محبت سائل۔ او زکے ہوتی سرہ محبت سائل۔ او حق سبحانہ فرمائی: کہ تاسو پہ اللہ تعالیٰ ایمان لری، او دہخہ عبادت کوئی۔ نو صرف ہخہ سرہ محبت کوئی: او د مشرکیون متعلق اللہ پاک فرمائی: مشرکین او کفار خپلو فرضی خدا یا تو اودنیویا ساز و سامان سرہ دومرہ زیات محبت سائل چہ د ہخہ جو کہ صرف اللہ پاک دے۔ لیکن کوم خلق چہ مؤحد او ایمان دار دی ہوتی صرف اللہ پاک سرہ پہ پناہ محبت سائل۔ بل حائے ارشاد باری دے: ایسے ایماندارو ستاسو مالونہ او اہل و عیال د تاسو د اللہ د ذکر نہ غافل نہ کری۔ او کوم خلق چہ ددے خیزونو پہ محبت کین دوب شی، او د اللہ د ذکر نہ غافل شی، نو ہمدغہ خلق گمراہ او زیان کار دی وی۔

او عقبی کین مقصوب۔

د دے برعکس بعض د اللہ دپارہ چا سرہ محبت یا عداوت سائل دعزت او ایمان د سلامتی غنہ دے۔ داے سرہ اللہ تعالیٰ پہ دوارہ جہان محبوب او پرکرنیکہ گروئی۔ او د انبیاء او صدیقان نو پہ دلہ کینے شاملوی دغہ وجہ دے چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ ہمیشہ بعضی د اللہ تعالیٰ درضا دپارہ خلقو سرہ محبت او عداوت سائلو۔ او خپل نفس لہ کے ہجھکل پہ ہخہ کین دخل نہ ویرا کولو۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: کہ چا سرہ محبت کوئے، نو ہم د اللہ دپارہ، او کہ عداوت نو ہم د اللہ دپارہ دغہ دنی کریم صلی اللہ علیہ وسلم معمول او اسوۂ حسنہ دے۔ او دغہ د بتولو اولیاء اللہ د سورا العمل دے۔ ددے د برخلاف بعض د اتباع نفس پہ خاطر محبت یا عداوت سائل د کتاب اللہ اوست رسول اللہ نہ قطعی انحراف دے۔ او داے سرہ د خدا کے تعالیٰ پہ نزد پہ دوارہ جہان کین مقصوب او مقرب دے۔

اللہ پاک فرمائی: د نفسانی خواہشات اتباع مہ کوئی جگہ چہ دا خیر د اللہ پاک د لارے نہ گمراہ کوئیکے دے بل حائے ارشاد دے: تا ہخہ سپہ اونہ لید چہ بتولو معاملاتو کین ہخہ خپل نفس خپل معبود او گروئی۔ نو سلامتی د نفس پہ مخالفت او د اللہ پہ رضا کین دے۔ او ہخہ دا چہ محبت وی۔

پہ احادیث کیں ہم دے خبرے تاکید را خلع دے۔
 چہ د مؤمن بندہ محبت صرف اللہ تعالیٰ سرے خاص کیدل
 پکاردی او مخلوقا تو کیں د مؤمن زبکہ اودماغ جو کیدل
 د اللہ ذکر او عبادت د تقاضونہ غافلہ نہ کری،
 نورۃ تانہ ددے خبرے نصیحت کوم چہ تہ خپل محبت
 او توجہ اللہ تعالیٰ تہ وقف کرے۔ اود غیر اللہ نہ چوہ
 اختیار کرے۔ اود عشق کومہ پاکہ جذبہ چہ فطری طور
 سرے د اللہ پاک ذات سرے تعلق لری ہفہ مرکز مخلوقا تو
 سرے مہ کدوہ کئی ستا زبکہ بہ دشرک پہ وجہ د توحید
 پہ معنوہ پوہیدلو اود ہفہ د عملی تقاضو د پورے کولونہ
 محروم پاتے شی۔
 د اللہ پاک غیرت دانشی برداشت کولے، چہ کوم
 زبکہ دہفہ د محبت او ذکر د پارے خاص وی ہفہ کیں د
 غیر اللہ ہم دخل او کری۔ ہرگہ چہ تہ د وحدانیت پہ دے
 تقاضا پورے لھے اود عارضی اوفانی غیروں نہ کتارے کش
 شے اود ازلی اوابدی ہستی محبت اختیار کپے نو سابر
 د اللہ پاک لطف و کرم ستا استقلال لہ راجی اود پورے
 پہ حیثیت بہ پہ دوارہ جہانہ ہفہ عزت حاصل کری چہ د
 غیر اللہ پرستار بہ ورا تکروتہ پہ خولہ پاتے شی۔
مقالہ (۳۳) د سر و خاور قسمونہ
 سری پہ خاور، قسمہ دی، پورہنہ سہ دے چہ

نہ کے ژبہ وی، چہ پہ ہفہ خہ بیان او کری۔ اونہ نہ زبکہ
 چہ ہفہ کیں خہ علم او معرفت پروت وی۔ نو د اے سپے
 عامی، غافل اواز مودو کار دے۔ چہ نہ پرے خہ اعتبار کید
 شی اونہ پکین خہ خیر شتہ۔ نو تہ دد اے خلقونہ مہ کیرے۔
 حکمہ چہ دوئی د خدا کے پہ عذاب کیں دی۔ د دوئی د مکتوب
 نہ دے مونز خدا کے اوساقی۔ تہ د عالما زبکہ شہ اود دیرت
 دلایسے بنو دو کونہ شہ۔ اود مجلس بندگانو نہ شہ۔ اود
 خدا کے دنا فرمان نہ ویرے او کری۔ چہ د خدا کے نزدیکت
 اود پیغمبران تو اب پیامے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 حضرت صلی کرم اللہ وجہہ تہ او فرمانیل دکہ ستا پہ ذریعہ
 خدا کے تعالیٰ دیوسری ہدایت ہم نصب کری، نو دے
 کیں ستا د پارے د تیلے دنیا نہ زیاتہ بہتری دہ؟
 دویم ہفہ سپے دے۔ چہ دہفہ ژبہ خوشتہ خو
 زبکہ نہ لری۔ دہفہ خبرے د حکمت نہ دے وی۔ او خلقو
 تہ نصیحت کوی۔ خو خیلہ پیسے عمل نہ کوی۔ خلق خدا
 تہ بلی خو خیلہ ترے تبتی۔ د خلقو عیبونہ خورگند وی
 خو خیل عیبونہ پت ساقی۔ خلق تہ خان پرہیزگار بنکارے
 کوی خو پہ پتہ گناہونہ کوی۔ د ایسے سپے پہ مثل د شرح
 دے۔ اگر گہ پہ صورت دسری دے۔ ددہ نہ خان بچ
 کول پکار دی۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمانیلے دی۔
 د تلو نہ زیات خوف ماسرے د امنت د خرابو عالما نو دے

خدا کے دے مونز ددا سے خلقونہ پہ امان کری۔ ددھے
 خلقونہ تبتتہ کورے۔ ہسے نہ چہ پہ خلو غرور و زبر و خبر و
 دھوکہ کری۔ اود گناہونو پہ او رو اوسیری۔
 دریم ہفہ سپے دے، چہ دہفہ زبکہ خوشتہ ولے
 ژبہ نہ نشتہ۔ دے مؤمن دے۔ خود خلقونہ پتہ دے۔
 خدا کے پرے د خیلہ پناہ پردہ اچولے دے۔ دے دخیلو
 عیبونہ خبردار کپے شوے دے۔ زبکہ کے رو بنانہ دے۔
 دے ہودا اوپے فائدے خبرونہ دست بردارے دے اوپہ
 دے پورے دے۔ چہ سلامتی پہ خاموشی کیں دہ۔ حضور صلی
 اللہ علیہ وسلم فرمانیلے دی۔ "چا چہ خاموشی اختیار کرے،
 نو سلامتی کے پیامونہ" اودا کے ہم فرمانیلے دی؟ د
 عبادت لس حصے دی۔ پہ دے کیں نہفہ د خاموشی دی؟
 نو د اے سپے ولی اللہ دے چہ د نفس اود خلقو د آقا تو
 نہ بچ دے۔ دے سلامتی او عقل خاوند دے۔ ددہ خت
 پہ خان لازم کرے۔ چہ د اللہ پاک پہ دوستا نو اوتیکہ بنگانو
 کیں داخل شے۔
 خلو سہ ہفہ سپے دے چہ د ملائکو پہ عالم
 کیں د عظیم (لئے) پہ نوم بلے شی۔ حدیث کیں راجی
 "چا چہ علم او کلمہ او پہ ہفہ کے عمل او کلمہ او خلقو تہ
 کے او بنودو نو عالم ملکوت کیں ہفہ پہ عظیم یادیریکہ
 او د ایسے سپے د خدا کے او دہفہ د آیتونو عالم دے۔

ددہ پہ زبکہ کیں نادرا معلونہ امانت اہنودے شوی دی۔
 او اللہ پاک دے پہ ہفہ علوم و اوقاف کرے دے۔ چہ پہ
 ہفہ کے غیر نہ دی آگاہ کری۔ ددہ سینہ کے داسرارو
 د قبولو د پارے پرا نقتے دے۔ دے کے بزبکہ پیداکرے دے
 چہ خلق نیکی تہ بلی۔ اود عذاب نہ کے ویری۔ دے
 ہم ہادی دے ہم مہدی دے۔ ہم شفیخ دے۔ ہم
 مشفق دے ہم صادق دے۔ ہم مسدوق دے۔ دے
 پیغمبران و جانشین دے۔ پہ ددہ دے اللہ تعالیٰ سلامونہ
 برکتونہ او رحمتونہ وی۔
 نو د اخلو سہ یا آخری سپے چہ ددہ تہ اللہ پاک ژبہ
 اوزرے دوارے عطا کرے دی۔ پہ بنیاد موکین ددہ مرتبہ
 دانتھا مرتبہ دے۔ د پیغمبرانو نہ پس ہیچوگ پہ مرتبہ کیں
 ددہ جوگہ نہ دی۔ ددہ د مخالفتانہ۔ ددہ د قول تہ او
 ددہ نصیحت تہ ددہ د رجوع نہ کولو ویرے او کریا حکمہ چہ
 ستا سلامتی پہ ہفہ کیں دے۔ چہ دے کے درتہ بنائی
 ہم دا سپے پہ زمکہ د خدا کے خلیفہ دے۔ ہم دے د
 سیرت نبوک تابع، د توحید الہی محافظ او نفس
 انسانی خیر خواہ دے نو ددہ صحبت او محبت پہ خان

۱۔ ہدایت یافتہ	۲۔ ہدایت کو گم
۳۔ معقول الشفاعتہ	۴۔ غفلت کو گم
۵۔ رشتہ مند شوے	۶۔ غفلت

لازم کرے۔ اوددہ دروحانی اور باطنی فیوض اور برکات تو نہ
استفادہ اور کبرہ حکمہ چہ ہم دے ستاد قلب اور مغز د
گروہ و فیوض صفا کو کہے اور توحید پہ نورے روینا نہ کو کہے۔
داللہ تعالیٰ دقرب دپارہ چہ تہ دداسے سری صحبت اختیار
کرے۔ نو پہ تا دا خبرہ واجب کبری، چہ دشوک اوفاسق
د صحبت نہ قطنی پرہیز او کرے۔
ستاد فائدے دپارہ ما نائتہ دخلتو قسمون بیان کرل
او مضر او مفید سہو کینم در تفرق واضعہ کہ۔ نو دے
پیروی کول اوس ستا کار دے۔ زہ در تہ دا بیا وانم چہ
داللہ د صحبت دپارہ د اهل اللہ صحبت دیر منوری دے۔
اللہ پاک دے مونزلہ دھے اعمالو توفیق را کرے، بہ کوزہ
چہ ہنہ خوشحالیری۔ آمین۔

مقالہ (۳۴) عبادت کیں اخلاص

داللہ تعالیٰ پہ ذکر اور عبادت کیں اخلاص یو بنیادی
خیز اور توحید روح دے۔ دخیل پروردگار اطاعت
کو۔ دھنہ دشربیت احترام کو۔ اودھنہ ذات سرہ
ہیز قسم ظلم اور زیاتے مہ منسوب کو۔ تہ داوائے،
چہ روزی ما تہ پہ وخت نہ راری۔ اوغم او مصیبت
را نہ پہ وخت نہ لے کبری تہ پہ دے نہ پورہیے
پچہ دھر خیز دپارہ خیل وخت مقرر دے۔ نو دھنہ پہ
کار نو دتہمت نکولو نہ توبہ او کارہ حکمہ چہ دھنہ

او امر پہ خیل مناسب او قانون کیں وقوع بیا موی۔ اودھنہ
دمشیت لاندے دھے تعمیل کیدی۔ اللہ پاک فرمائی۔
خما مخلص بندیان خما داطاعت نہ مخ نہ اودی۔ اونہ
خما د احکامونہ غفلت او روگردانی کوئی۔ داللہ پاک ہیز
کار عیث او بے مقصدہ نہ دے۔ نو تہ اخلاص او محویت
سورہ دھنہ عبادت کو۔ اودصراط مستقیم نہ بے روع
کیرہ مہ۔ کہ تہ دھنہ داحکامو احترام کوے۔ نو دھنہ
بہ ہم ستا مدد او اعانت کوئی۔ او دنیا او عقی کیں بہ د
خلاصہ نصیب کوی۔

دھر تکلیف او مصیبت دپارہ انتہا شتہ۔ نو تہ دصبر
او خاموشی نہ کار اخلہ۔ پہ قننا و قدر راضی شہ۔ او پہ
دے پوز شہ چہ سختی پسہ خوشحالی راخی۔ تکہ چہ توبہ
شہ تیرہ شی۔ نو ورچے نہ ناصبا راخی۔ اللہ پاک فرمائی :-
ہاے پیغمبر! چہ خما بندیان درنہ خما متعلق یو بنیادہ
او کرے چہ اللہ کوم خائے دے۔ نو درتہ او او پہ نہ ہنہ
تہ دیر قریب یم۔ او کوم وخت چہ خوک مانہ سوال او کرے
نو زائے سوال قبولم۔ خما بندیا زولہ بکار دی چہ ہما
کامل یقین اوساقی۔ چہ صراط مستقیم بیا موی۔ او اللہ پاک
فرمائی۔ تا سو خما پہ بارگاہ کیں سوال کوئی۔ زہ بہ ستا سو
خبروریات پورہ کوم۔ ددے نہ علاوہ ہم پہ دیر وایتونہ
او حدیثون کیں ددعا فضیلت او اللہ پاک نہ سوال کولہ۔

تریب وارد شے دے۔ کہ اللہ پاک ستا دما نہ قبولہ
نہ کوی نو ددے بدلہ پہ پہ ہنہ جہان در کرے۔ حدیث
کیں راخی چہ دقیامت پہ ورج بہ سرے پہ عمل نامہ کیں
دایعہ حساب او یونی چہ شناخت بہ لے نشی کولے۔ نو
ہنہ تہ بہ او ویکہ شی چہ داستا دھے دما کا نومعاوضہ
دے چہ تاہ پہ دنیا کیں خونبتے خود نیا کیں لے قبیلہ
مقدار نہ و۔

د اہم خہ ورا خبرہ نہ دے، چہ تہ ددعا پہ وخت
کیں خدائے یادوگے لے حکمہ چہ تہ دھنہ نہ سوال کوے
او دھنہ دغیر نہ لے نہ کوے او خیل حاجت بغیر دھنہ
نہ بل چا تہ نہ پیش کوے۔

شہ او ورج تندرستی، بیماری، اوسختی او نرمی کیں
ستا دوا حالتو نہ دی۔ پوہینہ حالت دا دے چہ تہ دسوال نہ
منع شہ اور سنا پہ قننا شہ۔ اودخدائے دقل سورہ دایعہ
موافق شہ تکہ مردہ چہ مردہ شوئے پہ لاس کیں وی یا
پے رودیگے پچہ ددائی پہ لاس کیں یا غونہ ویکے دچکان
سوار پہ تمکین چہ کوم خوائے خوارا۔ ہنہ خوائے اولی
را اولی۔ چہ تقدیر و خنکہ خوارا، ہنہ وکریوی کہ ستا
مقدار کیں نعمت دے، نو پہ ہنہ شکر او پاسہ۔ او دزیات
بخشش سوال ترے کو۔ اللہ پاک فرمائی کہ تہ ستا سکر کوئی
نوزہ بہ لازیات نعمتو نہ در کیم۔ او کہ ستا تقدیر کیں

سختی وی نو صبر کو۔ حکمہ چہ اللہ پاک فرمائی۔ اللہ د
صبر کونکومل دے۔ بل خائے ارشاد دے۔ ہنہ صابرانو
تہ خوشخبری ورکے، چہ مصیبت ورتہ اورسی، نو دوائی مؤ
دھنہ یو۔ او ہنہ تہ راجع کیدو کی یو۔ پہ دایعہ خلقو د
خدائے سلامونہ او رحمتو نہ دی۔ او ہم دوی ہدایت
موندو کی دی۔ او اللہ عزوجل فرمائی کہ تاسو د
خدائے ددین مدد کوئی۔ نو اللہ پاک بہ ستا سو مدد کوئی۔
او تاسو بہ ثابت قدم کوی۔

دوئم حالت دا دے چہ تہ داللہ تعالیٰ دلوئے دپارہ
دھنہ نہ پہ دما او زائے سورہ سوال کوئی۔ حکمہ چہ دھنہ
حکم دے چہ سوال دھنہ نہ کوئی۔ اللہ پاک فرمائی کہ د
خیل رب نہ خوارا۔ او انصاف ہم دفعہ دے۔ حکمہ چہ
ہنہ تاسو خمان تہ سوال او راجع کولو دپارہ بلی۔ ددعا او
سوال اللہ پاک ستا آرام باعث گرگولے دی۔ نو پہ دے
دواپو حالتو نو فکر او کرے۔ اوددے نہ بھرہمہ ووجہ۔ حکمہ
چہ دخدائے دقرب حاصلو لو دپارہ بل حالت نشتہ۔
پہ ہر حالت کیں داللہ پاک دایعہ ذکر اور عبادت کوہ
چہ ہنہ کیں دغیر اللہ تصور قدرے ہم شامل نہ وی۔
حدیث قدسی دے کہ تہ دخیل پروردگار عبادت پہ دایعہ
یکسوئی سورہ کوہ، چہ گویا تہ اللہ پاک وینے۔ او کہ تہ دجدتہ
او محویت دا درجہ نہ لے۔ نو کم نہ کم دایقین حوضو ہر

ساتہ چہ اللہ پاک تادینے : نوذعیادت پہ آد اویکین ہیڑ
نقص مہ راولہ۔
دائتہ تقالی دوحدانیت طلبکار شہ۔ اودشوک نہ پھیر
شہ۔ پہ ہیڑ حالت کین د اللہ پاک پہ بدظن کیرہ مہ۔ ہر
حالت کین د ہفہ وقادار اوسہ۔ یوانے اللہ پاک تہ یکسوی
نہ صرف دعیادت د قبولیت باعث وی۔ بلکہ دے سرہ برکتونہ
اویکویکین فورہ ہم اضافہ کیری۔ خومرہ چہ ممکن امتونہ
تباہ شوی دی، ہفہ د توحید اواخلاص د فقدان پہ وجہ
تباہ شوی دی۔
اللہ پاک د ابراہم علیہ السلام د قولو نہ لوئے صفت
دا بیان کرے دے۔ چہ ہفہ بہ کامل یکسوی سرہ د اللہ
پاک عبادت کولو۔ اوکاشا تو کین بہ ئے ہیڑ غیر ہفہ سرہ نہ
شریک کولو۔ اللہ پاک فرمائی : مونہ تاسوتہ دین ابراہم
عطا کھے دے۔ او ستاسو دے روحانی پلار ستاسو نوم
سامان اپنہ دے : نو پہ مونہ واجب دی چہ توحید
اواخلاص کین د ہفہ پیروی اختیار کړو۔ او خپل عبادت
دشوک تہ پاک کړو۔
مقالہ (۳۵) پرهیزکاری د دین بنیاد دے
پرهیزکاری پہ خان لازمی کړے۔ لکھ چہ د سامان د
ظا ہر باطن سلامتی پہ دے کین دے، چہ د دے پہ دے
پہ صراط مستقیم روان شہ لکھ چہ ہم پرهیزکاری د

دین اصل بنیاد دے۔ حدیث کین راخی : سامان لہ یوانے
د حرامو خیزونو اوحرامو افعالو نہ دے کول نہ دی پکار۔ بلکہ
شرعی طور سرہ د حرام اشیاؤ اوافعالو د ذرا شو اواسیا ہونہ ہم
ور نہ پرهیز پکار دے۔ لکھ چہ گناہ اسبابونہ تڑسے کیدل یا ہفہ
سرہ تعلق سائل یقیناً انسان پہ گناہ کین اچوی۔ حضرت عمر
فرمائیے دی۔ چہ مونہ بہ نقتہ حصہ حلال خیزونہ پہ دے شہ۔
پریستودل چہ چرتہ حرام پکین نہ وی۔ اوحضرت ابو بکر صدیق
رضی اللہ عنہ فرمائی : چہ مونہ بہ د صباح خیزونو آویا دروازہ
پہ دے خیال ترک کولے چہ چرتہ گناہ کین گیر نہ شہ۔ دا عرضہ
ہعزوی د حرامود پچ کید لو د پارہ کول۔
اللہ پاک فرمائی : د خپل عاقبت د پارہ د تیکل ذخیرہ راغونڈ
کړی۔ او بہرین ذریعہ پرهیزکاری دے۔ اللہ جل جلالہ
فرمائی : د اللہ پہ نزد تاسو قبول کین زیات دعزت قابل ہفہ
دے چہ زیات پرهیز کار دے۔ نو عتکو بزرگاؤ بہ ہند خیرتہ
استمال کین نہ راوستل، چہ ہفہ بہ مشکوک وو۔ اود حرام او
د ناجائز خیزونو د اسبابونہ بہ ئے ہم مکمل پرهیز کولو۔
حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : بنہ پورہ شی،
چہ دہر بادشاہ د پارہ پرورشوی۔ اود اللہ تعالی در شو ہفہ
حرام خیزونہ دی۔ نو کوم سرے چہ دے نہ کیرا پیہ کړی
د ہفہ د پارہ عین ممکنہ دے چہ پہ دیکین را کینوونہ نوذ
شریعت د حفاظت بہترینہ طریقہ داد دے چہ پرهیزکاری د

توح ۱۵۴ الغیب
لارے اختیار کړی اود گناہ د اسبابونہ پرهیز اوکړی۔
کوم سرے چہ د امرالہی احترام کوی۔ او پرهیزکاری
اختیار وی، نو د اللہ پاک مدد د ہفہ شامل حال وی۔ اوهفہ
د مصیبتونو اوتکلیفونو نہ محفوظ وی۔ اللہ پاک فرمائی :
"کوم خلق چہ جھونہ نزدیکت اوجھونہ پہ کلام د پھیلانو
کوشش کوی، نو مونہ خپلہ صراط مستقیم تہ د ہفوی
رہنما ئی کولو اوشریعت د ہفوی د پارہ اسانوو۔
ہر مسلمان لہ پکار دی، چہ د نفس د تابعداری نہ پرهیز
اوکړی۔ او پہ راز راست د تلو کوشش کوی۔ د فاسق اوفاجر
خلقو نہ گناہ کش شی۔ اوهفہ خلقو سرہ صحبت اختیار کړی،
چہ د اللہ پاک فرمانبرداری۔ زہ تانہ دا پند وړکوم چہ دخپلو
تبرو گناہونو اولغزشونو نہ توبہ کړو۔ او عتکین د پارہ راست
بازی اختیار کړو۔ د اللہ پاک تہ د تیکل توفیق طلب کړو چہ
د نفس د اتباع اودشوک د آفتونو نہ محفوظ شہ۔ اوسلامتی
بیاموے۔
مقالہ (۳۶) دین پہ دنیا مقدم کړی
د دین کار پہ دنیا مقدم کړی اود نیایوی امور د کین حکام
الہی مہ ہیر وے۔ دین اصل مال (رأس المال) او گنہ او
دنیا فرع اود رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم د اسوۂ حسنہ
پہ تعبیل کین کوتاھی مہ کړو۔ تانہ د نفس امارۂ مغلوب
کو او د دین مطابق ہفہ تہ د تہذیب اود ادب بنو د لو حکم

توح ۱۵۵ الغیب
د کرپے شوعے دے۔ خود دے برعکس تاد نفس غلامی اختیار
کړی او پھخان د ظلم اوکړے۔ پہ دے وجہ تہ د صراط مستقیم نہ
واویدے۔ اود نفس د پیروی پہ وجہ پہ عقبی کین د دلیل
اورسا خلقو نہ شوعے۔
کہ تہ د عقیل پہ لار تیلے نو دنیا او عقیل د وار وکین بہ د
عزت او ابرو خاوند وے۔ اود پرور د کار خوشودی لہ د
حاصلہ کړے وے۔ نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی :
" اللہ تعالی دنیا د آخرت پہ نیت وړکوی، خوا آخرت صرف
د دنیا پہ متابعت نہ وړکوی۔ اودا بالکل واضحہ دے چہ
د آخرت نیت د شریعت کامل اطاعت دے۔ نیت دعبادت
روح دے۔ اود اصلو د جزا فیصلہ پہ دے کیری نوکړے
تانا د آخرت د طلب پہ نیت د اللہ تعالی اطاعت کولے نوذ
خدائے تعالی د خاصانو نہ بہ وے۔ اوهرکله چہ تہ د
خدائے تعالی د خاصانو نہ وے، نو دکاشا تو قول اشیاہ بہ
ستا تابعدار وے۔ اوکړے تہ د نیوی امور وکین د مصرف کید۔
پہ وجہ د آخرت نہ اعراض اوکړے نو پروردگار بہ د خانہ
ناراضہ کړے۔
دنیا د خدائے تابعدار دے۔ د ہفہ نافرمانہ خواری
اود ہفہ د فرمانبرداری عزت کوی۔ حضور صلی اللہ علیہ
وسلم فرمائیے دی : " دنیا او آخرت پہ مثل د دوو بونو (دو
خاوند د دوو بونو) دی۔ کہ یوہ خوشحالہ کړے، نو دویہ

بہ درجہ ناراضہ شی۔ تو کوم سرسہ چہ د اللہ تعالیٰ کامل اطا عطا
 اختیاروی۔ قول کائنات د ہنہ عزت کوی۔ اوخوک چہ ہنہ
 بافرمانی کوی، قول کائنات د ہنہ نہ بیزارہ شی۔ اللہ پاک
 فرمائی "تاسو کیں بعض داسے دی، چہ بعض ددنیہ پرتار
 دی او بعض داسے دی، چہ آخرت عواری۔ او بل
 خانے ارشاد دے۔ "خلق کیں حکمت افراست داسے
 خاوندان ہم شتہ، چہ وائی۔ اے پروردگار! مونزلہ
 دنیا کیں ہم سعادت را کرے۔ او آخرت کیں ہم سعادت
 او دوزخ داورنہم اوسائے۔ تو اوس تہ او ایچہ تہ
 دے کیں دکرے دے نہ کیدل عواریے۔
 بعض دیا کیں عوکیدل او خیل عاقبت نہ غافل کیدل
 دایمان اواسلام نہ بالکل خلاف دی۔ هرکله چہ تہ آخرت
 کیں حاضر کیرے شے۔ نو دحشر میدان کیں بہ دورہ دے
 وی۔ پودوزخیان او بل جنتیان۔ دجنتیانویہ قولی کیں د
 دا خلیل سعادت بہ تہ ہلہ حاصل کرے چہ د نفس طلعت
 پریردے، د خدائے تعالیٰ طاعت اختیار کرے۔ او د خدائی
 احکامویہ احترام کیں دنسانی خواہشاتونہ لاس پہ سر
 شے۔ دانہ پاک دیدارچہ د قولونہ لوستے نعمت دے، او د
 جنت ہر قسم عیش دانہ پاک تابعداریند یا نود پارہا
 دے۔ نو عقیق دیتونو سعادتونو حاصلولو دیا خیل نفس
 تہ د شفقت پہ نظر او گورے۔ او د نفس امارہ پہ خائے نفس

مطمئنہ خیال اوساتہ۔
 د نفس مطمئنہ د حاصلولو اہم ترینہ ذریعہ دادہ، چہ
 د شیطان مزاجہ خلق او خرابو دوستا نونہ کنارہ کش شے
 او ذکر اللہ کیں مشغول شے۔ دلخویاتو اوعبشیاتو نہ
 پریہیز اوکیرے۔ او د کتاب اللہ او سنت رسول اللہ پیروی
 اختیار کرے۔ د صراط مستقیم موند لو د پارہ د کتاب اللہ
 یہ آیتونو د مسلسل غور، فکر او تدبیر ضرورت دے۔ نو پیر
 کتاب او سنت خان پورہ کرئی، او پہ ہنہ عمل اوکے۔ بعض
 مناظرو۔ جدال او قبیل وقال کیں مہ کیشوزہ۔ جگہ چہ تہ
 سوہ عقل گمراہ شی۔ او د عمل لار دانسان نہ خطاشی۔
 اللہ پاک فرمائی: "کوم احکام چہ خود پیروی رسول تاسوتہ
 بیانوی، یہ ہنہ عمل اوکیرئی۔ او د خٹ نہ موجہ منگ کوی۔ ہنہ
 ترک کرئی۔ او د اللہ نہ دیرہ و کرئی۔ چہ عاقبت موبہ شے
 نو د مسلمان د پارہ د توحید او سنت پیروی لازمہ دے۔ دا
 بدعت دے۔ چہ د خانہ خبریے جو پیرے کپے شی۔ او دین
 تہ منسوب کرے شی۔ او د ہنہ پیروی د اسلام پیروی۔
 اوکیرے شی۔ اللہ پاک فرمائی: خلقو رہبانیت (ترک دنیا)
 دخیل لاسہ یو طریق عمل جو کرے۔ او پہ خانے لازم
 او کھولو، حالانکہ رہبانیت او د دنیا حلال خیزوتہ
 پریں بدل۔ مونزہ پہ ہنوی نہ دی فرض کرئی۔ او نہ سود
 ہنہ حکم ور کرے دے۔ د غہ وجہ دہ چہ دوی ددے

خلافت فطرت طریق عمل پیروی اونہ کپے شوہ۔ پہ دے
 سبب ہر ہنہ عقیدہ یا عمل چہ د ہنہ آسمانی کتابونو او
 شریعت کیں خٹ سند نہ وی، بدعت دے او د ہنہ پیروی
 عین گمراہی دے۔
 د بدعت شد سخت دے۔ اوسنت د حضور صلی اللہ علیہ
 وسلم د حیات طیبہ ہنہ دستور العمل دے، چہ اللہ پاک داسو
 حسنہ پہ نوم یاد کرے دے۔ حق سبحان فرمائی: "خوک چہ
 د اللہ درضا طلبکار وی او پہ ورج د محشر د خلاصی ارباب
 وی، نو د ہنہ د پارہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم طریق
 عمل پو مثالی سیرت دے؛ بل خائے ارشاد دے: "خوک
 نبی پہ خیل خواہش ہیج نہ وائی۔ خٹ چہ وائی ہنہ خود
 د طرفہ وی وی۔ نو د ہنہ پیروی کوی، او اللہ پاک فرمائی:
 "اے پیغمبر! دوی تہ او دایر۔ کہ تاسو د اللہ دوستی خواہی
 نو خما پیروی اوکیرئی، چہ خدا اے مودوست شی۔ او د
 خدا اے دوستی د حضور صلی اللہ علیہ وسلم د قول اوقبل
 تابعداری دے۔
 پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: "کسب کول خما
 ظاہری عادت دے او توکل خما باطنی حالت دے، نو
 اے د آخرت طلبکار۔ کہ ستا ایمان کمزورے وی۔ نو
 ستا وظیفہ کسب کول دی، چہ دا د حضور صلی اللہ وسلم
 سنت دی، او کہ ستا ایمان محکم وی۔ نو ستا وظیفہ توکل دے۔

اللہ پاک فرمائی: "خوک چہ پہ اللہ تعالیٰ توکل کوی نو ہنہ
 ورلہ کافی دے: او حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے
 دی: "کہ چا دا ہے کار اوکرو چہ د ہنہ پہ حقلہ شریعت
 کیں حکم موجود نہ وی۔ نو ہنہ مردود دے۔ نو ہر حالت
 کیں د قرآن او سنت تابع کیدل پکار دی۔ د محمد صلی اللہ
 علیہ وسلم نہ پس ترقیامت خود پیر د پارہ بل پیغمبر نہ شے۔
 چہ د ہنہ اتباع اوکرو۔ او د قرآن نہ علاوہ خود پیر د پارہ
 بل آسمانی کتاب نہ شے، چہ د ہنہ پہ احکام عمل اوکرو
 نو زہ پہ تولوسلمانان نو تاکید کوم چہ ہنوی صرف د کتاب
 اللہ اوسنت رسول اللہ اتباع اوکری۔ چہ تباہ او پرباد
 شے۔ ددے دواہونہ خلاف ورزی کول د شیطان پہ پیچر
 کیں راتل دی۔ نو د عقیدے او عمل د ہر آفت نہ سلامت
 پاتے کیدل د قرآن اوسنت اتباع سوہ وابستہ وی۔ او
 دا اتباع پورا ہے مقدس نعمت دے۔ چہ ددے پہ ذریعہ
 بندہ ولایت، ابد الیت او دشوئیت او چت عقلمانو تہ
 رسی۔
مقالہ (۳۷) د حسد صدقت
 اے مسلمان! کہ تہ پہ اللہ، د ہنہ پہ رسول او پہ
 کتاب اللہ ایمان لرے او بیاہم بل مسلمان روروسو
 حسد کویے۔ نو دا پیر د افسوس خبر دہ او خما دینانہ
 دا یقین راخی چہ ستا ایمان بالکل ضعیف او توکل و کزور

دے۔ تہ دہل مسلمان خوشحالی سے برداشت کرے۔ دھنہ
بنتہ لباس، بنتہ خوراک اور اہل و عیال تہ نشے کئے۔ اور دھنہ
تک طرفی پہ وجہ دا خیال کرے، چہ دھنہ بول نعمتوںہ
د دھنہ نہ لڑے کرے شی، کوم چہ دھنہ خلقتی اور
رازق ہنہ لہ ورکری دی۔ داد لے شوہ چہ تہ د
خدائے پہ خدائی کیں دھنہ پہ تقسیم رزق کیں اور
دھنہ پہ اختیار کیں دخل ورکول غواپے اور اصریحاً
کفر دے۔

یاد ساتہ چہ دہنہ تعالیٰ اختیارات ستا اختیارات
کیدے ستی۔ اور دھنہ تصرفات ستا تصرفات کیدے ستی۔
اللہ تعالیٰ چہ چا تہ غنہ نعمتوںہ ورکول غواپری نو تہ دخیل
حسد پہ جذبہ کیں دھنہ مقابلے تہ را اوئے اور احوال
چہ کوم نعمتوںہ اللہ پاک بل تہ ورکری دی، ہنہ پرے تہ
بند کرے۔ نو دا خرگندہ دشمنیت ایز دی سرہ مقابلہ تہ
دہ! کہ دہ، او یقیناً دہ۔ نو تہ پہ دے پوہ شہ چہ پہ دے
کیں ستا پارہ خیر نشتہ۔

حسد یو دے لعتی خیز دے چہ ستا ایمان دے کور
د خپل موئی د رحیم نہ د غور کوی۔ اور اللہ پاک د مخالفت
کوی۔ قرآن حکیم کیں چہ د حضرت یوسف علیہ السلام
اور دھنہ د روئو کومہ قصہ ذکر دہ دھنہ پہ مقصد اور
معنی لہ غور اور کوی، چہ دیوسف علیہ السلام روئو

باوجود د سازشونہ، ہنہ دھنہ اوچے مرتبے اوے حسابہ
نعمتوںہ نہ ہر دم نہ کرے شو، کوم چہ دھنہ پہ مقدر
کیں دہ۔ اویا خومرہ ہنوی پہ خپلو کوی وستومانہ شو۔
اور ہرکھ چہ مصر کیں یوسف علیہ السلام تہ پیش شو
نودائے اور صلہ ۳ خومرہ د پہ خدائے قسم وی، چہ تالہ
بیشکہ اللہ پاک پہ مونہ فضیلت درکری دے۔ اور مونہ دخیل
ظلم زیاتی معافی غواپے۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیوی دی: ۲۰ حسد د
مسلمانانہ نیکی داسے سیزی، لکہ اور چہ لرگی ۲۰ اوحیث
قدسی دے، چہ اللہ پاک فرمائی، حاسدانہ حما او حما د
نعمتوںہ دشمنانہ دی ۲۰ حاسدانہ اللہ دشمنانہ پہ دشمنان
دی۔ چہ اللہ پاک دخیل مشیت ماتحت چہ خپلو بند یا نو
تہ غنہ خیز اور خومرہ ورکول غواپری، نو دوی تہ مخالفت
کوی۔ اور اللہ پاک فرمائی: ۳۰ پہ دنیاوی ژوند کیں مونہ د
خپلو بند یا نو رزق خپلہ تقسیم کرے دے۔ نو بیا غول
دا جرات کرے شی، چہ د اللہ تعالیٰ د فیصلہ شوی تقسیم
خلاف خبرہ اور کوی اور دھنہ مقابلہ تہ اور دیدی۔

یاد ساتہ چہ بل سرہ حسد کول پہ خپل ذات نظر کول
دی۔ اور اد بدین قسم حماقت اور ناروا بخل دے۔ اللہ پاک
فرمائی: ۳۰ مونہ خوبیہ خپلو بند یا نو ظلم نہ کوی۔ ہنوی د
خپلو بد عمل اور حسد پہ وجہ خپلہ پہ خپل ذات ظلم کوی۔

بل خائے ارشاد باری تعالیٰ دے ۳۰ حما احکام اور فیصلے بنتہ
بد لیبی، اور نہ زہ ذریہ بر یہ خپلو بند یا نو ظلم کوم۔ نو ستا
سلامت د پارہ بہترہ دادہ، چہ یوسلمان و سرورہ خوشحالی
اور اوسوہ حالی کیں اوئے، نو ہنوی کلہ ہنہ سرہ حسد مہ کوی۔
بلکہ دھنہ پہ کامیابی اور ترقی خوشحالہ شہ۔ دے طرز صلہ
بہ اللہ تعالیٰ ستا درخشاہی اور خپل قسم تقسیم نعمتوںہ
در بانہ دے اور کوی۔ اللہ پاک د مونہ اور تاسو د حسد نہ پہ ایمان
کری۔ اور خپلو نعمتوںہ د شکر توحیق د راکری۔ آمین۔

تہ خپل ذات سرہ ہم حسد مہ کوی۔ خپل ذات سرہ
حسد کول دا دے۔ چہ ستا رزق پہ خپل فضل اور کور
تا تہ کوم نعمتوںہ درکری دے۔ دھنہ استعمال کیں تہ د
بخل نہ کارمہ اخلہ۔ لکہ دا چہ پہ خپل خان اور اہل و عیال
د خوب مال خبناک، چاہے، اور ہائش پہ حقلہ تنگدستی
راولے۔ داسے کول خپل ذات سرہ خرگند حسد اور ظلم
کول دی۔ اور اللہ تعالیٰ د نعمتوںہ نا قدری۔

د نعمتوںہ شکر دا دے چہ دھنہ دہتولو پہ خائے ہنہ
ظاہر کرے او پہ ارت مہتہ استعمال کرے۔ اللہ پاک
خپل رسول برحق تہ فرمائی: ۳۰ دخیل پروردگار د نعمتوںہ
اظہار اور کوی اور خلقو محبتیں لے بیان کرے ۲۰ اللہ تعالیٰ
د مونہ لہ د شکر نعمت عملی توحیق راکری۔
آمین

مقالہ (۳۸) دصدق اور اخلاص اجر
کوم سرہ چہ د دین برحق خدمت اور تبلیغ اور اشاعت
پہ صدق اور اخلاص سرہ اور کوی، نو د اللہ اجر دھنہ د پارہ
کافی دے۔ اور ہنہ دا چہ دنیا اومتہل پہ دوارہ جہان کوی
بہ باعزتہ اور با آبروی۔ اللہ پاک فرمائی: ۳۰ تاسو د اللہ
مدد کوی، ہنہ بہ تاسو مدد کوی ۲۰ او بہ صراط مستقیم
بہ موثبات قدم کری، نو زہ تاسو تہ دا تلقین کوم اچہ
د اللہ دکلام تبلیغ اور اشاعت کوی۔ ہنہ سرہ غول مہ
شر کوی اور تسلیم اور رضا خپل شعارجور کوی۔

کوم مسلمان چہ د اللہ دکلام اور دہی ۳۰ سنت د تبلیغ
اور اشاعت د پارہ خپل ژوند وقف کری نو دھنہ اجر اور
ثواب د فی سبیل اللہ جہاد کونکو نہ ہم زیات وی اور اللہ
تعالیٰ مدد اور نصرت ہمیشہ دھنہ شاملی حال وی۔

مقالہ (۳۹) رزق نعمت کفران نعمت کے
د حکم الہی نہ بظہر بعض د نفس پہ خواہش د یو خیز
قبول گمراہی دے۔ دے د خواہش نفس خلاف رضائے
مولیٰ پہ خاطر د یو خیز قبول اور دھنہ پہ تعمیل کیں تکلیف
برداشت کول د اشیاؤ اور اولیاؤ اسوہ حسد دے اور داسے
مخلصین بہ دوی پہ دلہ کیں پوس تہ کولے شی۔
یاد ساتہ ۱ چہ ہرکھ اللہ تعالیٰ یہ تاد نعمتوںہ پورہ
کوی اور تہ ہنہ نہ قبولے۔ یاد ہنہ نہ روگردانی کرے، نو

داسرا سرگفران نعمت دے۔ اودائتہ پاک درنق او عطا تو بے قدری دے۔ نو د الله تعالیٰ درنق اود هغه د نعمتو پد خوشحالی سوع استقبال کوے۔ اود هغه پد خوشحالی قبولے۔ حکمہ چہ دے سوع محکب دپارہم درنق کب زبانی اوبرکت رانی۔

مقاله (۳۰) ولایت د شریعت مکملہ پیروی دہ

ترخوچہ تہ و نفس امارہ نہ ازاد نہ شے۔ اود شریعت مکملہ پیروی اختیار نہ کرے، نو اولیاء الله پد نہ کب د داخلید و کوشش مہ کوے۔ د شریعت پیروی د مطلب دے چہ ستا قول اقوال، افعال د الله تعالیٰ د امر و نہی مطابق شی۔ یعنی ستا اوریدل، لیدل، تلل، اود کیدل، وینیدل الغرض قول اعمال دینائے الله ماتحت شی۔ اود اهرخہ دیوبن او ملت د حد متد پارے وی۔

ستا جسمانی خیز ونہ ستا پارے پیروی د کار نہ دھاب او لیسے والی باعث وی ترخوچہ تہ اصلاح باطن او ترکیب روح سوع خالص روح جو پد شے اود جسمانی گودونونہ ویزارے تہ شے نو قریب خداوندی بہ حاصل نہ کرے شے۔ وکے هرکله چہ تہ ریشت او مجاهدے سوع خالصی روح شے۔ او هر لیسے ذکر الله کب مصروف شے۔ نو پد تا بہ اسرار الله راخرگند کرے شی۔ اود کائنات حکمتیہ پد تا تہ بے نقاب شی د اذ فانی الذات مرتبہ دے۔

کله چہ تہ دعائے برقی نہ بے تعلق شے۔ اوشیاء د دیدار اوجلوک خداوندی د پارے حجاب او کبے، خنک چہ حضرت ابراهیم علیہ السلام د لوحید د حقیقت نہ پس اوفرعائیل بے شکہ د اقول بتان د شرک بہ وجہ خدا شفا دی۔ اویو خدائے خبار هما اودوست دے۔ دغه شار۔ چہ تہ هم خیل خواهشات فسانی اومخوقات د معصیت بتان او کبے اود هغوی د فرمانبرداری نہ لاس پد سر شے، نوله به پد تا علوم لدقی اوسرار الله کشف شروع شی تہ به دراز دارونہ شے اود ولایت د مجاہدات قوت اوصلاح پد تانہ عطا کرے شی۔ دغه وخت بہ تہ محسوسہ کرے، چہ تا یو معنوی، روحانی اوباطنی ژوند بیاموند۔ ستا قول وجود بہ د قدرت الهیہ مظهر جو پد شی۔ بیا بہ تہ د هغه پد رابطہ آورے، گورے، گورے، او خبرے، د هغه نہ بہ آرام اواطمینان بیا موے۔ د امر و نہی پیروی بہ کوے۔ د حدود شرعی حفاظت بہ کوے۔ اوغیر الله بہ موجود نہ وینے۔

دولایت درجہ بیاموند لود پارے، اتباع نفس، فسق و فجور اولغوایا تہ پرہیز او کرے۔ او بہ اخلاص د شریعت پیروی اختیار کرے۔ خویاد ساتہ۔ چہ دکوم حقیقت یا طریقت شروع تائید اونه کرے۔ هغه جائز اونه کوی هغه جائز اونه کبے۔ هغه صریحا کفر دے۔

مقاله (۳۱) آزمائش نہ پس د الله پاک پیروی کرے زہ تا سوتہ د الله اود بندہ د تعلق تو متعلق یومثال بیانم۔ یو بادشاہ شاه دے چہ هغه پد خیل رعایا کب یوسرے اهل اوبیتی، اود دنیا د حکومت ورتہ حوالہ کرے۔ پد خلعت او اعزاز کے سرفراز کرے۔ او خیل معتدے جو پد کرے۔ بیا دغه سرے د خیل منصب د رعایت نہ یوے مودہ یوسرے خیل فرانس پمینه شان سوع ادا کرے اوبادشاہ تہ د خیل بے اعتمادی هیژ موقع پد گوتو تہ وکوی۔ دنار خلق هم ددک د شہ انتظام پد وجہ ددک نہ خوشحال وی۔ اوشا با بے پرے وائی۔ اوبادشاہ هم ددک پد طاعت او صلاحیت مطمئن دے۔

خہ مودہ پس دغه سرے پد عیش و عشرت کب یو پد خیل عہدے پد عروس کب د خیلو فرانسو تہ بالکل بے پروا شی چہ بادشاہ تہ ددک د حالات پتہ او کب۔ نو هغه پرے قہرجن شی اود عہدے نہ بے مات کرے۔ بیا ویرے د هغه جرمونو محاسب راواخلی کوم چہ ددک د خیل حکومت پد دورات کب بادشاہ د امر و نہی خلاف کرے وی۔ د تحقیقات نہ پس دے بند یوان کرے شی۔ دے سوع، د ددک عور او نکب زائل شی۔ اودے پد خیلو تقصیرونو او کوتاہو پد پناہ نہ اوتوبہ کار شی۔ ددک د اپنیہائی اوانکسار چہ د بادشاہ مشاهده کب رانی۔ نو خیل زور متعصب

دوبارے وکرے۔ اود پدومی تہ زیات احسان ویرے راواخلی د حکومت او قیادت ددک تہ دائمی وکرے شی۔ او واپس بے ترے بیا نہ اخلی۔

دغه مثال د الله اود بندہ د تعلق هم دے۔ الله تعالیٰ چہ پرمؤمن بندہ خیل مقرب جو پد کرے، نو پد هغه د خیلو بے حسابہ نعمتونو پدینا وے کوی۔ داسے پدینا وے چہ نہ یوسرے سترکے لیدرے وی۔ اونه یوغوب اوریدے وی۔ لکه باطنی نعمتونو کب د نیکے او آسمانونو عجایب، دکائنات اسرار، کشف روحانی، ددعا قبولیدل، تقوی، محبوبیت قلب کب دکلمات حکمت نزول او ذکر و خیرہ۔ دغه شان ظاہری نعمتونو پرے هم تمام کرے۔ لکه صحت اوتوانائی بنہ خوراک شنباک، حلالو خیزونو کب فراخی، نیکه بی بی اوسبہ اولاد۔

پد دے باطنی اوظاہری نعمتونو تریدہ وختہ دے بنا د وی۔ حتی چہ دومرے دے کب مشغول شی خہ غفلت کب کینوی شی۔ خیل معبود ہیر کرے، اود نفس امارہ تا بعد از راواخلی۔ فسق و فجور کب پد یوگی چہ الله پاک د دکا کیمیت اوبیتی نو د اصلاح د پارے شے پد مصیبتونو کب راگیر کرے او سختو اود پدیشا کب بے اختہ کرے۔ بیا دے پد خیلو حال تو سوچ او فکر راواخلی۔ او د خیلو باطنی اوظاہری تغیراتو تہ محسوسہ کرے چہ دا هرخہ ددک بمعصیت

او غفلت پہ وجہ وی نمود ہے د اللہ تعالیٰ پہ حضور کینے توبہ کا رشی۔ اور صراط مستقیم تہ رجوع او کبریٰ او عیناً خپل زور دستور العمل اختیار کریں۔

د نفس امارہ د اتباع نہ چہ دے بیزارہ شی۔ او خپل پرورس دکارتہ راجع شی۔ نو د اللہ تعالیٰ د طرفہ دکہ تمہ پشارتو (خوشخبری) اور دے شی او تیر نعمتونہ ورتہ دویارہ با انزالہ سر کرے شی پہ دکہ د اللہ تعالیٰ د باطنی او ظاہری برکات و دروازے پرا نیستے شی۔ خلق خدا اور سب محبت او تعاون را واخلی۔ هر جائے دکہ تعریف او توصیف کیری۔ او بادشاہان کے مسخر شی۔

دغہ شان اللہ تعالیٰ خپل باطنی او ظاہری نعمتونہ پہ دکہ تمام کری۔ اللہ پاک فرمائی: «ہیڑ انسان تہ دانہ دکہ معلومہ چہ دکہ د تکب اعمالو پہ بد لہ کین دکہ دکہ د پارہ د زریہ دکہ خوب دید و کوم کوم نعمتونہ پتا اپنودے شوے دی۔»

مقالہ (۴۲) د نفس انسانی دوہ حالتونہ
د نفس انسانی دوہ حالتونہ دی۔ یوراحت او میل مصیبت۔ او د حقیقت دے چہ انسان پہ دے دوایو حالتون کین آزمائے۔ ترکو مہ جدہ چہ دے د خپل پروردگار مطیع او فرمانبردار رہے۔ اللہ پاک فرمائی: «انسان چہ راحت کین شی نو نافرمانی را واخلی او چہ مصیبت کین

شی، نو شکوہ او شکایت کوی: واضحہ دے چہ داد نفس انسانی کمزوری دے۔ چہ د راحت پہ حالت کین د تقویٰ او شکر نہ کار نہ اخلی، او د مصیبت پہ حالت کین صبراً تحمل او توکل نہ اختیاروی۔ او د اللہ پاک خلاف بدگویی شروع کریں۔

د نفس کارگستناخی او بے ادبی دے۔ او د مخلوقا تو اللہ پاک سرہ شریک جو پول دی۔ بلہ دا چہ نفس ہنکلہ د اللہ پہ ورکری شوی رزاق مطمئن او شکر گزارہ کیری نہ۔ او ہمیشہ د خواہشاتو دکیلے انسان پہ پریشانی کین ساتی بیا چہ نفس د مصیبتونو نہ خلاصے بیاموی، نو غرورہ تکبر او عیش کین کینوی۔ او د خپل پرورس دکار د اطاعت نہ روگردانی را واخلی نو بیا پہ مصیبتونو کین را گری کرے شی د پارہ دے چہ دکہ خیری او بیکلی شی او د شرک اوشق نہ منع شی۔

بیا کہ نفس غفلت او مصیبت پیرید دی۔ او پہ سہ لاریں۔ او اطاعت او شکرگزاری را واخلی نو احوالی پیرے د خپل نعمتونو د لاشی پیرورس وئے شروع کریں او هر حالت کین دھنہ معاون او مددگار وی۔ نو کوسرے چہ دنیا و آخر کین دسلامتی خواستگار وی۔ ہنہ لہ پکار دی چہ صبر او تحمل اختیار کریں او د ریشائے الہی نہ غم نہ آری۔ او خپل حاجات ہمیشہ دھنہ نہ طلب کوی۔ شے چہ اللہ تعالیٰ

ورکوی۔ پہ ہن شکر او باری۔ او د ہنہ نہ دھر خے امید ساقی۔

تا د اللہ تعالیٰ د ارشاد نہ دے اورید لے چہ هر کلمہ اللہ تعالیٰ د پوختن پہ وجود کین د راستوارادہ او کبریٰ، نو ورتہ اووائی کن (دے)، نو ہنہ فوراً شی (یعنی وجود کین رشی)۔ او اللہ پاک فرمائی: «مومنانو لہ خوصرف پہ اللہ پاک تکلیف پکار دے: د اللہ پاک قول افعال نہ او حکمت او مصالحت نہ دک وی۔ خو ہنہ خپل حکمت او مصالحت بندیانو نہ پتا ساتے دے۔ بندہ لہ پکار دی چہ رضا او تسلیم اختیار کریں۔ او د اللہ حکم سوا اتفاق او خپل گفتار او حرکتو سکنا تو کین د اللہ تعالیٰ خلاف د شکوے او شکایت نہ منع شی۔»

حدیث شریف دے۔ ابن عباس رضی اللہ عنہ فرمائی: چہ زہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پیسے سوروم۔ نو حسو علیہ اللہ علیہ وسلم ماتہ ارشاد او فرمایہ: «اے ہنکہ! د اللہ د حقوقو حفاظت کوہ، اللہ پہ ستا اوستا د حقوقو حفاظت کوی۔ اللہ حاضر او ناظر او گنہگار۔ نو ہنہ نہ تہ د خپل ویرانہ موجود بیا موے۔ او چہ تہ سوال کوے۔ او مدد خواہیے، نو د اللہ نہ خواہیے: اللہ چہ د بندیانو پہ قسمت کین غنہ بیکلی دی ہنہ دازل نہ مقدر شوے دی او ہنکو لے لے لے بدگو چات۔ چہ غنہ نا کد یا نقصان رسید وکتک دے، ہنہ بہ

ورسے ورسای۔ کہ تہ پہ اللہ توکل او کوی۔ او حکم یقین پیرے اوستے نو د پرخیر بہ بیا موے۔ او کتہ یقین او توکل برقرار اوستے نو کوم خیر نہ چہ تہ بدگنرے، ہم ہنہ بہ ستا د پارہ تکلیف باعث شی۔ پہ ہن صبر او تحمل کول ستا د پارہ د پرخیر وی۔ یاد ساتے چہ د صابرا نو د پارہ د اللہ تعالیٰ مدد یقینی دے حکمہ چہ د مصیبت نہ پیر۔ راحت دے۔

مؤمن لہ پکار دی، چہ خپل قلب او دماغ صفا کریں، او د نفس د وسوسونہ خان پیر کریں۔ د مؤمن د پارہ عاقبت ہم دے کین دے، چہ ددغے حدیث پہ معنوبنہ غور او کیری۔ بو تل عمری پیرے عمل او کیری، چہ د دنیا او عقبی د تولو اکتونو نہ سلامت شی۔ او حقیقی اطمینان قلب بیا موے۔ او د اللہ پاک پہ رحمت پہ دوارہ چھانہ بناد شی۔

مقالہ (۴۳) د مخلوق نہ سوال کول
د مخلوق نہ صرف ہنہ خلق سوال کوی، چہ د حقو یقین او ایمان ضعیف وی۔ صبر او توکل پکین نہ وی، او د توحید الہی معرفت نہ لری۔ د دے برعکس د غیر اللہ حکم د سوال کوانہ فقط ہنہ خلق محفوظ پاتے کیدے چہ د حق تعالیٰ د توحید معرفت لری، محکم یقین او ایمان لری د حقو طریقہ توکل علی اللہ وی۔ یہ ذکر او فکر ہمیشگی کوی د حقیقت او صداقت بصیرت لری۔ او د امتضائے ایمانی

فتوح ۱۴۲ الغیب

پہ درجہ دے خیرہ نہ شوم اوجیا ورٹی چہ دخی وقیم
 اللہ پاک یہ موجودگی کنی مخلوق تو کنی دجا نہ سوال اوکری
مقالہ (۳۳) بعضے دعا گانے وے نہ قبلین
 دمؤمن ہرہ دعا لازمی طور سے نہ قبلین اوکوسہ
 دعا چہ قبولہ نہ شی۔ نزدھے پہ نہ قبلین دکن د خدا کے
 حکمت اور پرے پتے فائدے پرے وی۔ انسان عالم الغیب
 صرف اللہ تعالیٰ دے۔ اوھنہ نہ پوھیری۔ چہ دھنہ د
 بندہ فلاح او بھود پہ غہ خیز کنی دے۔ کہہ دیو آیت مفہوم
 دے۔ جن مکہ دے، چہ دیو خیز خان دپارہ غوبنل موبن
 بندہ گنوی، لیکن حقیقتاً ہنہ خنوی د پارہ مضروی او اللہ
 تعالیٰ نے بی غوبنیتو موبن نہ عطا کری۔ بعضے وقت دعاد
 نہ قبلین ویر سبب دا ہم وی چہ بندہ غافل شی۔ او خوف
 ورجا (ویہ او امید) چہ دا ایمان دلوانما تو نہ دی، دھنہ نہ
 ذائل شی۔ معرفت او حقیقت پہ ہرجال کنی امید او ویہ
 لازم او ملزم خیز ورنہ دی۔ او دے مثال لکہ دمری د
 دوو پرو بغیر نشی اوتے، دھنہ شان دیو مؤمن حال ہم
 د خوف اور جا بغیر ناقص او نامکمل وی۔ دمومن حال
 او مقام دادے چہ ہنہ غیر اللہ تہ رجوع اونہ کری۔ نو د
 ہرے دعا پہ قبولیت اموار کول ہم د غیر اللہ حیثیت نری
 او دمؤمن د توحید عقیدے سے سرے بنائی۔
 دہرہ دعا نہ قبلین و دوعہ واضحہ سببوں نہ دی۔ یوخی

فتوح ۱۴۳ الغیب

دا چہ مؤمن کنی تکبر او شرور را نشی۔ اوھنہ د اللہ پہ آکر
 او احترام کنی غافل او گستاخ نشی۔ او دوئم سبب دے دا
 دے چہ محض د خواہش او عادت پہ ملور سوال کول زم
 جوہر کری۔ حکمہ چہ دا ہم د شرک خفی یوصورت دے۔
 او شرک خفی د شرک جلی نہ پہ دوئمہ درجہ خراب خیز
 دے۔ د اللہ تعالیٰ نہ چہ سوال خالصہ دا شیاع شریعت
 او تعمیل امر د پارہ وی۔ نوھنہ سوال دمؤمن د پارہ زیات
 د قرب اورضا کے الھی باعث وی۔ او دغیے نورسوالو چہ
 د نفس د خواہشاتو نہ مڑاوی نو دھے قبولیت یقینی وی۔
 دمؤمن د بعضے دعا گانو نہ قبلین وچہ موبن کوسر
 اسباب بیان کرل دھے نہ دا مطلب ہرگز نہ دے چہ
 بندہ د خیل حاجات خدا کے تہ نہ پیش کوی۔ او دھنہ
 نہ د سوال کول کون کون تہ کوی۔ حکمہ چہ مؤمن د خدا کے نہ
 سوال اونہ کری۔ نو دجانہ بہ نے کوی۔ اللہ پاک فرمائی: **حُما**
 نہ سوال کوی، چہ حاجات موتر سرہ کریم۔ او بل حائے ارشاد
 دے: **یا ایہ پیغمبر! چہ حُما بند یاں حُما متعلق ستان تیرس**
اوکری نورتہ او واپہ۔ چہ نڈہ دوئی تہ دیر قریب یم۔ کوم
وخت چہ حُما مائہ سوال اوکری، نو زوئے سوال قبولم۔ نو
بند یا نو لہ پکار دی چہ ہنوی حُما اطاعت اختیار کری او
پہ ما حکم ایمان اوساتی چہ پہ د پارہ جہانہ خلاصہ
بیاموی۔

فتوح ۱۴۴ الغیب

مقالہ (۳۵) اصحاب عسرا و اصحاب یسر
 د خلق دوہ دے دی، یو اصحاب یسر او یو اصحاب یسر
 اصحاب عسرا ہنہ خلق دی۔ چہ مصیبتونو او پریشانو کنی
 اختہ وی۔ او اصحاب یسر ہنہ خلق دی چہ راحت او
 آرام ژونڈ تیر وی۔ خود یا د مسائل پکاری۔ چہ د دے
 د لوحالات د باطنی اسباب او خارجی تاثراتو نہ خالی نہ کری
 کوم خلق چہ پہ راحت او آرام کنی دی۔ نو دا ہم دھوئی
 د پارہ یوہ ابتلا دہ۔ چہ آیا د نعمت او آسودگی پہ حالت
 کنی ہنوی ذکر او شکر اختیار وی یا سرکشی راخی۔
 ہرکلمہ چہ دوئی د ذکر او اطاعت پہ حائے غفلت او
 فسق او غیور کنی کنبیوی۔ نو اللہ تعالیٰ دوئی پہ قسم قسم
 مصیبتونو کنی واچوی۔ او دنا شکر ہی وجہ کے پہ عذاب
 کنی اختہ کری۔ کہہ یو اسودہ حال سرے پہ دے پوھید
 چہ اللہ تعالیٰ **تَعَالَىٰ لَمَّا يُرِيدُ** دے، یعنی چہ خہ خوارگی
 ہنہ کوی۔ نو د نعمت پہ موجودگی کنی بہ نے غفلت او
 معصیت نہ اختیار وے۔ بلکہ ذکر، طاعت او شکر کنی
 بہ مشغول وے۔
 کہہ دیو دنیا دار سرگی غفلت او معصیت پہ دے وجہ
 وی چہ ہنہ د حقیقت ہیر کرے دے۔ چہ دے دنیا د
 آدم نہ تزدے دمہ پورے ہیچا سرہ وفا نہ دہ کرے او د
 ہنوی یوسری حالات پہ یو کیفیت برقرار نشی پاتے کیے۔

فتوح ۱۴۵ الغیب

او د ہر سرے پہ ژونہ کنی تغیرات راخی، او کہہ د تغیراتو او
 سنزل نہ دچا ہستی محفوظہ دے۔ او محفوظہ پائے کیدے
 شی، نوھنہ فقط د اللہ تعالیٰ ہستی دے۔ مخلوقات د حالاتو د
 تغیر نہ قطعاً چر کیدے نشی۔ نو دے سرے د دولت پہ نشہ
 کنی ابدی حقیقت ہیر کرے دے۔ او غفلت او معصیت کنی
 کنی اختہ دے۔ نو دا ہم سرے د اللہ د قہر او غضب نہ
 وے چر شی۔ دا د اللہ پاک قانون قدرت دے، چہ ہنہ پہ
 خیلو بند یا نو د سختی نہ پس راحت راوی۔ او د نعمت پہ
 شکر پہ نعمت کنی اضافہ کوی۔ وے د راحت او آرام بیلونہ
 د پارہ سختی تیرول ضروری وی۔
 د صبر او شکر جزا ہمیشہ د رزق فراخی او سکون قلب
 وی۔ او اللہ تعالیٰ د خیل امر ونہوں د تعمیل کونکی معاون او
 مددگار دے۔ کہہ د مصلحت وخت پہ بنا یو سرے پہ
 مصیبتونو کنی اختہ کری، نو بیا نے پہ نعمتونو او بخششونو
 ہم بنا د کری۔ جنور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی:
« د اللہ پاک نعمت دیو وحشی خاوار پہ شان دے، پہ ثنا
او شکر سرے کے قید کرے» نو د دعوت او نعمت شکر پہ دا
 دہ چہ دے پہ وجہ سرے متکبر او خلقو د پارہ مضر
 نشی۔ اسراف اونہ کری۔ د خدائی حدودو نہ تجاوز نہ
 کوی۔ فسق او فجور او حرامون کنی کنبیوی۔ دا اللہ د
 طرفہ چہ کوم حقوق العباد مقرر دی۔ ہنہ پہ خلوص

ادا کری۔ زکوٰۃ پہ مکمل دیا نسا اری سوا اوکا بی غریبانو
اومسکینانو تہ صدقہ اوخیرات ورکری۔ حاجقندو او
مصیبت زدہ خلق سوا ہمدردی اوکری۔ اود مظلوم مدد
اوکری۔ اوخیل اعضاء د حرامونہ پچ اوساتی۔ داہول اعمال
د نعمت د شکر اوزیاتی باعث دی۔ پہ دے عمل کوکے پہ۔
پہ جنت کین دانیانو، صدیقانو او اولیاء اللہ مکرمے وی۔
اودنیان کین بہ ہم دعزت او ابروخاوند وی۔

د دے برعکس کہ بندہ د نعمت نا شکر وی اوکری۔ اود
دولت مند کی پہ وجہ پہ غفلت او مصیبت کین کینوی وی۔
نودھنہ دیارہ پہ دواپہ جہانہ ذلت اورسوائی دہ۔ خیر
د دے پہ دے حقیقت پوہیدل پکار دی چہ د انسان پہ
ژوند کین آفات اوبلیات یوازے د غفلت او مصیبت او
د نعمت د ناشکرگی پہ وجہ نہ وی۔ بیکہ د دے نوراسباب
ہم وی۔ مثلاً د مصیبتونو او تکلیفونو یوسبب دادے چہ دا
د انسان د خپلوگنا ہونو او اہمالو نتیجہ وی اود دے پہ وجہ
د انسان تھدیپ اومعذرت مقصود وی۔ لکنہ چہ اللہ پاک
غوازی۔ چہ دا دے سپرے دکراہی او نافرمانی نہ بیزارے شی
اوپہ صراط مستقیم روان شی۔

د آقا تو بلتا تو دوئم سبب دادے چہ داد اللہ تعالیٰ
پہ مقرب او برگزیدہ بندیانو یوزمانش وی۔ او اللہ تعالیٰ
د دے پہ ذریعہ د دوی د ایمان، یتیم، صبر او توکل امتی

اخلی۔ اویا د دے آزمائش پہ وجہ دھنوی ایمان او توکل
زیات محکم کری۔ اودنیان اوعقبی کین دے درجے او جتے
کریک اود سختو مصیبتونو پہ وجہ ورلہ لوئے اجرورکری
د دے قسم برگزیدہ بندیان انبیائے کرام، صدیقین
او اولیاء اللہ دی۔ دوی د حال اومقام ناوندان وی۔ د
دوی یتیم، ایمان او توکل د عاموسلمانانو نہ پہ درجو
اوجت او محکم وی۔ اویہ دوک مصیبتونو کین ہم د
حقیقت او معرفت دروازے پراستے وی۔ دابتلا پہ وجہ
اللہ تعالیٰ پہ دوی د توحید اسرار واضحہ کرے وی۔
اودوی د شکر جلی اوحقی پاک ساتی۔ دیارہ د دے چہ
د دوک باطن دانوارقدسیہ نہ معصورہ کری، اودوی
مقربان بازگاہ کری۔ اویا لے پہ دیارہ جہانہ د آدم پہ اولاد
سوربند کری۔

د مؤمن دگنا ہونو نہ د پاک کو ملامت دادے چہ
ہنہ لہ پہ ژوند کین صبر جمیل ورکری۔ اود لغویانو نہ
پہ ذکر او فکر کین مصروف شی۔ د مصیبتونو پہ وجہ
پریشا نہ شی۔ اونہ د مخلوقانو تکبیر د خپلو مصیبتونو
اوپریشانو ذکر کری۔ بیکہ راستباز اوسی۔ اوخیل حاجا
د خیل پرورے دگار پہ حضور کین پیش کوی اودھنہ نہ
مدد غوازی۔

د دے نہ علاوہ کومہ ابتلاء چہ درجات او مقاماتو

د اوجت وانی دیارہ دہ۔ نودھنہ علامت دادے چہ نفس
مشیت اللہی سوا موافقت داواخی۔ او ذکر اللہی سوا
سکون بیاموی۔ دغیرانہ نہ توجہ اوکریوی۔ اوفسافی
الذات شی۔ دابتلا داحالت د انبیاء علیہم السلام او
برگزیدہ اولیاء دیارہ خاص دے۔ اودعہ خلق د دے
تقاضا پورے کولے شی۔ چہ تائید اللہی لے خصوصیت سوا
شامل حال وی۔ ہر سبب د دے ابتلاء جوکہ کیدے
نہ شی۔

حاصل دکلام دادے، چہ اصحاب عسرو د آفتونو او
مصیبتونو پہ وجہ د خیل پرورے دگار نہ کولے اوشکایت نہ
کوی، بیکہ پہ پورے یتیم د پہ ہنہ توکل ساتی او اصحاب
یسرو د دولت پہ نشہ کین سرکشی او نافرمانی نہ کوی۔
بیکہ ذکر، طاعت، شکر اوشاکین د مشغول اوسی۔

مقالہ (۲۶) یوحنا پیش قدسی

حدیث قدسی دے۔ چہ اللہ پاک فرمائی: "کوم سکر
چہ خما د ذکر پہ وجہ د مخلوقانو نہ سوال اونہ کرو۔ نودہ
بہ ہنہ تہ د سوال کوکونہ ہم زیات خیر ورکرم" د دے
وجہ دادے، چہ ہرکے اللہ پاک یومؤمن خیل محبوب کرسول
اوغوازی، نودہ ہنہ د مختلفو مصیبتونو د آزمائش نہ پس
روحانی پیروزے کوی، مثلاً ہرکے چہ پر بندہ پہ مصیبتونو
اود آفتونو کین راکری شی، نودہ خیل کمزورگی پہ وجہ د خیل حقیقی

مشکل کشا اوقاض الحاجات پہ کما لے ہنہ مخلوقانو تہ
رجوع کوی۔ اومختلف انداز کین د مخلوق تکبیر سوال کوی
خودمدد دا طریقہ د توحید خلاف دہ۔ پہ دے د بندہ پریشا
ختہ نہ شی۔ آخر ہنہ د مخلوقانو نہ بیزارے شی۔ د خیل خالق
پہ تکبیر پہ سجدہ شی دھنہ پہ ذکر اوتنا کین جو شی۔
اوخیل حاجات ترے غوازی۔ پہ دے حالت کین دے د
غیر اللہ تصور قدرے ہم نہ کوی۔

د توحید د حقیقت دیاموند لونہ پس اللہ پاک ددہ
حافظ، ناصر، معاون اوممددگار شی، اللہ پاک فرمائی:
"اے اللہ نبی! دوی تہ اویا، چہ خما مولا اودالی اللہ
دے، چہ قرآن لے نازل کرے دے۔ اود بولوسالخانو مل
دے۔ پہ دے وخت کین دیندہ ذریعہ سترگے ہم پہ دے
حدیث قدسی اوعربیوی داچہ: "کوم سکر خما د ذکر
پہ وجہ د مخلوقانو نہ سوال اونہ کرو۔ نودہ بہ ہنہ د
سوال کوکونہ ہم زیات خیر ورکرم" داہنہ توحید کل
اومھویت فی الذات دے، چہ اولیاء اوابد الوحاصہ دہ۔
دل نہ بندہ تہ ہنہ قوت ورکری شی، چہ پہ اذن اللہی د
دہ پہ حکم کن۔ عجائب پہ ظہور کین راخی، دہ تہ
انشراح صدر حامل وی او پہ دے دواپہ رجھانوکین لے
ذکر خیر کیری۔

د اللہ پاک ارشاد دے: "اے نبی آدمہ! زہ اللہ ہم خما

فتوح ۱۸۰ الغیب

ند علاوہ بل ہیچوںک معبود نشته۔ زکا چہ خہ خیرتہ اووم
 چہ موجود شه، نوزنه فوژا موجود شی۔ خما پہ وحدانیت
 کین فناشه چہ بیا تہ ہم کوم خیرتہ اوولے چہ موجود
 شه، نوزنه به خما پہ اذن فوژا موجود شی۔

مقاله (۴۸) د سلوک ابتداء او انتہاء
 یو بودا سہری پہ خوب کین خما نہ تپوس اوکٹہ۔ چہ
 ہنہ کوم خیر دے چہ د ہنہ پہ ذریعہ بندہ دانہ پاک
 قرب بیامومی۔ نو ما جواب ورکے چہ د قرب الہی بودا
 ابتداء وہ اولہ انتہاء۔ ددے ابتداء تقویٰ او پریہیزگاری
 دہ۔ او انتہائے تسلیم، رضا او توکل دے۔

مقاله (۴۸) د فرضو، سنتو او نفلو درجے
 مومن لہ پکاری دی چہ د فرضو، سنتو او نفلو خیلے
 خیلے درجے او پڑنی۔ او درجہ پہ درجہ د ہنہ تعمیل او کری
 ہنہ عبادت کین دایے نہ دی کول پکار چہ د فرضو نہ
 محکین سنت او دستونہ محکین نفل اختیار کری۔ ہر
 مسلمان د دوقولنہ محکین فراموش ادا کوی، چہ د ہنہ نہ
 فارغ شی۔ نو سنت د ادا کوی، او بیا وپسے د نفل کوی۔
 ترخو چہ یوسپے د فراموشی نہ بنے شان فارغ نہ وی
 نو سنت کین مشغولیدلے جہالت دے۔ او دستونہ
 محکین نفل کمرہی دہ۔ نو کوم عبادت چہ دے قاعدے
 خلاف وی ہنہ پہ درکارا خداوندی کین قبول

فتوح ۱۸۱ الغیب

نہ دے۔

د ہنہ سہری مثال چہ د فرضو نہ محکین سنت کوی،
 او دستونہ محکین نفل کوی دایے دے لکہ یو بادشاہ
 چہ خیل یو ماتحت پہ خیل حضور کین طلب کری۔ او
 ہنہ سہری د بادشاہ پہ دربار کین د حاضرین و پہ خلے
 د چاویں پر پہ خدمت کین لگیا شی۔ حضور صلی اللہ علیہ
 وسلم فرمائیے دی کوم سہری چہ فرض پریردی او نفل کین
 مشغول شی، نو د ہنہ مثال لکہ د ہنہ حملدارے پنچے دے
 چہ کوم وحت د ہنہ دکنون شی نوزنه حمل او غور کوی۔
 نو دہ ہنہ نہ حملدارا پاتے شو۔ او نہ صاحب اولادہ۔
 دہ رنگ اللہ پاک د چانفلونہ نہ قبولی۔ ترخو چہ
 فراموش ادا نہ کری۔ او دستونہ گزار مثال د سوداگر دے،
 چہ ترخو ہنہ رأس المال نہ لری۔ نو کپتہ نشی کولے ہم
 دہ کیفیت د ہنہ سہری دے چہ فرض او سنت پریردی
 او نفل کین مشغول شی۔ حالانکہ د فرضو او سنتو پہ
 موجود کئی کین نفل ہی اہمیت نہ لری ککے چہ دایو
 اختیاری عمل دے او بندہ ددے پہ ادا کولو ما مورنہ
 دے۔

دہ شان روژہ قیاس کری یعنی فرض روژے
 پرینودل او نفل روژے نیول ضلالت دے۔ او دہ
 رنگ زکوٰۃ چہ فرض دے ہنہ نہ ادا کول او نفل صوژہ

فتوح ۱۸۲ الغیب

صدقہ او خیرات کول جہل دے چہ پہ درکارا دانہ تعالیٰ
 منظور نہ دے۔

مومن لہ پکاری چہ د فراموشی او اہمیت ہیرنہ
 کری۔ د شرعی عمامتو نہ پریہیز او کوی۔ او اللہ پاک سوا
 پہ مخلوقا تو کین ہیچوںک شریک نہ کوی۔ او نہ د خلق د
 خورشحالو د پارا د امر الہی خلاف ورزی او کوی، حضور
 صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: **لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي
 مَعْرِفَةِ الْخَالِقِ** یعنی پہ مخلوقا تو کین دھیچا دے تابدہا
 جائز نہ دے، چہ دانہ تعالیٰ نافرمانی دے۔

مقاله (۴۹) د خوب او حرام خورداگ صدقات
 کوم سہری چہ خوب لہ پہ بیداری او اکاھی ترجیح و درکار
 ہنہ پہ دوارا جہانہ پہ خسار کین دے ککے چہ خوب
 د مرگ استانی دے، او خوب چہ د منا ہے اندازے نہ
 زیات شی، نو بیا د عقلت علامت دے۔ او د مومن ذکر الہی
 او نیک عملی تہ نہ پریردی۔ ددے علاوہ د خوب کثرت
 زریہ سخت او تاریک کوی۔ او فطری او روحانی ژوند
 ترے زائل کوی او لغویا تو تہ میلان پیدا کوی۔ پہ ککے
 وجہ خوب پریردہ۔ د خوب اثر قدرے ہم اللہ تعالیٰ
 سوا خہ تعلق نہ لری ککے چہ ہنہ د تلو سفلی نفاستو
 نہ پاک دے۔ د غہ رنگ پرینتو ہم خوب حرام دے
 ککے چہ ہنوی تہ د اللہ پاک قربت حاصل دے او دہ

فتوح ۱۸۳ الغیب

شان جنتیان بہ ہم د خوب نہ ہے تعلقہ وی۔ نو د یو
 مومن دیار د ضرورت نہ زیات خوب د زریہ د سختی
 او د عقلت او معصیت باعث دے۔

ددے برعکس بیداری د ذکر او عبادت د مخلوق
 خدا د خدمت او دنیا او عقبی د خلاصی باعث دے، نو کوی
 سہری چہ د منا ہے اندازے نہ زیات خوب محض د خوار
 نفس پہ خاطر کوی، نو د ہنہ بہ دلے بنو بنو نیکو او کارنامو
 نہ کرتے او خیرے۔ چہ د ہنہ کوی بہ ہیچوںک پورا نہ کپہ
 شی۔ دہ وجہ دہا چہ تلو انبیاء، صدیقین او اولیاء اللہ
 پخیل ژوند کین خوب کم کرے دے۔ او وین زیات پاتے
 شوی۔ او د بیداری پہ وجہ دے د ذکر او عبادت تبلیغ دین
 او د مخلوق خدا د خدمت پہ برکت دایے او چہ د سچا مومن
 دی چہ پہ خوب کین ہیچوںک نشی بیا موندے۔

کوم سہری چہ بیداری وی، او ذکر الہی کین مشغول کوی
 نو د ہنہ قلب ہم ہمیشہ بیدار او نور نہ وک وی۔ پہ
 دہ وجہ پہ صحیح معنوں کین بیدار او سیدلو پارا د حرامو
 نہ ہم خان ساتل پکاری۔ ککے چہ حرام قلب او دماغ
 دوارا تاریک کوی۔ او زریہ چہ تاریک او رنگ آلود شی۔ نو
 د عبادتو قبولیت ہم مشتہ شی۔ نو زریہ د ژوند او معرفت
 او فکر پارا حلال زرق دیر لازی دے۔ حرام سرتر پایہ
 شردے۔ او حلال سراسر خیر دے۔ دہ پہ دینچہ پہ

مؤمن ذات اوصفات الہی اسرار و اسرار کو کبریٰ۔
بیاد امر الہی نہ بظہر پہ حلال رزق کہیں ہم اسرار
کول دیکھو یہ حائے معصیت اختیارول دی۔ حکمہ چہ دے
سرخ غفلت پیدا کریں اوزیات خوب راوی او دحلل
رزق خورک ہم پہ اعتدال سرہ پکار دے چہ ہوش صورت
کین معصیت ترے جوہ نشی۔ اللہ پاک فرمائی: اے
مؤمنان! اِحلال رزق خوری خبی خوراسراف
مہ کریں:

**مقالہ (۱۰) د قریب الہی حصول اود
ہے آداب**

اللہ پاک سرہ ستا نعلق اومعاملہ پہ دوه صورتونو
کین کیدے شی۔ یوحوداچہ تہ اللہ تعالیٰ تہ قریب
اوندے اے اودوہہ داچہ تہ اللہ تعالیٰ نہ غافل
لرے اے، نو پہ تا دافروض لازمیری، چہ تہ ہنہ تہ د
نزدیکت مخلصانہ کوشش راواخلے۔ اود ہے اسلمہ تحقیق
اوپرہ چہ نادخل خالق اوپرہ دکار نہ لرے ساق۔
نود غفلت اوسستی نہ کارمہ اخلہ۔ اوللہ تعالیٰ تہ نزدیکت
د پارہ دا خلاص اوجہ نیت کار واخلہ۔

د قریب الہی یوہ ذریعہ دادہ، چہ تہ دلس امارہ
دیروی نہ لاس پہ سرشہ۔ اوہی مات اوشہوات پریردے
دونہہ ذریعہ دادہ چہ د اللہ تعالیٰ پہ حضور کین پہ

خپلو تیر گناہونو پینہاندے۔ ذریعہ پہ صدق توہ کاسرہ
اود امر الہی پیروی اختیار کپے۔ ذکر الہی اوتسابع
شریعت سرہ سرہ د اہل اللہ صحبت ہم د قریب الہی د
حصول دیارہ دیر مفید دے، چہ ریاضت، مجاہدہ او
ترکیہ نفس سرہ تانہ قریب خداوندی حاصل شی نو بیچہ
تہ دکوم خیز ارش وکوی، ہنہ بہ تانہ درکولے شی او
روحانیت کین بہ حکمت کریں او کرامت عظمیٰ حاصل
کپے۔ او تہ بہ د ہض واصل باللہ خلقونہ۔ چہ پہ
ہنوی ہر وخت د اللہ پاک د نعمتونو اوجمشنونو
بارات وی۔

پہ خپل ہنہ حالت مغرورہ کپہ مہ۔ او خدمت خلق
کین دہنہ قسم کوتاھی مہ کویہ کین ستا پہ اعمالو کین
بہ د ظلم اوجہل شہہ پیداشی۔ اللہ پاک فرمائی: "مؤمن
خپل امانت یعنی دستور شریعت آسانونو، زمکو او
غروونو، وراوندے کئ، خوهنوی ددے بوجہ اوجہل
نہ عذر لوکئ، اوترے او پریدل، لیکن انسان دا امانت
سے خود اوجت کئ، بیشکہ چہ انسان د خپلو فراموشو تہ
پرسہ کولو پہ صورت کین ظالم اوجاہل دے۔ نو پیکار
دی چہ کوم خواہشات نفسانی تہ درمانے الہی دیارہ
پریردے، ہنہ تہ دوبارہ مائل ہنہ۔ دہنہ نہ خپل قلب
اودماغ محفوظ اوسات۔ فناقی اللہ شہ۔ اود امر الہی کامل

اطاعت اختیار کپے۔
د اللہ تعالیٰ نہ بغیر خہ چہ کائنا تو کین دی، دہنہ تہ
بے پرواشہ، او خپلو مطالباتو کین بغیر اللہ نہ بل چاتہ
رجوع مہ کوی۔ دونیا مسمیتونہ د اللہ د جانب نہ یو کای
اوگنہ او عبرت ترے واخلہ، حکمہ چہ دے نہ ستا پسمہ
لازکول مقصود دی۔ بندہ کین چہ دا خلاص او رجوع
الی اللہ جنہ پر موجودوی نوہ حالت کین اللہ پاک دہنہ
معاونت اومد دکاروی۔ اللہ پاک فرمائی: "تاسوما یاد کریں،
نہ بہ تاسو یاد کرم۔ او خما شکر پہ حائے راویں ناشکری
مہ کوی۔"

مقالہ (۱۱) غیر اللہ نہ دویزارین و ثواب

کوم سرہ چہ خپل ہستی د ذکر اوعبادت دیارہ
وقف کریں، اود مخلوقاتو نہ عبادوی، او فناقی اللہ شی۔
نوهنہ تہ پہ ذریعہ مؤمنانونہ دوچند ثواب وکولے
شی۔ یوحوالصنا د رضائے الہی د پارہ د دنیا د ترک
کولو پہ وجہ، او بل خپل حات د ذکر اوعبادت دیارہ
وقف کریں۔ پہ ہنہ د خدا لے تعالیٰ نعمتونہ او پریردے
وسے ہم زیاتے شی او ہنہ دا بدلہ او اولیاء اللہ پہ
د کین داخل شی۔

بیا چہ دغہ عارف باللہ د خدا لے پہ نعمتونو اود
امر الہی پہ جاری کولو کین مشغول شی او پہ ہنہ کین

ترے شہ غفلت، معصیت یا شرک اونشی۔ نو پہ دسبب
ہم ہنہ تہ دونہ ثواب وکولے شی حکمہ چہ یوحہنہ
پہ دے نعمتونو شکر اوباسی۔ او بل پرہ ضرور او تکر
اونہ کریں۔ او بلہ داچہ ذریعہ پہ مینہ امر الہی پہ خلے
داویں۔ دلتہ کین داسوال پیدا کریں، چہ ہر کویو
عارف دنیا اودہنہ اسباب ترک کریں، او فناقی اللہ شی۔
او پہ دے بنا پہ ابدال او اورنگ دیدہ اولیاء اللہ کین شمار
شی، نو بیا پہ دنیاوی مال و متاع کین د ہنہ لے مشغول
شی حالانکہ داخیز دہنہ دمراج اومذہب خلاف دے۔
نود دے جواب دادے چہ **إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ** (امحال
پہ نیتونو مبنی دی) پہ دے وجہ دہنہ پہ دنیاوی
نعمتونو کین مشغول د امر الہی ماتحت اود شکر نعمت
پہ وجہ دی۔ اللہ پاک فرمائی: "کہ تاسو خما پہ نعمتونو
شکر اوباسی، نو تہ بہ د زیاتو نعمتونو پریردے درسا ندے
اکرم۔ بل حائے ارشاد دے: "اے پیغمبر اکرم! نعمتونہ
چہ د اللہ پاک د طرف نہ تانہ حاصل دی، دہنہ اظہار
او کہ او شکر پرے اوباسہ۔"

دا واضعہ حقیقت دے چہ د اللہ پاک عطا کپے شوی
نعمتونہ سرہ پہ غفلت او معصیت کین وانہ چوی، نو
دہنہ پہ روحانی اوباطنی عظمت ہیچہ اش نہ بخوہی پیری۔
او اللہ تعالیٰ محض د خپل فضل اکرم پہ وجہ ہنہ تہ

اجرا و ثواب درکوی۔ او پہ خپل لطف اور کرم احسان د
ہفتہ پرورش کوی۔ جگہ چہ ہفتہ درضا او امرالہی پہ
خاطر د خپل نفس پیروی پریشہ دے۔ او خپل خان سہ
ذکر او فکر تہ وقف کرے دے۔

دوہ مثال د پیش رودونکی بھی دے۔ چہ نفس د تقاضا
نہ خبر نہ دے۔ اور خدا نے یہ فضل د مور پلار پر ذریعہ
د رزق پہ نعمت مطمئن دے۔ هرکله چہ دے الله پاك
د نفس د آفتو زونہ آزا دکوی۔ نود خلقو زبونہ دے نہ مائل
کری او هغوی ورسو محبت او شفقت راواخلی۔ بیا هر
سرے دے سره احسان او مروت کوی۔ اور الله درضا مند
پر دجه قول مخلوقات دوہ نہ رضامند وی او ددہ خدمت
او مدد کوی۔

هر هغه سرتک نہ بہ دویره اجرا و ثواب ورکولے شی
چہ د غیر الله نہ یو خواشی او ذکر او فکر کین مشغول شی۔
دلایه سرے بہ دواپه جهانہ هر وخت خداے تعالیٰ تہ
قرب وی۔ ددہ به هر قسم تکلیف لیرے وی۔ اور کائنات
قول خیزونہ به خدمت کین غار به بسته لکیا وی جگہ
چہ الله تعالیٰ پہ هر حالت کین دده معاون او مددگار
دے۔

په دے وجه - مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْكُوفُومِ سِرًّا
چہ د الله شی، نوالله دهغه شی)۔ او الله پاك فرمائی:

۱۰ اے نبی! دوی ته او وایہ، الله خبا مددگار دے، چہ
په مانے خپل مقدس کلام نازل کپه دے۔ او هغه، هغه
خلق خوشوی چہ صلحان وی۔

مقاله (۵۲) داو لیا الله دا پتلا عسب
الله پاك خپل بعضے برکزیده بندیان په دے سبب
په مصیبتونو کین اچوی، چہ هغوی د مخلوق نه بیزار
شی۔ او الله پاك ته متوجه شی او دهغه نہ دعا کولے
او غوازی حکم چہ الله تعالیٰ دعا کائے او دهغه منہ
حاجتونہ غوښتل خوشوی دپاره ددے چہ خپل فضل
اور کرم پرے اوکری۔

هرکله چہ برکزیده اولیاء د الله پاك په حضور کین
حاجات غوازی، نود الله پاك جود او کرم ورته داجابت او
قبولیت دپاره هرکله وائی خوکه بعض وخت دعا قبولیت
کین غه تاخیر راشی۔ نود ایدر خاص مصلحت په بناوی او
دمؤمنانو دپاره د پریشانی خیز نه دے۔ نو پکار دی چہ د
مصیبتونو په دوران کین ذکر الہی جاری اوساتلے شی، او
د امر ونهی پوره پا بندی او کپه شی۔ او خپل حاجات
او ضرورت بات د الله پاك نه با قاعده غوښتلے شی۔

الله پاك فرمائی: "أَدْعُوْنِي أَجْتَبْ لَكُمْ" (مانه سوال
کوی، زه به موسوال قبولم) بنده له پکار دی چہ د مصیبت
په وخت کین عجز او زاری هرگز پرے نږدی، جگہ چہ

الله پاك فرمائی: "د یو بل مالونه اوجاندا دونه به باطله
ذرافو مه غصب کوی: نود ایدر بنیا دی اصول دے چہ دد
پیش نظر د هرے ممکنه بددیانتی تردید پکار دے۔ د الله
پاك د رضاطلیکاردی چہ به ذکر او عبادت کین مکمل
اخلاص اختیار کوی او اخلاص یوازے دانه دے چہ
په عبادتو کین صرف دریا کاری نه پر هیز او کپه شی
بلکله د اخلاص یواهمه تقاضا داهم دے، چہ هیر یو
عبادت، خواه فرض وی یا نقل، د هغه په ادا کولو کین د
الله تعالیٰ نه د اجرا و ثواب یا معاوضه خه خواهش
اونه ساتی، بلکله د عبادت مقصد صرف رضا او اطاعت
الهی اولری۔

کوموا لیا الله اوصو قیائے کرامو چہ د توحید حقیقت
او ماهیت بیاموند دے۔ هغوی هر هغه عبادت شرک
گنری چہ په هغه کین د الله تعالیٰ ته د اجرا و معاوضه
وی۔ نو ذکر او عبادت او د احکام الہی پیروی کین د اجرو
ثواب نیت نه بیانی گنی بیاداد توحید نه منل دی۔
قول عبادت د الله پاك د جانی نه دی، که هغه موثر
په خائے دایرو، او د الله د احکامو تعمیل اوکری۔ نوداهم
سراسر دهغه تائید او نصرت دے۔ د احکام الہی د
تعمیل دپاره چہ دکوم قوت او همت ضرورت دے، هغه
خوهم د الله پاك عطا کرده دے، نود عبادتو د اجرا و ثواب

سازوی، چہ غفلت او معصیت ترے لیرے کوی، او خپل
مقرب لے جوړ کوی۔

مقاله (۵۳) د الله پاك د رضاطلب
د الله پاك د رضاطلب کوی، او دهغه د خوشنودی د
پاره د نفس اماره د خواهشاتو د اشیام نه کناره کش نشی، خو که
چہ په رضائے الہی کین فنا شو، نو حقیقی بقائے بیاموند
خپل خواهشات او ارادے د رضائے الہی تابع کپه، بلکله
چہ دنیا کین هم دغه یولوے نعمت دے او هم د ادقرب
الهی د تولونه پریمی لے اوبهترین ذریعہ دے۔

خو که د الله په رضاکین فنا شو او خپل خواهشات
لے د هغه د امر د امر په تعمیل کین پریشودل، نود دنیا او
عقبی هر قسم عذاب په هغه حرام شو۔ او خو که چہ د
الله د رضاطلیکار وی، نود هغه دپاره داهم لازمہ دے
چہ الله تعالیٰ د خپل مشیت ماتحت کوم نعمتونه اورزق
هغه ته عطا کوی، نو په هغه د شکر گزار شی، او دنوش
خلقو حقوق د هرگز نه غصب کوی، او نه دسپه نظم زبانی
په هغوی د نعمتونو او درزق د بندولو کوشش کوی، کوچه
د هغوی په مقدر کین وی، جگہ چہ د حقوق العباد منسب
کول په مشیت الہی کین دخل کول دی، او صریحا شرک دے
چہ د الله تعالیٰ په نزد ناقابل عفو دے،

طلب کو بوند بہتر دادہ، چہ دوسے پہ جائے بندہ زیات ثنا و شکر ادا کری۔ چہ د اللہ د جانب نہ پرے نعمتو نہ لازیات شی اود نیا او عقیب کین ددہ د پارہ د برکتو نو باعث شی۔

کہ تہ د رضائے الہی طلبگارے۔ اود اللہ تعالیٰ مغضوب او معنوب نہ جو پرے۔ نو د خلقو حقوق پہ ہیچ وجہ مہ غصب کوہ۔ حکمہ چہ کوم خلق د اللہ پاک پہ ویرا کرے شوی رزق شکر گزار شی۔ اود نور حقوق پہ ظلم زیاتی غصب کوئی، نرہنہ پہ دوارہ جہانہ پہ خسارہ کین دے۔ او خوک چہ غاصبان وی دھنوی تویے نیکی بر بادے دی حکمہ چہ د ابد ترین خلق دی۔ اود کلام اللہ مطابق ظالمان او جاہلان دی چہ د عقل او بصیرت نہ بالکل خالی دی۔

کہ دوی د اللہ تعالیٰ پہ عطا شوو نعمتونو رضامندوے، دھنہ شکرے ادا کولے اود مخلوق خدا حقوقے پہ ناجائزہ نہ غصب کولے، نو یقینا دے آیت: لَنْ يَنْفَعَكُمْ كَذِبٌ كَلِمَةٍ (کہ تاسو شکر اوباسی نوزہ بہ زیات نعمتونو درکرم) مطابق بہ دھنوی رزق زیاتید لے اودھنوی مرادونہ بہ پورے کیدل۔

اللہ پاک د موثر اوتاسو دھنہ خلقونہ کری، چہ ذکر او اطاعت کین د اللہ پاک درضا طلبگار دی اود اللہ

تعالیٰ د نعمتونو شکر گزار دی۔ اوحسب شریعت د خلیل حال د حفاظت دیارہ د اللہ تعالیٰ د تائید اونصرت خوشکار دی۔ آمین۔

مقالہ (۵۴) د تقویٰ شرح او وضاحت
کوم سرے چہ عقیب کین فلاح د بہبود عواری ہنہ لہ پکار دی چہ د نفس اود دنیوی اسباب پرستش پریدی اود دفعہ شان کوم سرے چہ د اللہ پاک رضا عواری، ہنہ پکار دی، چہ د خیلو نیکی اعمالو د جزا تصور پریدی۔ حکمہ چہ دا سے کول د توحید خلاف دی۔ او پہ اخلاص خراب اثر عورجی۔

ترخو چہ دیوسری پہ زہد کین دشہواتو اود دنیاوی لذاتو ہوس موجود وی۔ نو ہنہ خیل عاقبت خاست کولے نشی۔ اوترخو چہ یوسرے د عاقبت د جنت او ماہیہا خواہشمند وی۔ نو ہنہ خالصتاً د دیدار اورضائے الہی طلبگار تہ دے۔ پہ دے بنا د اے سری د زہد اوتقویٰ د حیثیت او ماہیت نہ ناخبرہ دے۔ اود ہنہ د تقاضونہ نابلدہ۔ دے وجہ دادہ، چہ دنیاوی اشیاء ہر حالت کین خواہش نفس اوهوس سرہ متعلق دی۔ انفس شرک تہ میلان کونیکہ دے۔ نو مؤمن لہ پکار دی چہ خیل رضیت، عیونہ انس او محبت فقط ذات خداوندی تہ دقت کری اود نفس د دا سے ترغیباتو نہ پرہیز او کری چہ انسان غفلت او شرک تہ

بلی۔
دھنہ رنگ د نفس د ترغیباتو اولذات سفلی نہ کنارہ کشی د سری زہد اوتقویٰ تکیل تہ رسی۔ او ہنہ بہ درکار خداوند کین د عزت اوقبولیت درجہ بیا موی۔ نو ہرکلمہ چہ یوسرے پہ تقویٰ کین پختہ شی۔ نو بیا حقیقی معنوی ہنہ تہ اطمینان قلب حاصل شی۔ نول مصیبتونہ لے رفع شی اود اللہ تعالیٰ د چہ حسابہ نعمتونو پیریزوے پیہ شروع شی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی۔ "دنیا کین پہ زہد د مؤمن قلب سکون اوطمینان بیا موی، او جسم پیہ راحت نو دایو واضعہ حقیقت دے، چہ ترخو دیو سری پہ زہد د غیر اللہ غلبہ وی، ہنہ حقیقی خوشحالی او اطمینان قلب نشی بیا موندے۔ دفعہ شان د نفس انسانی عجاب ہم ترہف پیرتکیدے نشی، ترخو چہ ہنہ مکملہ طریقت دنیاوی علاقہ پیہ نردی۔

مؤمن لہ پکار دی، چہ زہد فی الدنیا تکیل نہ پس زہد فی الاخرت اختیار کری۔ اود ہنہ تفصیل دفعہ دے کئی ظاہرہ دہ چہ دھنہ عبادت خالصتاً درضائے الہی دیارہ نہ دے۔ بلکہ دحور و غلمان خواہش اوند کری، نو ہنہ چہ مؤمن زہد فی الاخرت اختیار کری۔ نو اللہ تعالیٰ پھنہ د خیلو پیششونو اونعمتونو د اے پیریزوے راواخلی، لکہ چہ پہ خیلو انبیاء، اولیاء اوعارفانوے کوی۔ او خیل

محبوب اومقرب لے جوہر کری۔
د زہد فی الدنیا اوزہد فی الاخرت پہ برکت بندہ ظاہری اوباطنی لحاظ سرہ ترقی کوی۔ اود نیا اوعقیب کین پہ دا سے نعمتونو نیاد شی، چہ درشاو نبوی مطابق ہنہ نعمتونہ نہ پیہ سترگہ لید لے وی، نہ یونوب اورید لے وی اونہ دیو انسان پہ زہد لے ہم وگمان راخے وی۔ اود دفعہ دا سے خدائی نعمتونہ دی چہ انسانی عقل پرے د پوہیدلو نہ عاجز دے۔ اوتشریح اواظہار لے پہ عبارت کین ناممکن۔

مقالہ (۵۵) دولایت تکمیل
زہد تاسوتہ دلذات نفسانی د ترک کولو مختلف پورٹی بناشم۔ اود اہم درتہ واضعہ کوم، چہ دھواہوس اوفس اتارہ د پیر وی نہ پرہیز کولوسرہ دولایت تکیل شنگہ کیری۔ نو د نفس دلاجو اویا بندونہ د خلاصی د پارہ پہ شروع کین انسان خیلہ دانتہا فی جدوجہد اوقوت اولدی تہ کاراخی۔ دخواہشات نفسانی تہ ددہ مزاج د تکلیب نہ واقف اوعادی دے۔ نو دعادت د پیکٹی دیارہ ددہ د پارہ مجاہدہ دیرہ ضروری دہ۔ خود دانتہ او مقصد مبارک دے۔ پہ دے وجہ اللہ تعالیٰ پہ خیل خاست تائید اوتوفیق ددہ نصرت اومدد کوی۔
اللہ پاک فرمائی: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَبَنَّ مِنْهُمْ

فتح ۱۹۷ الغیب

سُبْحَانَ (کرم خلق چه کمونند در رضا جوئی د پاره جدد وهد کوی. نومونند هخوی ته د سمولارو هدايت کوی. درهنای بیی اودنفس اتماره دخلاصی نه علاوه الله تعالی کے د خپلو بعضه اولیاء او برگزیده بندیان وصحبت هم نصیب کړی. چه دهغه په ذریعہ په ذریعہ مؤثره طریقہ دده روحانی او باطنی تزکیه کیری.

بیاداسه مومن بنده دخپل نفس نه فانی شی. او ذات الهی کینی باقی. هغه د ټولو حرام او مشتبہ څیزو نه د ژوند ضرور یا تو کینی پرهیز کوی او صرف حلال او مباح څیزونه اختیاروی. چه دهغه په وجه دهغه د ذکر او عبادت په قبولیت کینی هیڅ شبه پاته نشی. دغه شان د شهوات نفسانی نه پرهیز کول د عمر ماتونه پچ کیدل د الله تعالی رحلال اوجائز څیزونو استعمالول او ذکر او عبادت کینی د مشغولیدو په برکت هغه د ولایت مقام ته اورسی. اود اهل همت او عزیمت اولیاء الله او خواصو په زمره کینی داخل شی. دلته دے په باطن کینی د الله د جانبته دا آواز اورسی: چه هرکله تادرنه الله تعالی د پاره فضا فی اودنیایوی خواهشات پرینودل، نودعقبن متعلق هم خپل خواهشات پرین دے. اود اخلاص او توحید د تکمیل د پاره د ټول کانساتو او خپلو خواهشاتو نه د چه اوکړه. او هغه سره د هر قسم د شرکت اوبعدت د تصور او میلان

فتح ۱۹۶ الغیب

نه کناره کش شه. اوفضالی التوحید شه. بیاخاموشی اودب سره ځبونید د قرب اوصدق مقام کینی داخل شه چه هغه به ستا د پاره د انسی خوشحالی اواطمینان وی. اوهیڅ قسم غم او تشویش به نه وی. نوته دخپل خالق او پروردگار د رضا او خوشنودی د پاره د ټولو مخلوقاتو اولذات نفسانی نه روگردانی اختیار کړه.

یومعلمی او موحد سړی ته چه دادرجه حاصله شی. یو په هغه د الله تعالی د طرفه د علوم اومعارف کشف اود فضل وکرم انوار شروع شی. دغیبانه هغه ته خلعت الهی اغوستل شی. بیا هغه ته د اتلین کول شی، چه د الله تعالی د دے خاص نعمتونو اوعطیاتو هر وخت شکر په ځای راوړه. ځکه چه د دے نافرمانی کول د دے د عطا کوونکی سپکاوی دے. دغه وخت د ذکر او شکر په وجه په بنده د الله تعالی درضا، فضل وکرم او قربا خاص پیوسته وی.

بیاد الله تعالی د نعمتونو اوعطیاتو د قبولیو هم مختلف حالتونه وی. یو خود چه بنده بعض خپل خواهش سره هذ قبول کړی اودا مکروه اونا جائز وی. اود دوئم صورت دا دے، چه هغه د شریعت د حکم ماتحت قبول کړی. او دامباح او حلال وی. د دے نه د پاسه صورت دا دے چه غیبی اشارے او باطنی حکم سره قبول کړی. بیاد دے

فتح ۱۹۸ الغیب

هم اوچته درجه داد چه د الله تعالی ټول نعمتونو عطا کینی دخپل خواهش اوارادے مطابق نه بلکه د مشیت الهی موافق قبول کړی. داد مرید د مراد موندلو. د ابد الیت د حاصلولو اود فعل خداوندی کامل متابعت دے، چه د ولایت استناد دے.

کرم سره چه د ابد الیت د دے درجه ته اورسی، نو دے دارشاد الهی مستحق او کړی. اے نبی! دوی ته اووایر چه ځما حافظ او معاون الله تعالی دے. چچپل مقدس کلام لے په مانازل کړی دے. او د ټولو صالحانو مل دے. په دے بنامتنی اوصالح هغه سره دے، چه د الله پاک د امر او نهی مکمل اطاعت کوی. اود عمر ماتو او مشتبها تونه پرهیز کوی. الله تعالی خپله د داسه سړی مدد، حفاظت او پرورش کوی. داسه سره د قبض اویسقط کینی کیفیتات او د حالاتو نشیب اوفزایدته څه اهمیت نه ورکوی او د مشیت الهی ماتحت هر وخت خوشحاله اومطمئن اوجا اوافعال الهی سره موافقت کوی.

دا هغه بلندترین مقام دے، چه دلته دا ولایه او ابد الو باطنی احوال انتها ته رسی. او ولایت په تکمیل بیامومی. اودلته په بنده هر وخت دانوارو اوسرکاتو نزول وی.

فتح ۱۹۹ الغیب

مقاله (۵۶) د باقی بالله مطلب

هرکله چه یومومن بنده د مخلوقاتو او خواهشات نفسانی نه، خواه هغه دنیاوی وی یا اخروی، بے تعلقه شی او د الله پاک په ذات واحد کینی محو شی. اود ضمیر الله تصورات دخپل قلب اودماغ نه بهر کړی. نوهغه یقیناً فانی بغیر الله او باقی بالله شی. او هم داد توحید انتها دے. دایسته د الله پاک محبوب اومقرب وی. اود مخلوقاتو په زیرو کینی هم دهغه د پاره محبت اوعزت وی. دے د الله ذکر اوحمد له په ټولو څیزونو ترجیح ورکوی اود هغه په فضل او کرم صاحب نعمت اودولت شی. د الله پاک د جانبته هغه ته خوشخبری ورکول شی، چه ځومونند نعمتونو اوجششونو به تل په تا فراوان وی. اود نرق به د فراخه.

دے حالت کینی بنده د الله تعالی کامل اطاعت گزار وی. دده اراده اوتدبیر د الله پاک په مرضی وی. اوله چه د الله رضای، په هغه د دکه رضای، دے د الله نه سوا غیر الله نه وجودی ویی اونه فعلی. بیا الله پاک په خپل قدرت کامله خپل ظاهری اوباطنی نعمتونو په بنده داسه فراوانه کړی، چه دهغه وهم وگان کینی هم نه راځی. ځکه چه د دکه ذاتی اراده د خدا لے په اراده کینی فضا شی اود توحید برکات په شروع شی.

اوس دے بذات خود د الله پاک اراده، بلکه دهغه

دھنہ مراد جوہر شی۔ حکمہ چہ د ارادے او خواہش دودے
ذات سرخہ خٹہ تعلق پاتے نہ شو۔ بلکہ دے سراسر ذات
خداوندی سرخہ منسوب کرے شو۔ د اللہ تعالیٰ ارادہ سرخہ
خبر دے۔ او ہفتہ کیں شرلہ ہیجہ دخل نشتہ۔ ہفتہ ہر
لصہ دارتقا نشان لری۔ او د بندہ ظاہری او باطنی احوال
بتدریج ارتقا بیاموی۔
نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم تہ ہم د معنوی اور
عروج د درجہ حکمہ عطا شوے وے، چہ دوی د ذاتی ارادے
او خواہش نہ پاک کرے شوے وے۔ او خانے دھرا لحاظ
نہ د مشیت الہی تابع کرے وے۔ دوی یوازے د اللہ پاک
محبوب او مقرب نہ وے بلکہ د مراد درجہ کے ہم یا موندے
وے چہ فانی اللہ کیدو سرخہ حاصلیری۔
واضحہ وے چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم افعال پہ
حقیقت کیں د اللہ پاک افعال وے او کو مو صاحبو چہ بہ
حضور صلی اللہ علیہ وسلم پہ لاس بیعت کرلو۔ ہفتہ د
د اللہ پاک پہ لاس بیعت کرلو وے۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
ارشادات د تقدیرات الہی ظہور وے۔ اکر کہہ کنارو او
منافقتو تہ د داعیج خبرے بنکاریدے۔
د دین د حقیقت او حکمت طلبکار لہ یاد سا تل پکارے
چہ دیو ولی دیارہ روحانی او باطنی عواملو انتہا دیو نی د
روحانی او باطنی عواملو ابتداء وے۔ او د ولایت او ابد الیت

د انتہائی درجے نہ پس د نبوت تہ سوا بلہ درجہ نشتہ۔
نو کوم چہ د خیل باطن تزکیہ کول خواری۔ او د نفس امارہ
د شرنہ د خلاصی خواہشمند وی۔ ہفتہ لہ پکار دی چہ
د دا سے خلق صحبت اختیار کری۔ چہ فانی بغیر اللہ کرا
حکمہ چہ د حیات ابدی رہن ہم دغہ دے۔
مقالہ (۵۷) اولیاء اللہ اوقیض و بسط
اولیاء اللہ خیلو باطنی احوالو کیں کلہ قبض کیں وی،
کلہ بسط کیں۔ د تصوف پہ اصطلاح کیں قبض ہفتہ باطن
کیفیت تہ وائی چہ پہ قلب روحانی جناب او غفلت خواری
او دھنے پہ دوران کیں د کشف او مشاہدے د لذت نخل
وی۔ دا حالت باطنی او ذہنی لحاظ سرخہ انتہائی پریشانی
پہا کوی۔ خود دے کیفیت لازمی نتیجہ بسط و کشاد وی۔
چہ د قبض ضد دے، د دے وے نہ اولیاء اللہ د قبض
درد انگیز تاثرات پہ خوشعنائی برداشت کوی۔
د اثر او نتیجہ پہ لحاظ سرخہ د قبض کیفیت ہر حالت کیں
د روحانی ترقی سکون او اطمینان باعث وی۔ د دے وے
نہ د دے نہ د مکلفے فائدے اہستلو تلقین شوے دے۔
او پہ دے بنا مشیت الہی سرخہ موافقت کول سراسر بسط
دے۔ نو د ولی اللہ دیارہ لازم دی چہ ہفتہ د تقدیر پہ
امور کیں ہیجہ قسم جگرہ نہ کوی۔ او د قبض او بسط
دوران کیں د حالاتو تغیراتو سرخہ موافقت او کوی حکمہ چہ

د واقعاتو احوالاتو قول حکمتو نہ صرف اللہ تعالیٰ پیرنی
چہ عالم الغیب دے او د افعالو او تقدیراتو خٹہ اشتہا
نشتہ۔
پہ دے ضمن کیں دا خبرہ ہم یاد سا تل پکار دی چہ
یومؤمن بندہ د خورمہ دلالت نفسانی نہ دوزا کومب،
ہفومرہ پہ د قبض د حالت نہ خلاصہ بیاموی۔ او د بسط
حالت پہ حاصلوی۔ حکمہ چہ د بسط کیفیت سراسر نفس
اتارہ د لاجب نہ پہ خلاصی مقصودے۔ ہر کل چہ د یو
ولی اللہ باطن د نفس د خیا شو تو نہ با لکل پاک شی۔ او ہفتہ
کیں د خیل خالق او پرور د کار نہ سوا خہ باقی پاتے نی،
نو د بسط کیفیت پرے مکمل طور سرخہ ظاہر شی۔ او کلمات
تہ ظاہریری۔ نو د خواہشات نفسانی نہ خلاصہ موندل
د بسط علامت دے۔ چہ د بسط د حصول بہترینہ ذریعہ
دے۔ دا ہفتہ مقام دے۔ چہ اللہ تعالیٰ بغیر د بندہ د سوال
نہ خیلہ ہفتہ حاجت روائی او مشکل کشائی کوی۔
ہر کل چہ یو ولی اللہ د نفس اتارہ د پیردی نہ کئی
خاور سرخہ خلاصہ بیاموی۔ او پہ ہر لحاظ رشتے الہی
کیں فنا شی۔ نو ہفتہ ہذا اب خود مشیت خداوندی جوہر
شی مجاہد او غرابت تہ سرخہ غرکتدیری۔ او د ہفتہ احکام پر
کائناتو کیں جاری کیری۔ دا ہفتہ مقام دے۔ چہ د حدیث
قدسی مطابق اللہ پاک ددہ نور شی، چہ چہ اوریدہ کرا

او ددو سترگے شی، چہ پے لیدہ کوی۔ او ددو ڈبہ شی
چہ پرے وکیل کوی۔ اللہ پاک تہ خیل ولی د پیرزدے وے
او ددو د اللہ پاک شان کرم نہ دے، چہ ہفتہ خیل ولی پہ
گمراہی کیں اچوی۔ بلکہ اللہ پاک د ہفتہ د ظاہراو باطن
حفاظت کوی۔ او د ہفتہ د سلامتی دیا راکہ ہفتہ تہ د حدو
شرعیہ د حفاظت او متابعت توفیق عطا کوی او د تولو تہ
لو پہ خبرہ دا چہ د اس الہی اطاعت اونہی نہ پرہیز ہفتہ
دا حوالو د سلامتی ضامن وی۔ او پہ ہفتہ د بسط و کشاد او
قرب خداوندی پیرنوسے وی۔
اللہ پاک فرمائی: « دہ رنگ موندیوسف علیہ السلام
پہ خیل حفاظت او مدد د بدراہہ کیدو نہ محفوظ کٹے۔ بیشک
ہفتہ جھونر د مخلص بند یا تو نہ وے بل خائے ارشاد دے
۱۰ اے ابلیس! خما پہ مخلص او برگزیدہ بند یا تو بہ نہ ہرگز
غلبہ بیانہ مے۔ حکمہ چہ ہفتہ خما توحید خیل قلب او
روح کیں خائے کرے دے: او اللہ پاک حضور صلی اللہ
علیہ وسلم تہ خطاب فرمائی: « خما مخلص بند یا تو بہ
ہیچکل شیطان گمراہ نہ کرے شی۔ حکمہ چہ زہ خیلہ د
ہفتہ حفاظت کوم۔ (اللہ پاک د موندو ہم د مخلص بند یا تو
نہ کیری او د شیطان د گمراہی نہ مود پہ حفاظت کیں کوی۔
آمین)
ہر کل چہ دیو ولی اللہ خدا کے تعالیٰ خیلہ محافظ او

مددگار رہی۔ نبی شیطان پہ ہفہ خہ اڑکے شی۔ اوپہ
ہر ماتو کیں ہفہ خرنک غورخید لے شی۔ اللہ و موزن تہو
مؤمنانولہ دامرد تمیل اود نہیں نہ دپہیز کولو توفیتی
راکری۔ اود ہفہ خلتوروحانی صحبت مور نصیب کری، چہ
د قبض دپہیزان کن نکلیونونہ لے خلاصہ بیامونہ
دے، اوپہ بسط و کشاد بناد شوے دی، نود ذکر او
عبادت انتہا، تزکیہ نفس، سکون قلب اود بسط چلورانی
لذات دی۔

مقاله (۵۸) توحید اوفنلے نفس

خپلے ظاہری اوباطنی سترکے دغیر اللہ نہ وارہے، او
صرف دباری تعالیٰ پہ ہستی لے نیجے کری۔ مخلوقاتو نہ
مہ گورے۔ بلکہ خالق اویرورکار تہ اوگورے کہ مخلوقات
مشاہدہ کول غورے، نوستاد نظر منتہا و د مخلوقاتو
خالق اوصانع وی دپارہ ددے چہ دہفہ د عظمت او
صنعت عرفان حاصل کریے۔ اود ہفہ پہ توحید پورا
دے۔

زہ پہ تادا تاکید کوم چہ ددے کائنات جھوتو
رطوفونو تہ ہم مہ گورے۔ بلکہ دہفہ غیر فانی اوابدی
ذات مشاہدہ اوکری چہ دزمان و مکان اود جہات د
قید و بند نہ بالکل آزاد اوبالا تڑدے ترخوجہ ستانور
صرف پہ مخلوقاتو بیخ دی نوپہ تاد اللہ تعالیٰ ذات و

صفات د اسرار و کشف نشی کیدے۔ د توحید دجہت پہ
خاطر د فورہ تہو جھوتونو نہ روگوردا نہ شہ۔ نو دہفہ وخت
بہ ستاد زہ پہ سترکہ د اللہ پاک د لوئے فضل جہت پرا
شی۔ او تہ بہ ازلی اوابدی حقائق د نور ایمانی پراسنرا
کین خرنکند اوویجے۔

بیاد توحید نوریہ ستا دباطن نہ ستا پہ ظاہر ہم
اشراند ازشی۔ اوستانہ بہ کرامات ظاہریہی۔ خویہ اللہ
یوخل د نظر بنخولونہ پس کہہ بیاپہ غیر اللہ اومخلوقاتو
نظر بنخوے تو تہ بہ د شرک مرتکب لے۔ ستا د زہ پہ
سترکہ بہ پردہ راشی، چہ د ہفہ پہ نتیجہ کین بہ تہ د
قبض پہ کیفیت کین اختہ لے۔ اود اسزابہ د دہفہ شرک
اوغیر اللہ کین دھوکید و پوجہ وی۔

بیاجہ تہ اللہ تعالیٰ پہ ذات اوصفات کین یکتا
اوکنرے۔ اود خیل توجہ مرکز ہفہ اوگرخوے۔ دہفہ پہ
فضل و کرم نظر اوساتے۔ خپل نول امیدونہ اوتوقعات
ہفہ سرہ وابستہ کریے۔ اود خیل خان دغیر اللہ تہ بیگانہ
کریے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ دجان تہ نور ہم قریب کری۔ اوتا
تہ بہ مقام صدق کین خانہ د رکری۔ پہ خپلو قما اوسم
نعتونو بہ بناد کری۔ ہر مشکل کین بہ ستا مدد اواعانت
کوی۔ اوہیشہ بہ ستا حافظ اونا صروی۔

نود اللہ پاک ذات د خپلے توجہ د مرکز کولو نہ پس تہ

فانی بغیر اللہ اوباقی باللہ شہ، اودہفہ دمؤمن دپاک لرونہ
مقصود دے۔

مقاله (۵۹) صبر او شکر

انسان تہ پہ ڈوند کین دودہ مختلف قسمہ حالتونہ
پہنچری۔ یا خود دے مصیبتونو کین اختہ وی یا راحت کین
ڈوند تیروی۔ اود اکیفیات د زمانے د حالاتو د تقیرا تو
پہ سبب وی۔ پہ دے وجہ ہر مؤمن تہ کلام اللہ اواحا
نبوی کین تاکید شوے دے۔ چہ دمصیبتونو پہ دوران
کین صبر او توکل خپل دستور جو رکری اوپہ اللہ پاک خپلہ
تکیہ اوساتی۔ اودہفہ تہ د خپلے مشکل کشایی زاری کوی۔ او
پہ صبر اورضا تڑدے مدد اوغورای۔ دہفہ خلاف شکوہ
شکایت نہ کوی اونہ و مخلوقاتو تہ خائے پہ خائے خپل
حاجات پیش کوی۔

کہ راحت وی، نود اے حالت کین اللہ پاک تاتہ
حکما فرمائی چہ - ہر وخت خما شکر پہ خائے راویہ۔ او
خما ناشکری مہ کوہ - د نعمت شکر صرف تڑدے ہر دور
نہ دی ساتل پکار، بلکہ د نعمت شکر پہ زہ او اعضاؤ
ہم ادا کول پکار دی۔ د زہ شکر د اے چہ دغیر اللہ تسوا
ہم اونہ کوی اوپہ ذات الہی کین جو شی۔ اوپہ خپلہ
خاموشہ ژہ ہر وخت د حد و شکر کلمات وظیفہ کری۔
بیاد اعضاؤ شکر د اے، چہ دنتھیا تونہ لے پچ اوساتی۔

اود اللہ تعالیٰ د احکامو تعجیل پیرے اوکری۔
تولے ذریعہ او وسیلے د اللہ پاک پیدا کردہ دی۔ اودہفہ
خالق کل دے۔ ددے وجہ نہ دہفہ حقیقی شکر پہ خائے
راورل پکاری۔ لکہ چہ خوک تعذر راورونکی تہ نظرنہ کوی،
بلکہ د تحفہ دوستونکی یعنی مالک خیال ساتی۔ اودہفہ شکر پہ
ادا کوی۔ نو کوم سہمی چہ ظاہر سبب تہ اوکل۔ اوحقیقی سبب
الاسباب اوقاضی الحاجات تہ لے توجہ اونہ کری، نودہفہ
علم اومعرفت ناقص دے۔ اود ایمان حقیقت تہ لے رسائی
نشستہ۔ د قلبی شکر ہم دا تقاضی دے، چہ حرکات سکنت،
ظاہر اوباطن، منافع اولنات خورہ خیزونہ چہ انسان تہ
حاصل دی، ہفہ قول د اللہ پاک د جانب تہ اوکری۔ اوپہ
ہفہ شکر اوباسی۔

اللہ پاک فرمائی: ہر ہفہ خیز چہ تاسوسہ دے، د
اللہ پاک عطا کردہ دے۔ اوحق سبحانہ فرمائی: اللہ پاک
تاسوتہ خپل ظاہری اوباطنی نعمتونہ مکمل طور سہرہ درکل،
دپارہ ددے، چہ پہ ہفہ شکر اوباسی: اوحق تعالیٰ فرمائی
کہ تاسو د اللہ پاک نعمتونہ شمیرل اوغورای، نو پورا بہ
لے نہ کہے شی۔ نو بیا دہفہ ناشکری ولے کوئی۔ نوپہ
مؤمن واجب دی، چہ پہ ژہ د شکر ادا کولو نہ علاوہ پہ
اعضاؤ ہم دخدا لے تعالیٰ شکر ادا کری۔ اود اعضاؤ شکر
دادے، چہ پہ ہفہ د خالق اطاعت اوکری۔ اوپہ ہفہ د

مخلوق تازو دایے اطاعت اونہ کری۔ چہ دھنے نہ دخالقی نافرمانی ظاہر پیری۔ حکمہ چہ کوم خیر کین د الله نافرمانی وی، ہنہ جائز نہ دے مواصل خیر د الله پاک اطاعت دے اوددے نہ علاوہ نورقول خیروند د تابع حیثیت لری۔ کہ مؤمن ددے خلاف کوی۔ نو دصراط مستقیم بہ خاکے بہ گمراہی کین کینیوزی۔

الله پاک فرمائی: «خوگ چہ د الله پاک نازل شوی آیتونو او احکام مو مطابق حکم اونہ کری، نو ہنہ خلق کافر دی۔ بل خاکے ارشاد دے: «خوگ چہ د الله تعالی نازل شوی آیتونو سزا حکم اونہ کری، ہنہ فاسق، ظالم او گمراہ خلق دی۔ نو ہر مسلمان لہ پکاری۔ کہ مصیبت وی۔ اوکے راحت، ہنہ لہ دینی آداب ہیرون نہ دی پکار۔ کہ مصیبت وی، نو پہ صبر او توکل د قائم اوسی۔ اوکے راحت اونعمت وی، نو فسق او مصیبت نہ د جان پیر کری۔ او پہ ژبہ او اعضا د دخدانے تعالی شکر بہ خاکے راوری۔ مصیبت کین د دخلقو مخکین د شکایت اظهار نہ کوی او پہ صبر اورضا د مشیت الہی سرے موافقت اوکری۔ دھنہ پہ فضل و کرم و کاملہ تکبہ ساقی۔ او ہنہ تہ د خیلہ حاجت روا بی خواست کوی۔ الله تعالی پہ دے طریقہ دخیلو انبیاء و اولیاء او بیکزیدہ نہ مصیبت نہ لری کوی۔ او دھنوی مشکل کشائی کوی۔ حکمہ چہ شے

پسے وری او خزان پسے بہار رانی۔ دقانون قدرت ماتحت دهرخیز دپارہ ضد اوانتہا وی۔ دھنہ رنگ دستخی نہ پس آسانی اود مصیبت نہ پس راحت لازمی وی۔ خو پہ شرط ددے چہ د الله پاک بہ ذات واحد کامل توکل او پندہ عقیدہ لری۔ یوحنا پیش کین رانی چہ صبر کامل ایمان دے۔ او توکل دصبر روح دے۔ او الله پاک فرمائی: «الله پاک د صابرا نو ملکر دے»

د احقیقت ہیرون نہ دی پکار، چہ انبیاء کرامو او اولیاء عظاموتہ لوکے لری د صبر او توکل پہ برکت حاصلے شوی۔ اود شکر پہ وجہ پہ زیانعمت بناد شوی۔

نو تہ ہم اخلاص اوصداقت سرے دھنوی اتباع اوکری چہ صراط مستقیم د نصیب شی۔

مقالہ (۶۰) د کتاب الله او سنت رسول الله اتباع

دیو مؤمن خیل طبعی مادات پوینودل اود شریعت اتباع (پیروی) کول د سلوک ابتداء دے۔ ددے پس مقدمات الہی سرے موافقت کول د سلوک او چنہ درجہ دے۔ او بیاد شریعت اودود د الله متابعت سرے د بشریت تقاضا پہ حلالہ او جائزہ طریقہ پورے کول د انسانیت د صفاتو

انتہادے او دسیرت او کردار تکمیل۔ حضور صلی الله علیہ وسلم د بشریت د حلالو او جائزو و تقاضو پورے کولو باوجود د احکام الہی اتباع کین د امت دپارہ دیوے کالے نمونے حیثیت لری۔ دایے کاملہ نمونہ (اسوہ حسنہ) چہ دھنوی الله پاک فرمائی: «کوم خلق چہ د الله درضا طیبکاری۔ او پہ وری د قیامت ایمان لری، نو دھنوی دپارہ خمونید د نبی ژوند یو بہترین مثال دے»

نو دسیرت د تکمیل دپارہ چہ د بشری تقاضو مشلا خوراک، خنیاک، لباس، حرکات و سکنات او نکاح پہ حائل نہ خنہ کوسے ہنہ دستن رسول الله د اتباع بہ نیت کوسے۔ الله پاک فرمائی: «خمونید پیغمبر چہ پہ کومو خیرونو تاسو تہ د عمل کولو تلقین کوی، ہنہ کوی او د خنہ نہ مویجہ منع کوی نہ ہنہ نہ منع شی۔ او حق سبحانہ فرمائی: ایے نبی! دوی تہ اوواید، کہ تاسو الله پاک سرے محبت کوئی نو خنیا تیری کوی۔ خنیا پہ پیروی بہ حق تعالی تاسو سرے محبت کوئی»

یاد ساتہ، چہ د سنت پہ پیروی کین بہ ستا پہ باطن کین د الله پاک د توحید او معرفت نور او خلیری۔ اونہ بہ دخالقی خدا دپارہ د عمل او تقوی یوہ نمونہ شیے، ظاہر او باطن کین بہ ستا قول احوال د شریعت ترجمانی کوی، او خلقی بہ ستا د مصیبت آرزو و منی وی۔ بیابہ ستا دسیرت

او باطنی امور تعلق براو راست الله پاک سرے لری۔ اود کشف، حکمت او معرفت مرکز بہ شیے، چہ تہ دے درجہ تہ اورسے نو تہ بہ دحدود شرعی نگہبان لے۔ او افعال الہی سرے بہ تاتہ موافقت حاصل وی او تاتہ بہ د اتباع سنت نبوی توفیق عطا کرے شی۔

الله پاک فرمائی: «موزر خیل کلام نازل کہ، او ہم موزر ددے د حفاظت ضامن یو» نو الله پاک بہ دگنا ہونونہ ستا حفاظت کوی۔ اود احکام الہی احترام کوئی۔ نو د الله پاک تائید او نصرت بہ ہمیشہ ستا شامل حال دی خو د طریقہ پہ سیر او سلوک کین تالہ د بشریت د دنیاوی او ظاہری تقاضونہ نفرت نہ دے پکار۔ حکمہ چہ د انسان سرے تریے دی۔ اوددے نہ گویند کول رہبانیت۔

انسان کول دی، چہ ہنہ پہ اسلام کین حرام دے۔ د جسمانی او بشری تقاضونہ کہ خوگ پاک دی، نو ہنہ ملائکہ دی۔ نہ چہ انسان۔ نو پہ دے سوچ کول پکار کہ چہ د بشریت تقاضی د شریعت ماتحت وی حکمہ چہ داد دعا او سوال پہ صورت کین بندہ بارگاہ الہی تہ لازمیات نزدے کوی۔ او الله پاک سرے د مؤمن تعلق نہ مضبوطی ولے کہ د بشریت تقاضی د سرے نہ زائلی شی، نو ہنہ بہ فرشتو کین داخل شی۔ او د دنیا نظام بہ درہم برہم شی۔ نو د انسان جائزے تقاضے پہ باطنی امور دیکر، ہرگز

ظہر رسالے نہ دی۔ اور اللہ پاک دھکت مانتی و بشریت
تقاضیہ پہ تاسو کیں پہ دے موجود دی۔ چہ د اللہ پاک نوٹ
نہ پہ بندہ طریقہ فائدے و اخلاقی اور دنیا کیں دحق تعالیٰ پہ
نعمتونو بنا دے۔

د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے « ستامود
دنیا نہ خوشیوں او غمخما زمرہ تہ زیاتے تزدے دی۔ اور
دنیا آرام او اطمینان پہ مانخہ کیں دے۔ نوہی علیہ السلام
تہ د سیرالی اللہ او احکام الہی اتباع سز سز د بشریت
خوشحالی ہم دس کرے شوعے۔ اور دے دیوی نعمتونو قبول
کیں ہوی؟ اللہ پاک د حکم مطابق د شکر اظہار او فرمایہ
نو انبیاء اللہ او اولیاء اللہ روحانی نعمتونو سرہ سرہ پہ پشری
نعمتونو ہم بناد وی۔ حکم چہ ہوی دانمتونہ پہ جائزہ طریقہ
استمالوی۔ او ہم پہ دے سیرت انسانی تکمیل بیاموی۔ چہ
د کتاب اللہ او سنت رسول اللہ پیروی او کرے شو۔

مقالہ (۶۱) د اشیاؤ پہ استعمال کیں دمؤمن
احتیاط

د اللہ پاک د امر او نہی مانتی مؤمن د اشیاؤ پہ قبول
او استعالو لو کیں احتیاط کوی۔ چہ دا ہے نہ چرتہ یو آدم
او مشکوک شے استعمال کوی۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
ارشاد دے: « مؤمن د اشیاؤ پہ قبولو کیں احتیاط کوئکے
وی۔ او منافق لے ہے احتیاط اخستوئکے وی۔ اور دینی

کرم صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے: « کوم شے چہ تاسو پہ
شک کیں غور کوی، ہنہ پروردی۔ او چہ کوم کیں شک
نہ وی، ہنہ اختیار کریں۔ نو مومن د شریعت پہ اتباع
کیں د استعمال قبولو کیں د توقف او تحقیق نہ
کارا خلی۔ اور تقویٰ خلاف ہیچ چیز نہ خوبوی۔ ترخو
چہ امر باطن د ہنہ د جوانا و قبولیت حکم ورنہ کریں۔

کہ مؤمن د ولایت او ابد الیت پہ حالت کیں وی۔ نو
مشیت الہی براہ راست ہنہ تہ دھر خیز د قبولو یارہ کولو
حکم و رکوی۔ اور ابد الیت حالت د فنا لے محض حالت
دے۔ چہ ہنہ صرف د اللہ پاک مشیت د ہر خہ د پارہ
حکم و رکوی۔ کہ مشیت الہی بو مومن د بو خیز د قبولو نہ
منع نہ کریں، نو واسے خلی۔ او کہ منع لے کریں، نو ترک
لے کریں۔ اور کیفیت د رومی حالت ضد دے۔ حکم چہ
ہنہ حالت کیں توقف غالب و۔ او چہ ارادے لے ہم پکین
دخل و۔ لیکن دے حالت کیں سراسر امر الہی غالب دے۔
او مومن پہ دے حالت کیں د قبولو گناہونو نہ محفوظ وی۔
نکہ چہ اللہ پاک فرمائی: « مؤمنو یوسف علیہ السلام دھر
قسم گناہ نہ محفوظو کہ حکم چہ ہنہ د مخلص بندگانو نہ
و۔»

مؤمن د حرام او مشکوک چیزونو نہ منع کرے شوعے
دے۔ او صراط مستقیم د پارہ آسان کرے شوعے دے،

دے د اللہ رضا او دہنہ احکاموسرہ موافقت کوی۔ او پہ
ہر حالت کیں د اللہ تعالیٰ رضا جوئی او خوشنودی د دہ
منتھائے مقصود وی۔ دے نہ اوچت بل حالت نشہ۔ او
دا ولایت انتھادہ۔

د حالت د ہنہ اولیاء اللہ او اصحاب کرام وی، چہ
دانبیائے کرام پہ نقش و قدم روان وی۔ اور دھوکے
سنت او طریقت کاملہ اتباع کوی۔ اللہ پاک د پہ موندو
تاسو ہم دے پاکو یزناکانو د پیروی پیرنہ و نہ او کریں۔
آمین۔

مقالہ (۶۲) محبت او محبوب حقیقی

تہ د ژوند د مشکلات او مصیبتونو پہ وخت کیں ہیشہ
د اللہ پاک خلاف کلمہ او شکایت کوی۔ او دہنہ پہ ربوبیت
پہ قسم قسم تورنگوے۔ حالانکہ ہنہ پہ خیلو بند یا نو ذرا
برہم ظلم زیاتے نہ کوی۔ کوم مصیبتونہ او مشکلات چہ
بندہ تہ پینچیری، ہنہ د دہ خیلو مشرکانہ عقائد و بدو
اعمالو۔ اور شریعت د حدودو د ماتولو پہ وجہ وی۔ تہ
پہ دے نہ پوہیے، چہ اللہ تعالیٰ وحدہ لا شریک دے۔
عبادت کیں د شرک نہ کولو سرہ سرہ ہنہ دا ہم غواری،
چہ کوم عشق او محبت دہنہ د پارہ خاص دے۔ ہنہ د غیر
سرہ اوئہ کرے شی۔

اللہ پاک فرمائی: « مشرکینو خیل دیوتاگان خیل حاجت

روا جو کرے دی، او ہونوی سرہ دا ہے قوس محبت ساقی،
چہ ہنہ صرف اللہ تعالیٰ سرہ پکار دے۔ نو کوم محبت،
رغبت او د فدائیت جذبہ چہ د محبوب حقیقی د پارہ خاص
دے او ہنہ د غیر اللہ او دنیوی مخلوق د پارہ وقف کرے شی
نزدہ نہ ساد مصیبتونو لوئے سبب دے۔ نو کلمہ او شکایت
تالہ د خیل مشرکانہ طرز عمل نہ پکار دے، نہ چہ د اللہ
تعالیٰ نہ۔

مصیبتونہ تانہ پہ دے پینچیری، چہ تہ د خیلو عقائد
او اعمالو اصلاح او کرے۔ اور مشرکانہ طرز روش نہ منع
شے۔ اللہ پاک غواری چہ تہ خیل قلب، دماغ ظاہر او باطن
خالص دہنہ د ذات د پارہ وقف کرے۔ اور اللہ د خیل
محبت اور محبت مرکز اوئہ کرکوی۔

د خدا کے د رضاد پارہ د نفس انارہ او مخلوقاتو پیروی
پروردہ، چہ تہ دا ہے او کرے، نو اللہ تعالیٰ بدو پہ خیلو
نعمتونو او بخششونو بناد کریں۔ خلق بہ ستا پہ تشریف
شروع شی۔ او اللہ پاک بدو دوار و جہانو پہ خوشحالو سرفراز
کریں۔ نو تہ خیل محبت د مخلوقاتو پہ خائے خیل محبوب
حقیقی سرہ اوساتہ۔ حکم دا محبت جاودانی (ہمیشہ) دے
او ہنہ ہستی بل رغبت او توجہ او کرے۔ چہ ساطرف تہ لے
توجہ دے۔ او د ہنچا ہوسنی اختیار کرے، چہ تاسرہ دوستی
کوی۔ او ہنچا سہ ہم کلام شے، چہ نابلی۔ اور د ہنچ

چالاس کین خپل لاس ورکړه چه تا دکمراه کید ونه چرکوی او پصرط مستقیم ورسوی.

خپل زبړه او دماغ هغه مقدسه هستی طرف ته کړه ، چه ستا باطن د شرک اوفسق نږیاک کوی. ستانفس او ستا جاهل اوسانق دوستان هغه شیطان دی چه تا دسے لاریس نه بد راه کوی. نو ته به ترکومه د مخلوقاتو په پکې توری تیروولگے. او دنفس په اتباع کین به ترکومه د محبوب حقین نه لریس اوسے. خپل خالق او معبود ته نزد ے شه اوبلسانته چه الله پاک هم اول دے. هم اخر دے. هم ظاهر دے، هم باطن دے. د ټولو مخلوقاتو مشکل گشا اورازق صرف هغه دے. ټول احسان بخشش اوسخا دهنه درجانب نه ده. او د زبړونو اطمینان دهنه په محبت اودهنه په ذکر اوفکر کین دے.

الله پاک فرمائی: مشرکان خپلو دیوتاگانو سره داسے محبت کوی، چه هغه صرف الله سره کول پکار دی. خو کوم خلق چه په سچا ایمانداردی. هغوی خوصرف دالله تعالی سره کلک محبت ساتی. اوحق سچمانه فرمائی: دایماندارو زبړونو صرف په ذکر الهی آرام بیاموی. اویادلری چه د زبړونو اطمینان، سکون اوتوانائی دالله په ذکر حاصلیری.

مقاله (۲۱۳) د معرفت یوکه نکته ما خوب اوبید، چه زه چاته وایم " اے انسان! اے

په ظاهر کین دالله دهنه مخلوق هغه سره شریک کونکیه، اواسے مشیت الهی کین خپله ارادے له دخل ورکونکیه، اواسے په باطن کین خپل نفس اماره خپل پروس دکار سره برابروکونکیه. پ زبړ کین توحید اواخلاص پیدا کړه. چه داسے اودیدل، نو یوسرے چه ماسره موجود وو، وکے وویل: "دا کوم کلام دے، اوددے مقصد خه دے؟" نو ما جواب ورکړ. چه دا د توحید اوشرک میخو کین فرق کول دی. اود معرفت یوکه نکته ده.

مقاله (۲۱۳) د الهی مرگ اود الهی ژوند خه خیز دے؟

یوکه ویرج ماته یوکه باریکه سئل پینے شوه. اوفنس م ددے پریشانی نه خلاصے غوښته. غیبی طورجان د دریافت اوشو چه "ته دے وخت د خپل سکون اواطمینان دپاره خه غواړے؟" نو ما ورسا ته اویویل چه زه داسے شریک غواړم، چه هغه کین ژوند نشته. اود ايسے ژوند غواړم چه هغه مرگ نه لری.

بیامانه ټپوس اوشو، "هغه کوم مرگ دے چه هغه کین ژوند نشته، اوهغه کوم ژوند دے چه هغه مرگ نه لری؟" ما جواب ورکړه. هغه مرگ هغه کین ژوند نشته، هغه کما دخپلو هم جنسومخلوقاتو نه ے. تعلقه کیدل دی، چه د هغه مطلب فنا ئی الله کیدل، دغیر الله نه خپل

آسید ونه قطع کول اودباری تعالی هستی سره ے تزل دی.

خا مرگ دنفس اماره خواهشات دی چه زه دالله تعالی درضا اودهنه داراوتابع شم. اویا داسے ژوند چه هغه کس مرگ نشته، هغه خا دخپل دالم ژوندی اولذواله پروس دکار دفعل اومشیت سره ژوند ے پالته کیدل ری. په داشان چه کماوجود دهنه وجود سره ژوند ے او قائم شی. اوحما ارادے دهنه دارادے تابع شی. چه ذاتی طور سره نه کما هغه وجود پالته شی اونه م خه ارادے دا هغه ژوند دے چه مرگ له دے کین دخل نشته. اوزه دد ايسے ژوند خواستکار یم.

خما دا یخین دے چه کما دغه خواهش دژوند د ټولو خواهشونو نه زیات قیمتی اوعوریز دے.

مقاله (۲۱۵) الله پاک ته دظلم نسبت کول کفر دے

ته بعضے اوقات دناموافق حالاتو نه تنگدھے، نو د الله تعالی نه دخفگان اظهار کوی. اواوای، چه الله پاک خما سوال نه قبلیوی. اومصیبتونه رانه نه دفع کوی. نو زه نا. دا ټپویس کوم، چه ته دالله تعالی دریمان لاند ے آزاد ے. وکه غلام؟ که ته دا اووای چه زه آزاد یم. نوکانر شو ے، خکه چه دا دشریعت نه انکار دے. اوکه دا

دا اووای چه غلام یم. اوهم دامؤمن بند ے له ویل پکار دی. نویاتانه داقاضا کید ے شی چه ایمان اوتوکل سره په الله تعالی کامله تکیه اوسا ته. اوبوله پیس هغه ته د حاجت روابی خواست کوی.

الله پاک فرمائی: "خما په درگاه کین خپل حاجات اوضروریات پیش کوی. زه به ستا دعا گانے قبولم نو تا له ندی پکار، چه هروخت دالله تعالی په فضل ورکم او مدد کین شک شپ کوی اومه داکو چه دمصیبت اکلید په وخت کین ظلم اوزیاتوی دالله پاک مقدس ذات ته منسوب کړے. کله چه داسے اوشی، چه دنده دحاجاتو پوسرا کولو کین تاخبر راشی، نو دے کین دالله تعالی خه مصلحت وی. تاله نه دی پکار، چه ے قرار ے. اوپه الله پاک الزام اونگوسے. خکه چه دے عقید ے سره الله پاک ته دظلم نسبت راخی، اوداسرکما کفر دے حالانکه هغه په خپلو بندیانو همیشه مهربانه دے. او ذرک برظلم زیات ے هم پرے نه کوی.

د تیر دنیا ے شوی قومونو په حقله الله پاک فرمائی: مونږ په هغوی ظلم نه کوو. بلکه هغوی پخپله دشرک او کفر په وجه په خپلو خا نو نوظلم اوزیات ے کول. اوهغوی ته چه کوم عذاب ورکړے شو، دا د هغوی دخپلو بندانو نتیجه و" - نو تاسو دالله تعالی دناراضه کیدو اودهنه

۱۱۰ الغیب

خلاف شکایت کو لو نہ پریھیز اوکری۔ او دھنہ پہ اضاو
 هرگز اعتراض مہ کوئی۔ دھنہ پہ نعمت شکر او باسی او
 دھنہ رضا سے موافقت اختیار کری۔ او دھنہ خواہشات
 نفسانی پروری پرین دگی۔ چہ د خداے د خفگان او غضب
 باعث وی۔ بلکہ صدق او خلوص سے د اللہ پاک پہ حضور
 کن حواست کوئی۔ او پہ صبر دھنہ د فضل و کرم امید او
 اوسو۔

پہ ہر حالت کن نفس د اطاعت نہ پریھیز کوئی۔
 حکم چہ نفس ستا او د اللہ دشمن دے۔ نو دظلم او زیاتی
 اللہ پاک تہ د منسوب کولو پہ جائے بہتر د داد، چہ تہ
 دا خیل نفس تہ منسوب کرے او بیا دخیلو بہ اعتدالو پہ
 اصلاح کنی کوشش دا واغلے، نو تقوی اختیار کرے۔ او د اللہ
 تعالیٰ د امر فرمانبرد ارشہ۔ د شریعت د حدود و احترام او کرے
 توکل علی اللہ ہیج کلمہ مہ پریردہ او نفس تہ د اللہ پاک دا
 ارشاد دیدا کرے چہ اللہ تعالیٰ پہ وے تاسولہ عذاب برکے
 کہ تاسو پہ ہنہ بقین اوسانی، او دھنہ شکر پہ جائے راویا:
 اللہ پاک فرمائی: ”کوم عذاب چہ پہ بندیاں راوی، دھنہ
 وجہ دھنوی خیلہ بد عملی وی۔ بیشک چہ اللہ تعالیٰ پہ
 خیلو بندیاں نو زور زیاتی نہ کوئی۔ نو د اللہ پاک درسامندی
 دپارہ دخیل نفس مخالف شہ او د خرابو ترغیباً نو نہ کرے
 او کرے۔ حکم چہ د اللہ تعالیٰ پہ دشمنان کنی د شیطان تہ

فتوح ۲۲۱ الغیب

پس نفس د انسان لوئے دشمن دے چہ ہنہ بنی آدم د
 صراط مستقیم تہ بد راہہ کوئی۔

اللہ پاک پہ خیلو آسمانی کتابون کنی بقولوا نبیا ئے کرامو
 تہ ارشاد فرمائے دے چہ ہنوی خیل امتونہ د نفس امارہ
 د اتباع تہ منع کری۔ حکم چہ د اللہ پاک خفی او کما حقہ
 بد توین محک دے۔ اللہ پاک د موین او تاسو د نفس او شیطان
 دقتو نہ پہ امان کری۔ آمین۔

مقالہ (۲۲) اللہ پاک تہ د دعا غوثیتو تالکین
 دا سے ہیکلمہ مہ واپہ، چہ زہ بہ د اللہ پاک تہ سوال نہ
 کوم، حکم کہ سوال کول عیب ناک دی، نو مخلوقا تونہ، نہ چہ
 دخالق او پروردگار تہ۔ د اللہ تعالیٰ تہ دخیلو تولا چاچو
 سوال کوئے۔ او پرلہ سے سوال کول دیندہ دپارہ د سعادت او
 نیک بختی باعث دے۔ او د توحید او ایمان او اخو ثبوت
 دے۔ نو دخیل ہر ضرورت دپارہ د اللہ تعالیٰ پہ حضور
 کنی سوال کوئے، حکم چہ د دنیا او عقبی سعادت پہ دے
 کنی دے۔

کہ ستا غوثیتے شوے خیر د اللہ تعالیٰ پہ علم کنی
 ستا دپارہ فائدہ مند وی۔ او د راحت او ترقی باعث وی
 نوزہنہ بہ ضرورت تاتہ رسی او کہ پہ ہنہ کنی د علم الہی
 مطابق ستا دپارہ نقصان وی نوزہنہ تاتہ حاصل شہ
 بہر حال تالہ نہ دی پکار چہ د فضل الہی خلاف دشکایت

فتوح ۲۲۲ الغیب

حرف پہ ژبہ راویے۔ نو دخیل ہر حاجت دپارہ د اللہ پاک
 پہ حمنوس کنی پہ دے سوال کوئے چہ اللہ پاک د سوال
 کو لو حکم کرے دے۔ او بندہ تہ دے پرلہ سے دعا کولو تالکین
 فرمائے دے۔ حق سبحانہ فرمائی: ”خما پہ بارگاہ کنی دسا
 کوئی زہ بہ ستا دعا قبولم و او اللہ پاک فرمائی: ”د اللہ تم
 نہ دھنہ فضل غوارگی۔ بل جائے ارشاد دے ”زہ خیلو
 بندیاں تہ دیر قریب یم۔ کہ چہ خوک سوال کرے ما یادیوی
 نو زہ دھنہ دعا قبولم“

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی: ”پہ اللہ پاک
 د دعا د قبولید یقین لری۔ او سوال ترے کوئی۔“ او د اہم
 مہ واپہ چہ زہ د اللہ پاک تہ سوال کوم، خو ہنہ تے قبولی
 نہ۔ نو بیا بہ ترے سوال نہ کوم۔ حکم چہ د سے وئیل
 کفر دے۔ د بندہ بعضے وخت د دعا نہ قبولید و وجہ ہم
 ما بیان کرے دے۔ چہ یا خود بندہ دپارہ ہنہ حرام کرے
 یا پکشی دھنہ دپارہ خہ ضرر پریت وی۔ حقیقت حال
 صرف عالم الغیب اللہ تعالیٰ پیڑنی۔ د دے وچہ نہ کفر
 او انکار کلمات پہ ژبہ راویں نہ دی پکار۔ کہ ستا بعضے
 سوالونہ سمدستی قبول نشی نو دنیا او عقبی دواوی کنی
 پہ دھنہ لوئے اجر بیاموے۔

پہ عامو او روکنی بہ ستا دپارہ آسانی پیدا کرے
 شی۔ کہ تہ قرض دارے۔ نو قرض خواہ بہ درنہ پہ سختی

فتوح ۲۲۳ الغیب

سرخ د مطالعہ نہ منع کرے شی۔ او ستا دپارہ بہ دھر
 قسم رعایت پیدا کرے شی۔ حکم چہ رحیم، کریم، مہی او
 مغنی د اللہ پاک صفاتی نومونہ دی۔ نو دخیل فضل او کرم۔
 تہ ہنہ خوک نا امیدہ کوئی نہ۔ او یاد ستا بل بگاردی چہ د
 درگاہ الہی تہ بندہ تہ د سوال کولو اجر ضروری رسی۔ او
 کہ بعضے اوقات د فائدہ دنیا کنی ورنہ کہے شی۔ نو
 دے بدلہ بہ آخرت کنی ضرور و رکولے شی۔

حدیث شریف دے، چہ، د قیامت پہ ورخ بہ مومن
 پہ خیلہ عملنا مہ کنی دا سے نیکی اوویں، چہ ہنہ بہ دنیا
 کنی نہ کرے وی او نہ بہ تے پیڑنی۔ دھنہ تہ بہ تپوس
 اوشی، چہ تہ دانیکی پیڑنے؟ نو مومن بہ اووانی چہ
 نہ۔ د انیکی خما دپارہ دکوم جائے نہ راویے شوی
 دی بیا بہ ہنہ تہ او نبودے شی۔ چہ د انیکی ستا دھنہ
 سوالونہ او دعا کانو جزا دے۔ چہ تاد دنیا کنی غوثیتے دے۔
 او د خہ مصلحت پہ بنا قبولے شوے نہ وے۔

دومرغہ لویہ جزا بہ مومن تہ بہ دے وجہ ورکیدے
 شی، چہ ہنہ د اللہ تعالیٰ تہ د سوال کولو کامل یقین لری۔
 او دخیل ہر حاجت مرکزے صرف ذات الہی کنی
 او دا د سیرت انسانی ہنہ اوچت صفات دی، چہ
 د دے پہ وجہ بہ ہنہ تہ نہ صرف پہ دنیا کنی بلکہ
 عقبی کنی ہم اجر عظیم ورکیدے شی۔

مقالہ (۶۷) د نفس مجاہدہ کا

قرآن اوحید پیشا کہیں د نفس د مجاہدے د پیرتاکید را غلے دے۔ کہ تہ د نفس خلاف جہاد او کرے او مغلوب ہے ہم کرے۔ تو اللہ تعالیٰ بہ پہ بوجھے ذریعہ نفس لہ دوبارہ پہ تاغلبہ او او اقتدار ورکری۔ د پارہ ددے چہ ریاضت او مجاہدے تہ ستا مخد شی، او خپل نفس سرچ پہ جنگ ہے چہ متاعزم او ایمان د پریمی نہ زیات قوی شی۔ او محکمش دپارہ د شیطان دپارہ ستاپہ گمراہ کولو کہیں خہ گنجائش پاتے نشی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: چہ موبنی ددوہکی جہاد نہ لوئے جہاد تہ راغلو۔ گویا د نفس جہاد تہ لہوے جہاد او فرمایہ۔ او دتورے جہادے د دے پہ مقابلہ کہیں وورکے او گنہے۔ نو دلوے جہاد تہ مراد د نفس مجاہدہ، عبادت او ریاضت دے۔ اللہ پاک حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ فرمائی: ۱۰۰ پیغمبر! د خپل پرور دکار عبادت تراخری دمه کوہ ترے کہیں د عبادت دہمیشکئی حکم دے۔ او ددے عبادت بہترین صورت د نفس مجاہدہ دے۔ حکم چہ نفس لذتوں کہیں آختہ شی، نو د عبادتو نہ غفلت اختیار کری۔ کہ خوک دا اعتراض او کری او وائی۔ چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم پاک نفس خنگہ د عبادتو نہ غفلت اختیار ولے شی۔

چہ ہنوی تہ د نفس د مجاہدے د تاکید کولو ضرورت پینش شو۔ حکم چہ صل خو خہ چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ہیتر ارشاد ہم دمنشائی الہی خلاف نہ وو۔ کہ چہ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ جھونز نبی د خپل خواہش نہ ہیتر تہ وائی۔ بلکہ دہفہ ہرہ خبرہ وحی وی چہ ہفہ تہ لہر لے شوی وی۔ نو ددے اعتراض جواب دادے چہ د ایسے خطاب د شریعت د تعلیم و تدربیس پورہ طریقہ دے کہنی خطاب حقیقت کہیں دومرہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ذات تہ نہ دے۔ خومرچ چہ د ائت افراد تہ دے۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ چہ کوم احکام صادر شوی دی۔ دہفہ حقیقی مدعا امت مخاطب کول او د امور شرعیہ تاکید کول دی۔ کہنی حقیقت دادے، چہ اللہ پاک نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم تہ پہ نفس او خواہش مکملہ غلبہ ورکریے وے۔ او د اسما افراد ہر ریخت د نفس د مجاہدہ حاجت مند دی۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ د نفس مجاہدہ ضرورت نہ وو۔ نو مؤمن چہ د نفس مجاہدہ راواخلی۔ او د شریعت پہ اتباع کہیں نفس مغلوب کری۔ نو اللہ تعالیٰ ہفہ د دوار رجھا تو پہ بنو بنو نعمتو نو بناد کری۔ او پہ جنت کہیں اوچتے دیرھے ورس کری۔

اللہ پاک فرمائی: ۱۰ کوم سرے چہ د حشر پہ ورخ د خپل پرور دکار د پیشئی تہ او ویریدہ۔ او نفس لے د خلاف شریعت

خراہشا تو د پیروی نہ محفوظ کہے۔ نو دہفہ تکا و نرہ یقیناً جنت دے۔ نو ہرکلمہ چہ د مؤمن د قدری خاے جنت دے چہ ہفتہ بہ دختا لے پہ دیدار بناد شی۔ نو بیا ہفہ غیرت تہ د رجوع کولو او دنیا تہ د میلان کولو نہ پرا دے۔ او خنگہ چہ دنیا کہیں د احکام الہی پہ پیروی کہیں ہفہ د نفس امارہ د خواہشاتو نہ پرہیز کری۔ دغہ رنگ بہ اللہ تعالیٰ پجنت کہیں دہفہ د تقویٰ پہ خاطر جزا ورکلو کہیں ہم ہفہ پرتماؤتم او بہ حسابہ نعمتو نو مور کری۔

د دے برعکس کافران او مشرکان چہ دنیا کہیں فسق و فجور کہیں آختہ وی۔ نو د نفس د اتباع پہ وجہ بہ ہنوی د دو رخ پہ سخت عذاب کہیں گیر وی۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ مسلمانو! تا سود ہفے اور نہ خان بچ کری۔ کوم چہ د کافرو دپارہ تیار شوی دے۔ او ہمیشہ بہ پہ ہفے کہیں سوزی۔ نو د حشر پہ ورخ بہ د کافرو او فاسق فاجر مخلوق دپارہ قسم قسم عذابونہ وی، حکم چہ دوئی دنیا کہیں د احکام الہی د اتباع نہ چہ کوی۔ او د نفس د خواہشاتو پہ پیوستر کو پیروی کوی۔ نو حکمہ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ لے نبی! تا ہفہ خلق اور نہ لیدہ، چہ ہنوی خپل نفس خپل معبود جوہ کرے وور۔

اللہ پاک بہ مجاہدہ کو کوم مؤمنانو تہ جنت کہیں ہر وخت لوئے لوئے او تازہ تازہ نعمتو نہ ورس کوی۔ او د خاطر

او عزت بہ د دوئی پہ دے وجہ کولے شی، چہ دنیا کہیں دوئی د نفس خلاف جہاد کولو۔ او ہفہ لے د احکام الہی تابع کرے وور۔ او ددے ارشاد نبوی چہ د دنیا د آخرت پتہ دے ر ہم دہفہ معنی دی۔

مقالہ (۶۸) اللہ پاک ہرہ ورخ پہ بنوئی شان کہیں دے

د پر عالمان او مطالب قرآن کہیں فکر کوئی د دے آیت: ۱۰ لَئِنْ يَدْعُوا هُوَ يُسْتَجَابُ لَهُمْ (ہرہ ورخ ہفہ پہ بنوئی شان کہیں دے) پہ حقیقی معنی پورہ نہ دی۔ ددے اصل مفہوم دادے، چہ قول مخلوقات خواہ ہفہ ہر ورخ سرے تعلق لگا، پہ ہر حالت کہیں فانی او زوال موند وکی دے۔ او پر عارضی او ہنگامی ژوند لری، لیکن د مخلوقات برعکس د خالق کائنات داشان دے، چہ ہفہ حق و قیوم دے۔ دانشی او ابدی دے۔ او نہ صرف ذات سرہ، بلکہ خپلوصفا تو سرہ ہم ہمیشہ باقی او پائندہ دے۔ دہفہ حیاتیات قوت او اختیار ہرہ ورخ پہ ترقی دے لیکن زوال او تنزل ورلہ ہرگز نشنہ دغہ رنگ دانہ پاک احکام او ارادے ورخ پہ ورخ پہ قوت او اثر کہیں زیاتے کوی، لیکن ضعف (کمزورک) ورلہ ہیتر کلمہ نشنہ۔

ہرکلمہ چہ اللہ تعالیٰ د بندہ دعا قبولی او دہفہ ہنوی خیزونہ ہفہ تہ عطا کوی۔ نو ہفے سرہ د اللہ تعالیٰ ارادہ

ما تپیری نہ۔ اور نہ دھنڈ دھنڈ خدایہ ورنہ کی کہی۔
 مخلوق تو دپارے چہ کوم مقدرات دازل نہ مقصدی نودعلم
 الہی مطابق پہ خیل وخت ہنہ حاجات اورادونہ پورے
 کہی۔ بہرحال ددعا کو نکو ضروریات پورے کیدل ہم د
 احکام الہی ماتحت وی۔ او پہ دے ہم پوہیدل پکاری
 چہ عقیل کیں جنت دا خلیل ہم دعلم اوکرم الہی ماتحت
 دی۔

حدیث شریف دے تچہ بی عائشہ رضی اللہ عنہا د
 نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم نہ تپوس اوکے چہ جنت
 کیں بہ خلق محض دخیلو تیکو اعمال وپہ وجہ دا خلیبری اوکے
 نہ؟ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم ورتہ او فرمائیل چہ نہ۔
 بلکہ د اللہ پاک بہ رحمت او بخشش بہ جنت کیں دا خلیبری
 نو حضرت عائشہ ۳ تریے تپوس اوکرو چہ یا رسول اللہ!
 تاسو بہ ہم نہ؟ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم ورتہ
 او فرمائیل چہ ہو زہ بہ ہم نہ، مگر خدا نے بہ رحمت
 ددغہ وخت حضور صلی اللہ علیہ وسلم خیل لاس مبارک پہ
 خیل سربلہ نہکے او داد دے دپارے چہ اللہ پاک خیلو حکامو
 اوارادو کیں د مخلوقات تا ج نہ دے۔ ہنہ چہ خہ غوازی
 ہنہ کوئی۔ دھنہ نہ خیلو تپوس کوکے نشتہ۔ او دیکھو
 نہ بہ د احکام الہی تپوس کوکے شی۔
 د عرش نہ داخلہ تر تخت العزیز پورے ہوں مخلوقات

دھنہ پیدا کردہ دی۔ او پہ خوبہ او نا خوبہ ہر حالت کیں
 دھنڈ فرمائیل دی۔ اللہ پاک ذمائی۔ د اللہ نہ سوا دکائناتو
 خوک خالق او مختار شستہ؟ (یعنی نشتہ) اوحق سبحان فرمائی
 د اللہ نہ سوا خوک معبود او مسجود شستہ؟ او اللہ نہ وکیل
 فرمائی۔ تہ د اللہ برابر او ہنام خوک بیڑے؟
 اللہ پاک فرمائی: ۱۰۱ ہے پیغمبر! تہ او ابہ چہ اے مالک
 الملک تہ چہ خوک غواہے، ہنڈ تہ ملک او سلطنت عطا
 کوہے، او دچا نہ چہ غواہے، سلطنت اخڈے۔ تہ چہ چا تخراب
 عزت وکروے۔ او خوک چہ غواہے ذلیل کوے۔ عزت
 اور فروزی صرف ستا پہ لاس کیں دہ۔ تہ بیشکہ پہ
 ہر خیز حاکم او مختارے۔ تہ چہ چا تخرابے عہد
 رزق عطا کوے۔ پہ مخلوق تو حقیقی او مستقل حکومت
 صرف تانہ حاصل دے۔

**مقالہ (۶۶) د اللہ پاک نہ دکو موخیزونو
 غوبتل پکاری؟**

کہ تہ د اللہ پاک پہ حضور کیں سوال کوے۔ نو دخیلو
 تپوس کتا ہونو دپارے د مغفرت او دراتلونکی وخت کتا ہونو
 نہ دچہ کیدو سوال کوے۔ او دھنہ نہ دطاعت او عبادت د
 ہیشکے، د امر و نہی د تعمیل، پہ مشیت خداوندی د
 رضامندی، پہ مصیبتوں د سہم کولو، دخلو لغتوں او د
 رزق دزیاتی، پہ نعمتوں د شکر، دایمان د سلامتی سکا د

مرہ او پہ وسخ دقیامت د انبیاء، صدیقینو، شہداء
 صالحینو او اولیاء اللہ پہ ولہ کیں د پاسد و دعا غواہے۔
 کہہ چہ دا یولوسے سعادت دے۔ خیل قول معاملات سدا
 اللہ نقلی تہ او سپارے۔ او خیلہ ہنہ کیں ہیچ قسم دخل
 مہ کوے۔

د حضرت عمر رضی اللہ عنہ متعلق روایت دے۔ چہ
 ہونو فرمائیلے دی: ماتہ پہ دے خبرے پروانستہ، چہ
 پہ ماصا پہ کوم حالت کیں رانی۔ آیا داسے حالت بہ وی؟
 چہ زہ بہ نے نہ گنہم، یاد اسے حالت بہ وی، چہ
 زہ بہ نے خونیم کہہ چہ زہ نہ پوہیریم، چہ د علم الہی
 ماتحت حما دپارے بہتری پہ کوم حالت بہ وی، چہ زہ بہ
 نے خونیم۔ کہہ چہ زہ نہ پوہیریم، چہ د علم الہی ماتحت
 حما دپارے بہتری پہ کوم حالت کیں دے۔ نو ما خیل
 موجودہ او راتلونکی معاملات اللہ پاک تہ او سپارے، چہ
 ہنہ بہترین دوست او بہترین حافظ او ناصر دے۔
 دا الفاظ حضرت عمر ۳ د اللہ پاک پہ تدبیر رضامندی
 او دھنہ پہ حکم د کامل اطمینان پہ بناء ارشاد او فرمائیل:
 دنہ یانود ناقص او محدود علم او پہ معمول واقعاتود
 پریشاند کیدو۔ پہ باعث اللہ پاک تنبیہ فرمائی: مسلمانانو
 جہاد پہ تاسو فرض شوے دے۔ حالانکہ ہنہ تاسو نہ د
 آرام طلبی پہ وجہ نہ نہ پکاری۔ عین ممکنہ دے، چہ

کوم خیز تاسو بنہ نہ کترئی، ہنہ کیں ستاسود سپارے
 ہے خبری وی۔ نو د خیر او شر حقیقت عالم الغیب اللہ
 پاک پڑن۔ تاسو نہ پڑن۔ نو تہ دھنہ وخت د تسلیم
 او رضا طریقہ اختیار کرے ترخو چہ د نفس امارہ دلاخونہ
 ازاد نہ شے۔ اورضائے الہی سرے موافقت اختیار نہ کرے
 یا بہ ستا ذاتی خواہشات او ارادے بھوشی۔ او دبتول
 کائنات نہ بہ ستا تعلق قطع شی۔ او صرف پوخدا اے سرے
 بہ باقی پلے شی۔ او ہم د، د توحید مقام دے۔ چمستا
 زرہ د اللہ پاک پہ محبت معمورہ شی۔ او د اللہ طلب او وکیل
 ستا نصب العین شی۔

دے حالت کیں بہ پروس دکار تا پہ دنیاوی نعمتونو
 بناد کری۔ او تہ بہ دھنہ شکر گزار شے۔ او دھنہ شیت
 سرے د موافقت پہ وجہ بہ دھنہ د عطا کرے شوی رزق
 عملا احترام کوے۔ یا کہ دیوی ژوند کیں پہ تاخہ تنگ
 حالی راشی۔ نو تہ بہ دخیل پروس دکار نہ ناراض نہ نے۔
 او پہ ہنہ بہ د رزق نہ وکولو الزام نہ لکوے۔ کہہ چہ
 د یومؤمن او مؤحد پہ حیثیت بہ تہ دخیل خواہش او
 ارادے نہ کنارے کش نے۔ او خیل معاملات بہ د اللہ پاک
 تہ سپارے وی او د: وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ. تاسو
 بہ خہ نہ غوازی مگر ہنہ چہ اللہ پاک غوازی ماتحت
 ستا دعا او سوال صرف د امر الہی اطاعت کول وی۔

مقالہ (۷) پہ خیلو نیکو غور نہ دے پکار
 ستا پہ خیلو نیکو غور کول او دھف خیل نفس متہ
 نسبت کول او پہ خلق خدا کین پہ خیلہ راستبازی فن کول
 ظاہر شرک او گمراہی ۷۵۔ حالانکہ داخر کندہ حقیقت
 دے چہ پہ صراط مستقیم تلل او دیکھی توفیق موندل د
 اللہ پاک پہ تائید او فضل او کم مخصوصی۔ دے دے عین
 کہ یو سہے د کفر او شرک او قسما تم کنا ہونہ پچھری
 بزغہ ہم سراسر د اللہ پاک د تائید او امداد پہ وجہ وی۔
 نو بیاتہ د اللہ تعالیٰ د تائید او مدد پہ اقرار کول کین ولے د
 بخل نہ کارا اخل۔ او نیکی کول او دہنی نہ پچھ کیدل ولے
 خیل نفس تہ منسوب کولے۔ حالانکہ لو لے جلیل القدر انبیاء
 او اولیاء اللہ بہ ہم ہیثہ داوئیل چہ : لا کؤل و لا کؤل
 الا یا اللہ العلی العظیم۔ یعنی د اللہ تعالیٰ دا حکا مو د تعیل
 او د منہیا تو نہ پچھ کیدو توفیق صرف د اللہ پاک پہ تائید
 او نصرت دے۔
 نو تالہ پکار دی، چہ نیکی، تقویٰ اور استبازی د
 اللہ پاک د جانب تہ او گتہ۔ او ہدی او کناہ خیل نفس
 اتارہ تہ منسوب کرے۔ حکمہ چہ کنا ہونو چرہ ہمد غہ
 دہ۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے : « نیک عمل
 کوئی او نیک عملی توفیق د اللہ پاک نہ غوا پئی۔ کنا ہونو
 نہ پچھ اوسی۔ او کنا ہونو نہ پچھ کیدو د پارہ نفس اتارہ

مغلوب کرے۔ د خیل پرور د کار نزدیکت طلب کپئی۔ او د
 اللہ پاک فرمان بردار اور راست باز چرہ شی۔
 نو کم سہے چہ پہ مشیتا اللہ کین دکوم دستوری
 عمل دیارہ پیدا شوے دے، ہم ہفہ عمل دھنہ دیارہ آسان
 کرے شوے دے۔ او ہفہ دھف پہ پیروی مامور دے۔
مقالہ (۸) د پیر او مرید راترو نیاز
 طریقت او حقیقت کین ستا دوہ حالتونہ ممکن کیدے
 شی۔ یا بہ تہ مرید کے یا صاحب مراد۔ کہ تہ مرید کے
 نو یا خو پہ تا یو دروند بار او دشمنیتا دیرہ لویہ ذمہ واری
 پر تہ دہ۔ حکمہ چہ تہ لا اوس صد اقت او حقیقت دلا دے
 طالب او محتاج کے۔ او طالب لہ دیر محتاج، مشقت، ریاست
 او مجاہدہ کول وی۔ حتیٰ چہ ہفہ خیل مقصود او مطالب
 تہ اورسی۔
 د طریقت پہ لا کین تالہ مناسب نہ دی چہ پہ مصیبت
 او مشکلات تو داویلا شروع کرے۔ او د اللہ پاک خلاف شکایت
 او فریاد راواخلے۔ تہ بہ دصبر او تحمل نہ کاراخلے او استقلال
 سرہ بہ پہ صراط مستقیم قائم اوسے۔ تہ دے چہ مصیبتونہ
 تانہ رفع کرے شی۔ او خیل مقصود تہ اورسے۔ نو د طریقت
 پہ لا کین مصیبتونہ او مشکلات پہ حقیقت کین ستا
 باطن تزکیہ روحانی درجا تو بلندی او دخلتو دا احتیاج نہ
 خلاصی دے۔

او کہ تہ صاحب مراد کے۔ او پہ تا اقات وارد کپری
 نو دھف امانت و خلاف ہم پہ اللہ تعالیٰ تہمت مہ نکوی
 او شکایت مہ کرے حکمہ چہ اللہ پاک پہ ما تارہ اولیاء اللہ کلہ پہ دے
 وجہ ہم مصیبتونہ نازلوی چہ دھنوی دیجہ او چھ کپری
 اور روحانی قوت کے زیات کپری۔ نو د صاحب مراد کیدو پہ
 صورت کین ہم ستا د مصیبتونہ د اللہ تعالیٰ دا منشاوی،
 چہ ہفہ ستا درجہ اولیاؤ او اہل اوسوہ یو کپری۔ او تا خپل
 خان تہ نور ہم قریب کپری۔
 آیا تہ دا خوبوے، چہ تا دا اولیاء اللہ او اہل الو نہ
 بے تعلق کپری، او د فاسق او غافل خلقو پہ دلہ کین د
 شامل کپری۔ کہ تہ دا چنو درجونہ غفلت ہم او کپے، نو
 اللہ تعالیٰ ہرگز دانہ خوبنوی، چہ تہ دھف نہ محروم
 کپری، اللہ پاک فرمائی : « ستاسو پہ بہترنگ او فلاح و بہبود
 اللہ تعالیٰ بنہ پوہیری۔ او تاسونہ پوہیری »۔
 بیا کہ تہ دا اووا تہ چہ ابتلاء خود طالب او مرید د
 پارہ پکاروی، چہ د طریقت د لاومبتدی وی، نہ چہ د
 صاحب مراد دیارہ چہ صاحب مقصود دے۔ نو د دے
 جواب دادے۔ چہ د صاحب مراد ابتلاء خہ کلہ نہ دے
 بلکہ نادرا وقت شے دے۔ دے کین دھیا اختلاف نشت
 چہ د قتلونہ زیاتہ ابتلاء پہ برگزیدہ انبیاء را اخل دہ د ابراہیم
 علیہ السلام واقعات او گورگی۔ بیا د حضور صلی اللہ علیہ وسلم

پہ مصیبتونہ نظر او کپری چہ دھنوی ابتلا شو مراد
 بختہ وے۔
 حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : « شومرہ چہ
 زہ د اللہ پاک پہ دین کین ویرولے شوے ہم۔ دومرہ ہجورک
 نہ دے ویرولے شوے۔ او سومرہ چہ ماد اللہ پاک پہ اطاعت
 او امر کین د کفارونہ تکلیف بیا موندے دے، دومرہ ہیا
 نہ دے بیا موندے۔ بیشکہ دین پہ خدمت کین مسلسل
 دیرش ویٹے او شے پہ ماد ایسے تیرے شوے دی چہ دھف
 دوران کین ما تہ دومرہ طعام را کپے شوے دے چہ د
 بدل رہن پہ ترخ کین بہ پستیدے شو۔ او دہہ حالت کما د
 نورو منکرہ ہم وو۔
 دینی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے : « د انبیاء
 پہ دلہ زیات مصیبتونہ او ازما نشونہ نازلیری۔ بیا د غصہ د
 پہ درجہ پہ نورو بندگان خدا ابتلاء را اخی : او رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : « زہ ستاسو تونونہ زیات
 د اللہ پاک پتیرندونکے ہم او دھنہ ویریدونکے »۔ دے
 نہ معلومہ شوہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د صاحب
 مراد کیدو باوجود پہ ابتلاء کین اچولے شوے وو۔ او دا
 ابتلاء او د اللہ پاک نہ دیرہ، د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
 د وجود او چتو لو او د قرب خداوندی پہ فرض وے۔ حکمہ چہ
 دنیا د آخرت پچھ دے۔ او د انبیاء او اولیاء اللہ کار پہ

ابتلاء صبر کول، مشیت الہی سرخ موافقت کولی اود تسلیم اور متا ادر اختیارول وی۔ بیا تے تے مصیبت لرے کرے شی، پر دیدا الہی بنا د کرے شی۔ اوعقبی کیں پہ درجات عالیہ سرخرا ز کرے شی۔

نودا صغہ شوہ، چہ دُنیا کیں دھر صاحب مراد د پارہ ابتلاء لازمی نہ دے۔ اونہ داغہ کلّیہ گر کیدے شی۔ بکد اللہ پاک د خیل حکمت بالغہ ما تحت چاسوہ چہ عواری، دا معاملہ کوی۔

مقاله (۷۲) بازارونہ اود خداے دیندیانو قسمونہ

دخدائے پہ مخلوق کیں دینی، روحانی او باطنی لحاظ سرہ د بنیاد مو مختلف درجے وی۔ نو خلق چہ کوم عمل کوی، ہنہ دخیل روحانی او باطنی کیفیت او صلاحیت مطابق کوی، او پہ ہر عمل کیں د ہنوی نیت، خواہش او نقطہ نظر جدا جدا وی، چہ د ہنہ پہ بنا ہنوی تہ اجر و ثواب یا عذاب و رکولے شی۔

کوم خلق چہ بازارونہ تہ شی، د ہنوی ارادے او تمسرات جدا جدا وی، پہ دے لحاظ سرہ د ہنوی خو قسمونہ دی۔ دے کیں یو قسم ہنہ دی، چہ ہرکد بازار کیں داخل شی۔ او لذت او شہوت کیں اختہ کونکی خیزونہ اویں، نو پہ ہنہ کیں ورکبیوی اود دے اشیاء و کشتی اوجاڈ بیت پہ وجہ

پہ ہنہ کیں محوشی۔ نودا خلق دے خیزونہ سرہ د ہنہ ذریعہ اوتری، چہ جائز اونا جائز نہ کوی۔ خود ہنہ پہ حاصل کول کیں مصروف شی۔ اوفت کیں پر یوگی۔ دوسے لذت تاناکو اوشہوت تاناکو خیزونہ نظارہ د ہنوی دپارہ گمراہ کن اود دین اوعبادت نہ ددوی لرے کونکی وی۔ نودہ شان د نفس امارہ پہ پیرد کیں داتہ تعالیٰ داطاعت نہ لرے شی۔ مگر دچہ اللہ پاک د تہ پہ خیل فضل و کرم د نفس دشرونہ اود لذت نونہ د پریز توشیح و رکری۔ اوسلامت پاتے شی۔

بازارت تلو کونکی دویم قسم خلق ہنہ دی چہ ہنوی د لذت او شہوت خیزونہ اویں، نودہ دغفلت او گمراہی موجب کنری۔ دا عقل د عقل او شعور خاوندان دی۔ اودین پلہ رجوع کونکی دی۔ د شریعت اتباع صبر او تحمل سرہ کوی۔ داخل دجا دینو پہ شان دی چہ پہ نفس اوشہوت تو غلبہ حاصل کول کیں داتہ پاک مدد لے شامل حال وی۔ اونس سرہ ددوی دا جہاد د نورو نیکو نہ دزیات ثواب باعث وی۔ حنور صلی اللہ علیہ وسلم فرما کیلے دی: ہرکد چہ پیومون پہ بعضے لذت نونہ د نفس پہ شہوتونہ اختیار بیاموی اود خداے دویرے نہسے پریدی، نودہ تہ بہ د ہنہ بیکی پہ بدلہ کیں اوتیا چند زیات ثواب ورکولے شی۔

دریم قسم خلق ہنہ دی۔ چہ د لذت او شہوت خیزونہ فوراً حاصل کوی۔ اود ہنوی سرہ واصل شی۔ دا خلق حجاب

دپارہ دغفلت او گمراہی سامان خیلہ پیداکوی۔ اوشلوم قسم ہنہ خلق دی، چہ بازار تہ شی۔ نو خیل خواہش اوشہوت، صرف داتہ پاک جائز او حلالو خیزونہ پویہ محمد سانی۔ او چہ کوم خیزونہ حاصل کوی نو پہ جائزہ طریقہ د ہنہ استعمال کوی۔ اود اللہ پاک د دستون ہر دم شکر پہ خائے راوی۔ دا خلق برکت او خلاصی موندونکی دی۔

بازارت تلو کونکی پیغم قسم دخدائے بندیان داسے کد، چہ د لذت او شہوت خیزونہ نہ کوی، اونہ ورتہ توجہ کوی۔ ددوی ددے نہ بالکل بے خبری وی اود ماسوا اللہ نہ بغیر بل ہیچ نہ ویں۔ دوی غیر اللہ نہ ویں اونہ لے اوری۔ اونہ لے موجود کنری۔ ہنوی خیلہ پوئلہ توجہ ہر دخت خیل خداے تہ گر کولے وی۔ پہ دے وجہ ہنوی دکنہے پیرے نہم دہنہ تنہا بی لطف اخی چہ د ذکر او فکر نہ معمول وی۔ چہ تہ دوی بازار کیں بیاموسے اوتوس تہ اوکریے چہ۔ بازار کیں تاسوخہ اولیدل، نو ہنوی پہ درتہ اوائی چہ دیو ایدی ذات نہ موسوا ہیچ اونہ لیدل او دہنوی داوینا بالکل درستہ دہ۔ حکمہ چہ ہنوی شہ لیدلے وی ہنہ لے دسویہ سترگونہ بکد۔ ذریعہ پہ سترگو لیدلی وی۔ خواہش او ارتنوسہ لے نہ وی لیدلی، محض صورت کیں لے لیدلی وی، معنی کیں لے نہ وی لیدلی ظاہری لے لیدلی وی، باطنی لے نہ وی لیدلی۔ اوبیا چہ

خومرہ اوغہ لے لیدلے دی۔ پہ ہنہ کیں لے ہم خیل خلق اوصاح لیدلے وی۔ دوی د مخلوق تو یہ یو ابرح کیں داتہ تعالیٰ دجمال مشاہدہ کوی۔ او پہ بل ابرح کیں دہنہ دجلال۔

بازارت تلو کونکی دخدائے برگزیدہ بندیان شہیم قسم ہنہ دی۔ چہ ہرکد ہنوی عوام پہ گفتار او کردار او پہ گمراہی کیں اویں۔ نوددوی زہر دہنوی دپارہ دہنری رحم اوشفقت نہ لکشی اود ہنوی نہ دغفلت کولویا پہ ہنوی دلعت اوسلامت پہ خائے بازار کیں دداخلیدونہ دوتوپورے داتہ تعالیٰ پہ حضور کیں دہنوی دپارہ دشفا عنت اومغرت دھا کوی۔ او اللہ پاک تہ زاری کوی، چہ اے پرور دکارہ دے خلقت تہ ہدایت اوکریے اویہمہ لارے روان کریے۔ چہ ستا دنا فرمائی اود شریعت د خلاف ویرشی نہ میر شی۔

نود اللہ پاک داسے مجلس بندیان دینارونہ اوباد و محافظ دی۔ او ہم دغہ خلق دی چہ دا ولیا و اللہ، ابدانو، زاہدانو، متقیانو، او پہ زمکہ دخدائے دانا بیو خلصاؤ، خوش اخلاقو، شیرین زبانو، ہادی اوسعدی مرشد اور ہنا پہ نومونہ بیلے شی۔ داسے خلق کسیرا عظم اونا در الوجود دی۔ اوتنہا بیو اوکریے کیں ددوی ددھا اوسعبت برکات د پرخوش نصیبہ خلقت تہ حاصل وی۔

پہ دہائی دے دے اللہ پاک رحمتوں ہی اور نوح اسانی ہے
ہدایت اور سعادت دپارے دے اللہ تعالیٰ دہائی سلامت اوصاف
قوت لری۔ اللہ پاک د مومن ہم ددایے خلقود فیض نہ فیض
نیاب کری۔ آمین۔

**مقالہ (۷۳) اولیاء اللہ پہ کومہ طریقہ فاسقانو
تہ ہدایت کوی؟**

بعض اوقات اللہ پاک خیل یوولی اور بکر بید بندہ
د بعض فاسق اور فاسقو پہ ظاہری اور باطنی عیبونو آگاہ
کری۔ اور دے آگاہی مقصد دوی، چہ دا بزرگ دے گورہ
او بد کردارہ خلقو تہ د شریعت د امور تبلیغ او کری او دکلام
اللہ پہ رنیا کین د حق او باطل فرق ہونوی تہ واضحہ کری۔
ولے دعوولی اللہ د تبلیغ د آرا او ماتحت د یو مشرک او فاسق
سوی د خلقو جھکنیں سپکاوے نہ کوی۔

اللہ پاک فرمائی: "تہ دخیل پروردگار نیغے لارے تہ
خلق پہ حکمت عملی، محبت، نرمی او شیرین کلامی بلکہ او
کہ ہونوی سرور محبت و مباحثہ کرے نو پہ خوش اخلاق سرور
کوہ۔ دپارے دے چہ ہونوی صراط مستقیم تہ مائل شی۔ نو
د خدا دے دغہ نیک بندہ چہ فاسقانو تہ ہدایت کوی، نو پہ
تنہائی کین او پہ مین۔ او محبت سرور لے ورتہ کوی۔ او پہ دے
معقولہ طریقہ ہونوی تہ پہ توحید او شکر، اوستی او
بدنی کین فرق بنکارہ کوی، چہ د شریعت احکام او تعلیمات

نبوی ۴ ہونوی پہ زبرد نو کین کئے اونیس، او ہونوی د شرک
اوستی پہ تخریبی تاثراتو دا سے بنک پورہ شی چہ دامر اللہ اعلا
تہ دترک پہ مینہ آمادہ شی۔

دغہ ولی اللہ دہائی تہ بنائی چہ ترکتو تاسود شرک اوستی نہ
دخیل باطن مکمل ترکیبہ اونہ کری نو ترکتہ بہ تاسوتہ د اسلام
او ایمان یقین حاصل شی او د اسلام او ایمان دپارے د شریعت
اتباع لازمی دے۔ آیت شریف دے: "اللہ پاک شرک ہرگز
نہ معاف کوی۔ اور دے نہ علاوہ چہ کومہ گناہ معاف کول
او غوازی، ہفہ معاف کوی۔" بل کئے ارشاد دے: "لے
مسلمانو! دخیل عاقبت بنا آستہ کولو دپارے خان سرور د
تقوی تو بنہ واخلی، حکمہ چہ د آخرت د سفر دپارے ہمتیہ
توبہ تقوی دے۔"

دخلق خدا دایے مشفق او ہمدرد بزرگ چہ د فاسقانو
اومشکانو پہ عیبونو آگاہ شی، نو د ہونوی سپکاوے نہ کوی
بلکہ خوش اخلاق او شیرین کلامی سرور ہونوی صراط مستقیم
تہ مائل کوی۔ دغہ بزرگ دچا عیب او بد گوئی ہم نہ کوی
حکمہ چہ دایے کول دیوولی اللہ د پاکیزہ سیرت او بنکلی عمل
نہ دپارے لیسہ خیرہ دے۔ چہ ہفہ د خلقو پیسے مٹی شاخیرے
او کری۔ او بدے دے د ورپسے اووائی، یا د ہونوی پتا
عیبونو د نور خلقو تہ پہ د آگہ بیان کری۔ ہفہ خود خدا
نور مخلوق دغیبت اور بد عادت نہ منع کوی۔ نو پہ خیل بہ

بیا حکمہ غیبت او کری۔ کہ تنہائی کین وی یا مجلس کین
ہفہ د مشرک او فاسق خلقو پہ طرز عمل ورتہ نہ بردی،
بلکہ پہ آسنہ طریقہ ورتہ ہدایت کوی۔

د دغہ ولی اللہ تبلیغ چہ د گمراہانو پہ ظاہری اور باطنی
عیبونو آگاہ کرے شوریے دے، سرور اللہ پاک دا ذات
ماتحت وی۔ اور دغہ تبلیغ پہ دا سے خوش اخلاق او شیرین
زبانی سرور وی، چہ اکثر مشرک او فاسق خلق د شرک اوستی
نہ بیزار شی، او د توحید او تقوی لار اختیار کری۔
قرآن پاک وائی: "د اللہ پاک چہ چا تہ رضا او شی، نو
صراط مستقیم پالے رہنمائی کوی۔" رزمونہ د اللہ پاک
نہ خواست دے، چہ مومن ہم پہ صراط مستقیم روان
کری۔ آمین)

مقالہ (۷۴) کائنا تو کین د توحید آثار

اللہ پاک فرمائی: "خما پہ زمکہ کین د یقین او ایمان
راورونکو دپارے د پرے تجنیے دی۔ او دا تجنیے ستاسویہ
خیلو خانو نو کین ہم موجود دی۔ تاسو لے نہ وینی؟"
دے حقیقت کین ہیجے شک نشتنہ چہ د اللہ تعالیٰ پہ ذات
صفات او وحدانیت یقین او ایمان راورونکو دپارے زمکہ
دھفہ د صنعت د عجا ئباتو نہ دیکہ دے۔ نو ہر صاحب عقل
لہ پکار دی چہ ہفہ د عرفان او ایمان حاصلو دپارے
غورا و مشاہدہ دخیل ذات نہ شروع کری۔ او دخیل

وجود ظاہری اور باطنی ترکیب تہ دغورا و فکر پہ نظر او کوی
او ہرکے چہ دیکو نفس عرفان او علم ابدان کین بصیرت
حاصل شی نو بیا د دنورکا کائنا تو او د اشیا و پہ حکمت
غورا و تدبیر کوی۔

پہ مخلوقانو دغورا و فکر کولو نہ بہ پہ دے دخالق عظمت
او کبریائی واضحہ کیری۔ او چہ مصنوعاتو تہ لے او کوری
نودک تہ بہ دصانع ذات اوصفاتو اندازہ نیکیری، او چہ
شان د توحید او معرفت حقائق دگ تہ د قلب پہ سترگو
خرگند پیری۔ حکمہ چہ دا پورہ کلیتہ قاعدہ دے۔ چہ صنعت
دخیل صانع دکمال فن ترجمانی کوی۔ او فعل دخیل فاعل
پہ قدرت او صلاحیت دلالت کوی۔

قرآن پاک کین وائی: "اللہ پاک دیکہ او آسمانو نو
پول خیزو تہ ستاسود پارہ مسفر کری دی۔ رحضرت ابن
عباس دے آیت تفسیر دایے فرمائیے دے چہ: "د
کائنا تو ہر خیز د اسمائے الہی نہ یو اسم دے۔ او دہر
خیز نوم د اللہ پاک دغہ نہ خہ اسم علامت دے۔ حتی
چہ لے انسانہ! تہ خیلہ ہم بذات خود ہیجے نہ لے،
مگر دھفہ د اسم، صفت او فعل یو عکس لے۔ دھفہ
قدرت سرور پتا اور ہفہ حکمت سرور خرگند لے۔ اللہ
تعالی کائنا تو کین خیل صفات ظاہر کرے دی او خیل
ذات لے پتا کرے دے۔ سرور دے چہ ذات عصمت

کین او صفت کے فعل کین ظاہر کر کے دے۔ او خپل علم کے ارادے سرے، اور ارادے کے حرکت اور اتنا اور سرے بنکار کر کے دے۔ اور اللہ پاک خپل امور غیب کین باطن او خپل قدرت او حکمت کین ظاہر دے۔ سرے دے دے چہ د کاشا تو بول اشیا و ہنہ د صنعت او قدرت ترجمہ کوئی! خوب وجود دے ہیڑے د ہنہ پہ مثل نشہ۔ ہنہ مالیم الغیب، سبع او بصیر، د زمان و مکان د حد و دورہ بالانزا او ہمیشہ ژوندے او باقی دے۔

دے کین شک نشہ۔ چہ د حضرت ابن عباس آدمہ کلام د اسرار معرفت نہ معبور دے۔ او د ہنہ نکات او بعض ہم دولے بیٹے نہ خرگند پیری، چہ ہنہ ژوندے اور پیا قلب لری۔ او حکمت او معرفت کین د حضرت ابن عباس دا درجہ پہ دے پنا و، چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د ہنوی پہ حق کین دادعا فرمایک وہ، چہ یا اللہ! دگہ تہ دین کین حکمت او پوہہ ور کر کے۔ او دا آیتونود معنوعلم لدنی کے نصیب کر کے۔ اللہ پاک پوہونہ ہم د کتاب اللہ پہ اسرار و پوہید و برکات کیر دی۔ او پورخ د محشر دے موزید ہنوی دہلے تہ کری۔ آمین

مقالہ (۷۵) د تصوف بنا پہ او خصلتون دے
ر؛ تا تہ دا وصیت کوم، چہ د اللہ پاک نہ ویرا او کرے دہنہ فرما نورد اری او د ظاہر شریعت یا بندی کو خپلہ

سینہ د شرک اوفسق د رنگ نہ پاکہ کرے۔ د خپل تہ یچ اوسہ، او سخا اختیار کرے۔ د خلق حقوق پہ ہیڑو چہ مہ عصب کوہ۔ خوش اخلاقی اختیار کرے۔ او خپل تندگی پرانستے اور ونر سائے۔ د خرچ کو لو جائز او مباح خیرت خرچ کوہ۔ د خدا کے مخلوق تہ ضرر مہ رسوہ۔ پہ فقر او بخلت کین چہ کوم مصیبتونہ در پین شی، نو پدھے صبر کوہ۔ او یقین او خلوص سرے د اللہ پاک نہ مدد غوا کرے۔ د او بیاء اللہ او مشائخو عزت کوہ، مسلمان رور سرے بنہ سلوک سائے، او یہ دیانت دارئی ویرا چلیوہ۔ د مشرانو آدب کوہ۔ او کشرانو تہ دیکو کارونو نصیحت کوہ۔ دغم کچلو او خوارانو حاجت روائی کوہ۔ د خوراک خبناک خیزونہ مان سرے مہ ذخیرہ کوہ۔ دے سرے خلق خدا تہ تکلیف رسی۔ کوم خلق چہ فاسقان دی او د او بیاء اللہ عزت نہ کری۔ د ہنوی مصعب ترک کرے۔ او دینی او دنیاوی امور و کین د بندگان خدا مدد کوہ۔ د فقر حقیقت د ادا ہے تہ د خپلو ہم جنسوتیا اونگہ کرے، او خپل ضرورت صرف د اللہ پاک پہ حضور کین پیش کرے۔ او غنادادہ چہ د ارشاد نبوی ص؛ تا تہ عنای نفس حاصل شی او تہ مخلوقا توتہ د رجوع کو لو پد خائے یوزب خپل قاضی الحاجات او گنرے۔ او یاد سائے چہ تصوف محض پہ قیل و قال او بحث مباحثونہ حاصل پیری۔

بلکہ دلذونو او شہوتونو پرینور او ذکر اللہی سرے پہ وابستہ کیدو یا موندے شی اوقیر سرے د صحبت او محبت اختیار و لو اصول دادی چہ ہنہ سرے د محبت نہ علمی مسائل مہ چیمو، حکمہ چہ ابتدا کین دے سرے نفرت پیدا کیری۔ بلکہ شی او محبت سرے د ہنہ پوہونہ د ذکر او معرفت خیرے کوہ، ولے چہ دے خیزونو سرے ہنہ طبعاً بلد دے۔

یاد سائے چہ د تصوف بنا پہ دے او خصلتونو دے۔ خوک چہ د اخصلتونہ نہ لری، ہنہ صوفی نہ دے۔

- (۱) د حضرت ابراہیم علیہ السلام پہ شان سخا۔
- (۲) د حضرت اسحاق علیہ السلام پہ شان رضا پہ قضا۔
- (۳) د حضرت ایوب علیہ السلام پہ شان صبر۔
- (۴) د حضرت زکریا علیہ السلام پہ شان مناجات۔
- (۵) د حضرت یحییٰ علیہ السلام پہ شان ذکر او وجد۔
- (۶) د حضرت موسیٰ علیہ السلام پہ شان ساد و جامہ۔
- (۷) د حضرت عیسیٰ علیہ السلام پہ شان سیر فی الارض۔
- (۸) د حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پہ شان فقر او توکل۔

پہ دے قولوا نبیا و علیہم السلام د د خدا کے تعالیٰ

رحمتونہ وی، او خچونو سلامونہ۔ د تصوف د بنیادی اصولو خپلو د پارہ ددھے اتہ خصلتونو پیری بے کہ ضروری دے۔

مقالہ (۷۶) مسلمان تہ یوخو وصیتونہ
زہ تا تہ د پو خچونو وصیت کوم، او پدھے پہ اخلاقی سرے عمل او کرے او ہنہ دا چہ امیرانو سرے پو خائے کینے۔ د ہنوی سرے د خود دارئی نہ کارا خلد۔ او چہ فقیرانو سرے پو خائے کینے د ہنوی سرے تواضع او عاجزی اختیار کرے۔ پہ عمل کین خلوص بین اکول پہ تا لازم دی او خلوص دادے چہ پہ تولو ذکر و نو او عبادتو کین صرف اللہ تعالیٰ تہ توجہ لری۔ او مخلوق د خیلے توجہ مرکز مدگوشوہ د خپلو مسلمانانو سرورونو حقوق پہ لگی توری مہ وہہ۔ او د فقیرانو صحبت، آدب او احترام، او کرے او سخا و زہ اختیار کرے۔

د نفس امارہ د تابع دارئی نہ پریزاو کرے، چہ پہ معنوی ژوند مویشے۔ او خپل اخلاق بنہ سائے۔ حکمہ چہ دچا اخلاق بنہ وی۔ ہنہ اللہ پاک تہ زیات نر دے وی۔ او خپل باطن ماسوی اللہ تہ د مائل کیدو نہ پو کرے، حکمہ چہ ہم د رحید او افضل الاعمال دے کوم خلق چہ شرک اوفسق کین اختہ وی۔ ہنوں تہ د حق تبلیغ کوہ۔ حکمہ چہ تبلیغ پہ ہر مسلمان فرس دے۔

دغه شان بیا دواړو کتبی کامل یکا کت او هم (هنگی پیدایشی
 اے مؤمنه! مخلوق دخپل طبیعت نه سر او نا بود کول
 دا سے دی، نکه د انسانی طبیعت دملا نگو په طبیعت کتبی
 بدلیدل. او چه تہ د ملا نگو د خصلتونو نه هم بالاتر
 شے. نوبیا ستا د - اَلْکَلْبُ بِرَبِّکُمْ قَالُوا بَلَىٰ (زہ سلو
 رب نہ یم خہ؟ نواړوا خونو او وئیل چه بیشکه ے) په
 عهد کتبی فنا کیدل د ائمی بقا بیا موندل دی. دغه وخت په
 ستا گفتار، اوستا ټول حرکات سکانات اذن (کھی سره
 وی. که تہ د دے اوچت مقام خواهان ے. نو په تادا
 خبره لازمی ده چه د نفسی اماره نه کنناړ کت شے. او د
 الله پاک د امر و نهی فرمانبردار شے. بیا به تا ته دیوونک
 د معرفت علم لکائی حاصل شی. ته به د هر شی نه فانی
 شے. او حق تعالی سره به باقی شے.

هرکله چه ستا هستی حق تعالی سره باقی شی. نوستا
 هرڅه به د هغه درسا او خوشنودی د پارچه وی (نه چه د
 خپله رضا او خوشنودی د پارچه). که تہ د زهد، تقوی او
 معرفت، معنوی او باطنی فرق معلومول غواپه نو پوه ش.
 چه د زهد عمل دا سے دے نکه یوساعت او د تقوی
 عمل د لسه دے نکه دوه ساعت، او د حق تعالی معرفت
 دا سے دے، نکه یو د ائمی او ابیدی عمل. (الله پاک ومو
 دخپل معرفت په ابیدی عمل بنیاد کړی. آمین.

مقاله (۷۷) د اهل مجاهد کا لس خصلتونہ
 د نفس د مجاهد کا کوونکو او عیاس کوونکو اهل طریقت
 خلقوس بیکه خصلتونہ وی. چه په هغه هیئت مخزی عمل
 کونکی وی. هرکله چه هغوی د الله د حکم او دست نبوی
 په اتباع کتبی په دے خصلتو لقا لم پاتے شی، نو د معرفت
 او روحانیت اوچت درجه بیا موی.

روحیه خصلت دا دے. چه بند کا قصد ایا سهوا چه
 دروغه یا په ربتیا هرگز قسم نه خوری. او خان په قسم
 نه عادت وی. خواجه هغه قسم د الله په نوم وی. د هغه دکلام
 پاک په نوم، د نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په نوم یا
 دیل چا په نوم. حکم چه خوک په قسم خور یو عادت شی
 نو د هغه په نزد قسم هیڅ عظمت یا اہمیت پاتے
 نشی. او هغه دانسته یا نادانسته د هغه خلاف ورزی
 کوی. د دے نه علاوه د خدا ے تعالی په قہر او غضب
 کتبی هم راشی. خو کله چه انسان خان د قسم نه خور یو
 عادت کړی. او د سخت ضرورت په وخت کتبی هم
 قسم اونہ خوری، نو الله تعالی په هغه خپل انوار
 او برکات نازل کړی چه په هغه د هغه په ظاہری
 او باطنی نعمتو نو کتبی اصفافه کیری او د هغه درجات
 پدے اوچتیری. په خلق کتبی ے تعریف او توصیف
 (صفت) شروع شی. او خلق ے خان د پارچه یو بیکه

نمونہ گنوی. او بیرو ے کوی. او خوک ے چه وینی. د
 هغه نه مضروب او هیبت زده کیری.

دویم خصلت دا دے چه بند کا ارادت یا توقہ تعالی
 کتبی هم د دروغ وئیلو نه پرہیز او کړی. په دے چه
 دروغ انسان بیریدونک کوی. او د هغه قلب او دماغ زنگ
 آوړ کوی. او د دے سره خلق خدا کتبی د هغه آثر او امتیاز
 وړک شی. د دے نه علاوه کوم سرے چه د خلق مخکینی
 دروغ وائی، هغه په الله پاک هم د دروغ وئیلو نه گریز
 نه کوی. د دے برعکس که دے خپله ژبه په ربتیا وینا
 عادت کړی. نو الله پاک به د ے ته شرح صدر عطا کړی.
 او د هغه سینہ به د علوم و معارف اسلامیه د سپار
 پرائزی، هرکله چه دے د نورو نه دروغ اوری نو پخپله
 ژبه او عمل به هغوی ته درشتیا وئیلو تبلیغ کوی. او د
 دروغ وئیلو د دروغو د عادت رفع کولو د پارچه به دعا کوی
 غرض دا چه دروغ دکمزور ے عقیدے او د فاسق او فاجر
 خلقو روش دے. او ربتیا او حق کوی د ایماندارو، اولیاء
 صلحاء او صدیقینو دستور عمل دے.

دریم خصلت دا دے، چه هرکله بندہ چا سره عهدو
 پیمان او کړی. نو دخپله وعدے هرگز خلاف ورزی نه
 کوی. په قرآن او حدیث کتبی د وعدے د پابندی دیر
 تاکید راغله دے. او دا د ایمان یو لومے علامت کتبی

شی. الله پاک فرمائی ے: اے مسلمانانو! تاسو دخپلو عهدو
 تعہیل کوی. حکم چه تاسو نه به ستا سو د وعدو باز پرس
 کیری. او حضور صلی الله علیه وسلم فرمائی دی: کوم
 سرے چه د خپله وعدے پابندی نه کوی، هغه کتبی هېږه.
 ایمان نشته. نو یاد ساته چه چا سره د وعدے کولو او د
 هغه د ماتولو نه دا خبره زیاته بهتره ده، چه هېږه و وعدے
 و، سره اونہ کړی. د د لسه وعدے کولو نه، چه د هغه
 تعہیل اونہ شی، یا د تعہیل نیت پکتن نه وی، د هغه نه
 کول مبارک او دخلاصی باعث دی. په دے چه د وعدے
 خلاف ورزی هم د دروغو یو بدترین قسم دے. او د
 قوت ارادی او د حسن سلوک او خوش معاملگی برپادی
 دلا او خلق خدا کتبی بد عهدی کونکے سرے هېڅکله عزت
 نشی موندی. او کوم سرے چه صداقت او ذمه دارگی
 سره دخپل عهد و پیمان پابندی کوی. هغه هیڅه او هر
 حالے دخلقو په نظر کتبی وړی په وړی زبات عزت او اعتماد
 حاصلوی. الله پاک هم دے محبوب ساتی. او دنیا او عقلی
 کتبی هم دے ترقی او کامرانی حاصلوی.

څلورم خصلت دا دے. چه انسان په چا بنی آدم یا څه
 خیر لعنت اونہ کړی. حکم چه د لعنت کولو حق صرف الله
 پاک ته حاصل دے او د هغه د عالم الغیب کید و په لحاظ سره
 هغه ښه پوهیږی، چه کوم سرے یا څیز د لعنت کولو قابل

دے، اود معنوب او معضوب کین، مستحق دے، نولعت
نہ کول، او مخلوق خدا تہ ضرر نہ رسول دا ولیاء اللہ، ابرہ
اوسد یقینوسف دے، اوپہ دے وجہ ددوی داساع کوکو
ہم یہ دنیا اومتبی کین اوچتے درجے دی، اوانتہ تعالیٰ د
ہغوی ایمان محافظ وی، نومن لہ پکاری چہ خائے پہ
خائے لعنت کولو سورہ اللہ پاک علم اوفعل کین دخل
ور نہ کریں، اوپہ نور خلق و لعنت پہ خائے دخل
سیرت او عمل اصلاح اوکری.

پنجم خصلت دادے چہ مسلمان دیارہ دین دعا
کولونہ پریہیز اوکری، کہہ پہ دہ دیوجانب نہ خہ زیات
اوظلم شوے وی، نودھے دیارہ دین دعا پہ خائے
دھداپت دعا اوکری، اود صبر او تحمل نہ وکار داخل
دا خصلت د سوری درجے پورے کوی، اوھرکھ چہ بندہ
پہ دے صفت خائستہ شی، نوهفہ کین دسیرت پختگی
پیدا شی، اوپہ مخلوق کین دھفہ دیارہ د محبت اومقبولیت
جد بات پیدا شی، اود مؤمنانو پہ زہون کین عزت اومقام
بیامومی، کلام اللہ کین دین دعا جواز ہم موجود دے، او
انبیاء چہ کلمہ بعض قومونہ یا افراد یقینی طور سورہ دین
دعا مستحق بیاموندی دی، نودھغوی دیارہ دے پختلانو
موقعو بد دعا گائے کرے دی، خوکلہ چہ یوسپے بد دعا
ہم کوی، نوکونہ دبین مطابق روچے ہنہ لہ دھراظ

اودر حیشینہ نہ دایقین او اطمینان و رکول پکاری اچہ
دین د عیبی دیارہ یوسرے واقعی مستحق دے اوکے نہ،
شیرم خصلت دادے، چہ پہ مؤمنانو اواہل قبلہ
کین د پہ ہیچ یوسری پہ یقین او وثوق سورہ دکافر،
مشرك یا منافق حکم نہ لکوی، تیغچہ بیخ او واضع ثبوت
بیانہ مومی، پہ چا دکفر حکم کول دیر یونازک اود ذمہ داری
فعل دے، اوبیر سوچ او فکر اوتحقیق نہ دایسے کول نہ دی
پکار، ددے برخلاف پہ چا دکفر حکم نہ کول پہ علم الہی
کین دخل و رکول نہ پچ کیدل دی، او سنت نبوی اتباع
دے، د مؤمن دیارہ بنہ طریقہ دادے، چہ احتیاط اوکری،
دا خصلت اللہ پاک رحمت اورضا مندی تہ دیر قریب
دے، پہ بل مسلمان دکفر د فتویٰ کولو پہ خائے و سر
دخل ایمان حفاظت اوکری چہ دخدا لے تعالیٰ د
غضب نہ پہ امن شی.

اوم خصلت دادے چہ انسان دیکناہ اومعصیت
کین دحرامو اونا جائزہ خیز و نودکتانوںہ یا ہفے تہ دعا
کید و نہ پریہیز اوکری اوخپل اعشاء د اللہ پاک د ممنوع
کرے شوی خیز و نونہ پچ اوساق، دا احکام الہی احترام
دے، چہ دھفہ دیارہ اللہ پاک خیل بند تہ پہ دنیا او
عقبی کین عزت اوسرفرازی عطا کوی،
اسم خصلت دادے، چہ مخلوقا تو کین پہ ہیچا دے

خواہ ہنہ مشروری، یا کشر، خپل ناجائزہ بوج نہ اچوی،
اوپہ ہنہ د ظلم زیاتی نہ کوی، دا خصلت ددین اود ذکر
اوعابد اومخلوق عزت دے، اود دے پہ تعبیل سورہ ہنہ
پہ مؤثرہ طریقہ دامر بالمعروف اونہی عن المنکر قوت
بیامومی، ہرکلمہ چہ د مؤمن دا روش وی چہ ہنہ د
خپل حاجات اود ضرور، یا نود پارہ اللہ پاک نہ علاوہ نود
مخلوقات تہ توجہ نہ کوی اونہ دھغوی پہ صدقا تو نظر
غور کوی، نوانتہ پاک ہنہ د توکل اواستغنا پے مٹلہ
صفا نو بنا د کریں، دا خصلت د توحید اواخلاص دا چہ
درجے بیاموندی د پارہ دہولونہ اہم اوفائدہ مند صفت
دے.

نہم خصلت دادے، چہ مسلمان دحرص اوهوس پہ
دام کین کیر نہ شی، اللہ پاک پہ ورکریے شوی نعمتونو
شکر اوباسی اومخلوقات د خپلو حاجاتو مرجع اونہ
گر کوی، دا د توکل روح دے، اود اعتماد علی اللہ اصول
اوداد ہفے برکزییہ بندکان حق تعالیٰ اواولیاء اللہ د
علاماتو نہ دے، چہ ہغوی مخلوقا تو سورہ ربط قطع کہہ او
اللہ پاک سورہ لے خپل روحانی اومعنوی تعلق محکم کہہ،
اودنیا اوعقبی کین ورتہ سعادت اواخلاصی حاصل شو،
لسم خصلت دادے، چہ تواضع اختیار کوی، اوچیز
او انکساری خپل شعار جوہ کوی، تواضع سورہ مسلمان

درجہ پورے تکیہی، اود خالق اومخلوق پہ نزد ہنہ د
عزت او وقار خاوند شی، دھنہ پہ دعا اوسناجا تو کین
دا آثر پیدا شی، چہ ہنہ د دنیا او آخرت دکوم خیز ارادہ
اوکری، اللہ تعالیٰ ہنہ پورے کوی، دا خصلت دتولعبادتو
اصل دے، اود ایمان اواخلاق قول نیچکے صفتونہ ددے
نہ پیدا کیری، دے خصلت سورہ مؤمن دھفہ اولیاء اللہ
سیرت بیامومی، چہ راحت یا تکلیف اوحوشحالی یا ضم
ہرحالت کین د اللہ تعالیٰ نہ راضی وی، اوہم دا خصلت
پہ حقیقت کین کمال تقوی دے، اود تواضع تشریف دا
دے چہ انسان ہیچو کسب اودانی اونہ کتری، اوچا
سورہ چہ پوچائے شی، نوداے و اوکتری، چہ ممکنہ
دے، علم الہی کین داسرے درجہ اوصفا تو کین خاناہ
زیات وی، نوکہ ہنہ ددہ نہ ورکوتے ہم وی، نوپو
د شی، چہ ہنہ بہ اللہ پاک دومرہ نافرمانی نہ رک
کری، خومرہ چہ ما کرے دے، اوپہ دے وجہ ہنہ خمانہ
بہتر دے، اوکہ ہنہ ددہ نہ لوئے وی، نوداے و اوکری
چہ ہنہ خمانہ تکبیر عبادت شروع کرے دے، اوخما
نہ زیاتے نیکی لے کرے دی، پہ دے وجہ ہنہ خمانہ
بانڈ دے، اوکہ ہنہ عالم وی نوپور د شی، چہ ہنہ
تہ ہنہ نعمت اوفضیلت ورکریے شوے دے، چہ ہنہ
تہ خمار سائی نشتہ، ہنہ خوہنہ خہ زدہ کیری اومعلوم

کری دی، چہ خُدا دِطاقت نہ پھر دی۔ بد دا چہ ہفتہ
 عام پہ کالی پناشتہ دے، اوردھے پہ وجہ دِخپے عقیدے
 او عمل دا صلاح فائدہ ترے ہم اخی۔ نو دھتہ فضیلت
 او برتری پہ ما ثابتہ دے۔ اوکے ہفتہ جاہل وی، نو دے
 دِ اوداں چہ ہفتہ ہرغورہ دِ اللہ پاک نافرمانی کرے
 دے، ہفتہ کے دے علم ہی پہ وجہ کرے دے پہ دے جنت
 پہ مادہ ہفتہ برتری ظاہرہ دے۔ اوکے کافر وی، نو دے
 دِ اوداں، چہ زکے نہ پوہیریم۔ کیدے شی چہ ہفتہ
 سلمان شی او اللہ تعالیٰ دِخپل فضل اونسرت
 پہ وجہ ہفتہ نہ حق لارے اونبائی۔ او بیاد ہفتہ خاتمہ
 پہ اسلام او ایمان اوشی، نو مالہ دھتہ سپکاوے نہ
 دے پکاس۔
 نو تواضع دِ دیرو بشکلو صفو نوجریہ دے۔ او پہ دے
 انسانی طبیعت کین دکتور فہرے خائے خلق خدا سہ
 دہمدرگی، محبت او شفقت جدبات پیدا کیری۔ دے
 نہ علاوہ چہ سہے متواضع شی، نو اللہ پاک کے دتس د
 آقا نو محفوظ ساتی۔ او دِخلق پہ زہر نو کین دھتہ د
 پارہ عزت پیدا کیری۔ او پہ خپلو مقبول او محبوب بنکاو
 کین کے شمار کیری۔
 حدیث شریف دے ! تواضع دِعبادت مغز دے
 دِتمقانہ او راست باز، دِخلقو بہ دے کیری۔ بل ہتھی

دے نہ افضل نہ دے پہ برکت دمؤمن ژہر دِخوئیاتو
 او زہر آزارو نوکخورونہ محفوظ وی۔ او ہفتہ پہ ظاہرہ او
 باطن کین یکساں وی۔ ہفتہ نہ خپلہ دِچاہیت کوی نہ
 دِبل چانہ دِچاہیت اور بدل خواہی، حکمہ چہ قرآن او
 حدیث کین دِغیبت دِیرمذمت رانگے دے۔
 اللہ پاک دِ موبن او تاسوقول دِ تواضع پہ بشکلی صفت
 بنا دِکری۔ آمین۔
**مقالہ (۷۹) دِحضرت پیرانو پیر مرض الموت
 او وصیت**
 پہ مرض الموت کین شیخ عبد الوہاب صاحب دِخپل
 پلا حضرت پیرانو پیر رحمۃ اللہ علیہ پہ خدمت کین مرض
 اوکے چہ ماتہ دا دے وصیت او فرمایا، چہ زکے پرے تاسو
 نہ پس عمل کوم۔ نو حضرت دِورتہ ارشاد او فرمایا: ”پہ
 تا لازم دی، چہ ہمیشہ دِ اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوے۔ او
 دھتہ پہ مخلوق نو کین دِھیچانہ خوف اونہ کرے۔ د
 اللہ پاک نہ سوا بل ہیچا سرہ خپل امیدونہ او حاجات
 مہ وابستہ کوے۔ خپل قول کارونہ اللہ تعالیٰ نہ او سپارہ۔
 او اللہ پاک نہ سوا پہ ہیچا تکیہ مہ کوے کہ چہ دانگ
 دے۔ او دِ اللہ پاک دِذات او صفاتو متعلق پہ کلکے توجہ
 اختیار کرے، چہ دباری تعالیٰ پہ توحید دِتولو
 اجما دے۔“

ہرکے چہ دمؤمن زہر اللہ تعالیٰ سہ خپل تعلق
 درست او مضبوط کیری، نو دِ عقیدے او عمل ہیچا یونہ
 صفت دھتہ نہ خارج نہ وی۔ حضرت پیرانو پیر صاحب
 او فرمایا: ” زکے بود اسے مغز ہم چہ ہفتہ پوست نہ لگا
 یائے خپل اولاد نہ خطاب او فرمایا: ” تاسو خُدا دِخوانہ
 پہ دے شی۔ حکمہ چہ پہ ظاہرہ زکے تاسو سہ ہم۔ او پہ
 باطن کین بل چاسوے۔ ستاسو نہ علاوہ نوجخلق ہم
 شتہ، چہ مالہ رانگے دی۔ ہفتوی لہ خائے ورکری۔ او د
 ہفتوی ادب او کیری۔ دِہفتوی دِپارہ دا خائے وسیع
 کیری۔ دے خائے کین دِخدا کے تعالیٰ دِرحمتو نوزول
 کیری۔ حضرت محبوب سبحانی بہ پہ دے حالت کین
 اکثر دِ ” وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ “ او
 ” اللہ پاک دِخُموںز او ستا سو مغفرت نمیب کیری۔“
 ارشاد او فرمایلو۔
 دے دوران کین بہ بعض اوقات دوگی فرمایلو
 ” زہر داتہ پاک نہ ماروا مخلوق نو کین دھیچانہ نہ ویرہ
 حتی چہ دِملک الموت نہ ہم ویرہ نشتہ۔ اے ملک
 الموت ! زکے ستا دِخالق او پیرویں دکار نہ ویریم، تانہ
 ہرگز ویریم۔“ داے او فرمایلو اورچ مبارک کے دا
 بدن نہ پیرواز او کرلو۔ پہ دوگی دِ دِخدا کے تعالیٰ جنتو
 وی او سلامونہ۔“

دِحضرت پیرانو پیر صاحب دِخدا سو حضرت عبد
 الرزاق دِحضرت موسیٰ صاحب دِخپل دوارہ لاسونہ
 دِمسافے (چوہ تازہ) پہ طور او چنول او خورول۔ او زہر
 بہ کے دا ارشاد او فرمایلو: ”علیم السلام ورحمۃ اللہ
 ویرکا تہ۔ توبہ کوئی۔ او خپل صفا کین داخل شی۔ زکے
 اوس تاسو بلہ راکم۔“ دے نہ پس پہ دوئی دِ مراد
 کیفیت خورشو۔ او ذکر الہی کین اصل باللہ شو۔ رضی
 اللہ عنہم ورضوانہ۔ ” اِنَّا لِلّٰہِ وَاِنَّا اِلَیْہِ رَاجِعُونَ “
مقالہ (۸۰) دِحضرت محبوب سبحانی بقیہ کلام
 دِباطنی تا اثرات او کشف او مشاہدے پہ لحاظ خا
 او ستاسو او دنور مخلوق پہ میخ کین دِزکے او آسمان
 فرق دے۔ نو تاسو ما پہ بل سہی او بل پہ مامہ قیاس
 کوئی۔ یا ترے دِدوئی خائے عبد الرزاق صاحب دِمرض
 کیفیت او پونستہ۔ نو ہفتہ کے او فرمایلو۔ ”لحمانہ وھغوک
 درے تپوس نہ کوئی۔ حکمہ چہ زکے دِاللہ پاک دِعلم مطابق
 دیو حال نہ بل تہ منتقل کیریم۔ دے وخت کین ہیچا برائت
 یا فرشتہ خا پہ مرض نہ پوہیری۔ دِاللہ حکم سہ دِاللہ
 علم نہ ساقط کیری۔ حکم بدلیری۔ لیکن دھتہ علم
 نہ بدلیری۔ حکم منسوخ کیدے شی، مگر دھتہ علم
 منسوخ کیدے شی۔
 اللہ پاک چہ کوم خیز خواہی، ہفتہ فنا کوی۔ او چہ

قصیدہ بردہ

مُصَنَّف د قصیدہ بردے د مصنف نوم شیخ شرف الدین ابو عبد اللہ محمد بن سعید بوصیری دے۔ شیخ شرف الدین صاحب پہ رومی وچ دشوال ششمہ ہجری (مطابق ۱۱۱۳ھ) د ملک یمن پہ بوصیر نوے علاقہ کنیں پیدا شوے وو۔ دو د ژوند حالات ویرنہ دی معلوم، خود مرگہ کے معلومہ دہ چہ دے دخیل وختہ یو ہونیا خوش نویس، متبرع عالم او یولوے بزماک وو۔ دو د وفات متعلق ہم مختلف روایات دی۔ خود مقریری او ابن شاکر د تحقیق مطابق دے پہ ششمہ ہجری (مطابق ۱۱۹۱ھ) کنیں وفات شوے دے (پہ حوالہ دانسائیکلو پیڈیا ان اسلام جلد اول ص ۱۱۸) او پہ مصر کنیں امام شافعی صاحب مزار سورہ نزدے دفن شوے دے۔ دو د برے قصیدے لیکے دی۔ خوب ہفے کنیں چہ کوم شہرت قصیدہ بردے تہ حاصل دے۔ دیے قصیدے نہ دے نصیب شوے۔

وجه تسمیہ د قصیدہ بردے اصل نوم **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ** یا **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ** دے۔ پہ دیکنیں قول دوہ شپتہ دیاسہ یوسل شعرونہ دی دے تہ قصیدہ بردہ حکمہ وائی، چہ کوم وختہ دے ناظم یعنی لے قصیدہ ہفے اشعار تہ وائی چہ یو شاعر دخیل ممدوح پہ صلتہ اومدح کنیں بیان کرے وی۔

کوم خیر عواری، ہفہ قائم ساتی، ہفہ سرہ لوج محفوظ دے دہفہ دکار نو دہفہ نہخوک تپوس نشی کرے۔ او دہند یا نو نہ بہ دہنوک دہملو نو تپوس کرے شی۔ اوصاف الہی پہ بارے کنیں چہ کوم خبر ونہ موزن تہ پہ کلام الہی کنیں رارسید لی دی۔ ہفہ ہم ہفہ شان پہ دنیا کنیں ظہور دیا موی۔

حضرت کوئے عبد الجبار صاحب ددوی نہ تپوس اوگہ، چہ سناسو بدن مبارک کنیں کوم اندام دے وخت درد محسوسوی۔ نو حضرت ورتہ او فرمائیل عمّا قول اعضا دے وخت درد مند دی۔ لیکن الحمد للہ خما زو درد مند نہ دے۔ دہفہ تعلق اللہ تعالیٰ سرہ بالکل درست دے۔ پہ مرین الموت کنیں بہ حضرت فرمائیل۔ د اللہ پاک نہ سوا بل ہیغولک معبود نشتہ۔ ہفہ پاک برقا و زندہ وخت د مرگہ اوفنا نہ بے خوفہ دے۔ او پہ خیل قدرت کاملہ پہ تہ لوکا ساتو حاکم او غالب دے۔ تہول مخلوقات کے پہ مرگہ مغلوب کری دی۔ د اللہ پاک نہ سوا بل ہیغولک معبود نشتہ۔ او محمد صلی اللہ علیہ وسلم دہفہ رسول دے۔ زو ہفہ کلمہ توحید و خدا کے تعالیٰ نہ مدد عوارم۔

حضرت کوئی موسیٰ صاحب فرمائی چہ دو قات کید و پہ وخت حضرت دے دے خلہ او فرما بیل: **اللہ اللہ اللہ اللہ** اور وچ صدارت کے اد اذ انہ کہ۔

د اہفہ خطبات او مقالات دی، چہ حضرت محبوب سبحانی بہ دہفہ اد پہ جامع مسجد کنیں خپلو عقیدت مند و اورید و نکو او خپلو مرید انو تہ ارشاد فرمائیلو۔ **اللہ پاک و موزن قول د حضرت د ذات پابرات** او دے خطبا کہ پہ برکت پہ باطنی اور جانی اسرار و معمورہ کری او فلاح دارین مو د نصیب کری۔ او پہ ایمان او اسلام مو د ثابت قدم اوساتی۔ او پہ دے مقالاتو د عمل کولو او دے د تبلیغ او اشاعت توفیق د را کری۔ **آمین بجزمت سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم و علی جمیع الانبیاء و الأولیاء**
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ط

کتاب فتوح الغیب ختم شو۔
الحمد لله

شیخ شرف الدین صاحب کوزن (فالج) او وہ - نوے پر
 ترے تنگ شو. ارادہ ہے وکلہ - چہ وقت صید ہے یہ صلح
 د حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کیں اولیگی
 اور ہفتہ بہ وسیلہ پر دپورس دکار نہ صحت او غواری - ہر کہ
 چہ قصیدہ ہے تیاری کرے، نویت ہے او کہ، چہ محمد مصطفیٰ
 صلی اللہ علیہ وسلم پر زیارت مشرف شی - او قصیدہ ہلتہ
 اور سوی - ناگہانہ د شیے کے حضور صلی اللہ علیہ وسلم پو خوب
 کیں اولیدلو - خپل حال ہے ورتہ عرض کہ - نو نبی اکرم صلی
 اللہ علیہ وسلم پرے لاس مبارک رانیکل - او بخاد کے پرے د
 پاس خور کہ - او ورتہ ہے او فرمایا، چہ خک پاسہ چور پور
 چہ صحر مید ارشود نو حکم چور او تندرست وو - قصیدہ
 نہ قصیدہ بردہ حکم وائی چہ مرض پر حالت کیں پہ
 شیخ صاحب، حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم د شفا
 خاد رخور کرے وو - دے وچہ نہ دا قصیدہ پر قصیدہ بردہ
 مشہورہ شوہ وائی چہ صبا صحر شیخ شرف الدین د کورنہ
 اورت نو پہ دروازہ کیں ورتہ بوقر ولان نو - ہفتہ ورتہ
 عرض او کہ چہ کہمہ قصیدہ تا سو د رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 وسلم پر صفت کیں چورہ کرے دہ - ہفتہ ماتہ عنایت کریں
 پر دے وچہ پر خلق کیں د دے قصیدے نوم خورشو چہ
 دمکک الظاهر وزیر بھاء الدین نہ دا خیرہ اوریدہ نو
 ہفتہ دا قصیدہ پر سرور زور اولیکہ - دادب دیارہ ورتہ

سرتورس سر اوریدہ - دا کے واوریدہ - او قول عمر کے
 د برکات عظیمہ نہ فیض حاصلوو - یہ تولد اسلامی دنیا
 کیں دا قصیدہ ڈیرا مقبولہ دہ - ددے ویرے شرے لیکے
 شوے دی - او مختار شاعرانو پرے شعرونہ ویشی دی - ددے
 نہ د تبرک حاصلوو دیارہ ہے شمارہ قیسے مشہورہ دی -
 د قصیدہ بردہ نہ شعر پر مصرکیں پر مصطفیٰ الباقی
 صطیح کیں پر دہ شعر کیں چاپ شوے دہ - او دا سلامہ کالج
 پینور (پینور یونیورسٹی) پر علوم شرقیہ لائبریری کیں پر
 خود غہ چاپ شوے شیخ د علامہ لاندے من ہم موجود
 دی - پینتو آکیدی چہ د ناہ شیخ او کتا یونیورسٹی د
 قصیدہ بردے خوقامی او شیخ شیخ دلتہ ہم موجود دی -
 د قصیدہ بردے د فضیلت
فضیلت او خصوصیت او خصوصیت پر حقل کتابوں
 د پرشہ راوی - بلکہ مشائخو دھر پر شعر جدا جدا تاثیر
 بنو دے دے کہہ د مثال پہ طور چہ عاملان د قصیدہ
 بردے د شعر ہے
 ۱. هُوَ الْوَجِيهُ الَّذِي تَرَى شِعَاعَهُ
 ۲. لِكُلِّ هَدَلٍ مِنَ الْاَهْوَالِ مُنْتَجِمٌ
 د هر مراد دیارہ آکسیر گزی خود دے ویرے نہ چہ د
 هر پر شعر تفصیل لہ د یگانے پکار دے مونہ د اختصار
 نہ کار اخلو -

قصیدہ بردہ
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 ۱- اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي اَخْتَارَ مِنْ عَدَمِ
 ۲- اَنْ يَكُنَّ كَوْكَبًا فِي سَمَاءِ سَمَاءِ
 ۳- مَرْجَحًا دَمًا جَزِيًّا مِنْ مَقْلَبِ بَدَمِ
 ۴- اَمْ هَدَبَ الرَّيْحَانِ تَلْمَازًا كَاطْلَسَةِ
 ۵- دَاوَمَسَ الرَّيْحَانُ فِي الْكَلْبَاءِ مِنْ اِنْتَمِ
 ۶- فَمَا لِي بِمَنْعِكَ اِنْ كُنْتَ اَلْمَنْعَا هَمَّ شَا
 ۷- وَ مَا لِي بِمَنْعِكَ اِنْ كُنْتَ اَسْتَقْبَلْتَهُمْ
 ۸- اَيَسُّبُّ الْقَسْبَ اَنْ اَلْحُبُّ مُسْتَكْبِمِ
 ۹- مَا بَيْنَ مُسْتَحِمٍ مَشْمًا وَمُسْطَرِّمِ
 ۱۰- لَوْ لَا اَلْهَوَايَ لَمْ تَكُنْ دَمًا عَلَى طَلِي
 ۱۱- وَلَا اَوْقَدْتَ لِي كَوْنًا اَبَايَ وَ اَلْعَسَمِ
 ۱۲- فَكَيْفَ تُنْكِرُ حُبًّا بَيْنَكَ مَا سَهَدْتِ
 ۱۳- بِهَ عَيْنِكَ عَدُوًّا لَكَ وَ اَلْعَسَمِ
 ۱۴- وَ اَلْبَيْتَ الَّذِي حَكَمِي عَسْرِيَّةً وَ حَسَمِ
 ۱۵- وَ مَثَلِ الْبَيْتِ عَلَى مَدَائِكَ وَ الْعَسَمِ
 ۱۶- نَعَسًا سَلَى طَيْفٌ مِنْ اَهْوَايَ فَارْتَقِي
 ۱۷- وَ اَلْحُبُّ يَغْتَرُّ مِنَ الْاَسَدِ اِنْ يَأْتِيَ لَسَمِ

۱- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۲- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۳- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۴- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۵- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۶- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۷- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۸- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۹- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۰- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۱- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۲- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۳- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۴- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۵- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۶- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -
 ۱۷- چہ نام د یگانے دہ دیکہ او معنی پر مینو کیں -

مظلوم پینتو ترجمہ
 (لہ عبدالقادر خان خٹک)
 ۱- ثنا د الله ياك چه بيدا كروه عدم
 ۲- بيا درو پ بيقبر چه دے مختار د كل قدوم
 ۳- زه پوهيم زه دريا د كره بيا ياران د كسوم
 ۴- چه مردم له دوو سترگو او بيهي ورسو دم
 ۵- باد ديار د كوشه خاور به خوش شيم درلوه راوي
 ۶- با پ غره ديا وله لوريه بريننا شوله په تو ريم
 ۷- دا د سترگو حال د خه د كچه او بيه نه او چيري
 ۸- بل د صبر هوش له دله دروس و له دم پر هر
 ۹- د آكان له زه او با سه چه به راز د بيض بيا كره
 ۱۰- يورسه او بيه دي روا نه بل د زه د سه مضطر
 ۱۱- نه به تا ديار د خنبر پر ليده ترا خرياد كره
 ۱۲- نه به خوب له تانه تل په ياد ديان بود عسل
 ۱۳- هيڅ انكار د بيض مه كره دوه گواهان د بانه
 ۱۴- د دياره ستا پر خ گواه دي يوه او بيه نيل نسيم
 ۱۵- اوس په تا با ندسه اثبات دخيل مين د بيض اوشه
 ۱۶- خ زه بلكه زه بلكل د سه تن و اوج شه په پر غيم
 ۱۷- هم ديار د سترگو خيال م پر و خوب له د ديار د سترگو
 ۱۸- د تمام جهان لذت له سوي وري د عشق اكم
 له علم - معنی نيزه
 ۱- نسيم، ناروغشيا، بياره

۱۰ یا لایحی فی الہو العذریۃ مغذیۃ
 ۱۱ مینی انیک وکذا انصفت کما تلیم
 ۱۲ عذرتک خالی لا سرتی بمسختی
 ۱۳ عن الوفاۃ وکذا ذانی مستحسب
 ۱۴ محنتی البضع لکن لنت اشعہ
 ۱۵ ارت المحبۃ عن العذال فی صمہ
 ۱۶ ائی الشہتک تمسیر القیب فی عذالی
 ۱۷ والشیب ابد فی بضع عن التهم
 ۱۸ قارت اثارنی بالشدو ما تعظت
 ۱۹ من جملہا بتدسیر القیب والہم
 ۲۰ ولا اعدتک من الفعل الجیل قدری
 ۲۱ صیب اللہ بیا لیس حکم مختصم
 ۲۲ لو کنت اعدت ائی ما اوقرو
 ۲۳ کتبت سدا بیدائی منہ بالکنم
 ۲۴ من فی بید جناح من عوایبھا
 ۲۵ کما یزد جناح الخلیل بالاحکم
 ۲۶ فلا صدوم بالتمامی کسہ شہوتہا
 ۲۷ ائی التلقاۃ یقوی شہوۃ التهم
 ۲۸ والتفسر کالقلیل ان تہلہ کتب علی
 ۲۹ حب الترساع وان کذیلمہ ینفطرم

۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳-۶۴-۶۵-۶۶-۶۷-۶۸-۶۹-۷۰-۷۱-۷۲-۷۳-۷۴-۷۵-۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۲-۸۳-۸۴-۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰-۹۱-۹۲-۹۳-۹۴-۹۵-۹۶-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰-۱۰۱-۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴-۱۰۵-۱۰۶-۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹-۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵-۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱-۱۲۲-۱۲۳-۱۲۴-۱۲۵-۱۲۶-۱۲۷-۱۲۸-۱۲۹-۱۳۰-۱۳۱-۱۳۲-۱۳۳-۱۳۴-۱۳۵-۱۳۶-۱۳۷-۱۳۸-۱۳۹-۱۴۰-۱۴۱-۱۴۲-۱۴۳-۱۴۴-۱۴۵-۱۴۶-۱۴۷-۱۴۸-۱۴۹-۱۵۰-۱۵۱-۱۵۲-۱۵۳-۱۵۴-۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷-۱۵۸-۱۵۹-۱۶۰-۱۶۱-۱۶۲-۱۶۳-۱۶۴-۱۶۵-۱۶۶-۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۲-۱۷۳-۱۷۴-۱۷۵-۱۷۶-۱۷۷-۱۷۸-۱۷۹-۱۸۰-۱۸۱-۱۸۲-۱۸۳-۱۸۴-۱۸۵-۱۸۶-۱۸۷-۱۸۸-۱۸۹-۱۹۰-۱۹۱-۱۹۲-۱۹۳-۱۹۴-۱۹۵-۱۹۶-۱۹۷-۱۹۸-۱۹۹-۲۰۰-۲۰۱-۲۰۲-۲۰۳-۲۰۴-۲۰۵-۲۰۶-۲۰۷-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۱-۲۱۲-۲۱۳-۲۱۴-۲۱۵-۲۱۶-۲۱۷-۲۱۸-۲۱۹-۲۲۰-۲۲۱-۲۲۲-۲۲۳-۲۲۴-۲۲۵-۲۲۶-۲۲۷-۲۲۸-۲۲۹-۲۳۰-۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳-۲۳۴-۲۳۵-۲۳۶-۲۳۷-۲۳۸-۲۳۹-۲۴۰-۲۴۱-۲۴۲-۲۴۳-۲۴۴-۲۴۵-۲۴۶-۲۴۷-۲۴۸-۲۴۹-۲۵۰-۲۵۱-۲۵۲-۲۵۳-۲۵۴-۲۵۵-۲۵۶-۲۵۷-۲۵۸-۲۵۹-۲۶۰-۲۶۱-۲۶۲-۲۶۳-۲۶۴-۲۶۵-۲۶۶-۲۶۷-۲۶۸-۲۶۹-۲۷۰-۲۷۱-۲۷۲-۲۷۳-۲۷۴-۲۷۵-۲۷۶-۲۷۷-۲۷۸-۲۷۹-۲۸۰-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۳-۲۸۴-۲۸۵-۲۸۶-۲۸۷-۲۸۸-۲۸۹-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۲-۲۹۳-۲۹۴-۲۹۵-۲۹۶-۲۹۷-۲۹۸-۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱-۳۰۲-۳۰۳-۳۰۴-۳۰۵-۳۰۶-۳۰۷-۳۰۸-۳۰۹-۳۱۰-۳۱۱-۳۱۲-۳۱۳-۳۱۴-۳۱۵-۳۱۶-۳۱۷-۳۱۸-۳۱۹-۳۲۰-۳۲۱-۳۲۲-۳۲۳-۳۲۴-۳۲۵-۳۲۶-۳۲۷-۳۲۸-۳۲۹-۳۳۰-۳۳۱-۳۳۲-۳۳۳-۳۳۴-۳۳۵-۳۳۶-۳۳۷-۳۳۸-۳۳۹-۳۴۰-۳۴۱-۳۴۲-۳۴۳-۳۴۴-۳۴۵-۳۴۶-۳۴۷-۳۴۸-۳۴۹-۳۵۰-۳۵۱-۳۵۲-۳۵۳-۳۵۴-۳۵۵-۳۵۶-۳۵۷-۳۵۸-۳۵۹-۳۶۰-۳۶۱-۳۶۲-۳۶۳-۳۶۴-۳۶۵-۳۶۶-۳۶۷-۳۶۸-۳۶۹-۳۷۰-۳۷۱-۳۷۲-۳۷۳-۳۷۴-۳۷۵-۳۷۶-۳۷۷-۳۷۸-۳۷۹-۳۸۰-۳۸۱-۳۸۲-۳۸۳-۳۸۴-۳۸۵-۳۸۶-۳۸۷-۳۸۸-۳۸۹-۳۹۰-۳۹۱-۳۹۲-۳۹۳-۳۹۴-۳۹۵-۳۹۶-۳۹۷-۳۹۸-۳۹۹-۴۰۰-۴۰۱-۴۰۲-۴۰۳-۴۰۴-۴۰۵-۴۰۶-۴۰۷-۴۰۸-۴۰۹-۴۱۰-۴۱۱-۴۱۲-۴۱۳-۴۱۴-۴۱۵-۴۱۶-۴۱۷-۴۱۸-۴۱۹-۴۲۰-۴۲۱-۴۲۲-۴۲۳-۴۲۴-۴۲۵-۴۲۶-۴۲۷-۴۲۸-۴۲۹-۴۳۰-۴۳۱-۴۳۲-۴۳۳-۴۳۴-۴۳۵-۴۳۶-۴۳۷-۴۳۸-۴۳۹-۴۴۰-۴۴۱-۴۴۲-۴۴۳-۴۴۴-۴۴۵-۴۴۶-۴۴۷-۴۴۸-۴۴۹-۴۵۰-۴۵۱-۴۵۲-۴۵۳-۴۵۴-۴۵۵-۴۵۶-۴۵۷-۴۵۸-۴۵۹-۴۶۰-۴۶۱-۴۶۲-۴۶۳-۴۶۴-۴۶۵-۴۶۶-۴۶۷-۴۶۸-۴۶۹-۴۷۰-۴۷۱-۴۷۲-۴۷۳-۴۷۴-۴۷۵-۴۷۶-۴۷۷-۴۷۸-۴۷۹-۴۸۰-۴۸۱-۴۸۲-۴۸۳-۴۸۴-۴۸۵-۴۸۶-۴۸۷-۴۸۸-۴۸۹-۴۹۰-۴۹۱-۴۹۲-۴۹۳-۴۹۴-۴۹۵-۴۹۶-۴۹۷-۴۹۸-۴۹۹-۵۰۰-۵۰۱-۵۰۲-۵۰۳-۵۰۴-۵۰۵-۵۰۶-۵۰۷-۵۰۸-۵۰۹-۵۱۰-۵۱۱-۵۱۲-۵۱۳-۵۱۴-۵۱۵-۵۱۶-۵۱۷-۵۱۸-۵۱۹-۵۲۰-۵۲۱-۵۲۲-۵۲۳-۵۲۴-۵۲۵-۵۲۶-۵۲۷-۵۲۸-۵۲۹-۵۳۰-۵۳۱-۵۳۲-۵۳۳-۵۳۴-۵۳۵-۵۳۶-۵۳۷-۵۳۸-۵۳۹-۵۴۰-۵۴۱-۵۴۲-۵۴۳-۵۴۴-۵۴۵-۵۴۶-۵۴۷-۵۴۸-۵۴۹-۵۵۰-۵۵۱-۵۵۲-۵۵۳-۵۵۴-۵۵۵-۵۵۶-۵۵۷-۵۵۸-۵۵۹-۵۶۰-۵۶۱-۵۶۲-۵۶۳-۵۶۴-۵۶۵-۵۶۶-۵۶۷-۵۶۸-۵۶۹-۵۷۰-۵۷۱-۵۷۲-۵۷۳-۵۷۴-۵۷۵-۵۷۶-۵۷۷-۵۷۸-۵۷۹-۵۸۰-۵۸۱-۵۸۲-۵۸۳-۵۸۴-۵۸۵-۵۸۶-۵۸۷-۵۸۸-۵۸۹-۵۹۰-۵۹۱-۵۹۲-۵۹۳-۵۹۴-۵۹۵-۵۹۶-۵۹۷-۵۹۸-۵۹۹-۶۰۰-۶۰۱-۶۰۲-۶۰۳-۶۰۴-۶۰۵-۶۰۶-۶۰۷-۶۰۸-۶۰۹-۶۱۰-۶۱۱-۶۱۲-۶۱۳-۶۱۴-۶۱۵-۶۱۶-۶۱۷-۶۱۸-۶۱۹-۶۲۰-۶۲۱-۶۲۲-۶۲۳-۶۲۴-۶۲۵-۶۲۶-۶۲۷-۶۲۸-۶۲۹-۶۳۰-۶۳۱-۶۳۲-۶۳۳-۶۳۴-۶۳۵-۶۳۶-۶۳۷-۶۳۸-۶۳۹-۶۴۰-۶۴۱-۶۴۲-۶۴۳-۶۴۴-۶۴۵-۶۴۶-۶۴۷-۶۴۸-۶۴۹-۶۵۰-۶۵۱-۶۵۲-۶۵۳-۶۵۴-۶۵۵-۶۵۶-۶۵۷-۶۵۸-۶۵۹-۶۶۰-۶۶۱-۶۶۲-۶۶۳-۶۶۴-۶۶۵-۶۶۶-۶۶۷-۶۶۸-۶۶۹-۶۷۰-۶۷۱-۶۷۲-۶۷۳-۶۷۴-۶۷۵-۶۷۶-۶۷۷-۶۷۸-۶۷۹-۶۸۰-۶۸۱-۶۸۲-۶۸۳-۶۸۴-۶۸۵-۶۸۶-۶۸۷-۶۸۸-۶۸۹-۶۹۰-۶۹۱-۶۹۲-۶۹۳-۶۹۴-۶۹۵-۶۹۶-۶۹۷-۶۹۸-۶۹۹-۷۰۰-۷۰۱-۷۰۲-۷۰۳-۷۰۴-۷۰۵-۷۰۶-۷۰۷-۷۰۸-۷۰۹-۷۱۰-۷۱۱-۷۱۲-۷۱۳-۷۱۴-۷۱۵-۷۱۶-۷۱۷-۷۱۸-۷۱۹-۷۲۰-۷۲۱-۷۲۲-۷۲۳-۷۲۴-۷۲۵-۷۲۶-۷۲۷-۷۲۸-۷۲۹-۷۳۰-۷۳۱-۷۳۲-۷۳۳-۷۳۴-۷۳۵-۷۳۶-۷۳۷-۷۳۸-۷۳۹-۷۴۰-۷۴۱-۷۴۲-۷۴۳-۷۴۴-۷۴۵-۷۴۶-۷۴۷-۷۴۸-۷۴۹-۷۵۰-۷۵۱-۷۵۲-۷۵۳-۷۵۴-۷۵۵-۷۵۶-۷۵۷-۷۵۸-۷۵۹-۷۶۰-۷۶۱-۷۶۲-۷۶۳-۷۶۴-۷۶۵-۷۶۶-۷۶۷-۷۶۸-۷۶۹-۷۷۰-۷۷۱-۷۷۲-۷۷۳-۷۷۴-۷۷۵-۷۷۶-۷۷۷-۷۷۸-۷۷۹-۷۸۰-۷۸۱-۷۸۲-۷۸۳-۷۸۴-۷۸۵-۷۸۶-۷۸۷-۷۸۸-۷۸۹-۷۹۰-۷۹۱-۷۹۲-۷۹۳-۷۹۴-۷۹۵-۷۹۶-۷۹۷-۷۹۸-۷۹۹-۸۰۰-۸۰۱-۸۰۲-۸۰۳-۸۰۴-۸۰۵-۸۰۶-۸۰۷-۸۰۸-۸۰۹-۸۱۰-۸۱۱-۸۱۲-۸۱۳-۸۱۴-۸۱۵-۸۱۶-۸۱۷-۸۱۸-۸۱۹-۸۲۰-۸۲۱-۸۲۲-۸۲۳-۸۲۴-۸۲۵-۸۲۶-۸۲۷-۸۲۸-۸۲۹-۸۳۰-۸۳۱-۸۳۲-۸۳۳-۸۳۴-۸۳۵-۸۳۶-۸۳۷-۸۳۸-۸۳۹-۸۴۰-۸۴۱-۸۴۲-۸۴۳-۸۴۴-۸۴۵-۸۴۶-۸۴۷-۸۴۸-۸۴۹-۸۵۰-۸۵۱-۸۵۲-۸۵۳-۸۵۴-۸۵۵-۸۵۶-۸۵۷-۸۵۸-۸۵۹-۸۶۰-۸۶۱-۸۶۲-۸۶۳-۸۶۴-۸۶۵-۸۶۶-۸۶۷-۸۶۸-۸۶۹-۸۷۰-۸۷۱-۸۷۲-۸۷۳-۸۷۴-۸۷۵-۸۷۶-۸۷۷-۸۷۸-۸۷۹-۸۸۰-۸۸۱-۸۸۲-۸۸۳-۸۸۴-۸۸۵-۸۸۶-۸۸۷-۸۸۸-۸۸۹-۸۹۰-۸۹۱-۸۹۲-۸۹۳-۸۹۴-۸۹۵-۸۹۶-۸۹۷-۸۹۸-۸۹۹-۹۰۰-۹۰۱-۹۰۲-۹۰۳-۹۰۴-۹۰۵-۹۰۶-۹۰۷-۹۰۸-۹۰۹-۹۱۰-۹۱۱-۹۱۲-۹۱۳-۹۱۴-۹۱۵-۹۱۶-۹۱۷-۹۱۸-۹۱۹-۹۲۰-۹۲۱-۹۲۲-۹۲۳-۹۲۴-۹۲۵-۹۲۶-۹۲۷-۹۲۸-۹۲۹-۹۳۰-۹۳۱-۹۳۲-۹۳۳-۹۳۴-۹۳۵-۹۳۶-۹۳۷-۹۳۸-۹۳۹-۹۴۰-۹۴۱-۹۴۲-۹۴۳-۹۴۴-۹۴۵-۹۴۶-۹۴۷-۹۴۸-۹۴۹-۹۵۰-۹۵۱-۹۵۲-۹۵۳-۹۵۴-۹۵۵-۹۵۶-۹۵۷-۹۵۸-۹۵۹-۹۶۰-۹۶۱-۹۶۲-۹۶۳-۹۶۴-۹۶۵-۹۶۶-۹۶۷-۹۶۸-۹۶۹-۹۷۰-۹۷۱-۹۷۲-۹۷۳-۹۷۴-۹۷۵-۹۷۶-۹۷۷-۹۷۸-۹۷۹-۹۸۰-۹۸۱-۹۸۲-۹۸۳-۹۸۴-۹۸۵-۹۸۶-۹۸۷-۹۸۸-۹۸۹-۹۹۰-۹۹۱-۹۹۲-۹۹۳-۹۹۴-۹۹۵-۹۹۶-۹۹۷-۹۹۸-۹۹۹-۱۰۰۰-۱۰۰۱-۱۰۰۲-۱۰۰۳-۱۰۰۴-۱۰۰۵-۱۰۰۶-۱۰۰۷-۱۰۰۸-۱۰۰۹-۱۰۱۰-۱۰۱۱-۱۰۱۲-۱۰۱۳-۱۰۱۴-۱۰۱۵-۱۰۱۶-۱۰۱۷-۱۰۱۸-۱۰۱۹-۱۰۲۰-۱۰۲۱-۱۰۲۲-۱۰۲۳-۱۰۲۴-۱۰۲۵-۱۰۲۶-۱۰۲۷-۱۰۲۸-۱۰۲۹-۱۰۳۰-۱۰۳۱-۱۰۳۲-۱۰۳۳-۱۰۳۴-۱۰۳۵-۱۰۳۶-۱۰۳۷-۱۰۳۸-۱۰۳۹-۱۰۴۰-۱۰۴۱-۱۰۴۲-۱۰۴۳-۱۰۴۴-۱۰۴۵-۱۰۴۶-۱۰۴۷-۱۰۴۸-۱۰۴۹-۱۰۵۰-۱۰۵۱-۱۰۵۲-۱۰۵۳-۱۰۵۴-۱۰۵۵-۱۰۵۶-۱۰۵۷-۱۰۵۸-۱۰۵۹-۱۰۶۰-۱۰۶۱-۱۰۶۲-۱۰۶۳-۱۰۶۴-۱۰۶۵-۱۰۶۶-۱۰۶۷-۱۰۶۸-۱۰۶۹-۱۰۷۰-۱۰۷۱-۱۰۷۲-۱۰۷۳-۱۰۷۴-۱۰۷۵-۱۰۷۶-۱۰۷۷-۱۰۷۸-۱۰۷۹-۱۰۸۰-۱۰۸۱-۱۰۸۲-۱۰۸۳-۱۰۸۴-۱۰۸۵-۱۰۸۶-۱۰۸۷-۱۰۸۸-۱۰۸۹-۱۰۹۰-۱۰۹۱-۱۰۹۲-۱۰۹۳-۱۰۹۴-۱۰۹۵-۱۰۹۶-۱۰۹۷-۱۰۹۸-۱۰۹۹-۱۱۰۰-۱۱۰۱-۱۱۰۲-۱۱۰۳-۱۱۰۴-۱۱۰۵-۱۱۰۶-۱۱۰۷-۱۱۰۸-۱۱۰۹-۱۱۱۰-۱۱۱۱-۱۱۱۲-۱۱۱۳-۱۱۱۴-۱۱۱۵-۱۱۱۶-۱۱۱۷-۱۱۱۸-۱۱۱۹-۱۱۲۰-۱۱۲۱-۱۱۲۲-۱۱۲۳-۱۱۲۴-۱۱۲۵-۱۱۲۶-۱۱۲۷-۱۱۲۸-۱۱۲۹-۱۱۳۰-۱۱۳۱-۱۱۳۲-۱۱۳۳-۱۱۳۴-۱۱۳۵-۱۱۳۶-۱۱۳۷-۱۱۳۸-۱۱۳۹-۱۱۴۰-۱۱۴۱-۱۱۴۲-۱۱۴۳-۱۱۴۴-۱۱۴۵-۱۱۴۶-۱۱۴۷-۱۱۴۸-۱۱۴۹-۱۱۵۰-۱۱۵۱-۱۱۵۲-۱۱۵۳-۱۱۵۴-۱۱۵۵-۱۱۵۶-۱۱۵۷-۱۱۵۸-۱۱۵۹-۱۱۶۰-۱۱۶۱-۱۱۶۲-۱۱۶۳-۱۱۶۴-۱۱۶۵-۱۱۶۶-۱۱۶۷-۱۱۶۸-۱۱۶۹-۱۱۷۰-۱۱۷۱-۱۱۷۲-۱۱۷۳-۱۱۷۴-۱۱۷۵-۱۱۷۶-۱۱۷۷-۱۱۷۸-۱۱۷۹-۱۱۸۰-۱۱۸۱-۱۱۸۲-۱۱۸۳-۱۱۸۴-۱۱۸۵-۱۱۸۶-۱۱۸۷-۱۱۸۸-۱۱۸۹-۱۱۹۰-۱۱۹۱-۱۱۹۲-۱۱۹۳-۱۱۹۴-۱۱۹۵-۱۱۹۶-۱۱۹۷-۱۱۹۸-۱۱۹۹-۱۲۰۰-۱۲۰۱-۱۲۰۲-۱۲۰۳-۱۲۰۴-۱۲۰۵-۱۲۰۶-۱۲۰۷-۱۲۰۸-۱۲۰۹-۱۲۱۰-۱۲۱۱-۱۲۱۲-۱۲۱۳-۱۲۱۴-۱۲۱۵-۱۲۱۶-۱۲۱۷-۱۲۱۸-۱۲۱۹-۱۲۲۰-۱۲۲۱-۱۲۲۲-۱۲۲۳-۱۲۲۴-۱۲۲۵-۱۲۲۶-۱۲۲۷-۱۲۲۸-۱۲۲۹-۱۲۳۰-۱۲۳۱-۱۲۳۲-۱۲۳۳-۱۲۳۴-۱۲۳۵-۱۲۳۶-۱۲۳۷-۱۲۳۸-۱۲۳۹-۱۲۴۰-۱۲۴۱-۱۲۴۲-۱۲۴۳-۱۲۴۴-۱۲۴۵-۱۲۴۶-۱۲۴۷-۱۲۴۸-۱۲۴۹-۱۲۵۰-۱۲۵۱-۱۲۵۲-۱۲۵۳-۱۲۵۴-۱۲۵۵-۱۲۵۶-۱۲۵۷-۱۲۵۸-۱۲۵۹-۱۲۶۰-۱۲۶۱-۱۲۶۲-۱۲۶۳-۱۲۶۴-۱۲۶۵-۱۲۶۶-۱۲۶۷-۱۲۶۸-۱۲۶۹-۱۲۷۰-۱۲۷۱-۱۲۷۲-۱۲۷۳-۱۲۷۴-۱۲۷۵-۱۲۷۶-۱۲۷۷-۱۲۷۸-۱۲۷۹-۱۲۸۰-۱۲۸۱-۱۲۸۲-۱۲۸۳-۱۲۸۴-۱۲۸۵-۱۲۸۶-۱۲۸۷-۱۲۸۸-۱۲۸۹-۱۲۹۰-۱۲۹۱-۱۲۹۲-۱۲۹۳-۱۲۹۴-۱۲۹۵-۱۲۹۶-۱۲۹۷-۱۲۹۸-۱۲۹۹-۱۳۰۰-۱۳۰۱-۱۳۰۲-۱۳۰۳-۱۳۰۴-۱۳۰۵-۱۳۰۶-۱۳۰۷-۱۳۰۸-۱۳۰۹-۱۳۱۰-۱۳۱۱-۱۳۱۲-۱۳۱۳-۱۳۱۴-۱۳۱۵-۱۳۱۶-۱۳۱۷-۱۳۱۸-۱۳۱۹-۱۳۲۰-۱۳۲۱-۱۳۲۲-۱۳۲۳-۱۳۲۴-۱۳۲۵-۱۳۲۶-۱۳۲۷-۱۳۲۸-۱۳۲۹-۱۳۳۰-۱۳۳۱-۱۳۳۲-۱۳۳۳-۱۳۳۴-۱۳۳۵-۱۳۳۶-۱۳۳۷-۱۳۳۸-۱۳۳۹-۱۳۴۰-۱۳۴۱-۱۳۴۲-۱۳۴۳-۱۳۴۴-۱۳۴۵-۱۳۴۶-۱۳۴۷-۱۳۴۸-۱۳۴۹-۱۳۵۰-۱۳۵۱-۱۳۵۲-۱۳۵۳-۱۳۵۴-۱۳۵۵-۱۳۵۶-۱۳۵۷-۱۳۵۸-۱۳۵۹-۱۳۶۰-۱۳۶۱-۱۳۶۲-۱۳۶۳-۱۳۶۴-۱۳۶۵-۱۳۶۶-۱۳۶۷-۱۳۶۸-۱۳۶۹-۱۳۷۰-۱۳۷۱-۱۳۷۲-۱۳۷۳-۱۳۷۴-۱۳۷۵-۱۳۷۶-۱۳۷۷-۱۳۷۸-۱۳۷۹-۱۳۸۰-۱۳۸۱-۱۳۸۲-۱۳۸۳-۱۳۸۴-۱۳۸۵-۱۳۸۶-۱۳۸۷-۱۳۸۸-۱۳۸۹-۱۳۹۰-۱۳۹۱-۱۳۹۲-۱۳۹۳-۱۳۹۴-۱۳۹۵-۱۳۹۶-۱۳۹۷-۱۳۹۸-۱۳۹۹-۱۴۰۰-۱۴۰۱-۱۴۰۲-۱۴۰۳-۱۴۰۴-۱۴۰۵-۱۴۰۶-۱۴۰۷-۱۴۰۸-۱۴۰۹-۱۴۱۰-۱۴۱۱-۱۴۱۲-۱۴۱۳-۱۴۱۴-۱۴۱۵-۱۴۱۶-۱۴۱۷-۱۴۱۸-۱۴۱۹-۱۴۲۰-۱۴۲۱-۱۴۲۲-۱۴۲۳-۱۴۲۴-۱۴۲۵-۱۴۲۶-۱۴۲۷-۱۴۲۸-۱۴۲۹-۱۴۳۰-۱۴۳۱-۱۴۳۲-۱۴۳۳-۱۴۳۴-۱۴۳۵-۱۴۳۶-۱۴۳۷-۱۴۳۸-۱۴۳۹-۱۴۴۰-۱۴۴۱-۱۴۴۲-۱۴۴۳-۱۴۴۴-۱۴۴۵-۱۴۴۶-۱۴۴۷-۱۴۴۸-۱۴۴۹-۱۴۵۰-۱۴۵۱-۱۴۵۲-۱۴۵۳-۱۴۵۴-۱۴۵۵-۱۴۵۶-۱۴۵۷-۱۴۵۸-۱۴۵۹-۱۴۶۰-۱۴۶۱-۱۴۶۲-۱۴۶۳-۱۴۶۴-۱۴۶۵-۱۴۶۶-۱۴۶۷-۱۴۶۸-۱۴۶۹-۱۴۷۰-۱۴۷۱-۱۴۷۲-۱۴۷۳-۱۴۷۴-۱۴۷۵-۱۴۷۶-۱۴۷۷-۱۴۷۸-۱۴۷۹-۱۴۸۰-۱۴۸۱-۱۴۸۲-۱۴۸۳-۱۴۸۴-۱۴۸۵-۱۴۸۶-۱۴۸۷-۱۴۸۸-۱۴۸۹-۱۴۹۰-۱۴۹۱-۱۴۹۲-۱۴۹۳-۱۴۹۴-۱۴۹۵-۱۴۹۶-۱۴۹۷-۱۴۹۸-۱۴۹۹-۱۵۰۰-۱۵۰۱-۱۵۰۲-۱۵۰۳-۱۵۰۴-۱۵۰۵-۱۵۰۶-۱۵۰۷-۱۵۰۸-۱۵۰۹-۱۵۱۰-۱۵۱۱-۱۵۱۲-۱۵۱۳-۱۵۱۴-۱۵۱۵-۱۵۱۶-۱۵۱۷-۱۵۱۸-۱۵۱۹-۱۵۲۰-۱۵۲۱-۱۵۲۲-۱۵۲۳-۱۵۲۴-۱۵۲۵-۱۵۲۶-۱۵۲۷-۱۵۲۸-۱۵۲۹-۱۵۳۰-۱۵۳۱-۱۵۳۲-۱۵۳۳-۱۵۳۴-۱۵۳۵-۱۵۳۶-۱۵۳۷-۱۵۳۸-۱۵۳۹-۱۵۴۰-۱۵۴۱-۱۵۴۲-۱۵۴۳-۱۵۴۴-۱۵۴۵-۱۵۴۶-۱۵۴۷-۱۵۴۸-۱۵۴۹-۱۵۵۰-۱۵۵۱-۱۵۵۲-۱۵۵۳-۱۵۵۴-۱۵۵۵-۱۵۵۶-۱۵۵۷-۱۵۵۸-۱۵

ظَلَمْتُ سَكَّةَ مِنْ أَخِي النَّفْلَةَ إِلَى
 ۳۰ أَنْ اشْتَكَيْتُ قَدَّمَاءَ الْقَمَرَيْنِ وَرَمِ
 ۳۱ وَشَدَّ مِنْ سَعْبِ أَحْسَادِهِ وَطَلَوِي
 ۳۲ نَحْتِ الْجَحَارَةِ كَشْحًا مَرْتَفِ الْأَكْمِ
 ۳۳ ذَرَاوَدَتْهُ الْجِبَالُ الشَّمَّ مِنْ ذَهَبِ
 ۳۴ عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَنْبَسًا سَكَمِ
 ۳۵ وَآكِدًا مُرْدَةً فِيهَا مَسْرُورَةٌ
 ۳۶ لَأَنَّ الْمَسْرُورَةَ لَدَتْهُ وَعَلَى الْوَسْمِ
 ۳۷ وَكَيْفَ تَدْعُو لِي الدُّنْيَا مَسْرُورَةٌ مِنْ
 ۳۸ لَوْلَا لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ الْمَدَامِ
 ۳۹ مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْكَبِينَ وَالسَّعْدَيْنِ
 ۴۰ وَالْعُرَيْقَيْنِ مِنْ سُؤْبِ وَوَيْهِ عَمِ
 ۴۱ نَسِيْنَا الْأَمْرُ السَّاحِي نَسَا أَحَدُ
 ۴۲ أَسْبَرُ فِي قَوْلِ لَمْ يَشْأَ وَلَا تَمِ
 ۴۳ هُوَ الْعَيْبُ السَّيِّئِ كَرَجَلِ شَقَاعَتِهِ
 ۴۴ لَسَكَلِ هَذِلِ مِنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَدِمِ
 ۴۵ دَمَائِي اللَّهُ فَا لَمْ تُسْمَعِي كُونِ بِمِ
 ۴۶ مُسْتَكْبِرَاتٍ يَحْبِلُ حَمِيرٌ مُنْقَصِمِ
 ۴۷ فَاتَى السَّيِّئِينَ فَا خَلَقِي فِي لَقِي
 ۴۸ وَتَرِيكَ الْكُوفَةَ فِي عَلَيْهِ وَلَا كُوفِ

۳۰ تا ۳۹ پر معصوم تھا اور نوح کو لے۔ یعنی نبی علیہ السلام ہائے حضرت نوح
تجاویز نہ شو کو لے۔

لہ ما پاتے شوست دھنہ چاہیہ پہلعت کین
 ۳۰ یہ ڈیر ڈیر ولایہ اوشو دنا زکوینو ورم
 ۳۱ خان کے موہنے کہ ہیکلہ داویشوپہ ڈوچی
 ۳۲ تل بہ دہ ڈیرے لورے تول کانری پہ شکم
 ۳۳ لوئے لوئے غونہ ورشوہج نظرے پے ونہ کرو
 ۳۴ نرا ودہ نہ بنکاری لوہیشہ تر خاورو کم
 ۳۵ دحضرت زریہ بہ مفیوط وکد بہ ویر ضرورتہ
 ۳۶ ہیجہ یوضرومات لے لا تعدو علی العصم
 ۳۷ پہ دنیا کے خہ حاجت دے چہ زینا او افلاکونہ
 ۳۸ کہ دے نہ وے، پیدا شوے بہ شوک نہ لوک لعدم
 ۳۹ محمد رسول اللہ چہ دے ہوئے بادشاہ دے
 ۴۰ دسویو دپیرویو دسویو دسویو دسویو
 ۴۱ حوین ہسے رنگ نیما دے امرکونہ نہی کرکے
 ۴۲ چہ ریشیتین تردہ نہ ووخوک یہ لا اویہ نعم
 ۴۳ بیگانہ بہ ہم لہ دہ نہ دتغییب امیدواری کرکے
 ۴۴ نشتہ غم ددہ دخیلو چہ کاوار لہ هول وغم
 ۴۵ ددہ دین حیل التین کسعم اندوہ وھنہ نہ کا
 ۴۶ چہ دا حیل لے نیوے پہ لاسونردے حکم
 ۴۷ پہ صورت او پہ سیرت کین بہترین کسے دنیا تو
 ۴۸ ہم کریم و ترہمہ وک لہ وارو وک اعلم

وَكَلَّمَهُمْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ مُلَمَّسًا
 ۳۰ عَدَاً وَمِنَ الْجَبْرِ أَدْرَشَقًا مِنَ الدِّيمِ
 ۳۱ وَوَأَقْمُونَ لَدَيْهِ عِنْدَ حَرِّهِمْ
 ۳۲ مِنْ لَعْلَةِ الْعُلَمِ أَدْوِينَ شَلْقَةَ الْحَكَمِ
 ۳۳ فَهُوَ الَّذِي نَسَّ مَعْنَاهُ وَصَوْرَتُهُ
 ۳۴ لَكَ اضْطَلَفَا حَبِيبًا بَارِعًا النَّسَمِ
 ۳۵ مُتَرَكِّبًا عَنْ شَرِيكِي فِي مَعَا سِيهِ
 ۳۶ فَجَوَّ هُوَ الْمُتَسِّبِ فِيهِ عَيْرٌ مُنْقَسِمِ
 ۳۷ دَعَى مَا أَدْعَاهُ التَّمَارِي فِي تَيْبِهِمْ
 ۳۸ وَاحْكُمُ بِمَا شِئْتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْكُمِ
 ۳۹ فَالْتَسِبَ إِلَى ذَاتِهِ مَا شِئْتَ مِنْ شَرَفِ
 ۴۰ وَالْتَسِبَ إِلَى قَدَارِهِ مَا شِئْتَ مِنْ عِلْمِ
 ۴۱ فَارَكَ فَسَلَّ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ
 ۴۲ حُدٌّ فَيُعَوِّبُ عَشَّةَ نَاطِقٍ بِقَمِ
 ۴۳ لَوْ نَاسَبَتْ قَدْرَهُ إِنِّي أَنَا عِلْمًا
 ۴۴ أَخِي انْمَسُ حَيْثُ بُدْعِي ذَائِسِ الزَّمِ
 ۴۵ لَمْ يَمْتَحِنَا بِمَا نَعَى الْعَمُولِ بِمِ
 ۴۶ جِرْمًا عَكَيْتَا فَلَمْ تَرْتَبِ وَلَمْ نَكْمِ
 ۴۷ أَعْنَى الْوَرْدِ فَهَمَّ مَعْنَاهُ فَيَسْ يَرِي
 ۴۸ لِلْفَرْبِ وَالْبُعْدِ مِنْهُ عَيْرٌ مُنْقَمِ

ہمکی وارہ نبیان لے لہ علومو مستغیب وک
 ۳۰ ددہ علم لکہ بحر وو تر بحرہ ہم اعظم
 ۳۱ کہ ظہورے پہ ظاہر کین ترہ وارو آخرود
 ۳۲ خو پہ علم او حکمت کین ترہمہ وومستقدم
 ۳۳ ہم دے دے چہ کامل ووپہ معنی اوپہ ہوت کین
 ۳۴ بیائے خود پہ دوستی کرکے لہ اولاد د آد مر
 ۳۵ دحضرت خوبی واپہ بل شریک ورسو کتو
 ۳۶ جوہر دحسن بناشت پہ دک کین ووفیر منقسم
 ۳۷ پہ ہر شان عہد ستاہ حد کے نشتہ دستا یین
 ۳۸ خوتر ساؤ غونداے مہ شہ خدا کے کھوے عوی
 ۳۹ پہ نسبت کرکے تہ ذات دیغیر تہ دشراف او برکتی
 ۴۰ ہم نسبت کے کرکے و قدرتہ ما شت من عظم
 ۴۱ ودانا تہ لہ ادراک عاجزی عین ادراک دے
 ۴۲ ددہ فضل ہومرک نہ دے چہ ادائے کرکے یہ ہم
 ۴۳ کہ انظار دمعجزاتو کے موافق دمرتو دے
 ۴۴ خو چہ واخصتے نامہ شی برے ژ وک بشیر ہم
 ۴۵ پہ اندازہ پہ کے ہرچا تہ دعتل کرکے و تسخیر
 ۴۶ لوئے، ہک کے فیض مویں لحدیثہ لاجوم
 ۴۷ حقیقت کے لہ خدا پہ نور ہیماوند لے نہ دے
 ۴۸ دسے کار کین نزد سے لرسہ سرہ دوار کرکے ہم

۳۰ تا ۳۹ پر معصوم تھا اور نوح کو لے۔ یعنی نبی علیہ السلام ہائے حضرت نوح
تجاویز نہ شو کو لے۔

فتوح ۲۸۷ الغیب

۵۰ کہے نمرچہ دے لہ لہے نہ و رکوبہ خیرکندیا
 ۵۱ کہے نزد سے ورتے تہ گوریہ پہ دہہ سزگوشی توہم
 پہ دنیا کین وہیجا کہ دہہ قدر بنکارنہ شو
 ۵۲ دقیامت پہ ورتج بہ وبتی احتشام دہمتشم
 کہے او بہ واریہ سیاہی شی ایسے واریہ قلمونہ
 ۵۳ ترقیامتہ سے صفت کین کائے ہستی پر قلم
 منور شول ہمہ واریہ انبیاء دہہ لہ نور
 ۵۴ ہر نبی د نور قطرہ وہ دہہ نور کہے قلم
 دے پہ مثل دہیں ہرور، نور پہ مثل دہیں سوز
 ۵۵ چہ خیل نور سے را بنکارہ کہ دخورشید نور شورتیم
 خلق او خلق وود نہیں پہ خلافت کین افضل
 ۵۶ کہے خلق چہ سے بنائستہ ووپہ خلقت وولز اکرم
 کہے کل پہ لطافت وون کہے بدرینہ صوت
 ۵۷ کہے سیند پہ سخاوت کہے دہر ثابت قدم
 انبیاء کہے فریضے دی، یاخہ نورچہ موجود است
 ۵۸ خویو دے پکین بادشاہ دے نور ہمد و ہمتشم
 دے گوہر دے سینظیرہ د رحمت د سمندر
 ۵۹ پہ زرا کو نکالو پیروست ووسند کین دقدیم
 چہ پہ خلود دے دے قول جہان گورہ خوشبو دے
 کہ انکار پہ داوینا کہے دارو او کربہ دخیل شم

فتوح ۲۸۸ الغیب

۶۰ آبارت مؤیدہ عن طیب عنصیرہ
 ۶۱ یا طیب مبتدأ مسئم و محکم
 یومر قمرتس وینب الفریس انکسہ
 ۶۲ قد اشد ذفا محکول البؤس والتقم
 و نابت ایوان کسلی و هو مستدع
 ۶۳ کسلی آضتا ب کسلی غیر ملتئم
 و ارتار عامدۃ الال ناس من استی
 ۶۴ علیو و التھم ساجی العین من سکام
 و ساء ساوۃ ان غاظت بجزوتھا
 ۶۵ و رۃ و اردھا بالفیظ جین قلیو
 ۶۶ کارت بالثار ما بالما ی منی کلل
 ۶۷ حرمنا و بالما ی ما بالثار جین صرم
 ۶۸ و اللہ کتھمت و الذا نوار سا طعمہ
 ۶۹ و الحق بکلمہ من معنی و من کلیم
 ۷۰ عموا و صغوا قرا علات البثار رکم
 ۷۱ تسع و بارقۃ الازندار لکم لکم
 ۷۲ من نجد ما آخبر الازواء کا ہنم
 ۷۳ یا ت دینہم المعوج لکم یکم
 ۷۴ و بعد ما عابنوا فی الافق من شہ
 ۷۵ منتقمۃ و فو ما فی الادیب من صم

فتوح ۲۸۹ الغیب

۶۰ خرگندہ دیا کہ اصلہ وو حکمونہ بیغیر
 ۶۱ ہم پاک پہ اہتہ ا کین ہم وریاک پہ محتتم
 چہ فرس د قفس سے دیقین پہ میدان رائے
 ۶۲ حکمہ رائے پہ فارسود نعم پہ خائے نعم
 چہ پہ فتح دجہان سے یوقدم پہ تکلیف
 ۶۳ ہلتہ کسرفہ دم شہ کسری پہ قصروض
 ہم سے اورد زرا کالوشولومرد ویرہ عمہ
 ۶۴ ہم سے ہسے دا ندوہہ دچیونہ لار شوزیم
 پہغم دوب دساوہ خلق شوچہ سیند شوہے وچ
 ۶۵ تشکان پہ بیوتہ راغلہ وچ شوئی زراہہ پرغم
 گویا اورتہ پاک اللہ کربہ د او بوعطا صفت
 ۶۶ پہ دا شان سے کربہ او بو تہ ہم عطا اور ضرر
 کہے وحوش وو کظیور وو کہ بیان وو کہ دیوان
 ۶۷ ہمہ واریہ خوش وقتی کربہ مبشر شو پہ مقصد
 کور کر وو کافران د بشارت سنہ پہ پروا
 ۶۸ اند ارد بوق وودوی تہ پہ نظر کین معتمد
 کا ہنا نو بجو میا نو خیل خیل قوم تہ کربہ عیان
 ۶۹ چہ حق دین پہ جہان را غلو باطل دین شو معند
 ہم پہ ہفتہ شہر شوہ کربہ نزلہ پہ بختنا نو کین
 ۷۰ غم پہ نور و خاوس ویرہ پراتہ وو دارہ صم

۶۰ لہ محتتم - لہ خاے داحتتام - انتہا - احتشام - لہ اہل فارس
 ۶۱ لہ خوشامای - لہ عنہ -

فتوح ۲۹۰ الغیب

۴۰ حَتَّىٰ عَدَا عَنْ كَلْبِي أَوْحَىٰ مُنْهَرِي
 ۴۱ مِنَ السَّاطِئِينَ بَقَعُوا إِثْرَ مُنْهَرِي
 ۴۲ كَأَنَّهُمْ هَرَبًا أَبْطَالُ آبِرْهِي
 ۴۳ أَوْسَكَرَ بِالْمَعْلَىٰ مِنْ رَا حَتْبِي رِي
 ۴۴ كَيْدًا بِهِ بَعْدَ تَسْبِيحِ بَسْطِيهِمَا
 ۴۵ ذَيْدُ الْمُسْتَجِرِ أَحْسَاؤُ مَلْتَمِي
 ۴۶ جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ سَالِحَةً
 ۴۷ تَمَشِي إِلَيْهِ عَلَى سَاقِي بِلَا قَدَمِ
 ۴۸ عَاثِمًا سَقَرَتْ سَطْلًا لِسَاكِنَتِ
 ۴۹ قُرُوعَهَا مِنْ بَدَائِعِ الْمُخَلِّ فِي اللَّقَمِ
 ۵۰ سَأَلَ الْعَمَامَةَ أَيْ سَاءَ سَائِرَةً
 ۵۱ لِقِيهِ حَذَّ وَطَيْسٍ بِالْهَجْرِ حَمِي
 ۵۲ أَقْسَمْتُ بِالْقَمَرِ الْمُتَّقِي إِيَّكَ لَمْ
 ۵۳ مِنْ قَلْبِهِ نَشْبَةٌ مَبْرُورَةً الْقَسَمِ
 ۵۴ وَمَا حَوَى الْعَارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمِ
 ۵۵ وَكُلُّ كَلْبِي مِنَ الْكُفْرِ عَسَىٰ عَيْ
 ۵۶ قَالِئِدِي فِي الْفَارِ وَالْمَتَدِينِ لَمْ يَرِي
 ۵۷ وَهُوَ يَقُولُ لَدُنَّ مَا بِالْعَارِ مِنْ آيِمِ
 ۵۸ ظَلَمُوا الْمُحَامَ وَظَلَمُوا الْعُنُكِيوتَ عَلَى
 ۵۹ حَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَسْجُرْ لَمْ تَحْمِ

۱۰۰ مسیح : حضرت یونس علیہ السلام کے مینا دار

فتوح ۲۹۱ الغیب

۴۰ لا یخو بہ شیطانا نو تجسس ذفرینو کرے
 ۴۱ شول ددہ پہ راتلو جانہ لہ اسمانہ منہزم
 ۴۲ ہسے تبتیدہ بہ دوی د ابطال دا برہ پشان
 ۴۳ یا لکہ مکی لیکرچہ شول پہ مولیٰ ذفرینو کرے
 ۴۴ دا ارقول دکا نروچہ ہریو تسبیح کو بیان دے
 ۴۵ مانند داستول د مسیو دکب لہ قم
 ۴۶ ہنہ اونے چہ پرے حکم حبیب اوکریو دبلو
 ۴۷ راتلے بہ لہ عینے پہ پندو سبلا قدر
 ۴۸ لکہ اونو بہ سجدا کرے لہ بناخونو بے بختے
 ۴۹ ہسے بنا کریدہ بہ لکہ بہ بناغلے چہ پ لقم
 ۵۰ ہمیشہ لے سائبان وہ سپینہ ورچو سرد پاسہ
 ۵۱ کلہ بل نبی پر دارنگ عزت حرمت و محترم
 ۵۲ لکہ شق لے دقمر و ہسے شق لے دحیر
 ۵۳ ور لے کرے ودے تہ جانہ کون و پاس حکم دکم
 ۵۴ ہم سوگندم پر ہنہ چہ یو خیر و بل کریم
 ۵۵ جوندون لے ووپہ غارکین و کفار اناذ شویو
 ۵۶ ہم ددہ لہ برکتہ د صدیق من د صدقاتہ
 ۵۷ کافران پدوی باندا شولو پرے باغ شورام
 ۵۸ جال کینو کہ عکبوت چہ دا اوہن بیوت یادیری
 ۵۹ داد دوی اوکافرانو تر مینو حد شو مستحکم

۱۰۰ لہ لقم - مینا دار

فتوح ۲۹۲ الغیب

۸۰ وَقَايَةَ اللَّهِ أَغْنَتْ مَنِ مَضَاعَتِهِ
 ۸۱ مِنَ الدُّرُوعِ وَعَنْ عَالٍ مِنَ الْأَطْمِ
 ۸۲ مَا سَأَلِي الدَّهْرُ قِيَمًا وَاسْتَجِرْتُ بِهِ
 ۸۳ إِلَّا وَبَأْسَ جَوَارٍ مِنْهُ لَمْ يُعْمِ
 ۸۴ وَلَا الْكَيْفَ عَنِ الدَّارِئِينَ مِنْ كِبَرِ
 ۸۵ إِلَّا اسْتَلْتُ السَّادَىٰ مِنْ خَيْرِ مُنْظَمِ
 ۸۶ لَا تَكْفُرُ أَوْحَىٰ مِنْهُ دُوَيْبَاؤُ إِيَّكَ لَمْ
 ۸۷ قَلْبًا إِذَا تَأَمَّتِ الْعَيْنَاتُ لَمْ يَنْسَمِ
 ۸۸ وَذَاكَ جِئْتِ بِلُذُغٍ مِنْهُ مُسَوِّتِهِ
 ۸۹ فَلَيْسَ يُسْكَرُ فِيهَا جَالُ مُحْتَلِمِ
 ۹۰ تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَجَّهَ بِمُكْتَسَبِ
 ۹۱ وَكَذَلِكَ عَلَى غَيْبِ بِمُسْتَحْمِ
 ۹۲ كَمْ أَبْرَأْتُ وَصَبَا بِاللَّيْلِ رَاكِبِ
 ۹۳ وَ أَظْلَقْتُ أَرْبَابًا مِنْ رَيْثَةِ النَّهْمِ
 ۹۴ وَ أَحْيَيْتُ السَّنَةَ الشُّهُبَاءَ دَعْوَتُهُ
 ۹۵ حَقًّا حَكَّتْ لَطْفًا فِي الْأَعْمُرِ الدَّهْمِ
 ۹۶ بِعَارِضِ جَاءَ أَوْ خَلَّتِ السَّلَاحُ بِهَا
 ۹۷ سَيِّمًا مِنَ السَّيِّمِ أَوْ سَيِّدًا مِنَ التَّرِيمِ
 ۹۸ وَ حَرَفًا وَ وَضَعِي آيَاتٍ لَمْ تَلْهَرْثِ
 ۹۹ فَلَوْ دَكَرَ الْقُرَىٰ لَيْلًا عَلَى عَلَمِ

۱۰۰ لہ لہم - اوردہ کینو کرے - بیدار

فتوح ۲۹۳ الغیب

۸۰ کہ ہر غروب آفت وی چہ اللہ لے سائندو عشی
 ۸۱ ہیج اندوہ ورتہ نہ رسیبری کہ پ غرہ وی کہ پیم
 ۸۲ ہرستم چہ زلمے ووپہ ما کی لہ اوہا تبتیدہ کرینے
 ۸۳ آمان بہ ووما موندے لہ کل رتخہ لہ کل ضم
 ۸۴ کلہ بہ مجرم دروی سائل ددہ لہ درہ
 ۸۵ چہ کل جود او سغا ددہ پہ ذات وہ ستم
 ۸۶ خوب لے لکہ وحی سرا سر صدق و صواب و
 ۸۷ کہ سترگہ بے خوب کرے نو قلب لے لم یسم
 ۸۸ دا خوب دوی دے دنیوت دمریتے نہ
 ۸۹ اون دے ہنہ خوب لکہ چہ وی د محتام
 ۹۰ کل گفتار کردار لے موافق لہ وحی و
 ۹۱ نہ پہ سحر نہ پہ شعر کہانت و متہم
 ۹۲ خرگ بہ عاقل ورتہ نسبت د جنوں او کہ
 ۹۳ چہ پہ مس لے دلا سونو رفیدل اہل لہم
 ۹۴ اوج کال د پاک نبی پہ دما ترکرہ رب کریم
 ۹۵ ہم شولو پر رحمت ددہ تازہ جوارضنم
 ۹۶ ہم ددہ پہ دما قحط مبدل پہ فراخ شہ
 ۹۷ ہم ورینچہ وریدے بہ لکہ سیل وی دعوم
 ۹۸ ما پریرودہ چہ صفت د پاک نبی بیان کریم کہ
 ۹۹ مانند داورچہ بل وی د شیپہ پہ لوئے عالم

۱۰۰ لہ لہم - لیون - لہ عدم - سریند

صوح ۲۹۱

۹۰ كَالْعَدُوِّ يَزِيدُ دَاوُدَ مُسْتَنَادًا وَهُوَ مُسْتَكْتَبٌ
 ۹۱ وَكَيْفَ يَنْقُصُ قُدْرًا حَتَّىٰ مَسْكُوكِهِمْ
 ۹۲ فَمَا كَسَاوَلُ أَسْأَلَ الْمَدِيحِ إِلَىٰ
 ۹۳ مَا هِيَ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالسَّيِّئِ
 ۹۴ إِيَّارِكِ حَتَّىٰ مَرَّتِ الرَّحْمَنُ مَحْمَدًا كَنَىٰ
 ۹۵ قَدِيمَةً صِغَةً الْمَوْصُوفِ بِالْقَدَمِ
 ۹۶ لَمْ تَقْرَبَتْ بِرَمَائِبٍ وَهِيَ تَحْدُرُنَا
 ۹۷ عَيْنَ الْمَعَادِ وَعَيْنَ عَسَاوٍ وَعَيْنَ أَرْمِ
 ۹۸ ذَا مَتِّ لَدَىٰ نِسَا فَمَا تَشْتَكِلُ كُلُّ مَعْجَزَةٍ
 ۹۹ مِنَ السَّكِينَةِ إِذْ جَاءَتْ وَكَمْ تَكْتُمُ
 ۱۰۰ مُخْتَلِمًا كَمَا تَكْتُمِينَ مِنْ شَكَبَةٍ
 ۱۰۱ لِذِي شِقَاقٍ وَكَذَلِكَ يَغِيثُ مِنْ حَكْمِ
 ۱۰۲ مَا حُورِبَتْ قَطُّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبِ
 ۱۰۳ أَعْدَى الْأَعَادَى إِلَيْهَا مَلِيحُ السَّلْمِ
 ۱۰۴ وَذَلِكَ بِدَعْوَتِهَا دَعْوَىٰ مَعَارِضِهَا
 ۱۰۵ دَعْوَىٰ الْغَيُورِ بِنَا الْجَبَابِغِ عَنِ الْحَرَمِ
 ۱۰۶ لَهَا مَعَارِبُ كَمَوْجِ الْبُخْرِ فِي مَدَىٰ
 ۱۰۷ وَتَوَقَّ جَوْهَرِي فِي الْحُسْبَىٰ وَالرِّيمِ
 ۱۰۸ فَمَا تَكْتُمُ وَكَذَلِكَ تَحْمِلُ عَجَابُهَا
 ۱۰۹ وَلَا تُسَامِعُنِي إِلَّا كَسَارَ بِالسَّامِ

منظوم چه در بیہ تار دهنوی جمال کز
 کم هیچ نہ وی له قدره که هم وی نیستظم
 دارم توان نشسته چه بیان وصف تو زور یونگ
 دیرے دی اخلاق له حد تزیقات بنشی کم
 مکتوب چه دی آیات دال ددص حدیث لری
 مدلول لری قدیم چه صفت دے ذوالقدم
 اقتدار کے هرگز نشسته نہ ماشی، حال، استقبال
 او خبر، آوی موند نہ له قیامت هم له عادله ارم
 دنور انبیاء په معجزو سباند له بالاشو
 لری اصحاب ذقرآن دادے چه پخاکے به کلام
 آیاتونہ کے حکم دی شک تیبہ رحمانتے کر له لری
 طالب ند دے دے امر چه شوک قاضی که یا حکم
 چا چه به هر یو کین لائے دفصاحت کسے
 پیسه بهوت قرآن ته په تسلیم اوپه مسلم
 قرآن په فصاحت خیل هسه رد که دتو دعالغو
 که غیرتی سببه جانی له خپل حدر
 دا قرآن لعلیم در باب ذوا به ذک دملغلو
 ولے یو یو خواص بوید چه گدی بری به دالم
 لذت دهر کلام په تکرار دروغی بے قران
 لاتازه تازه چه لے لولے دے به سآمر
 ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹

۲۹۴

۱۰۰ په لوستل کتب دواړه سترگه نوروصفاي موی
 ۱۰۱ هم ښه زړه د سکندر تر آيين صفاد جام ترجم
 ۱۰۲ تحقيق داوړ له ويرے تلاوت که نه کړی دیر
 ۱۰۳ دا اور به یخ په تاشی لکه یخ چه وی دیم
 ۱۰۴ نور د معصیت په تلاوت دره سپینیری
 ۱۰۵ سپینه وی حوس کو تر بخونه تور لکه حوس
 ۱۰۶ هم صراط المستقیم دے هم میزان عدالت
 ۱۰۷ که دے ثابست قدم ته نور نشته هلته هم
 ۱۰۸ هیچ تعجب مه کړه په انکار دمنکرانو
 ۱۰۹ حاسد که جهالت که نه دے دے لوفهم
 ۱۱۰ دغر له روینایوی دی دلچین سترگه منکرے
 ۱۱۱ کله لذت موی داو بو اهل سقم
 ۱۱۲ اے په وجود کین خلاصه د موجودات لے
 ۱۱۳ دبرایت و رجوع دکل مخلوق ده که پو بیان دکا که آدم
 ۱۱۴ اے بترین دکل چه دلیل دے معتبر
 ۱۱۵ هم بهترین دکل چه نعمت دے دمقتنم
 ۱۱۶ لارے لکه میاشت دغوار لسه له میکه نه
 ۱۱۷ میاشت وچ درجه په تاریخ شپه داووه وشم
 ۱۱۸ ورے په خور دبرینا دے مسجد اقصی ته
 ۱۱۹ درست لے منور کړو په نور غولخه دحرم

۲۹۹

۱۰۰ قَدَرْتُ بِمَا عَيْنَيْنِ قَارِعِمَا فَعَلْتُ لَمَّا
 ۱۰۱ لَقَدُ تَلَوْتُ رَبِّكَ بِحَيْلِ اللَّهِ فَاغْتَصِمِ
 ۱۰۲ إِنَّ تِلْكَمَا خَيْفَةٌ مِنْ حَرِّ تَارِ لَطْفِي
 ۱۰۳ أَلْفَاظَاتِ حَرِّ لَطْفِي مِنْ وَرْدِهَا الشَّيْبِ
 ۱۰۴ كَأَنَّهَا الْخَوْضُ تَبِيضُ الْوُجُوهُ بِهِ
 ۱۰۵ مِنَ الْعُمَاةِ وَقَدْ جَاءُوهُ كَالْحُمَمِ
 ۱۰۶ وَالصَّوَابِ وَكَالْبُيُذَانِ مَعْدِلَةٍ
 ۱۰۷ فَالْقِسْطُ مِنْ عَجْرِهَا فِي النَّاسِ كَمْ يَقُمُ
 ۱۰۸ لَا تَجْعَلُنَّ يُحْسُوهُ رِاحٌ يُشْكِرُهَا
 ۱۰۹ نَجْمًا هَلْدًا وَهُوَ عَيْنُ النَّازِقِ الْفَتَمِ
 ۱۱۰ قَدْ تُشْكِرُ الْعَيْنُ مَوَدَّ الشَّمْسِ مِنْ رِيْدِ
 ۱۱۱ وَيُشْكِرُ الْعَيْنُ طَعْمَ السَّمَاءِ مِنْ سَقَمِ
 ۱۱۲ يَا حَارًا مَنْ يَتَمَّ الْعَاوُزَاتِ سَاخَتْ
 ۱۱۳ سَعِيًا وَفَوْقَ مَنَازِلِ الْأَيْتِقِ الرَّيْمِ
 ۱۱۴ وَمَنْ هُوَ الْأَبِيَّةُ الْكُبْرَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۵ وَمَنْ هُوَ الْبَيْعَةُ الْعَظِيمَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۶ سَدَرْتِ مِنْ حَرَمِ لَيْسَلَا إِلَى حَرَمِ
 ۱۱۷ كَمَا سَرَى السُّبُلُ فِي دَاخِ مِنْ الْكَلَمِ
 ۱۱۸ وَبِئْسَ سَرَقَى إِلَى أَنْ نَلَيْتُ مَنَازِلَهُ
 ۱۱۹ مِنْ غَابَ قَوْسَيْنِ لَمْ تَكُنْ وَكَوْنُ حَرَمِ

صوح ۲۹۴

۱۰۰ په لوستل کتب دواړه سترگه نوروصفاي موی
 ۱۰۱ هم ښه زړه د سکندر تر آيين صفاد جام ترجم
 ۱۰۲ تحقيق داوړ له ويرے تلاوت که نه کړی دیر
 ۱۰۳ دا اور به یخ په تاشی لکه یخ چه وی دیم
 ۱۰۴ نور د معصیت په تلاوت دره سپینیری
 ۱۰۵ سپینه وی حوس کو تر بخونه تور لکه حوس
 ۱۰۶ هم صراط المستقیم دے هم میزان عدالت
 ۱۰۷ که دے ثابست قدم ته نور نشته هلته هم
 ۱۰۸ هیچ تعجب مه کړه په انکار دمنکرانو
 ۱۰۹ حاسد که جهالت که نه دے دے لوفهم
 ۱۱۰ دغر له روینایوی دی دلچین سترگه منکرے
 ۱۱۱ کله لذت موی داو بو اهل سقم
 ۱۱۲ اے په وجود کین خلاصه د موجودات لے
 ۱۱۳ دبرایت و رجوع دکل مخلوق ده که پو بیان دکا که آدم
 ۱۱۴ اے بترین دکل چه دلیل دے معتبر
 ۱۱۵ هم بهترین دکل چه نعمت دے دمقتنم
 ۱۱۶ لارے لکه میاشت دغوار لسه له میکه نه
 ۱۱۷ میاشت وچ درجه په تاریخ شپه داووه وشم
 ۱۱۸ ورے په خور دبرینا دے مسجد اقصی ته
 ۱۱۹ درست لے منور کړو په نور غولخه دحرم

۲۹۹

۱۰۰ قَدَرْتُ بِمَا عَيْنَيْنِ قَارِعِمَا فَعَلْتُ لَمَّا
 ۱۰۱ لَقَدُ تَلَوْتُ رَبِّكَ بِحَيْلِ اللَّهِ فَاغْتَصِمِ
 ۱۰۲ إِنَّ تِلْكَمَا خَيْفَةٌ مِنْ حَرِّ تَارِ لَطْفِي
 ۱۰۳ أَلْفَاظَاتِ حَرِّ لَطْفِي مِنْ وَرْدِهَا الشَّيْبِ
 ۱۰۴ كَأَنَّهَا الْخَوْضُ تَبِيضُ الْوُجُوهُ بِهِ
 ۱۰۵ مِنَ الْعُمَاةِ وَقَدْ جَاءُوهُ كَالْحُمَمِ
 ۱۰۶ وَالصَّوَابِ وَكَالْبُيُذَانِ مَعْدِلَةٍ
 ۱۰۷ فَالْقِسْطُ مِنْ عَجْرِهَا فِي النَّاسِ كَمْ يَقُمُ
 ۱۰۸ لَا تَجْعَلُنَّ يُحْسُوهُ رِاحٌ يُشْكِرُهَا
 ۱۰۹ نَجْمًا هَلْدًا وَهُوَ عَيْنُ النَّازِقِ الْفَتَمِ
 ۱۱۰ قَدْ تُشْكِرُ الْعَيْنُ مَوَدَّ الشَّمْسِ مِنْ رِيْدِ
 ۱۱۱ وَيُشْكِرُ الْعَيْنُ طَعْمَ السَّمَاءِ مِنْ سَقَمِ
 ۱۱۲ يَا حَارًا مَنْ يَتَمَّ الْعَاوُزَاتِ سَاخَتْ
 ۱۱۳ سَعِيًا وَفَوْقَ مَنَازِلِ الْأَيْتِقِ الرَّيْمِ
 ۱۱۴ وَمَنْ هُوَ الْأَبِيَّةُ الْكُبْرَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۵ وَمَنْ هُوَ الْبَيْعَةُ الْعَظِيمَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۶ سَدَرْتِ مِنْ حَرَمِ لَيْسَلَا إِلَى حَرَمِ
 ۱۱۷ كَمَا سَرَى السُّبُلُ فِي دَاخِ مِنْ الْكَلَمِ
 ۱۱۸ وَبِئْسَ سَرَقَى إِلَى أَنْ نَلَيْتُ مَنَازِلَهُ
 ۱۱۹ مِنْ غَابَ قَوْسَيْنِ لَمْ تَكُنْ وَكَوْنُ حَرَمِ

صوح ۲۹۹

۱۰۰ قَدَرْتُ بِمَا عَيْنَيْنِ قَارِعِمَا فَعَلْتُ لَمَّا
 ۱۰۱ لَقَدُ تَلَوْتُ رَبِّكَ بِحَيْلِ اللَّهِ فَاغْتَصِمِ
 ۱۰۲ إِنَّ تِلْكَمَا خَيْفَةٌ مِنْ حَرِّ تَارِ لَطْفِي
 ۱۰۳ أَلْفَاظَاتِ حَرِّ لَطْفِي مِنْ وَرْدِهَا الشَّيْبِ
 ۱۰۴ كَأَنَّهَا الْخَوْضُ تَبِيضُ الْوُجُوهُ بِهِ
 ۱۰۵ مِنَ الْعُمَاةِ وَقَدْ جَاءُوهُ كَالْحُمَمِ
 ۱۰۶ وَالصَّوَابِ وَكَالْبُيُذَانِ مَعْدِلَةٍ
 ۱۰۷ فَالْقِسْطُ مِنْ عَجْرِهَا فِي النَّاسِ كَمْ يَقُمُ
 ۱۰۸ لَا تَجْعَلُنَّ يُحْسُوهُ رِاحٌ يُشْكِرُهَا
 ۱۰۹ نَجْمًا هَلْدًا وَهُوَ عَيْنُ النَّازِقِ الْفَتَمِ
 ۱۱۰ قَدْ تُشْكِرُ الْعَيْنُ مَوَدَّ الشَّمْسِ مِنْ رِيْدِ
 ۱۱۱ وَيُشْكِرُ الْعَيْنُ طَعْمَ السَّمَاءِ مِنْ سَقَمِ
 ۱۱۲ يَا حَارًا مَنْ يَتَمَّ الْعَاوُزَاتِ سَاخَتْ
 ۱۱۳ سَعِيًا وَفَوْقَ مَنَازِلِ الْأَيْتِقِ الرَّيْمِ
 ۱۱۴ وَمَنْ هُوَ الْأَبِيَّةُ الْكُبْرَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۵ وَمَنْ هُوَ الْبَيْعَةُ الْعَظِيمَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۶ سَدَرْتِ مِنْ حَرَمِ لَيْسَلَا إِلَى حَرَمِ
 ۱۱۷ كَمَا سَرَى السُّبُلُ فِي دَاخِ مِنْ الْكَلَمِ
 ۱۱۸ وَبِئْسَ سَرَقَى إِلَى أَنْ نَلَيْتُ مَنَازِلَهُ
 ۱۱۹ مِنْ غَابَ قَوْسَيْنِ لَمْ تَكُنْ وَكَوْنُ حَرَمِ

صُوح ۲۹۸ العیوب

۱۱۰ وَقَدْ مَنَّكَ جَبِيحُ الْاَسْبَاغِ بِهَا
 ۱۱۱ وَالرَّشَلُ تَقِي بِمَعْدُومٍ عَلَى حَذَمِ
 ۱۱۲ وَ اَنْتَ تَحْتَرِقُ السَّجْعَ التَّيْبَانَفَ بِهِمْ
 ۱۱۳ فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبَ الْعَاكِمِ
 ۱۱۴ حَقًّا اِذَا لَوْ سَدَّ عَلَيَّ مَا فَا لِيُسْتَنْقِ
 ۱۱۵ مِنَ الْاَسْوَا وَلَا سَوْرِي رُسْمِي
 ۱۱۶ حَكَمْتِ كُلَّ مَقَامٍ بِالْاَصَافَةِ اِذَا
 ۱۱۷ نُوذِيتَ بِالْكَرْفِ بِمِثْلِ الْمَعْرِ وَالْعَلَمِ
 ۱۱۸ كَلِمًا تَعُوذُ بِوَهْلِ اَنْتَ مُسْتَنْقِ
 ۱۱۹ عَنِ الْمُبْرَبِ وَ سِرِّ اَيْتِ مَكْتَبِي
 ۱۲۰ لِحَارَتِ كُلِّ حَقَّارٍ عَسِيْرٍ مُشْتَرِكِ
 ۱۲۱ وَ حُرَّتِ كُلِّ مَقَامٍ عَسِيْرٍ مُسْتَرْكِمِ
 ۱۲۲ وَ حَلَّ مَقْدَارُ مَا وُكِّلْتِ مِنْ رُكْبِ
 ۱۲۳ وَ عَدُوٌّ اِذَا لَكِ مَا وُكِّلْتِ مِثْلَ نَعْمِ
 ۱۲۴ بُشْرَى لَنَا مَقْضَى الْاِسْلَامِ اِنْ لَنَا
 ۱۲۵ مِنَ الْاَسْبَاغِ وَ كَلِمًا كَبِيْرٍ مَنَهْلَامِ
 ۱۲۶ لَمَّا دَعَى اللهُ دَاعِيَةً كَالْمَاعِيَةِ
 ۱۲۷ يَا كَرِيْمَ السُّؤْلِ كَلِمًا اَكْرَمَ الْاَلَمِ
 ۱۲۸ رَاغَتْ قُلُوْبُ الْعِيْدِي اَبْنَاءُ بَعْدِي
 ۱۲۹ كَسْبًا اَجْفَلَتْ حَفْلَةً مِنَ الْعَمِ

۰ - ۰ - ۰ یا ساختو کی

صُوح ۲۹۹ العیوب

۱۱۰ واره انبیاء اقتدا در پی او کسر له
 ۱۱۱ تیر تراسانو شوے هے مقام ته لاری
 ۱۱۲ چه براق له اند بیضه ورا کتا نه بری نوقدا
 ۱۱۳ واره فریسته په استقبال درله راعله
 ۱۱۴ سنا ملاقات وارو کپو ترهرخه معتم
 ۱۱۵ واره مقامونه و ترخیل مقامه پست کول
 ۱۱۶ موسی فو که عیسی و وکه خلیل که نوح آدم
 ۱۱۷ تا په شپه حاصل کړه هرچه نورس صباغوار
 ۱۱۸ پاته له تانه شوهمه واره کل رازونه مکتبم
 ۱۱۹ هرچه تاسوال لوکړه همه واره په قبول کړه
 ۱۲۰ خدا ې تاورته « لا » سوال کبې نوصه په معتم
 ۱۲۱ پاته نعمت نه شولو چه تاته نه دینه کولو
 ۱۲۲ په همه و ې ته معتم کړه چه غه وودخه انعم
 ۱۲۳ بشارت ته په امتیاز دربول شکر و کا ندرک
 ۱۲۴ چه ده اکر الرسول ده لاره اکر ام اسم
 ۱۲۵ چه افضل در میلانو ې راه لیره و موثر سته
 ۱۲۶ بیشکه موثر ې هم کولو بهتر د نوسر اسم
 ۱۲۷ په تنهائے وجهان ته د همت توره ترملد کړه
 ۱۲۸ د حسین کا هر په یو سر حضرت کړه درهم برهم

صُوح ۳۰۰ العیوب

۱۲۰ مَا اِذَا يَلْقَاهُمْ فِي كُلِّ مَعْرَكٍ
 ۱۲۱ حَقَّ حُدُودًا بِاَلْفَا تَحْمَا عَلِيٍّ وَنَسَبٍ
 ۱۲۲ وَ دَا اَلْمِرَارَ فَمَا كَا اَلْيَسْبُوتِ بِهِ
 ۱۲۳ اَشْلَاءَ شَانَتْ مَعَ الْوَقْبَانِ وَالرَّكْمِ
 ۱۲۴ تَمْنِي اَللَّيْلِي وَ لَا يَكْرُوتُ عَدَا كَهَا
 ۱۲۵ مَا لَمْ تَكُنْ مِنَ الْيَابِي اَلْاَشْهُرِ الْمُرُومِ
 ۱۲۶ كَا مَنَا السَّيْفُ مَنِيْتِ حَلَّ سَاخَتْهُمْ
 ۱۲۷ بِكُلِّ قَسْرٍ اِلَى لَيْمِ الْعَدَى قَدِيمِ
 ۱۲۸ يَجْرُ بَحْرُ حَبِيْبٍ فَوْقَ سَاخِيَةِ
 ۱۲۹ نَدَى فِي يَمُوْجٍ مِنَ الْاَبْطَالِ مَلْتَبِي
 ۱۳۰ مِنَ كُلِّ مُنْكَدِبٍ بِشَوِّ مُنْتَسِبِ
 ۱۳۱ يَسْلُوْ بِمَشَايِلِ بِنَكْرِ مَسْطَلِمِ
 ۱۳۲ حَقًّا عَدَا مَنَكِ الْاِسْلَامِ وَ هِي بِهِمْ
 ۱۳۳ مِنَ اَبْعَدِ عَزْبِيْنَهَا مَوْ مَوْ لَهَ الرَّجْمِ
 ۱۳۴ مَكْفُوْلَهَ اَبْدًا اَبْنَهُمْ حَسِيْرُ اَبِ
 ۱۳۵ وَ حَسِيْرٍ بِشَلِّ فَا كَمَ تَبِيْكَمِ وَ سَدْرِكِمِ
 ۱۳۶ هُمْ اَلْجِبَالُ فَسَلَّ عَنْهُمْ مُمَادٍ مَهْمِ
 ۱۳۷ مَا اِذَا رَأَى مِنْهُمْ فِي كُلِّ مُسْطَلِمِ
 ۱۳۸ وَ سَلَّ حَبِيْبًا وَ سَلَّ بَدْرًا وَ سَلَّ اَحْذَا
 ۱۳۹ فَسُؤْلِ حَقِيْبٍ لَهُمْ اَذْهِي مِنَ الْوَحْمِ

له وکتم - تحت کور کړه چه غوښه پرته ېکه له (قه) شی

صُوح ۳۰۱ العیوب

۱۲۰ په یوازے به اصحابو کافران همه دیکه کړه
 ۱۲۱ لکه کړی بوتی بوتی قصاب چه غوښه په پیوم
 ۱۲۲ غاز یان به همه واره به الجوسره ماره شو
 ۱۲۳ هم عقاب به ې په غوښو په هډونو ې و خرم
 ۱۲۴ تیر به پر ې شپه شو ې خو ېله شاره ورو
 ۱۲۵ تر هغه چه به راغے په دوک اشهر الحسرم
 ۱۲۶ گو یادین د پاک نهی او و په یارانو میله شوے
 ۱۲۷ چه غوښه دکا هر غوښته پر ې و دخوش و خرم
 ۱۲۸ د حضرت لیکر سیلاب و کافران لکه خستر
 ۱۲۹ په چوپه ې هر لور ته غورخول هر دم هر دم
 ۱۳۰ دین ې تر مشرقه تر مغربه جهان او نیو و
 ۱۳۱ که حق و وکه باطل و و نور و منور شو مدغم
 ۱۳۲ خیل به ې هغه ووجه خپلوی ې و له لخدایه
 ۱۳۳ بلال حبشی سر و و ابو لهب ې و و رجم
 ۱۳۴ ضامن کولو دوک خدا ې په سانه د دین هسه
 ۱۳۵ لکه پلار او خین چه دخپل عیال سانه کا حکم
 ۱۳۶ دوک و و لکه غرون پس پشته د حال او کوله کدارو
 ۱۳۷ خد ې اولیده له دوک دلا سپهر چکا او مصفا
 ۱۳۸ په زرگونو کافران وریاند ې راغلل د حسین
 ۱۳۹ تنهائے په یوحائے کړه همکې درهم برهم

سه مسطلم : میدان جنگ

فتوح ۳۰۲ الغیب

۱۳۰ اَلْمُعْتَدِي السَّبِيحِ حُمُرُ بَدَا مَا وَتَرَدَتْ
 ۱۳۱ مِنَ الْوَيْدَى كُلَّ مُسَوِّدٍ مِنَ السَّحَابِ
 وَالْكَاتِبِينَ بِسُحُورِ الْحَطِّ مَا تَرَكْتَ
 ۱۳۲ اِذْ لَمْ يَكُنْ حَرْفٌ مِنْهُمْ غَيْرَ مُنْعَمٍ
 شَأْنِي السَّلَاحَ لَهُمْ سِيْمًا لَمْ يُعْطِ
 ۱۳۳ وَالْوَدُّ يُنْتَابُ بِالرَّحْمَةِ مِنَ النَّعْمِ
 تُهْدِي إِلَيْكَ رِيَّاحُ النَّعْمِ نَشْرَهُمْ
 ۱۳۴ فَحَسِبَ الرَّهْدُ فِي الْأَكْبَامِ كُلِّ كَيْسٍ
 كَأَنَّهُمْ فِي طُهُورِ الْخَيْلِ كُنْتُ رَبًّا
 ۱۳۵ مِنْ شِدَّةِ الْحُزْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحُزْمِ
 كَارَتْ قَلْبُ الْعَيْدَى مِنْ بَابٍ فَرَقًا
 ۱۳۶ فَمَا كَفَرْتُ بِبَيْنِ النَّهْمِ وَالنَّهْمِ
 وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ تُصْرَعُهُ
 ۱۳۷ إِنْ تَلَقَّه الْأَهْدَى فِي الْجَا مَهَا حَيْمٍ
 وَلَنْ تَرَى بَيْنَ قَلْبِ عَيْرٍ مُتَّصِدٍ
 ۱۳۸ بِهِ وَلَا مِنْ عَدُوِّ حَيْبٍ مُتَّعِيمٍ
 أَحَلَّ أَمْتَهُ فِي حَيْبٍ مَلَسِيهَا
 ۱۳۹ كَأَنَّ لَيْبَ حَلِّ مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجْمِ
 كَمْ جَدُّ لَيْبٍ كَلَّمَكَ اللَّهُ مِنْ جَدِّ
 فِيهِ وَكَمْ حَمَتَمَ الْبُرْهَانَ مِنْ حَيْمٍ

۱۔ نقطہ - دلت مراد زخم بہ ہمار۔

فتوح ۳۰۳ الغیب

۱۳۰ پر جنگ کہیں بہئے توروا لعطش بقریہ و
 ۱۳۱ کہ ہر جو یہ بے نوش کرے د غلیم کردن دم
 اصحابو یہ بہ جنگ کہیں دست خود بہ قلمون
 ۱۳۲ دکفار وکل جسمونہ کسول حرفونہ منعجم
 یہ وینو بہئے تل دغلبانومیدان سورشہ
 ۱۳۳ تا بہ وے چہ لا لا اوشول دکلونو شوموسم
 خوشبوئی ددوئے دیادہ دضررت چہ تانترسی
 ۱۳۴ گویا چہ شکوفہ وہ بہ غضہ کہیں پت بہنم
 بنکارید نہ بہ بہ آسوز ہسے مضبوط لکہ چہ ونہ
 ۱۳۵ وی دلارہ دغیرہ دیاسہ نہ مضبوط او حکم
 زہر وند دکفارو الوت ہسے شان لہ خوف
 ۱۳۶ فرق بے نہ شو کولے چہ سہے دے یا بہم
 ہنو چہ لہ نہ خدا لے وی درسون پاری موندک
 ۱۳۷ مزہ لے کہ یہے شی پیش ترے بہ او سنتی ہنہ دم
 دوستان بہ دنی ہنکھلہ نہ وی بے مددہ
 ۱۳۸ دشمن بہ بے ہم تل تر تلہ وی مقهور او مقیم
 داخل بے خیل امت کہہ بہ حصار کہیں دخیل
 ۱۳۹ مانند د امزی چہ لہ پوسر داخل شی ہسہ اجم
 دیر بہ زمکہ پریستی وی قرآن چہ مکران دو
 دیرخلہ غالب شود ابرہان بہ ہنہ چاہچہ وخصم
 شامچہ - جارہ - شکل - غار۔

فتوح ۳۰۴ الغیب

۱۳۰ كَمَا لَكَ بِالْعُلَمِ فِي الْأَنْفِ مُعْجَزَةٌ
 ۱۳۱ فِي الْفِيهِ حَلِيَّةٌ وَالْقَادِيَةُ فِي السُّمِّ
 حَذْمٌ مَشْفَى يَكْفِي أَسْتَجِيلٌ بِهَا
 ۱۳۲ دُؤُوبٌ عُمُو مَعْنَى فِي الشُّعْرِ وَالْحَدِّمْ
 إِذْ قَلَّدَ الْإِلَّ مَا تَحْتَلِي عَوَاقِبُ
 ۱۳۳ تَأْكُلِي بِهَذَا هَذَا مِنْ النَّعْمِ
 أَلْعَدُّ عَمَّ الرِّبَا فِي الْمَالِئِينَ وَمَا
 ۱۳۴ حَسَلَتْ الْأَعْلَى الْأَشَارُ وَالسَّكْرُ
 قَبَا حَسَارَةٌ كَفَيْتُ فِي بَحَارِيهَا
 ۱۳۵ لَمْ تَشْرَبِ الْبَيْنَ بِاللَّيْلَةِ لَمْ تَكُنْ
 وَمَنْ يَبِيعُ اجْتِلًا مِثْلُ يَسَاجِلِهِ
 ۱۳۶ بَيْنَ لَهُ النَّعْمِ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمٍ
 إِنْ أَيْتَ دُنْيَا فَمَا عَهْدِي بِمُسْتَقْبَلِ
 ۱۳۷ مِنَ السَّيِّئِ وَلَا حَسْبِي بِمُسْتَكْرَبِ
 كَأَنَّ لِي دُنْيَا مِثْلُ يَكْتُمِي سَخِي
 ۱۳۸ مَحْتَدًا وَهُوَ أَذْفَى الْعَلْبِي بِالْيَمَمِ
 إِنْ لَمْ تَكُنْ فِي مَعَادِي الْجَدِّ ابْدَعِي
 ۱۳۹ فَضْلًا وَإِلَّا فَعَلَّ يَأْزَلَةُ الْعَدَّ بِ
 حَاشَا أَنْ يُحْوِمَ الرَّاحِمُ مَكَارِمَهُ
 ۱۴۰ أَوْ حَيَّرَ الْجَارُ مِثْلُ عَكْبَرٍ مُحْتَرَمِ

۱۔ بستم، بستم وکے۔ ۲۔ غیر منصرم - نشاید وکے

فتوح ۳۰۵ الغیب

۱۳۰ لوی معجزہ دہ دواعلم ددہ بہ زمانہ دجاہلیت کہیں
 ۱۳۱ اوہم ہسے آدب ددہ گورہ پھالت کہیں دیتم
 خدمت لے کوم بہ عمل دے د پارہ چہ رہما فتن
 ۱۳۲ گناہونہ چہ کم کرے وی بہ شعرو بہ خدم
 دوی کرہ خما بہ غارہ دعقلی دلارے خوف
 ۱۳۳ گویا چہ یوغار دے ہم مذبح تہ روان شوم
 تابع شوم دخواہش بہ خلیتوب او پیری کہیں
 ۱۳۴ حاصل م کھنے نہ کرے بے گناہ او دندم
 دیرہ کم بخت خما د نفس دہ چہ وہ بہتیار
 ۱۳۵ دین بے یہ دنیا اونہ کتہ اونہ کتہ کرہ وراسم
 چاہچہ کہ دین خیل بیع یہ دا فانی دُنیا
 ۱۳۶ نہ بہ وریشکارہ شی زبان د بیع او سلم
 گناہونہ کھم دیرلہ لاسہ شوے وکھمد م حکم
 ۱۳۷ یہ ایمان داہر لوپہ پیغمبر چہ رسی دغیر منصرم
 بل عہد م دادے چہ بہ نامہ ددہ نامزدیم
 ۱۳۸ بہتر تر بقول وخلق دے ہم اونی دے بہ ذمم
 کہہ حضرت م لاس پہ قیامت اونہ بیسی ایشل
 ۱۳۹ پس وایہ تہ چہ دیر شوے سخت لغزش کہہ دقتم
 پاک دے لگیا تہ چہ امید وار بہ ترے ہم دم شی
 یا جارے بیوتہ لار شی لہ دہ غیر محترم
 ۱۔ غیر منصرم - نشاید وکے۔

فتوح ۲۰۶ الغیب

۱۵۰ وَمِنْهُ الرِّمْتُ افْتَكِرْتُمْ مَسَدًا مَجْحُومًا
وَجِدْتُمْهُ يُخَلِّصِي خَيْرٌ مُلْتَمِزًا
۱۵۱ وَلَنْ يَقُوتَ الْغَيْبِي مِنْهُ يَدَا تَرِيثِ
إِلَّا الْغَيْبِي نَبِيَّتِ الْأَذْهَارِ فِي الْأَكْمِ
۱۵۲ وَكُلُّ أُرْدَاةٍ ذَهْرَةٌ الدُّنْيَا الَّتِي افْتَطَعَتْ
يَدَا دَهْرِيهَا أَتَشَى عَلَى هَرَمِ
يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مِنْ أَلْوَدٍ بِهِ
۱۵۳ سَوَالِكُ عِنْدَ كَلْوَلِ الْغَادِيَةِ الْعَمِيمِ
وَلَنْ يَضْبِقَ رَسُولُ اللَّهِ جَاهُكَ فِي
۱۵۴ إِذَا الْكُرَيْمُ تَحَلَّى بِاسْمِ مَسْتَقِيمِ
قَارَتِ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَسَكَرَتَا
۱۵۵ وَمِنْ عُلُوِّ مَلِكِ عَالَمِ اللُّوْجِ وَالْقَلَمِ
يَا نَفْسِي لَا تَغْتَبِي مِنْ ذِكْرِ عَظَمَتِ
۱۵۶ إِنَّ الْكِبَارِيَّ فِي الْعُفْرَانِ كَاللَّسَمِ
لَعَلَّ رَحْمَةً رَبِّي حِينَ يُغْسِمُهَا
۱۵۷ تَأْتِي عَلَى حَسْبِ الْعِشْيَانِ فِي الْفَيْمِ
يَا رَبِّ وَاجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُتَعَكِّسِ
۱۵۸ لَدَيْكَ وَاجْعَلْ حِسَابِي غَيْرَ مُتَعَدِّمِ
وَالطَّلَفُ بِعَيْدِكَ فِي الدَّارِ الْبَرِّانِ لَهُ
۱۵۹ صَبْرًا مَعَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَسْتَهْرِمِ
سلك العم - وارثه كذا هوذا -

فتوح ۳۰۷ الغیب

۱۵۰ خود فکر خیال لازم کہ پہ مدح و پاک نبی ۳
خلاصی م دے موندے لے کل درد لہ کل غم
ہے مکثرہ چہ محتاج کے تردد و رشی غشی غشی
۱۵۱ بازان دسپری و کلونہ رضوانوی پہ غرہ بہ سم
ماچہ ثنا و یلہ دینی ۳ نور مراد م نہ و
۱۵۲ خود اچہ در سول ۳ درکتہ شہہ خلاص کل اکم
یا رسول اللہ متوجہ تمام بحال شد کہ تلمیذ اہل سنت
۱۵۳ یہ بندم نفس شیطان بیانی پہ لور د جہنم
ہنہ و رخ چہ پاک اللہ بہ قہر کاندی بے عیب
۱۵۴ شفاعت م چرے اوشی ہیڑ بہ جاہ نشی ستاکم
دنیا او غیبی دوا رہ ستالہ معہ پیدا شوی
۱۵۵ یو خاک کے ستاد خوا دے علم اللوح و القلم
ہیڑ اندوہ و نہ کہ مرتکب دکب اسرو
۱۵۶ کبیرہ کے دامت بہ مثال لکہ لسم
قسمت چہ حق کریم کہ درحمت پہ کوم زمان
۱۵۷ شائد چہ بتول دگنا ہونو ف القسم
ویر امید لرمہ ربہ لا تقنصلوا و یلی تادی
۱۵۸ آسان رات حساب کرہ چہ وی امید غیر متخرم
رحم او کرہ اے مالکہ پہ بندہ پہ دوا رہ کونہ
۱۵۹ ویر ناتوان دے ہم بے صبرہ نطق تادی در دوا و عالم
لہ غیر متخرم ۱۵۸ بہ کہ شویہ

فتوح ۳۰۸ الغیب

۱۶۰ وَأَذِنُ لِمَنْ حَبِطَتِ صَلَاتُهُ مِنْكَ دَارِ سَمَةٍ
عَلَى السَّجِيِّ يُمْتَهَلُ وَ مُتَّجِمِ
۱۶۰ امر او کرہ اے خاوندہ دکرم پہ وریو بانہ
چہ بہ نبی و تل ویری شبہ او ریخ اودم بہ دمر
۱۶۱ وَالْأُولُ وَالسَّخِيبُ شَمُّ الشَّارِبِينَ لَهْمِ
أَهْلُ النَّعْتِ وَالنَّعْتِ وَالْمُجَلِّمِ وَالْكَلِمِ
ہم رحمت کہ تری پہ پیر و انو محسبانو
۱۶۱ بیاد کل اہل تعلی چہ لری حام ہم کرم
مَا رَحَّتْ عَسَدُ بَابِ الْبَابِ رَجَّ صَبَا
۱۶۲ وَالرَّبُّ الْعَيْسُ حَادِي الْعَيْسِ يَا لَتَكُمِ
خو شنودی خا نیکہ د سحر نرم بادونہ
۱۶۲ خو چہ سار و انان خوشحالی او بنی پہ نعم

قصیدہ سردا ختم شویہ

اللہ پاک و دا قصیدہ پہ دنیا کیں خوبتر بہت
او پہ آخرت کیں د شفاعت سبب او کر خوی
آمین
فقیر محمد عباس قادریہ

که در صحبت او خدا یاد آید یعنی محبت دنیا در صحبت او کم شود و محبت حق زیاد گردد و او را الله اعلم کسی که مستقی نباشد او اولی نه باشد ^{مشو}
 ای بسا البیس آدم روی هست پس بهرستی نشاید او دست حضرت عزیز آن علی را مستقی قدس سده می فرمایند ^{ای بیست نباید کرد} رباعی

با هر که نشستی و نشد جمع دلالت	وز تو ز سید صحبت آب و گلت
ز نهار صحبتش گریزان پیشش	ورنه کند روح عزیزان کجالت

ترجمه باب کلمات الکفر از فتاوی بر مانی

در کتب و القضاات از فتاوی خلاصه آورده که در مسئله اگر چند وجه کفر باشد و یک وجه کفر نباشد فتوی کفر نباید داد و فتوی گوید لیکن باید که خود از اندیشه یک وجه کفر از نماز یا مسئله از شب چنین کافر شود نماز تفضیل علی رضی الله عنه بر آنرا که بدست مسئله از محال دستن یاید خدا کافر شود مسئله خدا را بدست و دست و پا در گرفتن کفر مسئله اگر کلمه کفر با اعتبار خود گوید و نداند که این کلمه کفر است اکثر علماء بر آنند

در کتب و القضاات از فتاوی خلاصه آورده که در مسئله اگر چند وجه کفر باشد و یک وجه کفر نباشد فتوی کفر نباید داد و فتوی گوید لیکن باید که خود از اندیشه یک وجه کفر از نماز یا مسئله از شب چنین کافر شود نماز تفضیل علی رضی الله عنه بر آنرا که بدست مسئله از محال دستن یاید خدا کافر شود مسئله خدا را بدست و دست و پا در گرفتن کفر مسئله اگر کلمه کفر با اعتبار خود گوید و نداند که این کلمه کفر است اکثر علماء بر آنند

در کتب و القضاات از فتاوی خلاصه آورده که در مسئله اگر چند وجه کفر باشد و یک وجه کفر نباشد فتوی کفر نباید داد و فتوی گوید لیکن باید که خود از اندیشه یک وجه کفر از نماز یا مسئله از شب چنین کافر شود نماز تفضیل علی رضی الله عنه بر آنرا که بدست مسئله از محال دستن یاید خدا کافر شود مسئله خدا را بدست و دست و پا در گرفتن کفر مسئله اگر کلمه کفر با اعتبار خود گوید و نداند که این کلمه کفر است اکثر علماء بر آنند

۱۳۴
مسئله اگر کسی بدون شهود نکاح کرد و گفت که خدا و رسول خدا را
گواه کردم یا فرشته را گواه کردم کافر شود مسئله و از مجمع النوازل آورده
که اگر گفت که فرشته دست راست و دست چپ را گواه کردم کافر
نشود و اگر چه نکاح صحیح نباشد مسئله اگر جانوری آواز کرد پس گفت که
بیمار بیدار یا غله گران شود یا جانور را از زکرو از سفر بازگشت در کفر او
اختلاف است مسئله اگر گفت که خدا میداند که من همیشه پیوسته ترا یا
میگویم بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که نمیی و شادی تو
چنانم که نمیی و شادی خود بعضی گفته کافر شود و بعضی گفته که اگر نیکی و
بدی آنکس بال و بدن قیام می کند چنانچه بر نیکی و بدی خود کافر شود
مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پسای تو کافر شود مسئله اگر گفت که زر
از خداست لیکن از بنده استن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانی اگر
باشد بوی ایمان نیامد یا گفت اگر خدا را بنماز کند نماز ترا هم گفت
اگر قبضه باین سو باشد نماز نگزارم کافر شود مسئله اگر

از جمله این است که اگر کسی بگوید که خدا و رسول خدا را گواه کردم یا فرشته را گواه کردم کافر شود مسئله و از مجمع النوازل آورده که اگر گفت که فرشته دست راست و دست چپ را گواه کردم کافر نشود و اگر چه نکاح صحیح نباشد مسئله اگر جانوری آواز کرد پس گفت که بیمار بیدار یا غله گران شود یا جانور را از زکرو از سفر بازگشت در کفر او اختلاف است مسئله اگر گفت که خدا میداند که من همیشه پیوسته ترا یا میگویم بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که نمیی و شادی تو چنانم که نمیی و شادی خود بعضی گفته کافر شود و بعضی گفته که اگر نیکی و بدی آنکس بال و بدن قیام می کند چنانچه بر نیکی و بدی خود کافر شود مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پسای تو کافر شود مسئله اگر گفت که زر از خداست لیکن از بنده استن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانی اگر باشد بوی ایمان نیامد یا گفت اگر خدا را بنماز کند نماز ترا هم گفت اگر قبضه باین سو باشد نماز نگزارم کافر شود مسئله اگر

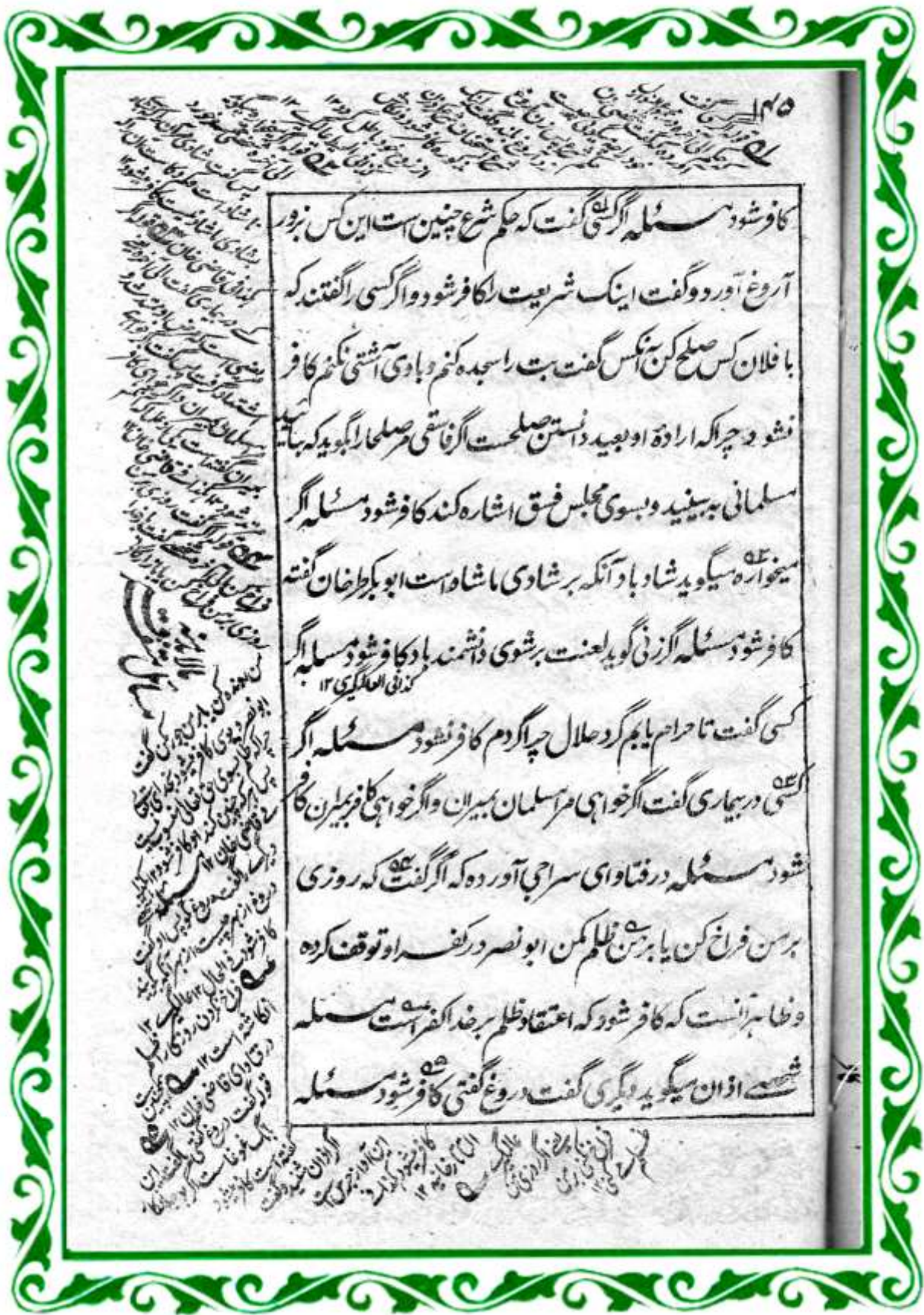
مسئله اگر کسی بگوید که خدا و رسول خدا را گواه کردم یا فرشته را گواه کردم کافر شود مسئله و از مجمع النوازل آورده که اگر گفت که فرشته دست راست و دست چپ را گواه کردم کافر نشود و اگر چه نکاح صحیح نباشد مسئله اگر جانوری آواز کرد پس گفت که بیمار بیدار یا غله گران شود یا جانور را از زکرو از سفر بازگشت در کفر او اختلاف است مسئله اگر گفت که خدا میداند که من همیشه پیوسته ترا یا میگویم بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که نمیی و شادی تو چنانم که نمیی و شادی خود بعضی گفته کافر شود و بعضی گفته که اگر نیکی و بدی آنکس بال و بدن قیام می کند چنانچه بر نیکی و بدی خود کافر شود مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پسای تو کافر شود مسئله اگر گفت که زر از خداست لیکن از بنده استن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانی اگر باشد بوی ایمان نیامد یا گفت اگر خدا را بنماز کند نماز ترا هم گفت اگر قبضه باین سو باشد نماز نگزارم کافر شود مسئله اگر

اینست کسی از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
 پا رچی بافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
 مسئله اگر گوید آدم اگر گندیم نیخورد ما بد بخت نمی شیم کافر شود مسئله
 مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
 گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته تا من
 تراشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میگویم کافر
 شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
 کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن برو چه رو گفت کافر شود
 و در قضا و ای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
 ایستادم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
 کسی گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
 چه دانم کافر شود مسئله اگر بومی فتوی دید و گفت که این
 چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانسته گفت

در این کتاب از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
 پا رچی بافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
 مسئله اگر گوید آدم اگر گندیم نیخورد ما بد بخت نمی شیم کافر شود مسئله
 مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
 گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته تا من
 تراشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میگویم کافر
 شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
 کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن برو چه رو گفت کافر شود
 و در قضا و ای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
 ایستادم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
 کسی گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
 چه دانم کافر شود مسئله اگر بومی فتوی دید و گفت که این
 چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانسته گفت

در این کتاب از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
 پا رچی بافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
 مسئله اگر گوید آدم اگر گندیم نیخورد ما بد بخت نمی شیم کافر شود مسئله
 مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
 گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته تا من
 تراشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میگویم کافر
 شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
 کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن برو چه رو گفت کافر شود
 و در قضا و ای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
 ایستادم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
 کسی گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
 چه دانم کافر شود مسئله اگر بومی فتوی دید و گفت که این
 چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانسته گفت

۱۲۵
کافر شود مسئله اگر کسی گفت که علم شیخ چنین است این کس زور
آروغ آورد و گفت اینک شریعت لکا فر شود و اگر کسی را گفتند که
با فلان کس صلح کن پس گفت بت راجعه کنم و با وی اشتی نگنم کافر
نشو و چرا که اراده او بعید دستن صلحت اگر فاسق صلحا را بگوید که بتای
مسلمانی ببینید و بسوی مجلس فسق اشاره کند کافر شود مسئله اگر
میخواهد میگوید شاد باد آنکه بر شادی ماشا است ابو بکر خان گفته
کافر شود مسئله اگر زنی گوید لعنت بر شوی دشمن باد کافر شود مسئله اگر
کسی گفت تا حرام یا هم کرد حلال چه کردم کافر شود مسئله اگر
کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگردان و اگر خواهی کافر بگردان
شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت که روزی
بر من فرخ کن یا بر من ظلم کن ابو نصر در کف را تو وقت کرده
و ظاهرا است که کافر شود که اعتقاد ظلم بر خدا کفر است مسئله
شخصه اذان میگوید دیگری گفت دروغ گفتی کافر شود مسئله

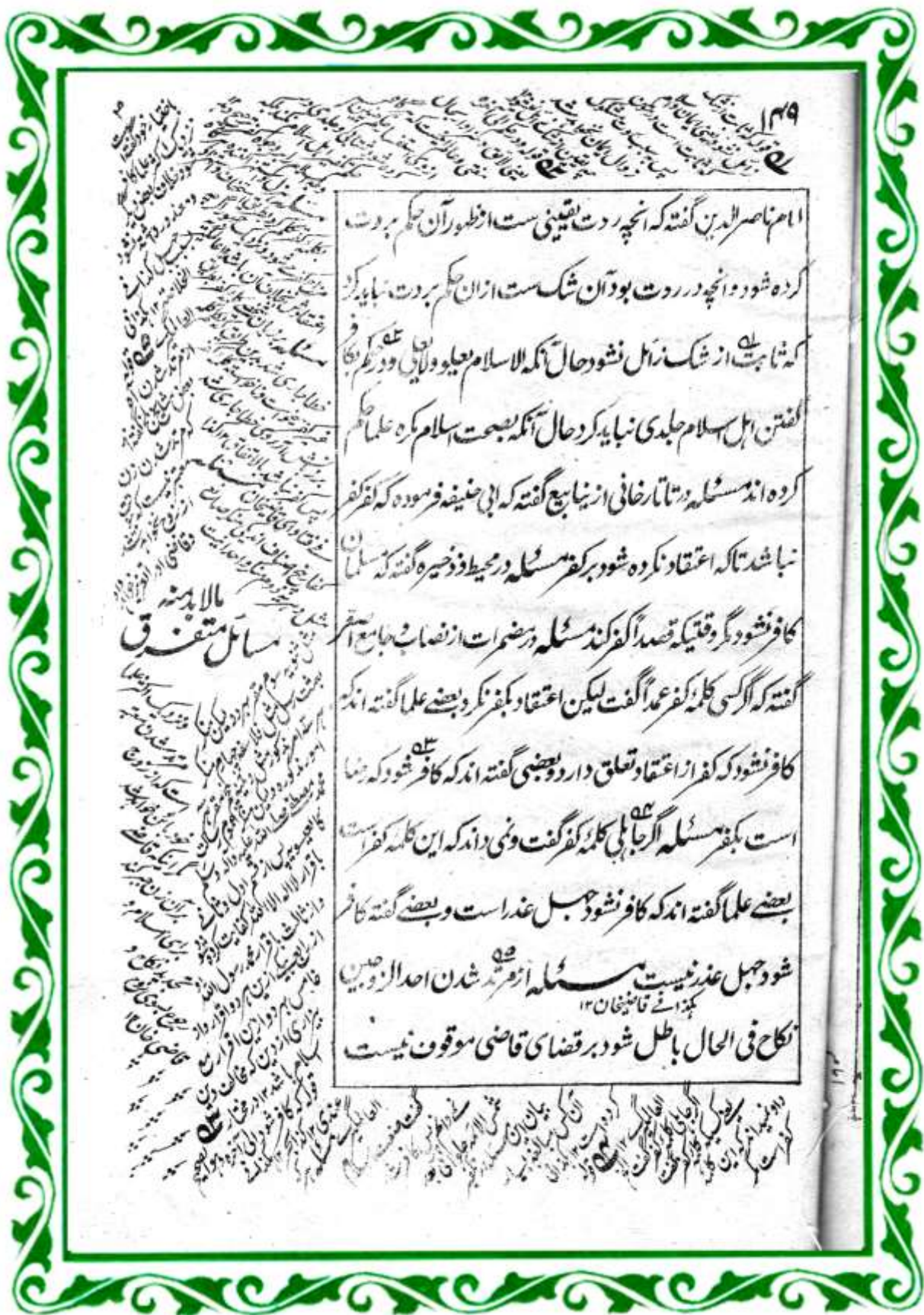
با شاد است کافر شود مسئله اگر
شادی ماشا است کافر شود مسئله اگر
کافر شود مسئله اگر زنی گوید لعنت
بر شوی دشمن باد کافر شود مسئله اگر
کسی گفت تا حرام یا هم کرد حلال
چه کردم کافر شود مسئله اگر
کسی در بیماری گفت اگر خواهی
مرا مسلمان بگردان و اگر خواهی
کافر بگردان شود مسئله در فتاوی
سراجی آورده که اگر گفت که
روزی بر من فرخ کن یا بر من ظلم
کن ابو نصر در کف را تو وقت کرده
و ظاهرا است که کافر شود که
اعتقاد ظلم بر خدا کفر است
مسئله شخصی اذان میگوید دیگری
گفت دروغ گفتی کافر شود مسئله

کافر شود مسئله اگر زنی گوید لعنت بر شوی دشمن باد کافر شود مسئله اگر کسی گفت تا حرام یا هم کرد حلال چه کردم کافر شود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگردان و اگر خواهی کافر بگردان شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت که روزی بر من فرخ کن یا بر من ظلم کن ابو نصر در کف را تو وقت کرده و ظاهرا است که کافر شود که اعتقاد ظلم بر خدا کفر است مسئله شخصی اذان میگوید دیگری گفت دروغ گفتی کافر شود مسئله

از من در بیخ مدار از الفاظ کفر است مسئله اگر کسی زنی را گفت که متبر
شود در صورت از شوهر خود جدا شوی گویند کافر شود مسئله رضا کفر
برای خود و برای غیر خود کفر است و صحیح آنست که اگر کفر قبیح دانسته
و دشمن خود را خواهد که کافر شود کیس ازین رضا کافر نشود مسئله اگر مجلس
شهر خواری بر یکانی مرتفع مثل اعطیان بنشینند و سخن خندگی بگویند و آن محل
از آن بجنده همه کافر شود مسئله اگر آرزو کند و گوید کاشکی زنا یا قتل یا حق
حلال بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید کاشکی غیر حلال بودی یا روزه
ماه رمضان فرض نبودی کافر نشود اگر کسی گوید که خدا میداند که من
این کار نکرده ام حال آنکه آن کار کرده است در صح قولین کافر شود
از امام حسرتی منقول است که اگر آن قسم بخورند اعتقاد می کنند که آن
کلام بد روغ گفتن کفر است در آن صورت کافر شود و اگر نه نشود و
فتوی حسام الدین برانست مسئله لماطیوی گفته که از ایمان خارج کنند
مگر چیزی که او کار باشد بد آنچه ایمان آوردن بدان واجب است مسئله

اگر چنین از شوهر کافر شود
باید که از شوهر جدا شود
و اگر کافر نشود
کافر است
مسئله اگر کسی زنی را گفت که متبر شو
در صورت از شوهر خود جدا شوی
گویند کافر شود
مسئله رضا کفر
برای خود و برای غیر خود
کفر است و صحیح آنست
که اگر کفر قبیح دانسته
و دشمن خود را خواهد
که کافر شود کیس ازین
رضا کافر نشود
مسئله اگر مجلس
شهر خواری بر یکانی
مرتفع مثل اعطیان
بنشینند و سخن خندگی
بگویند و آن محل از آن
بجنده همه کافر شود
مسئله اگر آرزو کند
و گوید کاشکی زنا یا قتل
یا حق حلال بودی
کافر شود و اگر آرزو
کند و گوید کاشکی غیر
حلال بودی یا روزه
ماه رمضان فرض
نبودی کافر نشود
اگر کسی گوید که خدا
میداند که من این کار
نکرده ام حال آنکه آن
کار کرده است در صح
قولین کافر شود
از امام حسرتی منقول
است که اگر آن قسم
بخورند اعتقاد می
کنند که آن کلام
بد روغ گفتن کفر
است در آن صورت
کافر شود و اگر نه
نشود و فتوی حسام
الدین برانست
مسئله لماطیوی
گفته که از ایمان
خارج کنند مگر
چیزی که او کار
باشد بد آنچه
ایمان آوردن
بدان واجب است
مسئله

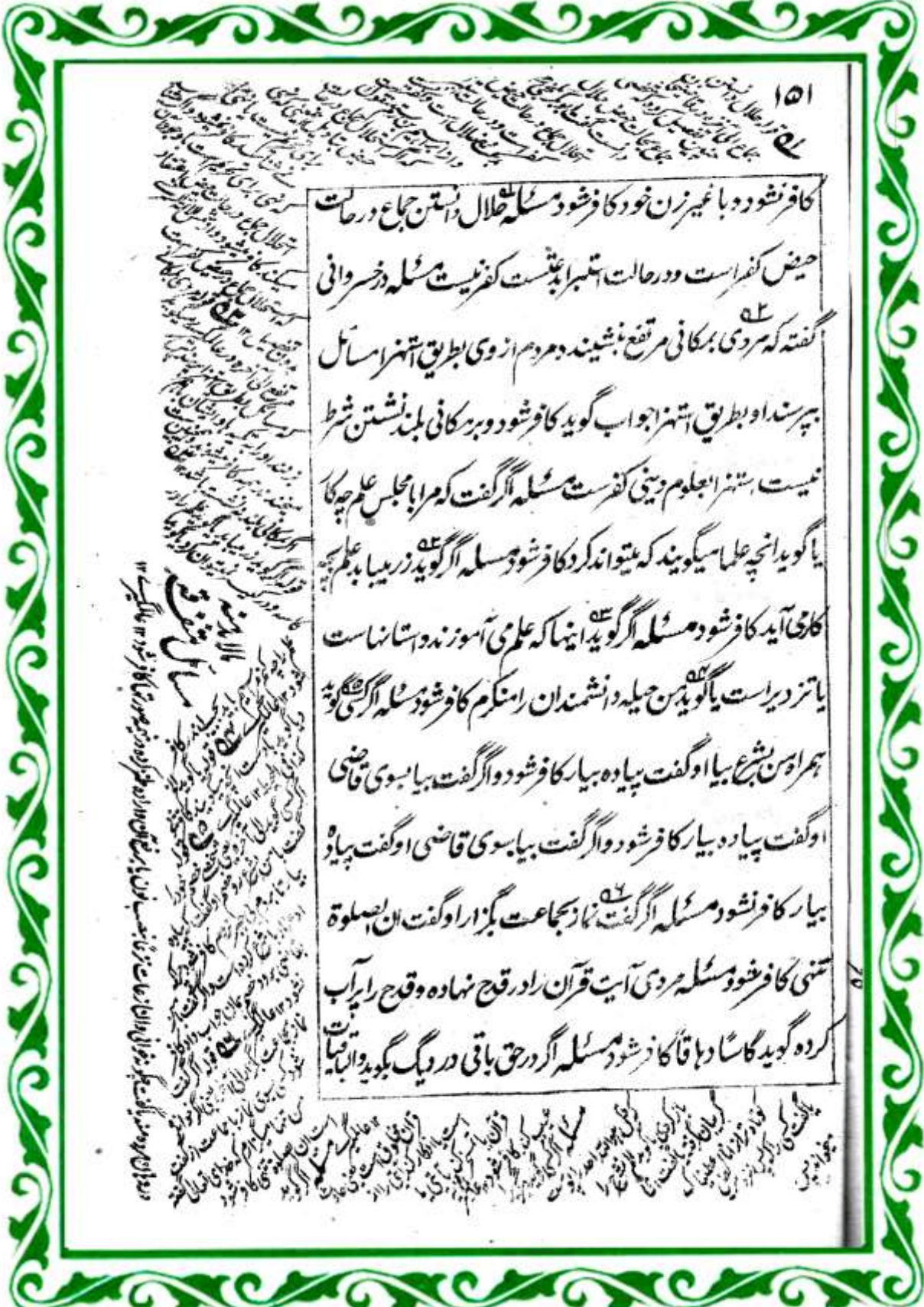
ازین در بیخ مدار از الفاظ کفر است مسئله اگر کسی زنی را گفت که متبر
شود در صورت از شوهر خود جدا شوی گویند کافر شود مسئله رضا کفر
برای خود و برای غیر خود کفر است و صحیح آنست که اگر کفر قبیح دانسته
و دشمن خود را خواهد که کافر شود کیس ازین رضا کافر نشود مسئله اگر مجلس
شهر خواری بر یکانی مرتفع مثل اعطیان بنشینند و سخن خندگی بگویند و آن محل
از آن بجنده همه کافر شود مسئله اگر آرزو کند و گوید کاشکی زنا یا قتل یا حق
حلال بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید کاشکی غیر حلال بودی یا روزه
ماه رمضان فرض نبودی کافر نشود اگر کسی گوید که خدا میداند که من
این کار نکرده ام حال آنکه آن کار کرده است در صح قولین کافر شود
از امام حسرتی منقول است که اگر آن قسم بخورند اعتقاد می کنند که آن
کلام بد روغ گفتن کفر است در آن صورت کافر شود و اگر نه نشود و
فتوی حسام الدین برانست مسئله لماطیوی گفته که از ایمان خارج کنند
مگر چیزی که او کار باشد بد آنچه ایمان آوردن بدان واجب است مسئله

امام ناصر الدین گفته که آنچه ردت یقینی است از ظهور آن حکم بردست
 کرده شود و آنچه در ردت بود آن شک است از آن حکم بردست نباید کرد
 که تا جایی از شک زایل نشود حال آنکه الاسلام علی و اولیای و در حکم بجا
 گفتن اهل اسلام جلدی نباید کرد حال آنکه بصحت اسلام بر علمای حکم
 کرده اند مسئله در تاتار خانی از نیابیح گفته که ابی حنیفه فرموده که کفر کفر
 نباشد تا که اعتقاد نکرده شود بر کفر مسئله در محیط ذمیره گفته که مسلمان
 کافر نشود مگر وقتی که قصد کفر کند مسئله در ضمرات از فصاحت جامع آفر
 گفته که اگر کسی کلمه کفر عمداً گفت لیکن اعتقاد بکفر نکرده و بعضی علماء گفته اند که
 کافر نشود که کفر از اعتقاد و تعلق دارد و بعضی گفته اند که کافر نشود که ضمای
 است بکفر مسئله اگر جاهلی کلمه کفر گفت و نمی داند که این کلمه کفر است
 بعضی علماء گفته اند که کافر نشود جهل عداست و بعضی گفته کافر
 شود جهل عذر نیست مسئله از عمریه شدن احد الزوین
 نکاح فی الحال باطل شود بر قضای قاضی موقوف نیست

این مسئله در ردت یقینی است از ظهور آن حکم بردست
 کرده شود و آنچه در ردت بود آن شک است از آن حکم بردست
 نباید کرد که تا جایی از شک زایل نشود حال آنکه الاسلام
 علی و اولیای و در حکم بجا گفتن اهل اسلام جلدی
 نباید کرد حال آنکه بصحت اسلام بر علمای حکم کرده
 اند مسئله در تاتار خانی از نیابیح گفته که ابی حنیفه
 فرموده که کفر کفر نباشد تا که اعتقاد نکرده شود
 بر کفر مسئله در محیط ذمیره گفته که مسلمان کافر
 نشود مگر وقتی که قصد کفر کند مسئله در ضمرات
 از فصاحت جامع آفر گفته که اگر کسی کلمه کفر
 عمداً گفت لیکن اعتقاد بکفر نکرده و بعضی
 علماء گفته اند که کافر نشود که کفر از اعتقاد
 و تعلق دارد و بعضی گفته اند که کافر نشود
 که ضمای است بکفر مسئله اگر جاهلی کلمه کفر
 گفت و نمی داند که این کلمه کفر است بعضی
 علماء گفته اند که کافر نشود جهل عداست و
 بعضی گفته کافر شود جهل عذر نیست مسئله
 از عمریه شدن احد الزوین نکاح فی الحال باطل
 شود بر قضای قاضی موقوف نیست

۱۴۹

کافر نشود و با غیر زن خود کافر شود مسئله طلال در متن جماع در حالت
 حیض کفر است و در حالت اتمبر اعتدال کفر نیست مسئله در خسروانی
 گفته که مردی بر کانی مرتفع بنشیند و مردم از وی بطریق آینه مسائل
 بپرسند او بطریق آینه جواب گوید کافر شود و بر کانی بلند نشستن شرط
 نیست آینه را معلوم دینی کفر است مسئله اگر گفت که مرا با مجلس علم چه کار
 یا گوید آنچه علمای سیویند که میتواند کرد کافر شود مسئله اگر گوید زربیا به علم چه
 کاری آید کافر شود مسئله اگر گوید اینها که علمی آموزند و استاناست
 یا تزدیر است یا گوید بن حلیه دانشمندان را منکر کافر شود مسئله اگر گفت
 همراه من شیخ بیا او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت بیا سومی قاضی
 او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت بیا سومی قاضی او گفت پیاده
 بیا کافر شود مسئله اگر گفت نماز جماعت بجز او گفت ان اهل صلوٰة
 استنی کافر شود مسئله مردی آیت قرآن را در قبح نهاده و قبح را بر آب
 کرده گوید کاسا با کافر شود مسئله اگر در حق باقی دردیگ گوید و ابی قیاس

در بیان این مسئله که اگر کسی در حالت طلال جماع کند کافر است
 و در حالت اتمبر اعتدال کفر نیست و در خسروانی کفر است
 و در کانی مرتفع بنشیند و مردم از وی بطریق آینه مسائل
 بپرسند او کافر است و در کانی بلند نشستن شرط نیست
 و آینه را معلوم دینی کفر است و اگر گفت که مرا با مجلس علم
 چه کار یا گوید آنچه علمای سیویند که میتواند کرد کافر
 شود و اگر گوید زربیا به علم چه کاری آید کافر شود
 و اگر گوید اینها که علمی آموزند و استاناست یا تزدیر است
 یا گوید بن حلیه دانشمندان را منکر کافر شود و اگر گفت
 همراه من شیخ بیا او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت
 بیا سومی قاضی او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت
 بیا سومی قاضی او گفت پیاده بیا کافر شود مسئله اگر گفت
 نماز جماعت بجز او گفت ان اهل صلوٰة استنی کافر شود
 مسئله مردی آیت قرآن را در قبح نهاده و قبح را بر آب کرده
 گوید کاسا با کافر شود مسئله اگر در حق باقی دردیگ گوید
 و ابی قیاس

۵۰

در بیان این مسئله که اگر کسی در حالت طلال جماع کند کافر است
 و در حالت اتمبر اعتدال کفر نیست و در خسروانی کفر است
 و در کانی مرتفع بنشیند و مردم از وی بطریق آینه مسائل
 بپرسند او کافر است و در کانی بلند نشستن شرط نیست
 و آینه را معلوم دینی کفر است و اگر گفت که مرا با مجلس علم
 چه کار یا گوید آنچه علمای سیویند که میتواند کرد کافر
 شود و اگر گوید زربیا به علم چه کاری آید کافر شود
 و اگر گوید اینها که علمی آموزند و استاناست یا تزدیر است
 یا گوید بن حلیه دانشمندان را منکر کافر شود و اگر گفت
 همراه من شیخ بیا او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت
 بیا سومی قاضی او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت
 بیا سومی قاضی او گفت پیاده بیا کافر شود مسئله اگر گفت
 نماز جماعت بجز او گفت ان اهل صلوٰة استنی کافر شود
 مسئله مردی آیت قرآن را در قبح نهاده و قبح را بر آب کرده
 گوید کاسا با کافر شود مسئله اگر در حق باقی دردیگ گوید
 و ابی قیاس

یازنار کافر شود و همچنین اگر سبم الله گفته حرام خورد مسئله اگر در میان
 آمد و گفت که چیزی بر سر آمده کافر شود مسئله اگر گفته شد که بیافا از راه
 معروف کنیز وی در جواب گفت که وی مرا چه کرده است که امر معروف و نهی
 کافر شود مسئله مردی مدیون را گفت ز من در دنیا بد که در آخرت ز تو بدتر
 او در جواب گفت که ده دیگر بده در آخرت از من گیری آنچه خواهم بود
 کافر شود مسئله با دشا را اگر سجده عبادت کند با تفاق کافر شود
 و اگر قصد تحییت مثل سلام کند علما را در آن اختلافست در لایحه گفته
 کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ براه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استاد پیش او یا دست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر که بچ کند نام بتان یا بر چاه یا
 بر دریا یا بر نهرا و خانها و چشمه ها و مانند آن پس فرج کننده مشرکست
 وی از وی جداست و فر بوجه و راه است مسئله در سقور القضاة ازامام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

مسائل متفرقه
 در جواب گفت که ده دیگر بده در آخرت از من گیری آنچه خواهم بود
 کافر شود مسئله با دشا را اگر سجده عبادت کند با تفاق کافر شود
 و اگر قصد تحییت مثل سلام کند علما را در آن اختلافست در لایحه گفته
 کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ براه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استاد پیش او یا دست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر که بچ کند نام بتان یا بر چاه یا
 بر دریا یا بر نهرا و خانها و چشمه ها و مانند آن پس فرج کننده مشرکست
 وی از وی جداست و فر بوجه و راه است مسئله در سقور القضاة ازامام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

مسائل متفرقه
 در جواب گفت که ده دیگر بده در آخرت از من گیری آنچه خواهم بود
 کافر شود مسئله با دشا را اگر سجده عبادت کند با تفاق کافر شود
 و اگر قصد تحییت مثل سلام کند علما را در آن اختلافست در لایحه گفته
 کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ براه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استاد پیش او یا دست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر که بچ کند نام بتان یا بر چاه یا
 بر دریا یا بر نهرا و خانها و چشمه ها و مانند آن پس فرج کننده مشرکست
 وی از وی جداست و فر بوجه و راه است مسئله در سقور القضاة ازامام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ براه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استاد پیش او یا دست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر که بچ کند نام بتان یا بر چاه یا
 بر دریا یا بر نهرا و خانها و چشمه ها و مانند آن پس فرج کننده مشرکست
 وی از وی جداست و فر بوجه و راه است مسئله در سقور القضاة ازامام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

و اجماع است بر آنست که نبی ادبی و استخفاف هر کس از انبیا کفر است
 خواه فاعل او حلال دانسته متکبر شود یا حرام دانسته مسلم
 آنچه روایت می گویند که پنجم بر صلی الله علیه وآله و سلم از
 خوف دشمنان بعضی احکام الهی را تبلیغ نکرده کفر است
 آنکه در حدیث آمده است ما هدانا لله و انا الیه راجعون
 انما الله لقد جاءه رسال ربنا باحق صلی الله تعالی
 و سلم علی اجمعهم خصوصاً علی سیدم و خاتمهم
 شفیع العالمین و خطیب الانبیا
 یوم الدین و علی آله و اصحابه
 و اتباعه اجمعین

این روز که است...
 آنکه در حدیث آمده است...
 ما هدانا لله و انا الیه راجعون...
 انما الله لقد جاءه رسال ربنا باحق صلی الله تعالی...
 و سلم علی اجمعهم خصوصاً علی سیدم و خاتمهم...
 شفیع العالمین و خطیب الانبیا...
 یوم الدین و علی آله و اصحابه...
 و اتباعه اجمعین...
 که در حدیث آمده است...
 و نبی که در حدیث آمده است...
 اگر خداوند بخواهد...
 پس در حدیث آمده است...
 شفیع عالمین و خطیب انبیا...
 پیغمبر این روز...
 ادولمه صاحب او و پیغمبر و ان او...
 کلان ۱۲

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**